

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, 675, 829 i 1291) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1:

a) w pkt 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„bezrobotnym – oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a–g lub lit. i, j, l, lub cudzoziemca – członka rodziny obywatela polskiego, niezatrudnioną i niewykonywającą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zamieszkania powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:”

– po lit. c dodaje się lit. ca w brzmieniu:

„ca) nie nabyła prawa do emerytury albo do renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, ustawę z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.

niezdolności do pracy, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,”

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych – oznacza to bezrobotnego nieposiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu;”

c) po pkt 9a dodaje się pkt 9aa w brzmieniu:

„9aa) działaniach aktywizacyjnych – oznacza to pakiet działań mających na celu podjęcie i utrzymanie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej;”

d) pkt 9b otrzymuje brzmienie:

„9b) EURES – oznacza to europejskie służby zatrudnienia państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, realizujące działania obejmujące w szczególności pośrednictwo pracy wraz z doradztwem w zakresie mobilności na rynku pracy;”

e) w pkt 13 uchyla się lit. e,

f) pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) nielegalnym wykonywaniu pracy przez cudzoziemca – oznacza to wykonywanie pracy przez cudzoziemca, który nie posiada ważnej wizy lub innego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub którego podstawa pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie uprawnia do wykonywania pracy, lub który wykonuje pracę bez zezwolenia na pracę, w przypadkach gdy jest ono wymagane, lub na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pracę, z zastrzeżeniem art. 88i;”

g) pkt 21a otrzymuje brzmienie:

„21a) partnerstwie transgranicznym EURES – oznacza to działania sieci EURES w regionach przygranicznych Rzeczypospolitej Polskiej, realizowane przez służby zatrudnienia oraz inne podmioty z państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, uprawnione do realizacji działań sieci EURES;”

h) po pkt 22 dodaje się pkt 22a w brzmieniu:

„22a)powierzeniu cudzoziemcowi nielegalnego wykonywania pracy – oznacza to powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi, który nie posiada ważnej wizy lub innego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub którego podstawa pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie uprawnia do wykonywania pracy, lub powierzenie cudzoziemcowi wykonywania pracy bez zezwolenia na pracę, w przypadkach gdy jest ono wymagane, lub na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pracę, z zastrzeżeniem art. 88i, lub bez zawarcia umowy o pracę albo umowy cywilnoprawnej w wymaganej formie;”

i) pkt 26 i 26a otrzymują brzmienie:

„26) pracach interwencyjnych – oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie bezrobotnych;

26a) projektach współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego – oznacza to projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy na podstawie umowy zawartej pomiędzy zarządem województwa a ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, prefinansowane w całości ze środków Funduszu Pracy przeznaczonych w roku budżetowym na realizację przez samorządy powiatowe programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej;”

j) pkt 27a otrzymuje brzmienie:

„27a)praktycznej nauce zawodu dorosłych – oznacza to formę przygotowania zawodowego dorosłych umożliwiającą uzyskanie świadectw potwierdzających kwalifikacje w zawodzie lub w przypadku osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe lub średnie lub zdany egzamin eksternistyczny z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej – dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie lub świadectwa czeladniczego;”

- k) pkt 29b otrzymuje brzmienie:
„29b) przyuczeniu do pracy dorosłych – oznacza to formę przygotowania zawodowego dorosłych, umożliwiającą uzyskanie wybranych umiejętności lub kwalifikacji zawodowych potwierdzonych zaświadczeniem lub świadectwem;”;
- l) pkt 32 otrzymuje brzmienie:
„32) robotach publicznych – oznacza to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty, z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy, gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków;”;
- m) uchyla się pkt 42;
- 2) w art. 3 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Samorząd województwa na podstawie Krajowego Planu Działań, uwzględniając strategię rozwoju województwa, w tym w zakresie polityki społecznej, o których mowa w odrębnych przepisach, przygotowuje corocznie regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia, określający priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia – po zasięgnięciu opinii powiatów wchodzących w skład województwa oraz wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, o której mowa w ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej „ustawą o Trójstronnej Komisji”.”;
- 3) w art. 4:
- a) w ust. 1:
- w pkt 2:
 - – lit. d otrzymuje brzmienie:

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1793 i 1800, z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2009 r. Nr 219, poz. 1707.

- „d) realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w szczególności działań wynikających z udziału w sieci EURES, w tym koordynowanie sieci EURES na terenie Rzeczypospolitej Polskiej poprzez udzielanie akredytacji do prowadzenia pośrednictwa pracy sieci EURES, zwanej dalej „akredytacją”, przygotowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i ocenę realizacji planów działań sieci EURES oraz sprawozdań z ich realizacji, a także koordynowanie partnerstw transgranicznych EURES na terenie działania tych partnerstw,”
- – w lit. f średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. g w brzmieniu:
 - „g) upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie zlecenia działań aktywizacyjnych, o których mowa w art. 66d;”,
- pkt 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4) zapewnianie jednolitości stosowania prawa, w szczególności przez udzielanie wyjaśnień dotyczących stosowania przepisów ustawy;”,
- w pkt 7:
 - – lit. a otrzymuje brzmienie:
 - „a) prowadzenie badań i analiz rynku pracy oraz upowszechnianie ich wyników, w tym prowadzenie corocznej analizy dotyczącej oceny funkcjonowania urzędów pracy w celu poprawy efektywności ich działania;”,
 - – w lit. g średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. h oraz i w brzmieniu:
 - „h) realizację zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym, o którym mowa w art. 69a ust. 1, zwanym dalej „KFS”, w szczególności ustalanie, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy, priorytetów, wzoru podziału środków KFS i planu ich wydatkowania,
 - i) podejmowanie decyzji w sprawie priorytetów wydatkowania środków z rezerwy KFS lub o przeznaczeniu rezerwy KFS, w przypadku gdy Rada Rynku Pracy nie ustali tych priorytetów lub nie zdecyduje o przeznaczeniu rezerwy KFS w terminie do dnia 30 czerwca danego roku;”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Minister właściwy do spraw pracy publikuje corocznie na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra:

- 1) katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej, rozumianych jako usługi i instrumenty rynku pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy, dla których w danym roku będą określone wskaźniki, o których mowa w pkt 2 lit. b i c;
- 2) informację, uzyskaną na podstawie badań statystycznych prowadzonych wspólnie przez ministra właściwego do spraw pracy i Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, o:
 - a) wydatkach Funduszu Pracy poniesionych na finansowanie przez samorządy powiatowe podstawowych form aktywizacji zawodowej,
 - b) wskaźnikach efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, rozumianej jako udział procentowy liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w podstawowych formach aktywizacji zawodowej zostały wykazane jako zatrudnione, w stosunku do liczby osób, które zakończyły udział w podstawowych formach aktywizacji zawodowej,
 - c) wskaźnikach efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, rozumianej jako stosunek kwoty wydatków Funduszu Pracy poniesionych przez samorządy powiatowe na finansowanie podstawowych form aktywizacji zawodowej do liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w podstawowych formach aktywizacji zawodowej zostały wykazane jako zatrudnione;
- 3) inne opracowania przedstawiające efekty działań urzędów pracy w aktualnej sytuacji na rynku pracy.”;

4) w art. 8:

a) w ust. 1:

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności podział środków KFS pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez ministra właściwego do spraw pracy, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy;”;

- pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
 - „3) opracowywanie badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz badanie zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia;
 - 4) współdziałanie z wojewódzką radą rynku pracy w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich;”
- w pkt 6 w lit. b średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:
 - „c) inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach realizowanych przez urzędy pracy;”
- po pkt 7 dodaje się pkt 7a i 7b w brzmieniu:
 - „7a) inicjowanie programów regionalnych i ich realizowanie, w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy;
 - 7b) zlecanie działań aktywizacyjnych;”
- w pkt 8:
 - - wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
 - „realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności:”
 - - lit. c otrzymuje brzmienie:
 - „c) wydawanie decyzji w sprawach wymienionych w art. 8a;”
- w pkt 9 lit. a otrzymuje brzmienie:
 - „a) wspieranie i realizację działań sieci EURES, w tym koordynowanie realizacji tych działań przez urzędy pracy na terenie województwa, we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami powiatowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES;”
- pkt 11 otrzymuje brzmienie:
 - „11) koordynowanie oraz świadczenie usług poradnictwa zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia na terenie województwa;”

- pkt 15 otrzymuje brzmienie:
 - „15) coroczne określanie i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, w terminie do dnia 30 kwietnia, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. b, oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określonej w przepisach o systemie oświaty, wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 12 ust. 6, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy;”
- po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:
 - „16a) współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych w wejściu na rynek pracy;”
- po pkt 17 dodaje się pkt 17a w brzmieniu:
 - „17a) przetwarzanie informacji o bezrobotnych i poszukujących pracy korzystających z pomocy określonej w ustawie;”
- b) po ust. 1b dodaje się ust. 1c i 1d w brzmieniu:
 - „1c. Informacje o bezrobotnych i poszukujących pracy są udostępniane publicznym służbom zatrudnienia lub innym podmiotom realizującym zadania na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny, w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji tych zadań.
 - 1d. Informacje, o których mowa w ust. 1c, są udostępniane w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, na podstawie wniosku złożonego w szczególności w formie dokumentu elektronicznego lub z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, jeżeli wojewódzki urząd pracy oraz podmiot, o którym mowa w ust. 1c, spełnia łącznie następujące warunki:
 - 1) posiada możliwość identyfikacji osoby uzyskującej informacje w systemie oraz zakresu, daty i celu ich uzyskania;
 - 2) posiada zabezpieczenia uniemożliwiające wykorzystanie informacji niezgodnie z celem ich uzyskania;

- 3) dostęp do danych osobowych jest nadzorowany i rejestrowany zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.”,
- c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Właściwość miejscowa marszałka województwa nie ulega zmianie w przypadku zmiany przez bezrobotnego miejsca zamieszkania przed zakończeniem postępowania administracyjnego dotyczącego spraw, o których mowa w ust. 1 pkt 8 lit. c, i niezarejestrowaniu się przez niego w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla nowego miejsca zamieszkania.”,
- d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. Marszałek województwa powołuje dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy wyłonionego w drodze konkursu spośród osób posiadających wykształcenie wyższe oraz co najmniej 3-letni staż pracy w publicznych służbach zatrudnienia lub co najmniej 5-letni staż pracy w innych instytucjach rynku pracy. Marszałek województwa odwołuje dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy po uzyskaniu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy. Opinia wojewódzkiej rady rynku pracy nie jest wymagana w przypadkach, o których mowa w art. 52 i art. 53 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.³⁾), oraz w przypadku odwołania dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy na jego wniosek.”,
- e) w ust. 8:
– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„W ramach wojewódzkiego urzędu pracy funkcjonuje co najmniej jedno centrum informacji i planowania kariery zawodowej, będące wyspecjalizowaną komórką organizacyjną, która w szczególności:”,

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700, z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432, Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 908, 1110 oraz z 2013 r. poz. 2, 675, 896 i 1028.

- pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
 - „1) wspomaga powiatowe urzędy pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego przez świadczenie wyspecjalizowanych usług w zakresie planowania kariery zawodowej na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym świadczy usługę poradnictwa na odległość z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych;
 - 2) we współpracy z powiatowymi urzędami pracy opracowuje, aktualizuje i upowszechnia informacje zawodowe, w szczególności w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa;”
 - po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
 - „2a) we współpracy z akademickimi biurami karier opracowuje, aktualizuje i upowszechnia informacje zawodowe, w szczególności w akademickich biurach karier i powiatowych urzędach pracy na terenie województwa;”
 - uchyla się pkt 3 i 5,
 - pkt 7–9 otrzymują brzmienie:
 - „7) świadczy poradnictwo zawodowe na rzecz pracodawców oraz ich pracowników, wspomagając powiatowe urzędy pracy w tym zakresie;
 - 8) udziela informacji o możliwościach i zakresie świadczonej pomocy przez urzędy pracy;
 - 9) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy opracowuje i aktualizuje informacje zawodowe oraz inne zasoby informacji pomocne w aktywnym poszukiwaniu pracy o charakterze ogólnokrajowym;”
 - dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
 - „10) realizuje działania o charakterze metodyczno-szkoleniowym w zakresie usług rynku pracy dla pracowników wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy.”
- f) ust. 8a otrzymuje brzmienie:
- „8a. Utworzenie lub likwidacja centrum informacji i planowania kariery zawodowej wymaga pozytywnej opinii wojewódzkiej rady rynku pracy.”;
- 5) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:
- „Art. 8a. 1. W sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe

o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, marszałek województwa rozstrzyga w drodze decyzji, z zastrzeżeniem art. 9d, o przyznaniu albo odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, jeżeli okres ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełniony przez bezrobotnego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, lub państwie, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronną umowę międzynarodową o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, ma wpływ na nabycie, wysokość lub okres pobierania zasiłku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2 lit. b.

2. W sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, marszałek województwa stwierdza zachowanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w Rzeczypospolitej Polskiej przez bezrobotnego udającego się do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa określonego w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, w drodze wydania dokumentu, określonego w przepisach prawa Unii Europejskiej.

3. W sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, marszałek województwa rozstrzyga w drodze decyzji o odmowie stwierdzenia zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w Rzeczypospolitej Polskiej przez bezrobotnego udającego się do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa określonego w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c.

4. Marszałek województwa rozstrzyga w drodze decyzji w innych sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, jeżeli podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowi przepis prawa Unii Europejskiej lub przepis dwustronnej umowy międzynarodowej o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.”;

6) w art. 9:

a) w ust. 1:

- pkt 3 i 3a otrzymują brzmienie:
 - „3) udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
 - 3a) udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;”,
- po pkt 3a dodaje się pkt 3b i 3c w brzmieniu:
 - „3b) kierowanie bezrobotnych do realizatora działań aktywizacyjnych, któremu marszałek województwa zlecił wykonanie działań aktywizacyjnych;
 - 3c) realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności udzielanie pomocy pracodawcom poprzez finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy;”,
- po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
 - „4a) określanie profili pomocy dla bezrobotnych;”,
- uchyla się pkt 7,
- pkt 9 otrzymuje brzmienie:
 - „9) opracowywanie badań, analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady rynku pracy oraz organów zatrudnienia;”,
- pkt 11–12a otrzymują brzmienie:
 - „11) współdziałanie z powiatowymi radami rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy;
 - 12) współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy i informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych, realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, oraz zatrudnienia socjalnego na podstawie odrębnych przepisów;

12a) współpraca z wojewódzkimi urzędami pracy w zakresie świadczenia podstawowych usług rynku pracy, w tym w opracowywaniu i aktualizacji informacji zawodowych;”,

– pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w tym realizowanie decyzji, o których mowa w art. 8a;”,

– w pkt 16 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) realizowanie działań sieci EURES we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami województw oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES;”,

– po pkt 17 dodaje się pkt 17a w brzmieniu:

„17a) realizacja zadań związanych z podejmowaniem przez cudzoziemców pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”,

– po pkt 20 dodaje się pkt 20a w brzmieniu:

„20a) inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach prowadzonych przez urzędy pracy;”,

– po pkt 21 dodaje się pkt 21a w brzmieniu:

„21a) realizowanie programów regionalnych na podstawie porozumienia zawartego z wojewódzkim urzędem pracy;”,

– pkt 22 otrzymuje brzmienie:

„22) przetwarzanie informacji o bezrobotnych, poszukujących pracy i cudzoziemcach zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”,

b) ust. 2d otrzymuje brzmienie:

„2d. Starosta może przeznaczyć środki Funduszu Pracy, w ramach kwoty przyznanej na finansowanie innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiatowe urzędy pracy, na finansowanie następujących kosztów realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego:

- 1) ocenę, w rozumieniu przepisów o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,
- 2) pomoc i doradztwo prawne powiatowemu urzędowi pracy w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego bezpośrednio związanego z realizacją projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,
- 3) zakup lub amortyzację sprzętu oraz zakup materiałów biurowych dla powiatowego urzędu pracy, niezbędnych i bezpośrednio związanych z realizacją projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy

– do wysokości 3% kwoty przyznanej ze środków będących w dyspozycji samorządu województwa na realizację zadań współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Starosta powołuje dyrektora powiatowego urzędu pracy wyłonionego w drodze konkursu spośród osób posiadających wykształcenie wyższe oraz co najmniej 3-letni staż pracy w publicznych służbach zatrudnienia lub co najmniej 5-letni staż pracy w innych instytucjach rynku pracy. Starosta odwołuje dyrektora powiatowego urzędu pracy po uzyskaniu opinii powiatowej rady rynku pracy. Opinia powiatowej rady rynku pracy nie jest wymagana w przypadkach, o których mowa w art. 52 i art. 53 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, oraz w przypadku odwołania dyrektora powiatowego urzędu pracy na jego wniosek.”;

7) po art. 9c dodaje się art. 9d w brzmieniu:

„Art. 9d. 1. W przypadku gdy bezrobotny spełnia warunki do nabycia zasiłku określone w art. 71, a okresy jego ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny

rachunek spełnione w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, mogą mieć wpływ jedynie na wysokość lub okres pobierania zasiłku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2 lit. b, starosta wydaje decyzję na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. b, z uwzględnieniem jedynie okresów wymienionych w art. 71 ust. 1 i 2.

2. Po wydaniu decyzji, o której mowa w ust. 1, starosta niezwłocznie przekazuje sprawę do marszałka województwa w celu ustalenia, czy okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione przez bezrobotnego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, mają wpływ na wysokość lub okres pobierania zasiłku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2 lit. b.

3. W przypadku ustalenia, że okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione przez bezrobotnego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, mają wpływ na wysokość lub okres pobierania zasiłku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2 lit. b, marszałek województwa wydaje decyzję na podstawie art. 8a ust. 1.

4. Wydanie przez marszałka województwa decyzji, o której mowa w ust. 3, oznacza uchylenie decyzji wydanej na mocy ust. 1, przy czym świadczenia wypłacone na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 1, zalicza się na poczet świadczeń wynikających z decyzji, o której mowa w ust. 3.

5. W przypadku ustalenia, że okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione przez bezrobotnego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, nie mają wpływu na wysokość lub okres pobierania zasiłku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2 lit. b, marszałek województwa umarza prowadzone postępowanie administracyjne.”;

8) w art. 10:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sposobu prowadzenia przez urzędy pracy usług rynku pracy, o których mowa w art. 35;”;

– po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) realizowania przez podmioty, którym udzielono akredytacji, zobowiązań wynikających z ustawy oraz umowy akredytacyjnej;”;

- pkt 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4) prawidłowości zlecenia realizacji zadań i usług rynku pracy lub zlecenia działań aktywizacyjnych;”
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3. Wojewoda, po zasięgnięciu opinii marszałka województwa oraz wojewódzkiej rady rynku pracy, ustala kryteria wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców.”;
- 9) w art. 12:
 - a) w ust. 5:
 - w pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
 - „prowadzą pośrednictwo pracy oraz organizują zatrudnianie dla:”
 - pkt 5 otrzymuje brzmienie:
 - „5) refundują koszty poniesione przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.”
 - b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:
 - „6a. Refundacja, o której mowa w ust. 6, stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.”
 - c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
 - „7a. Na podstawie upoważnienia ministra właściwego do spraw pracy Ochotnicze Hufce Pracy mogą prowadzić, z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, działania mające na celu upowszechnianie informacji o rynku pracy i ofertach pracy, możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie.”
 - d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
 - „8. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb refundowania pracodawcom ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, w szczególności elementy wniosku o zawarcie umowy o refundację, terminy składania i kryteria rozpatrywania wniosku, podmioty uprawnione do zawarcia umowy o refundację, elementy umowy o refundację i wniosku o zwrot poniesionych kosztów przez pracodawcę, mając na względzie zapewnienie młodocianym pracownikom

właściwych warunków odbywania przygotowania zawodowego oraz konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.”;

10) w art. 14 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zadania, o których mowa w art. 12 ust. 1, 2 i 7a, są realizowane przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy, w szczególności przy pomocy:”;

11) uchyla się art. 18b;

12) w art. 18e w ust. 1 pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5) numer wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – w przypadku przedsiębiorcy;

6) adres poczty elektronicznej, o ile podmiot taki adres posiada.”;

13) art. 18f otrzymuje brzmienie:

„Art. 18f. Wniosek o wpis do rejestru może być złożony w postaci elektronicznej. Wniosek składany w postaci elektronicznej zawiera dane w ustalonym formacie elektronicznym, zawarte we wzorze wniosku, o którym mowa w art. 19k, oraz powinien być opatrzony:

1) bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 262), albo

2) podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP, na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.”;

14) w art. 18h dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Do zaświadczeń i oświadczeń, o których mowa w ust. 1, przepis art. 18f stosuje się odpowiednio.”;

15) w art. 18m:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) postawienia przedsiębiorcy w stan likwidacji lub ogłoszenia upadłości;”;

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przepis art. 18f stosuje się odpowiednio.”;

16) art. 19c i art. 19d otrzymują brzmienie:

„Art. 19c. Agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 18c, nie mogą dyskryminować ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie, ani ze względu na przynależność związkową osób, dla których poszukują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Art. 19d. Agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 18c:

- 1) nie mogą pobierać kwot innych niż określone w art. 85 ust. 2 pkt 7 od osób, dla których poszukują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub którym udzielają pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia;
- 2) przed skierowaniem osoby do pracy za granicą albo pracy tymczasowej, do podmiotu działającego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, są obowiązane do przekazania jej na piśmie informacji o kosztach, opłatach i innych należnościach, w tym określonych w art. 85 ust. 2 pkt 7, związanych z kierowaniem do pracy oraz podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą.”;

17) w art. 19e dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do informacji, o których mowa w ust. 1, przepis art. 18f stosuje się odpowiednio.”;

18) w art. 19f:

- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) osób skierowanych przez agencję zatrudnienia do wykonywania pracy tymczasowej.”,

- b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do informacji, o których mowa w ust. 1, przepis art. 18f stosuje się odpowiednio.”;

19) po art. 19g dodaje się art. 19ga w brzmieniu:

„Art. 19ga. Agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 18c, są obowiązane do niezwłocznego zwrócenia osobie, na rzecz której świadczą lub świadczyły usługi z zakresu działalności agencji zatrudnienia, na jej pisemny wniosek, złożonych przez nią oryginałów dokumentów, w szczególności dokumentów potwierdzających posiadane wykształcenie, kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe.”;

20) w art. 20 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Instytucja szkoleniowa może ubiegać się o wpis do rejestru instytucji szkoleniowych po złożeniu wniosku o wpis wraz z informacją o:

- 1) tematyce prowadzonych szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych;
- 2) kadrze dydaktycznej;
- 3) bazie lokalowej, jej wyposażeniu i środkach dydaktycznych;
- 4) metodach oceny jakości szkoleń;
- 5) liczbie bezrobotnych i poszukujących pracy objętych szkoleniami i przygotowaniem zawodowym dorosłych w okresie ostatniego roku;
- 6) pomocy udzielonej nieodpłatnie uczestnikom i absolwentom szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych, polegającej na informowaniu o sytuacji na rynku pracy i zapotrzebowaniu na kwalifikacje.

4. Wojewódzki urząd pracy zawiadamia w postaci papierowej lub elektronicznej instytucję szkoleniową o dokonanym wpisie do rejestru instytucji szkoleniowych oraz przekazuje tę informację ministrowi właściwemu do spraw pracy.”;

21) w art. 21 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) działalności rad rynku pracy;”;

22) art. 22 i art. 23 otrzymują brzmienie:

„Art. 22. 1. Rada Rynku Pracy jest organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw pracy w sprawach polityki rynku pracy oraz organem stanowiącym w zakresie ustalania priorytetów wydatkowania środków z rezerwy KFS, o której mowa w art. 109 ust. 2f.

2. Wojewódzkie rady rynku pracy są organami opiniodawczo-doradczymi marszałka województwa w sprawach polityki rynku pracy.

3. Powiatowe rady rynku pracy są organami opiniodawczo-doradczymi starosty w sprawach polityki rynku pracy.

4. Do zakresu działania Rady Rynku Pracy należy w szczególności:

- 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich;
- 2) opiniowanie projektu Krajowego Planu Działań oraz okresowych sprawozdań z jego realizacji;
- 3) opiniowanie przedłożonych przez ministra właściwego do spraw pracy priorytetów, wzoru podziału środków KFS i planu ich wydatkowania;

- 4) ustalanie w układzie branżowym i regionalnym dodatkowych priorytetów wydatkowania środków z rezerwy KFS oraz decydowanie o przeznaczeniu tych środków zgodnie z przyjętymi priorytetami;
- 5) opiniowanie rocznych sprawozdań z działalności Funduszu Pracy, a także oceny racjonalności gospodarki środkami tego funduszu;
- 6) realizacja zadań określonych w przepisach o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy;
- 7) opiniowanie projektów ustaw dotyczących promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

5. Do zakresu działania wojewódzkich rad rynku pracy należy w szczególności:

- 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia w województwie;
- 2) ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy;
- 3) opiniowanie projektu regionalnego planu działań oraz okresowych sprawozdań z jego realizacji;
- 4) opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych danego województwa na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań oraz opiniowanie opracowanych przez wojewódzkie urzędy pracy propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa i sprawozdań z ich wykorzystania;
- 5) składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w województwie;
- 6) ocenianie okresowych sprawozdań z działalności wojewódzkich urzędów pracy oraz przedstawianie Radzie Rynku Pracy okresowych sprawozdań i wniosków w sprawach zatrudnienia;
- 7) delegowanie przedstawicieli do komisji konkursowej dokonującej wyboru kandydata na stanowisko dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy;
- 8) opiniowanie wniosków o odwołanie dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy;
- 9) opiniowanie wojewódzkich kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców;

10) współpraca z wojewódzkimi komisjami dialogu społecznego, w szczególności w zakresie inicjowania programów i partnerstwa na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju rynku pracy.

6. Do zakresu działania powiatowych rad rynku pracy stosuje się odpowiednio przepisy ust. 5.

7. Powiatowe rady rynku pracy opiniują:

- 1) celowość realizacji programów specjalnych, biorąc pod uwagę w szczególności:
 - a) liczbę osób objętych programem i kryteria doboru tych osób,
 - b) zakładane rezultaty programu specjalnego, z podaniem mierników i trybu dokonania oceny,
 - c) koszty realizacji programu specjalnego, w tym poszczególnych przedsięwzięć;
- 2) proponowane przez starostę zmiany realizacji programów specjalnych;
- 3) celowość realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, biorąc pod uwagę w szczególności:
 - a) kryteria doboru bezrobotnych,
 - b) zakładane efekty realizacji Programu Aktywizacja i Integracja.

Art. 23. 1. W skład Rady Rynku Pracy wchodzi osoby powoływane przez ministra właściwego do spraw pracy spośród przedstawicieli wszystkich organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji oraz jeden przedstawiciel Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, reprezentujący stronę samorządową.

2. W skład wojewódzkiej rady rynku pracy wchodzi osoby powoływane przez marszałka województwa spośród działających na terenie województwa wojewódzkich struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji, oraz skarbnik województwa.

3. W skład powiatowej rady rynku pracy wchodzi osoby powoływane przez starostę spośród działających na terenie powiatu terenowych struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji, oraz skarbnik powiatu.

4. Członków rad rynku pracy, o których mowa w ust. 1–3, powołuje się spośród kandydatów zgłoszonych przez organy i organizacje, o których mowa odpowiednio w ust. 1–3, zgodnie z następującym trybem:

- 1) minister właściwy do spraw pracy (marszałek województwa, starosta) w formie pisemnej zwraca się do organów i organizacji, o których mowa w ust. 1–3, o zgłoszenie po trzech kandydatów do rady rynku pracy w terminie 15 dni roboczych od dnia otrzymania zaproszenia;
- 2) do zgłoszenia organy i organizacje załączają opisy karier zawodowych kandydatów oraz informacje potwierdzające osiągnięcia i doświadczenia w zakresie polityki rynku pracy;
- 3) minister właściwy do spraw pracy (marszałek województwa, starosta) spośród zgłoszonych kandydatów wybiera po jednej osobie, która będzie reprezentować organizację w radzie rynku pracy odpowiedniego szczebla.

5. O dokonanym wyborze minister właściwy do spraw pracy (marszałek województwa, starosta) informuje organy i organizacje w terminie 15 dni roboczych od dnia zakończenia przyjmowania zgłoszeń.

6. Minister właściwy do spraw pracy (marszałek województwa, starosta) może powoływać w skład rady rynku pracy trzech przedstawicieli spośród organów samorządu terytorialnego lub nauki o szczególnej wiedzy i autorytecie w obszarze działania tej rady.

7. Minister właściwy do spraw pracy (marszałek województwa, starosta) może zapraszać do udziału w posiedzeniach rady rynku pracy przedstawicieli organów, organizacji i instytucji niereprezentowanych w radzie rynku pracy, bez prawa udziału w podejmowaniu rozstrzygnięć.

8. W przypadku gdy powiatowy urząd pracy realizuje zadania z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej na obszarze przekraczającym granice powiatu, tworzy się jedną powiatową radę rynku pracy, która jest powoływana przez starostę sprawującego zwierzchnictwo nad powiatowym urzędem pracy w porozumieniu ze starostą powiatu dotującego.

9. Członek rady rynku pracy może zostać odwołany:

- 1) na wniosek organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady;

2) z inicjatywy odpowiednio ministra właściwego do spraw pracy, marszałka województwa lub starosty, po zasięgnięciu opinii organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady.

10. Kadencja rad rynku pracy trwa 4 lata.

11. Ze środków Funduszu Pracy mogą być finansowane koszty szkoleń członków rad rynku pracy.

12. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, organizację i tryb działania rad rynku pracy oraz tryb finansowania kosztów szkoleń członków rad, mając na względzie zapewnienie efektywnego dialogu społecznego.

13. Pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownika od pracy w celu wzięcia udziału w posiedzeniach rady rynku pracy. Za czas zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia ustalonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.

14. Na wniosek członków rady rynku pracy zamieszkałych poza miejscowością, w której odbywają się obrady rady, koszty ich przejazdów są refundowane ze środków Funduszu Pracy odpowiednio przez ministra właściwego do spraw pracy, marszałka województwa lub starostę, w wysokości i na zasadach określonych dla podróży krajowej w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.”;

23) w art. 24:

a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Marszałek województwa lub starosta przy zleceniu usług rynku pracy, o których mowa w art. 35 ust. 1, zapewnia ich realizację zgodnie z warunkami, trybem i sposobami realizacji usług rynku pracy.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W okresie udziału bezrobotnego w usługach rynku pracy lub usługach i instrumentach rynku pracy zleczanych podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, 6 i 7, przez marszałka województwa lub starostę, powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie.”;

24) w art. 33:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Powiatowy urząd pracy, udzielając bezrobotnemu pomocy, niezwłocznie po rejestracji, o której mowa w ust. 2, ustala dla bezrobotnego profil pomocy, oznaczający właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego zakres form pomocy, zwany dalej „profilem pomocy”. Przy ustalaniu profilu pomocy urząd pracy uwzględnia oddalenie bezrobotnego od rynku pracy i jego gotowość do powrotu na rynek pracy.

2b. Rejestracja bezrobotnego w urzędzie pracy wyłącza możliwość rejestracji w tym samym urzędzie pracy jako poszukującego pracy oraz posiadania takiego statusu przez okres posiadania statusu bezrobotnego.”,

b) w ust. 4:

– po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) nie wyraził zgody na określenie profilu pomocy; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt 3;”,

– po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) odmówił bez uzasadnionej przyczyny udziału w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt 3;”,

– pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) z własnej winy przerwał szkolenie, staż, realizację indywidualnego planu działania lub wykonywanie prac, o których mowa w art. 73a, lub inną formę pomocy określoną w ustawie; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia ich przerwania na okres wskazany w pkt 3;”,

– w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) z własnej winy przerwał udział w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt 3.”,

- c) w ust. 4a:
- pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) złożył wniosek o rezygnację z pomocy określonej w ustawie świadczonej przez powiatowy urząd pracy; pozbawienie statusu poszukującego pracy następuje od dnia złożenia wniosku;”,
 - w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) pobierał w Rzeczypospolitej Polskiej, na zasadach określonych przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, zasiłek dla bezrobotnych nabyty w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie określonym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, oraz opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub został pozbawiony tego zasiłku przez właściwą instytucję tego państwa.”,
- d) w ust. 4b:
- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Pozbawienie statusu poszukującego pracy z powodów, o których mowa w ust. 4a pkt 1–3, następuje na okres 120 dni odpowiednio;”,
 - pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) od następnego dnia po dniu zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 4a pkt 3.”,
- e) po ust. 4b dodaje się ust. 4ba w brzmieniu:
„4ba. Pozbawienie statusu poszukującego pracy z powodów, o których mowa w ust. 4a pkt 5, następuje od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w tym przepisie.”,
- f) po ust. 4c dodaje się ust. 4ca w brzmieniu:
„4ca. Decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego oraz decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku dla bezrobotnych nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.”,
- g) po ust. 4g dodaje się ust. 4h i 4i w brzmieniu:
„4h. Podstawy pozbawienia statusu bezrobotnego wymienione w ust. 4 pkt 1a, 3, 3a, 7, 8, 11 i 12 są sumowane dla określenia okresu, na jaki następuje pozbawienie statusu bezrobotnego.

4i. Wniosek o rezygnację, o którym mowa w ust. 4a pkt 4, nie może zostać złożony przez poszukującego pracy po wyznaczeniu terminu stawiennictwa w urzędzie pracy zgodnie z ust. 4a pkt 3 lub po skierowaniu do realizacji indywidualnego planu działania, na szkolenie, studia podyplomowe, do uczestnictwa w przygotowaniu zawodowym dorosłych oraz programie specjalnym.”,

h) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Informacje dotyczące bezrobotnych, poszukujących pracy i cudzoziemców zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są przetwarzane przez powiatowe urzędy pracy, w szczególności z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych i dokumentów elektronicznych.

7. Informacje, o których mowa w ust. 6, są udostępniane publicznym służbom zatrudnienia lub innym podmiotom, realizującym zadania na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny, w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji tych zadań, w szczególności jednostkom organizacyjnym pomocy społecznej oraz jednostkom obsługującym świadczenia rodzinne.”,

i) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Informacje, o których mowa w ust. 6, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawie, mogą być pozyskiwane przez powiatowe urzędy pracy z publicznych służb zatrudnienia lub innych podmiotów, w szczególności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz jednostek obsługujących świadczenia rodzinne, realizujących zadania na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny.”,

j) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Informacje, o których mowa w ust. 6, mogą być pozyskiwane, wymieniane lub udostępniane na wniosek złożony, w szczególności w postaci elektronicznej, w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, jeżeli powiatowy urząd pracy oraz podmiot, o którym mowa w ust. 7, spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada możliwość identyfikacji osoby uzyskującej informacje w systemie oraz zakresu, daty i celu ich uzyskania;
- 2) posiada zabezpieczenia uniemożliwiające wykorzystanie informacji niezgodnie z celem ich uzyskania;
- 3) dostęp do danych osobowych jest nadzorowany i rejestrowany zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.”;

25) w art. 34:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) świadczą usługę poradnictwa zawodowego;”;

b) uchyla się pkt 2;

26) w art. 34a:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Powiatowy urząd pracy, udzielając pomocy określonej w ustawie, przygotowuje indywidualny plan działania dostosowany do profilu pomocy; indywidualny plan działania może być przygotowany również dla poszukującego pracy.

2. Indywidualny plan działania jest przygotowywany przez doradcę klienta, przy udziale bezrobotnego lub poszukującego pracy i zawiera w szczególności:

- 1) działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie;
- 2) działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy;
- 3) planowane terminy realizacji poszczególnych działań;
- 4) formy, planowaną liczbę i terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy;
- 5) termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania.

3. Przygotowanie indywidualnego planu działania następuje nie później niż w terminie 30 dni od dnia określenia profilu pomocy.”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3c w brzmieniu:

„3a. Indywidualny plan działania może być modyfikowany stosownie do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego lub poszukującego pracy.

3b. Powiatowy urząd pracy może skierować bezrobotnego do centrum informacji i planowania kariery zawodowej lub do innej instytucji rynku pracy

w celu dokonania diagnozy problemów bezrobotnego na rynku pracy i pomocy w planowaniu kariery zawodowej.

3c. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, tryb ustalania profilu pomocy oraz sposób postępowania w ramach określonego profilu pomocy, mając na uwadze zwiększenie szans bezrobotnego na rynku pracy, jego oddalenie od rynku pracy oraz gotowość do powrotu na rynek pracy, a także racjonalne wydatkowanie środków publicznych.”,

c) uchyla się ust. 4 i 5;

27) w art. 35 :

a) w ust. 1:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) poradnictwo zawodowe;”,

– uchyla się pkt 4,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki realizacji, tryb i sposoby prowadzenia przez urzędy pracy usług rynku pracy, uwzględniając zakres usług oraz konieczność zapewnienia respektowania praw osób korzystających z usług, ujednoczenie usług rynku pracy realizowanych przez urzędy pracy oraz konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy dla przedsiębiorców z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.”;

28) w art. 36 uchyla się ust. 3a;

29) po art. 36 dodaje się art. 36a–36e w brzmieniu:

„Art. 36a. 1. Pośrednictwo pracy związane ze swobodnym przepływem pracowników na terenie państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, może być realizowane w ramach sieci EURES.

2. Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES obejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1, oraz inne usługi świadczone w ramach tej sieci, określone w przepisach Unii Europejskiej.

3. Realizując pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES, nie można dyskryminować osób, dla których poszukuje się zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie

etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie ani ze względu na przynależność związkową.

4. Pośrednictwo pracy związane ze swobodnym przepływem pracowników na terenie państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c:

- 1) jest realizowane przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy oraz Ochotnicze Hufce Pracy wyłącznie w ramach sieci EURES;
- 2) może być realizowane w ramach sieci EURES przez podmioty prowadzące agencje zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 18c ust. 1 pkt 2 i 3, po uzyskaniu akredytacji.

Art. 36b. 1. Podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji składa do ministra właściwego do spraw pracy wniosek o akredytację, w postaci dokumentu elektronicznego, jeżeli spełnia następujące kryteria:

- 1) posiada wpis do rejestru, o którym mowa w art. 18 ust. 1, lub jest podmiotem, o którym mowa w art. 18c ust. 1 pkt 2 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 19;
- 3) posiada systemy teleinformatyczne umożliwiające realizację pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, w tym stronę internetową oraz elektroniczny rejestr ofert pracy;
- 4) wykaże minimum dwuletnie doświadczenie w prowadzeniu pośrednictwa do pracy za granicą;
- 5) nie jest prowadzone w stosunku do niego postępowanie, które może skutkować wykreśleniem z rejestru na podstawie art. 18m.

2. We wniosku o udzielenie akredytacji przedstawia się następujące dane:

- 1) oznaczenie podmiotu;
- 2) adres zamieszkania lub siedziby podmiotu oraz adresy, pod którymi będzie prowadzona działalność, wraz z nazwą gminy i województwa;
- 3) oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności;
- 4) numer identyfikacji podatkowej NIP;
- 5) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;
- 6) adres poczty elektronicznej i inne dane teleadresowe.

3. Minister właściwy do spraw pracy ogłasza na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra informacje o terminach składania i rozpatrywania wniosków o akredytację.

Art. 36c. Minister właściwy do spraw pracy odmawia, w formie decyzji, udzielenia akredytacji w przypadku, gdy:

- 1) podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji nie spełnia kryteriów, o których mowa w art. 36b ust. 1 lub
- 2) podmiot nie przedstawi danych, o których mowa w art. 36b ust. 2, lub
- 3) podmiotowi ubiegającemu się o udzielenie akredytacji, z przyczyn, o których mowa w art. 36e ust. 2 pkt 2, została wypowiedziana umowa akredytacyjna, o której mowa w art. 36d ust. 2, a od dnia rozwiązania tej umowy do dnia złożenia wniosku o udzielenie akredytacji nie upłynęły dwa lata.

Art. 36d. 1. Minister właściwy do spraw pracy udziela podmiotowi akredytacji, dokonując wpisu do rejestru podmiotów, które uzyskały akredytację do prowadzenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, zwanego dalej „rejestrem akredytacji”, po uprzednim zawarciu z nim umowy akredytacyjnej.

2. Umowa akredytacyjna zawiera w szczególności:

- 1) zakres obowiązków podmiotu, któremu udziela się akredytacji, związanych z realizacją działań sieci EURES wynikających z ustawy oraz przepisów Unii Europejskiej, w tym związanych z planowaniem, realizacją, monitorowaniem i sprawozdawczością z działań sieci EURES;
- 2) zakres działań i usług do realizacji w pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES;
- 3) zobowiązanie podmiotu, któremu udziela się akredytacji do:
 - a) współpracy z organami zatrudnienia w celu realizacji polityki rynku pracy oraz europejskiej strategii zatrudnienia przy realizacji działań sieci EURES,
 - b) udziału w systemie wymiany informacji oraz udostępniania ofert pracy Komisji Europejskiej, zgodnie z modelami, procedurami i standardami określonymi przez Komisję Europejską,
 - c) realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES we współpracy wyłącznie z podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES z państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c,
 - d) zapewnienia osób do realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES oraz pozostałych działań związanych z realizacją zobowiązań wynikających

z umowy akredytacyjnej, spełniających wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej, z których co najmniej jedna posiada znajomość języka angielskiego lub niemieckiego, lub francuskiego wystarczającą do wykonywania zadań,

- e) zapewnienia dostępu do informacji o pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES na stronie internetowej podmiotu, któremu jest udzielana akredytacja, oraz za pośrednictwem innych sposobów przepływu informacji stosowanych przez ten podmiot,
 - f) używania akronimu oraz znaku towarowego EURES wyłącznie podczas prowadzenia pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES,
 - g) umieszczania w dokumentach, ogłoszeniach i ofertach pracy związanych z realizacją pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES numeru wpisu do rejestru akredytacji;
- 4) sposoby realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, w tym zakres danych do zawarcia w zgłoszeniach ofert pracy;
- 5) zasady określania wysokości opłat pobieranych od pracodawców przez podmiot, któremu jest udzielana akredytacja za pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES, w przypadku gdy pośrednictwo to jest świadczone z wykorzystaniem wsparcia finansowego ze środków Unii Europejskiej.

3. W przypadku gdy podmiot, któremu udziela się akredytacji, przewiduje prowadzenie pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES we współpracy z innymi podmiotami nieuprawnionymi do prowadzenia tego pośrednictwa, zwanymi dalej „podmiotami współpracującymi”, podmiot ten jest obowiązany do zawarcia umowy z podmiotem współpracującym.

4. Umowa, o której mowa w ust. 3, zawiera zasady współpracy z podmiotami współpracującymi, w tym dotyczące:

- 1) planowania, monitorowania i sprawozdawczości z działań prowadzonych w ramach sieci EURES;
- 2) zakresu działań i usług w pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES, do realizacji których zobowiązuje się podmiot współpracujący.

5. Podmiot, któremu udzielono akredytacji, finansuje realizację działań sieci EURES, w tym pośrednictwo pracy prowadzone w ramach tej sieci, z własnych

środków oraz, gdy istnieje taka możliwość, ze środków pozyskanych z zewnętrznych źródeł finansowania, w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego.

6. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje marszałkowi województwa oraz wojewodzie, właściwym ze względu na siedzibę podmiotu, któremu udzielono akredytacji, kopię umowy akredytacyjnej.

7. Minister właściwy do spraw pracy prowadzi rejestr akredytacji, który jest jawny i może być prowadzony w postaci elektronicznej.

Art. 36e. 1. Pozbawienie akredytacji następuje w drodze rozwiązania umowy akredytacyjnej w trybie wypowiedzenia przez ministra właściwego do spraw pracy lub podmiot, któremu udzielono akredytacji, lub w przypadku wygaśnięcia tej umowy po zakończeniu okresu, na jaki została zawarta.

2. Minister właściwy do spraw pracy:

- 1) może wypowiedzieć umowę akredytacyjną, wskazując przyczynę jej wypowiedzenia;
- 2) wypowiada umowę akredytacyjną na wniosek wojewody lub marszałka województwa, lub na podstawie powiadomienia Państwowej Inspekcji Pracy, którzy w wyniku kontroli stwierdzili naruszenie przez podmiot, któremu została udzielona akredytacja, przepisów ustawy lub umowy akredytacyjnej, a podmiot ten nie usunął tych naruszeń w wyznaczonym terminie.

3. Minister właściwy do spraw pracy wykreśla podmiot, którego pozbawiono akredytacji, z rejestru akredytacji niezwłocznie po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy akredytacyjnej.

4. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o akredytację w postaci dokumentu elektronicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2006 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, mając na względzie zasadę równości podmiotów realizujących działania sieci EURES, zapewnienie właściwego poziomu realizacji tych działań oraz zwiększenie dostępu do pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES.”;

30) w art. 38:

a) w ust. 1:

- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu.”;
- w pkt 1:

– – wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowywaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, w szczególności na:”,

– – lit. a i b otrzymują brzmienie:

„a) udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu,

b) udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,”

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W ramach poradnictwa zawodowego są inicjowane, organizowane i prowadzone szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.”,

c) w ust. 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Poradnictwo zawodowe jest realizowane zgodnie z zasadami:”,

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dostępności;”

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Poradnictwo zawodowe jest świadczone w formie porady indywidualnej lub grupowej.”;

31) w art. 39 uchyla się ust. 1–5;

32) art. 39a i art. 39b otrzymują brzmienie:

„Art. 39a. Z usług rynku pracy, o których mowa w art. 36 ust. 1–5 i 5c–5g oraz w art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. a, mogą korzystać osoby niezarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy.

Art. 39b. Z usług rynku pracy świadczonych przez wojewódzki urząd pracy, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. a, b oraz d, mogą korzystać osoby powyżej 18 roku życia niezarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy.”;

33) w art. 40 po ust. 2d dodaje się ust. 2e–2g w brzmieniu:

„2e. Starosta może organizować szkolenie bezrobotnych na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych, zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową.

2f. W umowie szkoleniowej jest określany w szczególności zakres umiejętności i kwalifikacji wymaganych przez pracodawcę, będący podstawą przygotowania przez instytucję szkoleniową programu kształcenia, oraz zobowiązanie pracodawcy do zatrudnienia bezrobotnego po odbytych szkoleniu.

2g. Szkolenie bezrobotnych stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.”;

34) w art. 44 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) finansowanie kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego w związku ze skierowaniem przez powiatowy urząd pracy;”;

35) w art. 45 w ust. 1:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy przez okres do 12 miesięcy zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:”;

b) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, przygotowanie zawodowe dorosłych, staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego i dojeżdża do tych miejsc;”;

36) w art. 46:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkole, niepubliczna szkoła i producent rolny, który otrzymał refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, jest obowiązany dokonać zwrotu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania

starosty, otrzymanych środków wraz z odsetkami, jeżeli zatrudniał na utworzonym stanowisku pracy skierowanego lub skierowanych bezrobotnych w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 24 miesiące albo naruszył inne warunki umowy o refundację.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoba, która otrzymała z Funduszu Pracy jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, jest obowiązana dokonać zwrotu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty, otrzymanych środków wraz z odsetkami, jeżeli prowadziła działalność gospodarczą lub była członkiem spółdzielni socjalnej przez okres krótszy niż 12 miesięcy albo naruszone zostały inne warunki umowy dotyczące przyznania tych środków.”;

37) w art. 48 w ust. 4 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) przebywania na urlopie bezpłatnym.”;

38) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. Osobom będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- 1) bezrobotnym do 30 roku życia,
- 2) bezrobotnym długotrwale,
- 3) bezrobotnym powyżej 50 roku życia,
- 4) bezrobotnym korzystającym ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 5) bezrobotnym posiadającym dzieci do 6 roku życia lub dzieci niepełnosprawne do 18 roku życia,
- 6) bezrobotnym niepełnosprawnym

– przysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych.”;

39) w art. 50:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bezrobotnym do 25 roku życia powiatowy urząd pracy w okresie do 4 miesięcy od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych albo innej formy pomocy określonej w ustawie.”,

b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Bezrobotnym korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej, powiatowy urząd pracy w okresie 6 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji.”;

40) w art. 51:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Starosta zwraca pracodawcy, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych na okres do 6 miesięcy skierowanych bezrobotnych, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty zasiłku określonej w art. 72 ust. 1 pkt 1, obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

2. Starosta zwraca pracodawcy, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy na okres do 6 miesięcy skierowanych bezrobotnych, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdą osobę bezrobotną.

3. Starosta może dokonywać, w zakresie i na zasadach określonych w ust. 1, zwrotu poniesionych przez pracodawcę kosztów z tytułu zatrudnienia na okres do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych, w ramach prac interwencyjnych, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia.”,

b) dodaje się ust. 6–9 w brzmieniu:

„6. Pracodawca jest obowiązany, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres 3 miesięcy po zakończeniu refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne.

7. Niewywiązanie się z warunku, o którym mowa w ust. 6, lub naruszenie innych warunków umowy powoduje obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości uzyskanej pomocy od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

8. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego lub jego przejścia na emeryturę w trakcie okresu objętego refundacją lub przed upływem okresu 3 miesięcy, o którym mowa w ust. 6, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

9. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca zwraca uzyskaną pomoc w całości wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku braku możliwości skierowania bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca nie zwraca uzyskanej pomocy za okres, w którym uprzednio skierowany bezrobotny pozostawał w zatrudnieniu.”;

41) w art. 53:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Starosta może skierować bezrobotnych do odbycia stażu przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy do pracodawcy, rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pełnoletniej osoby fizycznej, zamieszkującej i prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym obejmującym obszar użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzącej dział specjalny produkcji rolnej, o którym mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.⁴⁾.”,

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 70, poz. 416, Nr 180, poz. 1112, Nr 227, poz. 1505, Nr 228, poz. 1507 oraz Nr 237, poz. 1654 i 1656, z 2009 r.

b) uchyla się ust. 1a,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Starosta może skierować do odbycia stażu na okres do 12 miesięcy bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia.”;

42) w art. 53g ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uczestnikowi przygotowania zawodowego dorosłych przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, wypłacane przez starostę; przepis art. 80 stosuje się odpowiednio. Za okres, za który przysługuje stypendium, zasiłek nie przysługuje.”;

43) art. 56 otrzymuje brzmienie:

„Art. 56. 1. Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy przez okres do 12 miesięcy zwrotu poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego kosztów wypłaconego mu wynagrodzenia, nagród oraz opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty zasiłku określonej w art. 72 ust. 1 pkt 1, obowiązującej w ostatnim dniu każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

2. Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy przez okres do 18 miesięcy zwrotu poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego kosztów wypłaconego mu wynagrodzenia, nagród oraz opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia, jeżeli zwrot obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc.

3. Pracodawca jest obowiązany, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres objęty refundacją wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne oraz okres 6 miesięcy po zakończeniu tej refundacji.

4. Niewywiązanie się z warunku, o którym mowa w ust. 3, lub naruszenie innych warunków zawartej umowy powoduje obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy wraz

z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości uzyskanej pomocy od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

5. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego lub jego przejścia na emeryturę w trakcie okresu objętego refundacją lub przed upływem okresu 6 miesięcy, o którym mowa w ust. 3, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

6. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca zwraca uzyskaną pomoc w całości wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku braku możliwości skierowania bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca nie zwraca uzyskanej pomocy za okres, w którym uprzednio skierowany bezrobotny pozostawał w zatrudnieniu.”;

44) w art. 57:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Starosta zwraca organizatorowi robót publicznych, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz 50% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

2. Starosta może dokonywać, w zakresie i na zasadach określonych w ust. 1, zwrotu poniesionych przez organizatora robót publicznych kosztów z tytułu zatrudnienia skierowanych bezrobotnych na okres do 12 miesięcy, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak przeciętnego wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Naruszenie warunków umowy w zakresie zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres trwania robót publicznych powoduje obowiązek zwrotu uzyskanych refundacji wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości uzyskanych refundacji od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. Przepisy art. 51 ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Bezrobotni będący dłużnikami alimentacyjnymi w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, mogą zostać skierowani przez starostę, na zasadach dotyczących robót publicznych, do wykonywania przez okres do 6 miesięcy pracy niezwiązanej z wyuczonym zawodem, w wymiarze nieprzekraczającym połowy wymiaru czasu pracy, w instytucjach użyteczności publicznej oraz organizacjach zajmujących się problematyką kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej lub pomocy społecznej.”,

d) uchyla się ust. 5;

45) w art. 59 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Przepisy art. 56 ust. 3–6 stosuje się odpowiednio.”;

46) w art. 59b ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Powiatowy urząd pracy po zakończeniu każdego roku kalendarzowego, w terminie do dnia 31 stycznia, przekazuje właściwej powiatowej radzie rynku pracy zbiorczy wykaz pracodawców i osób, o których mowa w ust. 1.”;

47) po art. 59b dodaje się art. 59c w brzmieniu:

„Art. 59c. Pomoc udzielana pracodawcom i przedsiębiorcom w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, skierowania na zasadach robót publicznych oraz jednorazowej refundacji składek na ubezpieczenia społeczne, o której mowa w art. 47, art. 51, art. 56, art. 57 i art. 59, jest udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.”;

48) art. 60 otrzymuje brzmienie:

„Art. 60. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych, jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne poniesionych w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego, treść

wniosku o organizowanie robót publicznych, prac interwencyjnych oraz tryb i warunki zawieranych umów z uprawnionymi pracodawcami, mając na uwadze prawidłowość wydatkowania środków z Funduszu Pracy, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.”;

49) po art. 60 dodaje się art. 60a–60d w brzmieniu:

„Art. 60a. 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy grant ze środków Funduszu Pracy na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy w rozumieniu art. 67⁵ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, dla skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy wychowującego co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną, zwany dalej „grantem”.

2. Grant nie może zostać przyznany na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego:

- 1) małżonka pracodawcy lub przedsiębiorcy;
- 2) rodzica pracodawcy lub przedsiębiorcy;
- 3) rodzeństwa pracodawcy lub przedsiębiorcy;
- 4) dziecka własnego lub przysposobionego: pracodawcy lub przedsiębiorcy, małżonka pracodawcy lub przedsiębiorcy, rodzeństwa pracodawcy lub przedsiębiorcy.

3. Grant przysługuje w kwocie określonej w umowie zawartej ze starostą, nie wyższej jednak niż 6-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego skierowanego bezrobotnego.

4. Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez okres 18 miesięcy w połowie wymiaru czasu pracy.

5. Niewywiązanie się z warunku, o którym mowa w ust. 4, lub wykorzystanie grantu niezgodnie z umową lub jego niewykorzystanie powoduje obowiązek zwrotu grantu wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania grantu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

6. Zwrot grantu następuje:

- 1) w kwocie proporcjonalnej do okresu, w którym warunek określony w ust. 4 nie został spełniony, wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania grantu – w przypadku niewywiązania się z tego warunku;
- 2) w całości wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania grantu – w przypadku wykorzystania grantu niezgodnie z umową lub jego niewykorzystania.

7. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego lub jego przejścia na emeryturę przed upływem okresu odpowiednio 12 lub 18 miesięcy, o którym mowa w ust. 4, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

8. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca lub przedsiębiorca zwraca grant w kwocie określonej w ust. 6 pkt 1. W przypadku braku możliwości skierowania odpowiedniego bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca lub przedsiębiorca nie zwraca grantu za okres zatrudniania skierowanego bezrobotnego.

9. Grant jest udzielany zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 60b. 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną.

2. Świadczenie aktywizacyjne przysługuje przez okres:

- 1) 12 miesięcy w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie za każdego skierowanego bezrobotnego albo
- 2) 18 miesięcy w wysokości jednej trzeciej minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie za każdego skierowanego bezrobotnego.

3. Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego, po upływie okresu przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego,

odpowiednio przez okres 6 miesięcy w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, oraz 9 miesięcy w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

4. W przypadku rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę w trakcie przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego lub niewywiązania się z warunku utrzymania osoby w zatrudnieniu przez okres odpowiednio 6 lub 9 miesięcy przypadających po ustaniu prawa do tego świadczenia, pracodawca jest obowiązany do zwrotu wszystkich otrzymanych świadczeń aktywizacyjnych wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty otrzymanych świadczeń aktywizacyjnych od dnia wypłaty pierwszego świadczenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

5. W przypadku utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres uzyskiwania świadczenia aktywizacyjnego oraz przez co najmniej połowę okresu wymaganego utrzymania zatrudnienia po upływie prawa do świadczenia, pracodawca jest obowiązany do zwrotu 50% łącznej kwoty, o której mowa w ust. 4, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

6. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego lub jego przejścia na emeryturę w trakcie przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego lub przed upływem okresu odpowiednio 6 lub 9 miesięcy, o którym mowa w ust. 4, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

7. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy pracodawca jest obowiązany do zwrotu wszystkich otrzymanych świadczeń aktywizacyjnych wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty otrzymanych świadczeń aktywizacyjnych od dnia wypłaty pierwszego świadczenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku braku możliwości skierowania odpowiedniego bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy pracodawca nie zwraca uzyskanych środków za okres zatrudniania skierowanego bezrobotnego.

8. Świadczenie aktywizacyjne nie przysługuje w przypadku uzyskania przez pracodawcę prawa do pożyczki z Funduszu Pracy na utworzenie miejsca pracy dla osoby, która miałaby być objęta świadczeniem aktywizacyjnym.

9. Świadczenie aktywizacyjne jest udzielane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 60c. 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, refundować pracodawcy koszty poniesione na składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawcy za skierowanych do pracy bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu.

2. Refundacja kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne przysługuje przez okres do 6 miesięcy w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

3. Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne.

4. W przypadku rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę w trakcie przysługiwania refundacji kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne lub niewywiązania się z warunku utrzymania osoby w zatrudnieniu przez okres 6 miesięcy przypadających po ustaniu refundacji, pracodawca jest obowiązany do zwrotu wszystkich otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty otrzymanych środków od dnia wypłaty pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

5. W przypadku utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres uzyskiwania refundacji kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne oraz przez co najmniej 3 miesiące po upływie okresu refundacji, pracodawca jest obowiązany do zwrotu 50% łącznej kwoty, o której mowa w ust. 4.

6. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego w trakcie okresu objętego refundacją lub przed upływem okresu 6 miesięcy, o którym mowa w ust. 3, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

7. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca jest obowiązany do zwrotu wszystkich otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty otrzymanych środków od dnia wypłaty pierwszej refundacji kosztów poniesionych na składki na

ubezpieczenia społeczne, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku braku możliwości skierowania odpowiedniego bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca nie zwraca otrzymanych środków za okres zatrudniania skierowanego bezrobotnego.

8. Refundacja kosztów składek na ubezpieczenia społeczne jest udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 60d. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia.

2. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje przez okres:

- 1) 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat lub
- 2) 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

3. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

4. Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia, odpowiednio przez okres 6 miesięcy w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, oraz 12 miesięcy, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

5. W przypadku niewywiązania się z warunku, o którym mowa w ust. 4, oraz nieutrzymania zatrudnienia w okresie przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia, pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do zwrotu wszystkich otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi od całości kwoty otrzymanych środków, naliczonymi od dnia wypłaty pierwszego dofinansowania wynagrodzenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

6. W przypadku utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia oraz przez co najmniej połowę okresu, o którym mowa w ust. 4, pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do zwrotu 50% łącznej kwoty, o której mowa w ust. 5, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

7. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca

1974 r. – Kodeks pracy, wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego lub jego przejścia na emeryturę w trakcie okresu objętego dofinansowaniem lub przed upływem okresu odpowiednio 6 lub 12 miesięcy, o którym mowa w ust. 4, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

8. W przypadku braku odpowiedniego bezrobotnego w sytuacji określonej w ust. 7, pracodawca lub przedsiębiorca nie zwracają uzyskanego dofinansowania wynagrodzenia za okres zatrudniania skierowanego bezrobotnego.

9. Dofinansowanie wynagrodzenia jest udzielane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.”;

50) w art. 61b dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W okresie udziału bezrobotnego w działaniach realizowanych przez agencję zatrudnienia, zgodnie z umową, o której mowa w ust. 2, powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie.”;

51) po rozdziale 11a dodaje się rozdział 11b w brzmieniu:

„Rozdział 11b

Pożyczki na utworzenie stanowiska pracy oraz pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej

Art. 61e. Ze środków Funduszu Pracy oraz środków, o których mowa w art. 56 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216), a także ze środków Unii Europejskiej, mogą być finansowane:

- 1) pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego, w tym bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy:
 - a) podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 1a oraz ust. 1a,
 - b) żłobkom lub klubom dziecięcym tworzonym i prowadzonym przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, o których mowa w przepisach o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 2) pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej:
 - a) bezrobotnym,
 - b) poszukującym pracy absolwentom szkół i uczelni, w okresie 48 miesięcy od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania tytułu zawodowego,
 - c) studentom ostatniego roku studiów;

3) usługi doradcze i szkoleniowe świadczone osobom ubiegającym się o udzielenie pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub którym jej udzielono.

Art. 61f. Pożyczki oraz usługi doradcze i szkoleniowe, o których mowa w art. 61e, są przyznawane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 61g. 1. Pożyczek udzielają oraz usługi doradcze i szkoleniowe zapewniają pośrednicy finansowi wyłaniani przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

2. Pośrednikiem finansowym może zostać bank lub instytucja finansowa, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1376, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 61h. 1. Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy jest udzielana na podstawie umowy, na wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 61e pkt 1, po przedstawieniu kosztorysu dotyczącego tworzonego stanowiska pracy, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia.

2. Oprocentowanie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,25 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.

3. Okres spłaty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy nie może być dłuższy niż 3 lata, z zastrzeżeniem art. 61j ust. 3.

4. Pożyczkobiorcy nie przysługuje prawo do karencji w spłacie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy.

5. Spłata pożyczki na utworzenie stanowiska pracy jest dokonywana w równych ratach, płatnych na rachunek bankowy właściwego pośrednika finansowego.

6. Pożyczkobiorca nie ponosi opłat i kosztów z tytułu udzielonej pożyczki na utworzenie stanowiska pracy.

Art. 61i. 1. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej jest udzielana na podstawie umowy, na wniosek osoby, o której mowa w art. 61e pkt 2, po przedstawieniu opisu i kosztorysu zamierzonej działalności gospodarczej, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 20-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia.

2. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej może stanowić do 100% kosztów jej podjęcia.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1385 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 777, 1036 i 1289.

3. Okres spłaty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej nie może być dłuższy niż 7 lat, z możliwością skorzystania z karencji w spłacie kapitału na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

4. Środki finansowe z tytułu pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej są wypłacane przez pośrednika finansowego, na podstawie harmonogramu, po zarejestrowaniu przez pożyczkobiorcę działalności gospodarczej.

5. Przepisy art. 61h ust. 2, 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 61j. 1. Podmiotom, którym udzielono pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, można udzielić pożyczki na utworzenie stanowiska pracy nie wcześniej niż po upływie co najmniej 3 miesięcy od rozpoczęcia spłaty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

2. W przypadku gdy pożyczkobiorca korzysta z karencji w spłacie kapitału, bieg trzymiesięcznego terminu rozpoczyna się po zakończeniu okresu karencji.

3. Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy powiększa kapitał zadłużenia z tytułu pożyczki udzielonej na podjęcie działalności gospodarczej, a jej spłata następuje zgodnie z harmonogramem spłaty pożyczki udzielonej na podjęcie działalności gospodarczej.

Art. 61k. 1. Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy może zostać udzielona podmiotom, o których mowa w art. 61e pkt 1:

- 1) nieznajdującym się w trudnej sytuacji, określonej w przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących udzielania pomocy de minimis;
- 2) niezalegającym ze spłatą rat pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczki na utworzenie stanowiska pracy;
- 3) niezalegającym z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy lub Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- 4) niezalegającym z opłacaniem innych danin publicznych;
- 5) niekarany, w okresie 2 lat przed wystąpieniem z wnioskiem o pożyczkę, za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2012 r. poz. 768, 769 i 1193).

2. Tworzone stanowisko pracy nie może być jednocześnie finansowane w ramach pożyczki i refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, o której mowa w art. 46 ust. 1.

Art. 61l. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej może zostać udzielona osobom, o których mowa w art. 61e pkt 2:

- 1) niekaranym, w okresie 2 lat przed wystąpieniem z wnioskiem o pożyczkę, za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- 2) niezatrudnionym oraz niewykonującym innej pracy zarobkowej;
- 3) nieprowadzącym działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o udzielenie pożyczki.

Art. 61m. 1. Formą zabezpieczenia spłaty i zwrotu udzielonych pożyczek, o których mowa w art. 61e pkt 1 i 2, jest weksel własny in blanco i poręczenie dwóch osób fizycznych.

2. W zależności od oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego, zamiast poręczenia dwóch osób fizycznych, może być ustanowione inne zabezpieczenie spłaty i zwrotu udzielonych pożyczek.

Art. 61n. Podstawą rozliczenia pożyczek, o których mowa w art. 61e pkt 1 i 2, są opłacone faktury lub inne równoważne dokumenty księgowo.

Art. 61o. 1. Pożyczkobiorca jest obowiązany dokonać zwrotu niespłaconej kwoty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy lub pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pożyczki, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wezwania do jej zwrotu, jeżeli zatrudniał na utworzonym stanowisku pracy bezrobotnego lub prowadził działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy albo naruszył inne warunki umowy.

2. Kwota niespłaconej pożyczki podlegająca zwrotowi, o której mowa w ust. 1, podlega zwiększeniu o kwotę uzyskanej korzyści wynikającej z różnicy oprocentowania spłaconej części pożyczki w stosunku do oprocentowania rynkowego obowiązującego w dniu otrzymania pożyczki.

Art. 61p. 1. Minister właściwy do spraw pracy może umorzyć jednorazowo należności z tytułu pożyczki udzielonej na utworzenie pierwszego stanowiska pracy dla

bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, pożyczkobiorcy korzystającemu jednocześnie z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy.

2. Warunkami umorzenia, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) utrzymanie, przez co najmniej 12 miesięcy, pierwszego stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy;
- 2) niezaleganie ze spłatą rat pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy oraz pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

3. Kwota umorzenia należności z tytułu pożyczki udzielonej na utworzenie pierwszego stanowiska pracy nie może przekroczyć kwoty pozostałej do spłaty z tytułu tej pożyczki.

Art. 61r. Minister właściwy do spraw pracy może umorzyć w całości lub w części należności z tytułu niespłaconych pożyczek, o których mowa w art. 61e pkt 1 i 2, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 56 lub w art. 57 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938 i 1289).

Art. 61s. Umorzenie, o którym mowa w art. 61p, a także umorzenie, o którym mowa w art. 61r dokonane na podstawie przesłanek wynikających z art. 56 pkt 5 i art. 57 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 61t. 1. Pośrednicy finansowi podejmują współpracę z uczelniami, a za ich pośrednictwem z organizacjami działającymi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, w szczególności akademickimi inkubatorami przedsiębiorczości, akademickimi biurami karier i centrami informacyjno-doradczymi, w celu zapewnienia możliwości skorzystania z usług doradczych i szkoleniowych przez osoby ubiegające się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczkobiorców, którym takiej pożyczki udzielono.

2. Pośrednicy finansowi w miejscu obsługi osób ubiegających się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej zapewniają tym osobom dostęp do danych kontaktowych instytucji, o których mowa w ust. 1, w celu skorzystania z usług doradczych i szkoleniowych w zakresie przedsiębiorczości, obejmujących w szczególności sporządzanie opisu i kosztorysu przedsięwzięcia.

3. Pożyczkobiorcy mogą skorzystać z usług doradczych i szkoleniowych, świadczonych przez instytucje, o których mowa w ust. 1, w szczególności w zakresie:

- 1) zakładania działalności gospodarczej;
- 2) form opodatkowania planowanej działalności gospodarczej;
- 3) prowadzenia księgowości.

4. Usługi doradcze i szkoleniowe świadczone pożyczkobiorcom mogą być finansowane ze środków, o których mowa w art. 61e, do wysokości 30% przeciętnego wynagrodzenia na jedną uprawnioną osobę.

Art. 61u. Bank Gospodarstwa Krajowego zarządza środkami, o których mowa w art. 109e ust. 1, oraz pełni funkcję koordynatora realizacji pożyczek oraz świadczenia usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61e.

Art. 61w. Do zadań Banku Gospodarstwa Krajowego w zakresie, o którym mowa w art. 61u, należy w szczególności:

- 1) dokonywanie wyboru pośredników finansowych i zawieranie z nimi umów;
- 2) przekazywanie środków pośrednikom finansowym;
- 3) gromadzenie środków z tytułu spłat i zwrotu pożyczek oraz oprocentowania wolnych środków;
- 4) monitorowanie realizacji pożyczek oraz zapewnienia świadczenia usług doradczych i szkoleniowych przez pośredników finansowych;
- 5) prowadzenie rozliczeń i sporządzanie sprawozdawczości dla ministra właściwego do spraw pracy;
- 6) opracowywanie jednolitych wzorów wniosków o udzielenie pożyczek oraz wzorów innych niezbędnych dokumentów;
- 7) opracowywanie jednolitych wzorów rozliczeń i sprawozdań w zakresie udzielonych pożyczek;
- 8) sprawowanie kontroli realizacji pożyczek przez pośredników finansowych;
- 9) opiniowanie wniosków o umorzenie należności z tytułu udzielonych pożyczek przed przekazaniem ich do ministra właściwego do spraw pracy;
- 10) monitorowanie dochodzenia roszczeń z tytułu niespłaconych pożyczek udzielanych przez pośredników finansowych.

Art. 61y. Do zadań pośredników finansowych w zakresie, o którym mowa w art. 61g ust. 1, należy w szczególności:

- 1) rozpatrywanie wniosków oraz zawieranie umów w sprawie udzielania pożyczek;

- 2) monitorowanie realizacji umów dotyczących udzielonych pożyczek;
- 3) bieżąca obsługa finansowa pożyczek oraz naliczanie odsetek za zwłokę od nieterminowych spłat rat pożyczek;
- 4) dochodzenie roszczeń z tytułu niespłaconych pożyczek;
- 5) opiniowanie, w zakresie finansowym oraz formalnoprawnym, wniosków pożyczkobiorców w przedmiocie umorzenia udzielonych pożyczek;
- 6) opiniowanie wniosków o umorzenie należności z tytułu udzielonych pożyczek;
- 7) przekazywanie Bankowi Gospodarstwa Krajowego skompletowanych i zweryfikowanych pod względem merytorycznym i finansowym wniosków o umorzenie pożyczek;
- 8) prowadzenie rozliczeń i sporządzanie sprawozdawczości dla Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 9) zapewnienie dostępu do usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61t ust. 1;
- 10) przekazywanie, na wnioski starostów, informacji o wynikach monitorowania zatrudnienia przez wymagany okres, bezrobotnych skierowanych przez powiatowe urzędy pracy u pożyczkobiorców, na utworzonych stanowiskach pracy.

Art. 61z. Do zadań starostów należy współpraca z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i pośrednikami finansowymi, polegająca w szczególności na:

- 1) opiniowaniu wniosków o udzielenie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, pod względem możliwości danego urzędu pracy w zakresie skierowania bezrobotnych posiadających kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na planowanym do utworzenia stanowisku pracy;
- 2) wydawaniu zaświadczeń potwierdzających posiadanie statusu bezrobotnego przez osoby ubiegające się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej;
- 3) kierowaniu bezrobotnych na utworzone stanowiska pracy;
- 4) monitorowaniu, we współpracy z pośrednikami finansowymi, zatrudnienia, przez wymagany okres, bezrobotnych skierowanych przez powiatowe urzędy pracy u pożyczkobiorców, na utworzonych stanowiskach pracy.

Art. 61za. 1. Pożyczkobiorcy, którym została udzielona pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, są obowiązani poinformować, z 14-dniowym wyprzedzeniem, powiatowy urząd pracy oraz

pośrednika finansowego o terminie zatrudnienia bezrobotnego oraz potwierdzić zatrudnienie bezrobotnego, w terminie 7 dni od dnia jego zatrudnienia.

2. Bezrobotni, którym została udzielona pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej, są obowiązani poinformować powiatowy urząd pracy o terminie rozpoczęcia działalności gospodarczej.

3. Pożyczkobiorca, który otrzymał pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, jest obowiązany poinformować pośrednika finansowego oraz powiatowy urząd pracy o rozwiązaniu umowy o pracę ze skierowanym bezrobotnym, nie później niż w terminie 7 dni od dnia jej rozwiązania.

4. W przypadku gdy powiatowy urząd pracy w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 3, nie skieruje bezrobotnego spełniającego wymagania utworzonego stanowiska pracy, pożyczkobiorca może zatrudnić na tym stanowisku bezrobotnego bez skierowania powiatowego urzędu pracy.”;

52) w art. 62 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku wystąpienia przez rolnika z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3, po terminie wymagalności pierwszej raty kwartalnej, pokrycie składek na ubezpieczenia społeczne rolników przysługuje za cztery kwartały liczone od następnego kwartału po kwartale, w którym został złożony wniosek.”;

53) po rozdziale 12 dodaje się rozdział 12a w brzmieniu:

„Rozdział 12a

Program Aktywizacja i Integracja

Art. 62a. 1. Powiatowy urząd pracy samodzielnie lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej może inicjować działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej bezrobotnych, które są realizowane poprzez Program Aktywizacja i Integracja.

2. Do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja są kierowani bezrobotni, z uwzględnieniem profilu pomocy, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

3. Program Aktywizacja i Integracja, po zaopiniowaniu przez powiatową radę rynku pracy, jest realizowany przez powiatowy urząd pracy działający we współpracy

z ośrodkiem pomocy społecznej lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

4. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych są realizowane przez powiatowy urząd pracy w ramach prac społecznie użytecznych, o których mowa w art. 73a.

5. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, mogą być realizowane w szczególności poprzez grupowe poradnictwo specjalistyczne, warsztaty trenerskie i grupy wsparcia, w wymiarze co najmniej 10 godzin tygodniowo.

6. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych mogą być realizowane przez ośrodek pomocy społecznej lub podmioty, o których mowa w ust. 3.

7. Realizacja Programu Aktywizacja i Integracja przez ośrodek pomocy społecznej odbywa się na podstawie porozumienia o realizacji Programu zawartego z powiatowym urzędem pracy, które określa w szczególności:

- 1) kryteria doboru i liczbę bezrobotnych;
- 2) działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez ośrodek pomocy społecznej;
- 3) okres realizacji i przewidywane efekty, z podaniem mierników pozwalających ocenić indywidualne efekty;
- 4) kwoty i źródła finansowania działań;
- 5) sposób kontroli i zakres monitorowania.

8. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez ośrodek pomocy społecznej, są finansowane ze środków budżetowych gminy i mogą być współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

9. W przypadku niezawarcia z ośrodkiem pomocy społecznej porozumienia o realizacji Programu, o którym mowa w ust. 7, powiatowy urząd pracy w ramach środków Funduszu Pracy może zlecić realizację działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych podmiotom, o których mowa w ust. 3.

10. Zlecenie realizacji działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

11. Realizacja działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych odbywa się na podstawie umowy, która określa w szczególności:

- 1) liczbę bezrobotnych;
- 2) zakres działań i okres ich realizacji;
- 3) przewidywane efekty, z podaniem mierników pozwalających ocenić indywidualne efekty;
- 4) kwotę i tryb przekazania środków Funduszu Pracy przysługujących z tytułu realizacji działań w zakresie integracji społecznej;
- 5) zasady i zakres dokumentowania działań w zakresie integracji społecznej podjętych wobec bezrobotnych;
- 6) sposób kontroli i zakres monitorowania.

12. W przypadku niezawarcia z ośrodkiem pomocy społecznej porozumienia o realizacji Programu, o którym mowa w ust. 7, powiatowy urząd pracy zawiera z ośrodkiem pomocy społecznej porozumienie o współpracy, w ramach którego strony uzgadniają kryteria doboru bezrobotnych do Programu Aktywizacja i Integracja oraz zakres i sposób wymiany informacji o jego uczestnikach.

Art. 62b. 1. Realizacja Programu Aktywizacja i Integracja trwa 2 miesiące.

2. Po zakończeniu Programu Aktywizacja i Integracja powiatowy urząd pracy ponownie określa profil pomocy i może:

- 1) podjąć decyzję o ponownym skierowaniu bezrobotnego do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja, jednak nie dłużej niż łącznie na okres do 6 miesięcy;
- 2) przedstawić bezrobotnemu propozycję pomocy określoną w ustawie lub
- 3) skierować bezrobotnego, w porozumieniu z ośrodkiem pomocy społecznej, do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne, o której mowa w przepisach o spółdzielniach socjalnych.

3. W okresie udziału bezrobotnego w Programie Aktywizacja i Integracja powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie.

Art. 62c. 1. Program Aktywizacja i Integracja jest finansowany ze środków Funduszu Pracy oraz budżetu gminy.

2. Wysokość środków Funduszu Pracy na realizację Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w art. 109 ust. 8a, może być zwiększona na wniosek

starosty o środki z rezerwy Funduszu Pracy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy.

3. Kwota wydatków przeznaczonych z Funduszu Pracy na finansowanie działań, o których mowa w art. 62a ust. 7 pkt 2, jest ustalana z uwzględnieniem stawki godzinowej pracy trenera z 10-osobową grupą bezrobotnych, w wysokości nie wyższej niż 50 zł.”;

54) w art. 66a:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Programy specjalne są realizowane po zaopiniowaniu przez powiatową radę rynku pracy.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Łączna kwota wydatków poniesionych w roku budżetowym na realizację programów specjalnych nie może przekroczyć 10% wysokości środków Funduszu Pracy, ustalonych zgodnie z art. 109 ust. 8, z przeznaczeniem na finansowanie, w roku poprzednim, programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku gdy wysokość środków planowanych na realizację programów specjalnych przekracza 10% wysokości środków Funduszu Pracy, określonych w ust. 4, na wniosek starosty minister właściwy do spraw pracy może przyznać dodatkowe środki z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy na realizację programów specjalnych, przy czym wydatkowanie tych środków nie jest wliczane do wydatków, o których mowa w ust. 4.”;

55) po rozdziale 13a dodaje się rozdziały 13b–13d w brzmieniu:

„Rozdział 13b

Programy regionalne

Art. 66c. 1. Marszałek województwa inicjuje programy regionalne.

2. Programy regionalne mogą być inicjowane na wniosek starostów, wojewódzkiej rady rynku pracy albo wojewódzkiej komisji dialogu społecznego.

3. Program regionalny jest inicjowany na podstawie diagnozy sytuacji na rynku pracy przeprowadzonej na podstawie analiz i prognoz dotyczących w szczególności:

1) sytuacji bezrobotnych na rynkach pracy województwa, powiatów i gmin;

- 2) zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje na regionalnym rynku pracy;
- 3) mobilności siły roboczej.

4. Program regionalny obejmuje co najmniej jeden z priorytetów przyjętych do realizacji w ramach regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia, zgodny z priorytetami polityki państwa w dziedzinie rynku pracy przedstawionymi w Krajowym Planie Działań.

5. Program regionalny jest realizowany przez wojewódzki urząd pracy w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy.

6. Na podstawie diagnozy sytuacji na rynku pracy wojewódzki urząd pracy określa grupy bezrobotnych, dla których jest konieczne przygotowanie programu regionalnego, oraz dokonuje wyboru powiatów o najwyższym udziale tych bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiecie.

7. Wojewódzki urząd pracy przekazuje powiatowym urzędом pracy przewidzianym do udziału w programie regionalnym założenia programu regionalnego, obejmujące w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji na wojewódzkim rynku pracy, z uwzględnieniem sytuacji w poszczególnych powiatach i gminach;
- 2) wykaz powiatów proponowanych do objęcia programem regionalnym;
- 3) proponowaną:
 - a) liczbę i strukturę uczestników programu regionalnego w poszczególnych powiatach,
 - b) wysokość środków Funduszu Pracy w przeliczeniu na jednego uczestnika programu regionalnego,
 - c) wysokość środków Funduszu Pracy dla poszczególnych powiatów;
- 4) oczekiwane wskaźniki efektywności programu regionalnego dla poszczególnych powiatów.

8. Po akceptacji założeń programu regionalnego przez starostę, powiatowy urząd pracy przygotowuje propozycję działań, którymi zostaną objęci uczestnicy programu regionalnego w powiecie.

9. Wojewódzki urząd pracy we współpracy z powiatowym urzędem pracy:

- 1) uzgadnia zakres działań, którymi zostaną objęci uczestnicy programu regionalnego, oraz przewidywane wskaźniki efektywności programu regionalnego dla powiatu;

2) dokonuje analizy czynników mogących wpłynąć negatywnie na efektywność programu regionalnego w powiecie oraz uzgadnia propozycję działań niezbędnych do podjęcia w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu regionalnego w powiecie.

10. Podstawą do wdrożenia programu regionalnego jest porozumienie zawarte pomiędzy wojewódzkim urzędem pracy a powiatowymi urzędami pracy, które określa w szczególności:

- 1) wykaz powiatów, na których terenie będzie realizowany program regionalny i uzasadnienie wyboru tych powiatów;
- 2) liczbę i strukturę uczestników programu regionalnego, ogółem i odrębnie dla poszczególnych powiatów;
- 3) zakres działań planowanych do realizacji w ramach programu regionalnego w poszczególnych powiatach;
- 4) koszt programu regionalnego ogółem i odrębnie dla poszczególnych powiatów oraz źródła finansowania;
- 5) wskaźniki efektywności ogółem dla programu regionalnego i odrębnie dla poszczególnych powiatów;
- 6) czynniki mogące wpłynąć negatywnie na efektywność programu regionalnego oraz działania niezbędne do podjęcia w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu regionalnego.

11. Programy regionalne są finansowane ze środków Funduszu Pracy, o których mowa w art. 109 ust. 2a, oraz mogą być wspierane innymi środkami.

12. Marszałek województwa monitoruje realizację programu regionalnego w poszczególnych powiatach, w tym wdrażanie działań niezbędnych do podjęcia w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu regionalnego.

Rozdział 13c

Zlecenie działań aktywizacyjnych

Art. 66d. 1. Marszałek województwa w ramach środków Funduszu Pracy, o których mowa w art. 109 ust. 2b, może zlecić wykonanie działań aktywizacyjnych agencji zatrudnienia, realizującej usługę pośrednictwa pracy co najmniej przez poprzedni rok kalendarzowy, potwierdzoną w złożonej marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia, zwanej dalej „realizatorem”.

2. Marszałek województwa zawiera z wybranym realizatorem oraz z powiatowymi urzędami pracy umowę, zwaną dalej „umową o świadczenie działań aktywizacyjnych”.

3. Działaniami aktywizacyjnymi obejmuje się długotrwale bezrobotnych, w tym bezrobotnych, dla których jest określony profil pomocy wskazujący na oddalenie od rynku pracy lub ograniczoną gotowość do powrotu na rynek pracy.

4. Do realizatora kieruje się nie mniej niż 200 bezrobotnych, o których mowa w ust. 3, zarejestrowanych w jednym powiatowym urzędzie pracy.

5. Działania aktywizacyjne, świadczone w ramach umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych przez realizatora na rzecz pracodawcy, są finansowane ze środków realizatora.

6. Wynagrodzenie brutto należne realizatorowi za jednego bezrobotnego nie może przekroczyć trzykrotności przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych.

Art. 66e. 1. Wojewódzki urząd pracy dokonuje wyboru powiatów z województwa, z których są kierowani bezrobotni, o których mowa w art. 66d ust. 3, do realizatora w tym województwie.

2. Do zlecenia działań aktywizacyjnych są wybierane w pierwszej kolejności powiatowe urzędy pracy, które osiągnęły na dzień 31 grudnia roku poprzedniego wskaźnik procentowego udziału pracowników powiatowego urzędu pracy pełniących funkcję doradcy klienta w całkowitym zatrudnieniu na poziomie niższym niż 5 punktów procentowych poniżej średniego procentowego wskaźnika udziału pracowników uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy lub osiągnęły wskaźnik liczby bezrobotnych przypadających na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy pełniącego funkcję doradcy klienta na poziomie wyższym niż 15% powyżej średniego wskaźnika liczby bezrobotnych uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy.

3. Wojewódzki urząd pracy we współpracy z powiatowymi urzędami pracy uzgadnia zakres i warunki zlecenia działań aktywizacyjnych, obejmujące w szczególności:

- 1) grupy, liczbę i strukturę bezrobotnych planowanych do objęcia działaniami aktywizacyjnymi;
- 2) warunki i okres realizacji zleconych działań aktywizacyjnych, adekwatne do potrzeb grupy bezrobotnych.

4. Wojewódzki urząd pracy przygotowuje i przeprowadza procedurę wyboru realizatora.

Art. 66f. 1. Umowa o świadczenie działań aktywizacyjnych określa w szczególności:

- 1) warunki realizowania działań aktywizacyjnych przez realizatora;
- 2) liczbę bezrobotnych, którzy będą kierowani do realizatora;
- 3) warunki rekrutacji i rekrutacji uzupełniającej bezrobotnych, którzy zostaną skierowani przez powiatowy urząd pracy do realizatora;
- 4) tryb kierowania bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy do realizatora;
- 5) zakres danych bezrobotnych przekazywanych realizatorowi przez powiatowy urząd pracy, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych, obejmujący:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) numer PESEL,
 - c) miejsce zamieszkania,
 - d) kwalifikacje, uprawnienia i doświadczenie zawodowe;
- 6) okres realizacji działań aktywizacyjnych wobec bezrobotnych;
- 7) wysokość wskaźnika skuteczności zatrudnieniowej oraz wysokość wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu, do których osiągnięcia jest obowiązany realizator, oraz obowiązek zwrotu środków, o którym mowa w art. 66j, w przypadku nieosiągnięcia tych wskaźników;
- 8) maksymalną wysokość wynagrodzenia brutto należnego realizatorowi;
- 9) warunki i tryb przekazywania środków Funduszu Pracy realizatorowi;
- 10) sposób dokumentowania spełniania warunków uprawniających realizatora do otrzymania wynagrodzenia;
- 11) zakres i sposób dokumentowania działań realizowanych przez realizatora wobec bezrobotnych;
- 12) sposób przekazywania pomiędzy stronami informacji o przebiegu realizacji zleconych działań aktywizacyjnych;
- 13) działania planowane do podjęcia, w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji zlecenia działań aktywizacyjnych;
- 14) zakres odpowiedzialności stron, w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych.

2. Marszałek województwa może kontrolować powiatowe urzędy pracy oraz realizatora w zakresie przestrzegania postanowień umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych.

3. Realizator jest obowiązany udostępnić marszałkowi województwa dane i dokumenty oraz udzielać wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli, w szczególności dotyczących dokumentowania działań aktywizacyjnych, spełniania warunków uprawniających do wypłaty wynagrodzenia, osiągniętych wskaźników skuteczności zatrudnieniowej oraz utrzymania w zatrudnieniu.

4. Powiatowy urząd pracy jest obowiązany udostępnić marszałkowi województwa dane i dokumenty oraz udzielać wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli, w szczególności dotyczących rekrutacji i kierowania bezrobotnych do realizatora.

5. Do kontroli przeprowadzanej przez marszałka województwa przepisy art. 111 stosuje się odpowiednio.

6. Marszałek województwa przesyła ministrowi właściwemu do spraw pracy informację o:

- 1) przeprowadzonej w województwie procedurze zlecenia działań aktywizacyjnych niezwłocznie po jej zakończeniu;
- 2) zakresie i efektywności zleconych działań aktywizacyjnych i ich wpływie na regionalny i powiatowe rynki pracy, niezwłocznie po zakończeniu realizacji umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych;
- 3) wynikach kontroli, o której mowa w ust. 2, niezwłocznie po jej zakończeniu.

Art. 66g. 1. Powiatowy urząd pracy dokonuje rekrutacji i kieruje bezrobotnych do realizatora w trybie i na warunkach określonych w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych.

2. Skierowanie bezrobotnego do realizatora nie powoduje utraty statusu bezrobotnego.

3. W okresie udziału bezrobotnego w działaniach świadczonych przez realizatora w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie.

Art. 66h. 1. Realizator jest obowiązany do:

- 1) realizacji działań wobec bezrobotnych zgodnie z umową o świadczenie działań aktywizacyjnych;

- 2) zapewnienia obsługi bezrobotnych w miejscowości będącej siedzibą powiatowego urzędu pracy, w którym są zarejestrowani;
- 3) uzyskania wskaźnika skuteczności zatrudnieniowej co najmniej na poziomie wynikającym z umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych, ustalonego jako stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli i utrzymali odpowiednią pracę lub działalność gospodarczą przez okres co najmniej 14 dni w wyniku działań realizatora, do liczby bezrobotnych, którzy na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy zgłosili się do realizatora; wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej jest ustalany według stanu na pierwszy dzień po upływie 14 dni od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określony w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych;
- 4) uzyskania wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu co najmniej na poziomie wynikającym z umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych, ustalonego jako stosunek liczby osób, które po upływie 90 dni od dnia podjęcia odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej w wyniku działań realizatora nadal pozostają w zatrudnieniu do liczby bezrobotnych, skierowanych do zatrudnienia przez realizatora; wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu jest ustalany według stanu na pierwszy dzień po upływie 90 dni od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określony w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych;
- 5) niezwłocznego pisemnego przekazywania wojewódzkiemu i powiatowemu urzędowi pracy informacji mających wpływ na status bezrobotnego.

2. Realizator informuje powiatowy urząd pracy w okresie realizacji działań aktywizacyjnych o:

- 1) stawieniu się lub niestawieniu się bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy;
- 2) podjęciu przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej;
- 3) przerwaniu lub rezygnacji z uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych oraz o zaistniałych w tych przypadkach przyczynach.

3. Realizator jest obowiązany do dokumentowania działań aktywizacyjnych podejmowanych wobec bezrobotnych.

Art. 66i. 1. Za wykonanie działań aktywizacyjnych realizatorowi przysługuje wynagrodzenie określone w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych.

2. Wynagrodzenie brutto za jednego bezrobotnego jest wypłacane maksymalnie w 4 częściach:

- 1) 20% wynagrodzenia brutto – za dokonanie diagnozy sytuacji zawodowej bezrobotnego i zaprojektowanie działań aktywizacyjnych mających na celu podjęcie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej, zwane dalej „I częścią wynagrodzenia”;
- 2) 20% wynagrodzenia brutto – za doprowadzenie bezrobotnego do podjęcia odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej trwającej przez okres co najmniej 14 dni, zwane dalej „II częścią wynagrodzenia”;
- 3) 30% wynagrodzenia brutto – za utrzymanie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej podjętej w wyniku działań realizatora, przez okres minimum 90 dni, zwane dalej „III częścią wynagrodzenia”;
- 4) 30% wynagrodzenia brutto – za utrzymanie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej podjętej w wyniku działań realizatora, przez okres minimum 180 dni, zwane dalej „IV częścią wynagrodzenia”.

3. Wynagrodzenie jest wypłacane na wniosek realizatora, składany do wojewódzkiego urzędu pracy wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnienie warunku uprawniającego do wypłaty wynagrodzenia.

4. Spełnienie warunku uprawniającego do wypłaty wynagrodzenia następuje w przypadku:

- 1) I części wynagrodzenia – nie później niż do dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określonego w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych;
- 2) II części wynagrodzenia – nie później niż do 14 dnia od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określonego w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych;
- 3) III części wynagrodzenia – nie później niż do 90 dnia od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określonego w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych;
- 4) IV części wynagrodzenia – nie później niż do 180 dnia od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określonego w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, jest składany nie częściej niż raz w miesiącu.

Art. 66j. 1. W przypadku nieosiągnięcia:

- 1) wskaźnika skuteczności zatrudnieniowej co najmniej na poziomie określonym w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych, realizator zwraca środki w wysokości ustalonej według następującego wzoru:

$$Z_1 = K_1 \times (W_{sz} - W_{szo})$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Z_1 – kwota zwrotu,

K_1 – suma I i II części wynagrodzeń otrzymanych przez realizatora,

W_{sz} – deklarowany wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej,

W_{szo} – osiągnięty wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej;

- 2) wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu co najmniej na poziomie określonym w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych, realizator zwraca środki w wysokości ustalonej według następującego wzoru:

$$Z_2 = K_2 \times (W_{uz} - W_{uzo})$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Z_2 – kwota zwrotu,

K_2 – suma III części wynagrodzeń otrzymanych przez realizatora,

W_{uz} – deklarowany wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu,

W_{uzo} – osiągnięty wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu.

2. Zwrot środków, o których mowa w ust. 1, następuje w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do ich zwrotu.

Rozdział 13d

Dodatkowe instrumenty adresowane do bezrobotnych do 30 roku życia

Art. 66k. 1. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon szkoleniowy, stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia.

2. Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania oraz uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

3. Termin ważności bonu szkoleniowego określa starosta.

4. W ramach bonu szkoleniowego starosta finansuje bezrobotnemu do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego, koszty:

- 1) jednego lub kilku szkoleń, w tym kosztów kwalifikacyjnego kursu zawodowego i kursu nadającego uprawnienia zawodowe – w formie wpłaty na konto instytucji szkoleniowej;
- 2) niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych – w formie wpłaty na konto wykonawcy badania;
- 3) przejazdu na szkolenia – w formie ryczałtu wypłacanego bezrobotnemu w wysokości:
 - a) do 150 zł – w przypadku szkolenia trwającego do 150 godzin,
 - b) powyżej 150 zł do 200 zł – w przypadku szkolenia trwającego powyżej 150 godzin;
- 4) zakwaterowania, jeśli zajęcia odbywają się poza miejscem zamieszkania – w formie ryczałtu wypłacanego bezrobotnemu w wysokości:
 - a) do 550 zł – w przypadku szkolenia trwającego poniżej 75 godzin,
 - b) powyżej 550 zł do 1100 zł – w przypadku szkolenia trwającego od 75 do 150 godzin,
 - c) powyżej 1100 zł do 1500 zł – w przypadku szkolenia trwającego ponad 150 godzin.

5. Starosta finansuje koszty, o których mowa w ust. 4, do wysokości określonej w bonie szkoleniowym, a bezrobotny pokrywa koszty przekraczające ten limit.

Art. 66l. 1. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon stażowy stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy.

2. Przyznanie bonu stażowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania.

3. Termin ważności bonu stażowego określa starosta.

4. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy, starosta wypłaca premię w wysokości 1500 zł.

5. Premia stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

6. W ramach bonu stażowego starosta finansuje:

- 1) koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu – w formie ryczału, do wysokości 600 zł, wypłacanego bezrobotnemu w miesięcznych transzach w wysokości do 100 zł, łącznie ze stypendium;
- 2) koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych – w formie wpłaty na konto wykonawcy badania.

7. Kwota premii, o której mowa w ust. 4, oraz maksymalna kwota ryczału, o której mowa w ust. 6 pkt 1, podlegają waloryzacji na zasadach określonych w art. 72 ust. 6.

8. Minister właściwy do spraw pracy, na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłasza w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, kwoty premii i kosztów przejazdu po waloryzacji.

9. Do stażu odbywanego w ramach bonu stażowego przepisy art. 53 ust. 1 i ust. 4–8 oraz art. 61a ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 66m. 1. Starosta na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia, który posiada dyplom, świadectwo lub inny dokument poświadczający ukończenie szkoły wyższej, może przyznać bon zatrudnieniowy.

2. Bon zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon.

3. Przyznanie bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania.

4. Termin ważności bonu zatrudnieniowego określa starosta.

5. Pracodawca w ramach bonu zatrudnieniowego jest obowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy.

6. Realizacja bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie umowy zawieranej przez starostę z pracodawcą.

7. Starosta refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, przez okres 12 miesięcy, w wysokości zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1.

8. Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji.

9. W przypadku niewywiązania się pracodawcy z obowiązku zatrudniania bezrobotnego przez okres 18 miesięcy, pracodawca zwraca:

- 1) kwotę otrzymanej refundacji wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie do 12 miesięcy od dnia zatrudnienia bezrobotnego lub
- 2) kwotę ustaloną proporcjonalnie do okresu nieutrzymania zatrudnienia wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie, o którym mowa w ust. 8.

10. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego, pracodawca nie zwraca refundacji otrzymanej za okres zatrudnienia skierowanego bezrobotnego.

11. Refundacja, o której mowa w ust. 7, stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 66n. 1. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta na podstawie umowy może przyznać bon na zasiedlenie, w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- 1) za ich wykonywanie będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz z tego tytułu będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- 2) odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- 3) będzie pozostawał w zatrudnieniu, innej pracy zarobkowej lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

2. Środki Funduszu Pracy przyznane w ramach bonu na zasiedlenie, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, przeznaczają się na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

3. Bezrobotny, który otrzymał bon na zasiedlenie, jest obowiązany w terminie:

- 1) do 30 dni od dnia otrzymania bonu na zasiedlenie dostarczyć do powiatowego urzędu pracy dokument potwierdzający podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej i oświadczenie o spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;
- 2) do 7 dni, odpowiednio od dnia utraty zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej i od dnia podjęcia nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, przedstawić powiatowemu urzędowi pracy oświadczenie o utracie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej i podjęciu nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej oraz oświadczenie o spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;
- 3) do 8 miesięcy od dnia otrzymania bonu na zasiedlenie udokumentować pozostawanie w zatrudnieniu, innej pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej przez okres 6 miesięcy.

4. Dokumenty i oświadczenia, o których mowa w ust. 3, mogą być przekazywane w szczególności za pośrednictwem operatora pocztowego, w rozumieniu przepisów o prawie pocztowym lub w postaci elektronicznej na elektroniczną skrzynkę podawczą właściwego urzędu pracy.

5. W przypadku niewywiązania się z obowiązku, o którym mowa w ust. 3:

- 1) pkt 1 i 2 – kwota bonu na zasiedlenie podlega zwrotowi w całości w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty;
- 2) pkt 3 – kwota bonu na zasiedlenie podlega zwrotowi proporcjonalnie do udokumentowanego okresu przebywania w zatrudnieniu, innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.”;

56) uchyla się art. 67–69;

57) po art. 69 dodaje się art. 69a i 69b w brzmieniu:

„Art. 69a. 1. Środki Funduszu Pracy w formie KFS przeznacza się na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

2. Powiatowe urzędy pracy mogą przeznaczyć środki KFS na finansowanie działań obejmujących:

- 1) kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, na które składają się:
 - a) określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego, w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
 - b) kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
 - c) egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
 - d) badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
 - e) ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem;
- 2) określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy;
- 3) badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS;
- 4) promocję KFS;
- 5) konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS.

3. Działania finansowane ze środków KFS, o których mowa w ust. 2 pkt 2–5, mogą być też realizowane przez ministra właściwego do spraw pracy lub wojewódzkie urzędy pracy.

Art. 69b. 1. Na wniosek pracodawcy na podstawie umowy starosta może przyznać środki z KFS na sfinansowanie kosztów, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt 1, w wysokości 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika, a w przypadku mikroprzedsiębiorstw w wysokości 100%, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

2. Środki z KFS przyznane pracodawcy na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego stanowią pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

3. Pracodawca zawiera z pracownikiem, któremu zostaną sfinansowane koszty kształcenia ustawicznego, umowę określającą prawa i obowiązki stron.

4. Pracownik, który nie ukończył kształcenia ustawicznego finansowanego ze środków KFS z powodu rozwiązania przez niego umowy o pracę lub rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, jest obowiązany do zwrotu pracodawcy poniesionych kosztów, na zasadach określonych w umowie z pracodawcą, o której mowa w ust. 3.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, pracodawca zwraca staroście środki KFS wydane na kształcenie ustawiczne pracownika, na zasadach określonych w umowie, o której mowa w ust. 1.

6. Starosta może przeprowadzać kontrolę u pracodawcy w zakresie przestrzegania postanowień umowy, o której mowa w ust. 1, wydatkowania środków KFS zgodnie z przeznaczeniem, właściwego dokumentowania oraz rozliczania otrzymanych i wydatkowanych środków i w tym celu może żądać danych, dokumentów i udzielania wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli. Do kontroli przeprowadzanej przez starostę przepisy art. 111 stosuje się odpowiednio.

7. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb przyznania środków z KFS, w tym:

1) zakres informacji niezbędnych do sporządzenia wniosku o przyznanie środków z KFS,

2) elementy umowy, o której mowa w ust. 1

– mając na względzie prawidłowość wydatkowania środków, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielanej pomocy z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.”;

58) w art. 70 w ust. 1:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Pracodawca zamierzający zwolnić co najmniej 50 pracowników w okresie 3 miesięcy jest obowiązany uzgodnić z powiatowym urzędem pracy właściwym dla siedziby tego pracodawcy lub właściwym ze względu na miejsce wykonywania pracy zakres i formy pomocy dla zwalnianych pracowników, w tym pracowników niepełnosprawnych, dotyczące w szczególności:”;

b) uchyla się pkt 4;

59) w art. 71:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu za każdy dzień kalendarzowy od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy, z zastrzeżeniem art. 75, jeżeli:”

– w pkt 2:

– – wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„w okresie 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania, łącznie przez okres co najmniej 365 dni:”

– – lit. d oraz lit. e otrzymują brzmienie:

„d) opłacał składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, z zastrzeżeniem art. 104b ust. 2, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota wynosząca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę,

e) wykonywał pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,”

– – lit. h otrzymuje brzmienie:

„h) był zatrudniony za granicą i przybył do Rzeczypospolitej Polskiej jako repatriant,”

b) w ust. 2 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) świadczenia usług na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235, Nr 131, poz. 764 i Nr 171, poz. 1016 oraz z 2013 r. poz. 747 i 983);

7) pobierania renty rodzinnej, w przypadku gdy nastąpił zbieg prawa do tej renty z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy i wybrano pobieranie renty rodzinnej.”

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym z zakładów karnych i aresztów śledczych, zarejestrowanym w okresie 30 dni od dnia zwolnienia, jeżeli suma okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2, przypadających w okresie 18 miesięcy przed ostatnim pozbawieniem wolności oraz

wykonywania pracy w okresie pozbawienia wolności wynosiła co najmniej 365 dni, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę. W przypadku pozbawienia wolności w okresie pobierania zasiłku, po zwolnieniu z zakładu karnego lub aresztu śledczego przysługuje prawo do zasiłku na okres skrócony o okres pobierania zasiłku przed pozbawieniem wolności i w trakcie przerw w odbywaniu kary.”;

60) w art. 72 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Wysokość zasiłku wynosi:

- 1) 823,60 zł miesięcznie w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa do zasiłku;
- 2) 646,70 zł miesięcznie w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku.

2. Bezrobotnemu, którego łączne okresy wymienione w art. 71 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5, zwane dalej „okresem uprawniającym do zasiłku”, wynoszą mniej niż 5 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 80% kwoty zasiłku określonego w ust. 1.”;

61) w art. 73:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 180 dni – dla bezrobotnych zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze powiatu, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku nie przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju”;

– w pkt 2:

– – wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„365 dni – dla bezrobotnych”;

– – lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) którzy mają na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat, a małżonek bezrobotnego jest także bezrobotny i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania po dniu nabycia prawa do zasiłku przez tego bezrobotnego lub”;

– – dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat.”;

b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. W przypadku zmiany przez bezrobotnego miejsca zamieszkania skutkującej zmianą właściwości powiatowego urzędu pracy bezrobotny jest obowiązany powiadomić o tym fakcie urząd pracy, w którym jest zarejestrowany, oraz stawić się w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla nowego miejsca zamieszkania w terminie 14 dni od dnia powiadomienia urzędu pracy dotychczas właściwego.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Bezrobotny, który utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności lub uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie i zarejestrował się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności, pobierania po ustaniu zatrudnienia zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zaprzestaniu wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub osiągnięcia przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, posiada prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego oraz o okresy, o których mowa w ust. 4.”;

62) w art. 73a ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Do wykonywania prac społecznie użytecznych mogą być kierowane również osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy na podstawie art. 50 ust. 2.”;

63) w art. 75:

a) w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy rozwiązał stosunek pracy zawarty na podstawie skierowania przez urząd pracy do pracodawcy otrzymującego w ramach tego skierowania świadczenie aktywizacyjne, przed upływem okresów określonych w art. 60b ust. 2.”,

- b) w ust. 2:
 - pkt 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3) po okresie 180 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy – w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 3 i 9;”,
 - w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
 - „5) po zakończeniu odbywania praktyki absolwenckiej i otrzymywania z tego tytułu miesięcznie świadczenia pieniężnego w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę.”;

64) w art. 76:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1. Osoba, która pobrała nienależne świadczenie pieniężne, jest obowiązana do zwrotu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w przedmiocie obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego, kwoty otrzymanego świadczenia wraz z przekazaną od tego świadczenia zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne.”,
- b) w ust. 2 pkt 4 i 4a otrzymują brzmienie:
 - „4) koszty szkolenia, w przypadku określonym w art. 41 ust. 6 lub w przypadku gdy skierowanie na szkolenie nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd powiatowego urzędu pracy przez osobę skierowaną na szkolenie;
 - 4a) koszty przygotowania zawodowego dorosłych, w przypadku określonym w art. 53h ust. 1 lub w przypadku gdy skierowanie na przygotowanie zawodowe dorosłych nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd powiatowego urzędu pracy przez osobę skierowaną na przygotowanie zawodowe dorosłych;”,
- c) w ust. 7 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
 - „Starosta może odroczyć termin płatności lub rozłożyć na raty nienależnie pobrane świadczenie, zwrot refundacji oraz jednorazowo przyznanych środków w przypadkach, o których mowa w art. 46 ust. 2 i 3, albo po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy umorzyć te należności w całości albo w części, jeżeli wystąpiła jedna z przesłanek:”,

d) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Od należności z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, refundacji lub przyznanych jednorazowo środków, o których mowa w art. 46, oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 7a, których termin płatności odroczone lub które rozłożono na raty, nie nalicza się odsetek za zwłokę za okres od dnia wydania decyzji w przedmiocie odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty do dnia upływu terminu zapłaty określonego w decyzji.”,

e) po ust. 9 dodaje się ust. 9a–9d w brzmieniu:

„9a. Jeżeli zapłata odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia nie zostanie dokonana w terminie określonym w decyzji, o której mowa w ust. 9, pozostała do spłaty kwota staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi od terminu płatności określonego w decyzji, o której mowa w ust. 1.

9b. Jeżeli zapłata odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków, o których mowa w art. 46, oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 7a, nie zostanie dokonana w terminie określonym w decyzji, o której mowa w ust. 9, pozostała do spłaty kwota staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi od terminu płatności określonego w art. 46 ust. 2 i 3.

9c. Jeżeli zapłata odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu zwrotu refundacji uzyskanej w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych nie zostanie dokonana w terminie określonym w decyzji, o której mowa w ust. 9, pozostała do spłaty kwota staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi od terminów płatności określonych w art. 51, art. 56 i art. 57.

9d. Przepis ust. 9c stosuje się odpowiednio do zapłaty odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu zwrotu grantu, świadczenia aktywizacyjnego, refundacji, o której mowa w art. 60c, i dofinansowania, o którym mowa w art. 60d.”;

65) w art. 79 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) okresów wymaganych do nabycia prawa oraz wysokości i okresu pobierania zasiłku;”;

66) po art. 81 dodaje się art. 81a w brzmieniu:

„Art. 81a. W przypadku śmierci bezrobotnego lub poszukującego pracy decyzje w przedmiocie statusu bezrobotnego, poszukującego pracy oraz decyzje w przedmiocie prawa do zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia wygasają.”;

67) w art. 85 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Agencja zatrudnienia jest obowiązana do prowadzenia:

- 1) wykazu podmiotów, do których są kierowane osoby do pracy za granicą, zawierającego w szczególności oznaczenie i siedzibę podmiotu oraz nazwę państwa pochodzenia podmiotu;
- 2) wykazu osób kierowanych do pracy za granicą, zawierającego imię i nazwisko, adres zamieszkania osoby oraz w szczególności oznaczenie i siedzibę podmiotu, do którego skierowano osobę do pracy za granicą, oraz nazwę państwa pochodzenia podmiotu, okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.”;

68) art. 91 otrzymuje brzmienie:

„Art. 91. 1. Pracownikami publicznych służb zatrudnienia są pracownicy zatrudnieni w tych służbach, w tym:

- 1) pośrednicy pracy;
- 2) doradcy zawodowi;
- 3) specjaliści do spraw rozwoju zawodowego;
- 4) specjaliści do spraw programów;
- 5) doradcy EURES i asystenci EURES.

2. Pracownicy, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, zatrudnieni w powiatowym urzędzie pracy mogą pełnić funkcję doradcy klienta indywidualnego lub instytucjonalnego.

3. Do zadań doradcy klienta indywidualnego należy stała opieka nad bezrobotnym lub poszukującym pracy, w szczególności określenie profilu pomocy, przygotowanie i nadzór nad realizacją indywidualnego planu działania, świadczenie podstawowych usług rynku pracy oraz ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie, z wyłączeniem form pomocy, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2 i 2a oraz w art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. d i ust. 1a.

4. Do zadań doradcy klienta instytucjonalnego należy stała współpraca z pracodawcą w zakresie pomocy określonej w ustawie, w szczególności ustalanie zapotrzebowania na nowych pracowników i pozyskiwanie ofert pracy w ramach

pośrednictwa pracy oraz ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie, z wyłączeniem form pomocy, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2 lit. b.

5. Z pomocy doradcy klienta mogą korzystać podmioty określone w ustawie, w szczególności przedsiębiorcy, o których mowa w art. 39c.”;

69) uchyla się art. 92, art. 94, art. 96–98 i art. 99a;

70) art. 99b otrzymuje brzmienie:

„Art. 99b. Pracownicy, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–5, są obowiązani doskonalić kwalifikacje zawodowe, w szczególności przez uczestnictwo w szkoleniach z wykorzystaniem modułowych programów szkoleń dla kadr publicznych służb zatrudnienia udostępnianych przez ministra właściwego do spraw pracy.”;

71) art. 100 otrzymuje brzmienie:

„Art. 100. 1. Pracownikom wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–5, oraz osobom zatrudnionym w Ochotniczych Hufcach Pracy na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–5, może być przyznany dodatek do wynagrodzenia finansowany ze środków Funduszu Pracy, uzależniony od doskonalenia kwalifikacji zawodowych, jakości wykonywanej pracy oraz zajmowanego stanowiska i powierzonych funkcji.

2. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb oraz warunki przyznawania i wypłacania dodatku do wynagrodzenia pracownikom, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–5, oraz osobom zatrudnionym w Ochotniczych Hufcach Pracy na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–5, mając na uwadze osiągnięcie zwiększonej efektywności oraz konieczność rozwoju zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.”;

72) uchyla się art. 101;

73) w art. 104 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.⁶⁾),

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808, Nr 171, poz. 1016, Nr 197, poz. 1170, Nr 199, poz. 1175, Nr 232, poz. 1378 i Nr 291, poz. 1706, z 2012 r. poz. 611, 637, 769, 1342 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 675, 827 i 983.

wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, co najmniej wynagrodzenie, o którym mowa w tym przepisie, opłacają.”;

74) w art. 106a dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Wydatki publicznych służb zatrudnienia na działania sieci EURES, inne niż wydatki, o których mowa w ust. 2, mogą obejmować:

- 1) poniesione na terenie Rzeczypospolitej Polskiej koszty rozpowszechniania ofert pracy, korespondencji, komunikowania się, usług teleinformatycznych, tłumaczeń pisemnych i ustnych wraz z obsługą techniczną, wynajmu pomieszczeń i powierzchni, w tym powierzchni wystawienniczych, wynajmu sprzętu, stoisk wystawienniczych, związane z pośrednictwem pracy, stanowiące wkład własny na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 2) refundację kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych pracownika urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy, wykonującego zadania wynikające z udziału w sieci EURES.”;

75) w art. 107 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Od składek na Fundusz Pracy nieopłaconych w terminie Zakład Ubezpieczeń Społecznych pobiera odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.⁷⁾). Składki te oraz należności z tytułu odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, o których mowa w ust. 3, nieopłacone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub przepisów o postępowaniu cywilnym. Składki, należności z tytułu odsetek i dodatkowej opłaty są przekazywane na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy.”;

76) w art. 108 w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) kosztów badań lekarskich, psychologicznych i specjalistycznych, o których mowa w art. 2 ust. 3 i art. 40 ust. 5.”;

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 848, 1101, 1342 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 35, 985, 1027, 1036, 1145 i 1149.

- b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4) kosztów, o których mowa w art. 109 ust. 7a;”;
- c) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
 - „6) kosztów szkolenia oraz przejazdów członków rad rynku pracy, o których mowa w art. 23 ust. 11 i 14;”;
- d) po pkt 16 dodaje się pkt 16a–16d w brzmieniu:
 - „16a) grantów, o których mowa w art. 60a;
 - 16b) świadczeń aktywizacyjnych, o których mowa w art. 60b;
 - 16c) refundacji pracodawcy kosztów składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30. roku życia podejmujących pierwszą pracę, o których mowa w art. 60c;
 - 16d) kosztów dofinansowania wynagrodzenia zatrudnionego bezrobotnego powyżej 50. roku życia, o którym mowa w art. 60d;”;
- e) pkt 22 otrzymuje brzmienie:
 - „22) świadczeń przysługujących rolnikom zwalnianym z pracy, o których mowa w art. 62, z wyjątkiem świadczeń, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a;”;
- f) po pkt 22 dodaje się pkt 22a–22j w brzmieniu:
 - „22a) świadczeń przysługujących rolnikom zwalnianym z pracy, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a;
 - 22b) kosztów realizacji zleconych działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, o których mowa w art. 62a ust. 9;
 - 22c) programów regionalnych, o których mowa w art. 66c;
 - 22d) zlecenia działań aktywizacyjnych, o których mowa w art. 66d;
 - 22e) pożyczek na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w art. 61e, wraz z kosztami związanymi z udzielaniem pożyczek oraz usług doradczych i szkoleniowych;
 - 22f) wydatków ponoszonych w ramach bonu szkoleniowego, o którym mowa w art. 66k ust. 1;
 - 22g) wydatków ponoszonych w ramach bonu stażowego, o którym mowa w art. 66l ust. 1;

- 22h) refundacji pracodawcy, w ramach bonu zatrudnieniowego, części wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 66m ust. 7;
- 22i) wydatków ponoszonych w ramach bonu na zasiedlenie, o którym mowa w art. 66n;
- 22j) kosztów zadań realizowanych w ramach KFS, o których mowa w art. 69a;”,
- g) uchyla się pkt 23 i 24,
- h) pkt 37 i 38 otrzymują brzmienie:
- „37) kosztów prowadzenia porad grupowych i szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, o których mowa w art. 38 ust. 1a i 3, przez osoby niebędące pracownikami urzędów pracy, oraz kosztów wyposażenia akademickich biur karier, o których mowa w art. 39 ust. 6;
- 38) kosztów szkolenia i studiów, w tym studiów podyplomowych, kadr publicznych służb zatrudnienia i kadr Ochotniczych Hufców Pracy;”,
- i) po pkt 54 dodaje się pkt 54a w brzmieniu:
- „54a) kosztów przeprowadzenia operacyjnego audytu zewnętrznego, o którym mowa w art. 118b;”,
- j) po ust. 1e dodaje się ust. 1f–1h w brzmieniu:
- „1f. W celu wsparcia samorządów powiatów w uzyskiwaniu lepszej efektywności działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych, minister właściwy do spraw pracy w latach 2014–2017 przekazuje powiatom środki Funduszu Pracy na finansowanie kosztów, o których mowa w ust. 1g i 1h.
- 1g. Minister właściwy do spraw pracy w latach 2014–2017 przekaze samorządom powiatów z Funduszu Pracy 5% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, o których mowa w art. 109 ust. 2, z wyłączeniem kwot przyznanych z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na finansowanie kosztów wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy pełniących funkcje doradców klienta.
- 1h. Minister właściwy do spraw pracy w latach 2014–2017 przekaze samorządom powiatów 2% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia

skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, o których mowa w art. 109 ust. 2, z wyłączeniem kwot przyznanych z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na finansowanie kosztów nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy pełniących funkcje doradców klienta oraz zajmujących stanowiska kierownicze, z zastrzeżeniem art. 109 ust. 7h-7j.”;

77) w art. 109:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a-2h w brzmieniu:

„2a. Marszałek województwa może przeznaczyć w ramach kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy, o której mowa w ust. 2, na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, nie więcej niż 5% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy z przeznaczeniem na finansowanie realizacji programów regionalnych, o których mowa w art. 66c.

2b. Minister właściwy do spraw pracy, na podstawie wniosków marszałków województw, ustala kwoty środków (limity) Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na finansowanie, w danym roku budżetowym, zlecenia działań aktywizacyjnych, o których mowa w art. 66d.

2c. Kwoty środków (limity) Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 2b, mogą zostać zwiększone, na wniosek marszałka województwa, o środki rezerwy Funduszu Pracy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy.

2d. Środki Funduszu Pracy przeznaczone na finansowanie w danym roku budżetowym zadań realizowanych w ramach KFS, są określane w planie Funduszu Pracy na ten rok, w kwocie odpowiadającej wysokości 2% przychodów Funduszu Pracy uzyskanych z obowiązkowych składek na Fundusz Pracy w roku przed rokiem poprzedzającym rok, dla którego jest sporządzany plan finansowy Funduszu Pracy.

2e. Kwoty środków (limity) Funduszu Pracy, jakie mogą być wydatkowane w roku budżetowym na finansowanie w województwie zadań realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach KFS, o których mowa w art. 69a ust. 2, z wyłączeniem kwot środków na finansowanie zadań realizowanych przez ministra właściwego do spraw pracy oraz wojewódzkie urzędy pracy, a następnie pomniejszone o 20% rezerwę, są określane corocznie na podstawie wzoru podziału

środków ustalonego przez ministra właściwego do spraw pracy w porozumieniu z Radą Rynku Pracy.

2f. Kwoty środków (limity) Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 2e, są przekazywane, na wniosek marszałka województwa, przez ministra właściwego do spraw pracy, na wyodrębniony rachunek bankowy samorządu powiatu.

2g. Samorząd powiatu może wnioskować o dodatkowe środki na finansowanie zadań realizowanych w ramach KFS w zakresie wsparcia kształcenia ustawicznego, po wyczerpaniu środków przyznanych w ramach limitów, o których mowa w ust. 2e.

2h. W przypadku braku możliwości wykorzystania w danym roku budżetowym środków Funduszu Pracy przyznanych samorządowi powiatu na finansowanie zadań realizowanych w ramach KFS, środki te zwiększają kwotę rezerwy, o której mowa w ust. 2e.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Podstawę wydatkowania środków Funduszu Pracy na finansowanie w województwie projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programów, o których mowa w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowi umowa zawarta między zarządem województwa a ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, po uprzednim uzgodnieniu treści umowy oraz wysokości środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie tych projektów, w poszczególnych latach realizacji tych programów, z ministrem właściwym do spraw pracy. Kopie zawartych umów minister do spraw rozwoju regionalnego przekazuje niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw pracy.”,

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7¹ w brzmieniu:

„7¹. W ramach środków Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw pracy na wniosek marszałka województwa przyznaje samorządom powiatów kwoty środków (limity) z przeznaczeniem na finansowanie projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.”,

d) ust. 7a otrzymuje brzmienie:

„7a. Podstawę wydatkowania w danym roku budżetowym środków Funduszu Pracy na dofinansowanie części zadań realizowanych przez wojewódzkie urzędy pracy, w tym na:

- 1) przygotowywanie na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy:
 - a) badań dotyczących rynku pracy, na podstawie jednolitej metodologii,
 - b) opracowań, prognoz, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy,
 - c) opracowań informacji zawodowych o charakterze centralnym,
- 2) prowadzenie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy w zakresie realizacji podstawowych usług rynku pracy,
- 3) koszty obsługi KFS,
- 4) część kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pracowników wojewódzkich urzędów pracy wykonujących zadania wynikające z realizacji w województwie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy lub realizujących zadania określone w pkt 1

– stanowi umowa zawarta pomiędzy ministrem właściwym do spraw pracy a zarządem województwa.”,

e) uchyla się ust. 7c,

f) po ust. 7e dodaje się ust. 7f–7m w brzmieniu:

„7f. Środki Funduszu Pracy na finansowanie przez samorządy powiatowe realizacji programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań mogą być przeznaczone, jako wkład własny, na realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

7g. Projekty finansowane lub współfinansowane ze źródeł innych niż Fundusz Pracy mogą być realizowane przez samorządy powiatów tylko wówczas, jeżeli:

- 1) w ramach tych projektów są realizowane wyłącznie działania zgodne z przepisami ustawy;
- 2) ich realizacja, z wyłączeniem projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, o których mowa w art. 2 ust. 1

pkt 26a, spowoduje uzyskanie dodatkowej puli środków z przeznaczeniem na aktywizację bezrobotnych lub wspieranie utrzymania zatrudnienia.

7h. Kwota środków, o której mowa w art. 108 ust. 1h, w 2014 r. jest przekazywana samorządom powiatów na wniosek starosty, składany za pośrednictwem marszałka województwa w terminie do dnia 31 sierpnia 2014 r., zawierający potwierdzenie spełnienia przez powiatowy urząd pracy dwóch z trzech następujących warunków:

- 1) osiągnięcia, na dzień 31 grudnia 2013 r., wskaźnika procentowego udziału pracowników powiatowego urzędu pracy, zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1-4, w całkowitym zatrudnieniu na poziomie wyższym niż 5 punktów procentowych poniżej średniego procentowego wskaźnika udziału pracowników uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy albo osiągnięcie wskaźnika liczby bezrobotnych przypadających na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy zatrudnionego na jednym ze stanowisk, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1-4, na poziomie niższym niż 15% powyżej średniego wskaźnika liczby bezrobotnych uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy, przy czym do obliczenia tych wskaźników przyjmuje się łączną liczbę pracowników zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1-4;
- 2) osiągnięcia, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, wskaźnika efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1b pkt 2 lit. b, na poziomie wyższym niż 2 punkty procentowe poniżej średniej efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskanej we wszystkich powiatowych urzędach pracy;
- 3) osiągnięcia, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, wskaźnika efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1b pkt 2 lit. c, na poziomie niższym niż 15% powyżej średniej efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskanej we wszystkich powiatowych urzędach pracy.

7i. Minister właściwy do spraw pracy obniży w 2014 r. odpowiednio wskaźnik, o którym mowa w ust. 7h pkt 2, żeby 75% ogólnej liczby powiatowych

urzędów pracy zostało objętych finansowaniem z Funduszu Pracy kosztów nagród specjalnych oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy, w ramach kwoty, o której mowa w art. 108 ust. 1h.

7j. Kwota środków, o której mowa w art. 108 ust. 1h, w latach 2015–2017 jest przekazywana samorządom powiatów na wniosek starosty, składany za pośrednictwem marszałka województwa w terminie do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego, zawierający potwierdzenie spełnienia przez powiatowy urząd pracy dwóch z trzech następujących warunków:

- 1) osiągnięcia, na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, wskaźnika procentowego udziału pracowników powiatowego urzędu pracy pełniących funkcję doradcy klienta w całkowitym zatrudnieniu na poziomie wyższym niż średni procentowy wskaźnik udziału pracowników uzyskany we wszystkich powiatowych urzędach pracy albo osiągnięcie wskaźnika liczby osób bezrobotnych przypadających na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy pełniącego funkcję doradcy klienta na poziomie niższym niż średni wskaźnik liczby osób bezrobotnych uzyskany we wszystkich powiatowych urzędach pracy;
- 2) osiągnięcia, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, wskaźnika efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1b pkt 2 lit. b, na poziomie wyższym niż średnia efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskana we wszystkich powiatowych urzędach pracy;
- 3) osiągnięcia, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, wskaźnika efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1b pkt 2 lit. c, na poziomie niższym niż średnia efektywność kosztowa podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskana we wszystkich powiatowych urzędach pracy.

7k. Kwota środków, o której mowa w art. 108 ust. 1h, nieprzekazana samorządom powiatów w związku z niespełnieniem wymaganych warunków, o których mowa w ust. 7h–7j, pozostaje w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy z przeznaczeniem dla samorządów powiatów na finansowanie kosztów nagród specjalnych oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy, które uzyskują najlepsze wskaźniki efektywności,

o których mowa w art. 4 ust. 1b pkt 2, oraz na finansowanie zadań określonych w ustawie.

7l. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania samorządom powiatów środków Funduszu Pracy, na finansowanie kosztów nagród specjalnych oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy, które uzyskują najlepsze wskaźniki efektywności zatrudnieniowej i kosztowej, mając na względzie dostępność środków oraz zapewnienie wspierania efektywnych działań aktywizujących.

7m. Kwota środków, o której mowa w art. 108 ust. 1g, jest przekazywana samorządom powiatów w okresach miesięcznych, w wysokości 1/12 kwoty ustalonej na dany rok.”,

g) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kwoty środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty są ustalane przez zarząd województwa, według kryteriów określonych przez sejmik województwa, w ramach kwoty, o której mowa w ust. 2. Określając kryteria, sejmik województwa powinien wziąć pod uwagę w szczególności:

- 1) liczbę bezrobotnych;
- 2) stopę bezrobocia;
- 3) strukturę bezrobocia;
- 4) kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczone w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 5) efektywność działań urzędów pracy na rzecz aktywizacji bezrobotnych.”,

h) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. W kwocie środków Funduszu Pracy ustalonej, zgodnie z ust. 8, dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej udział środków przeznaczonych na finansowanie realizacji Program Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, wynosi nie więcej niż 5%.”,

i) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Wyboru form aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych uprawnionych osób, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla powiatu na

finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, dokonuje starosta, po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy.”,

j) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) algorytm, o którym mowa w ust. 2, mając na względzie uzależnienie wysokości kwot środków na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej od:
 - a) liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia – w 75%,
 - b) efektywności działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych – w 25%;
- 2) sposób ustalania kwot środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa z przeznaczeniem na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, mając na względzie zapewnienie finansowania realizacji tych projektów;
- 3) wysokość i przeznaczenie rezerwy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, mając na względzie zapewnienie finansowania dodatkowego wsparcia dla realizacji zadań na rzecz bezrobotnych i innych uprawnionych osób.”,

k) uchyla się ust. 11a,

l) w ust. 12 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) podmioty oraz osoby, o których mowa w art. 46, stają się ich własnością;”,

m) dodaje się ust. 12a w brzmieniu:

„12a. Specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 36a, zakupione ze środków Funduszu Pracy przez powiatowy urząd pracy, mogą stać się własnością uczestnika programu specjalnego, po zakończeniu programu specjalnego lub po zakończeniu udziału w programie specjalnym z powodu podjęcia zatrudnienia, o ile są niezbędne do uzyskania lub utrzymania zatrudnienia.”;

78) w art. 109a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Roczny koszt szkoleń i studiów dla jednej osoby, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 38, nie może przekroczyć 150% przeciętnego wynagrodzenia.”;

79) po art. 109d dodaje się art. 109e–109g w brzmieniu:

„Art. 109e. 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy w Banku Gospodarstwa Krajowego środki Funduszu Pracy oraz środki, o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji, na finansowanie:

- 1) pożyczek na utworzenie stanowiska pracy lub pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej oraz usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61e;
- 2) kosztów związanych z udzielaniem i obsługą pożyczek.

2. Podstawę przekazywania środków finansowych stanowi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw pracy a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, powinna określać w szczególności:

- 1) wysokość środków finansowych, o których mowa w art. 61e, przekazywanych przez ministra właściwego do spraw pracy do Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym wynagrodzenie Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 2) warunki i tryb przekazywania środków finansowych;
- 3) tryb udzielania pożyczek, w tym podział zadań realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz pośredników finansowych, o których mowa w art. 61g;
- 4) wymogi, jakie powinien spełniać pośrednik finansowy, o którym mowa w art. 61g ust. 2, w zakresie długości okresu funkcjonowania na rynku, posiadania doświadczenia dotyczącego udzielania pożyczek na podjęcie lub rozwój działalności gospodarczej i wysokości posiadanego kapitału;
- 5) sposób świadczenia usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61e;
- 6) sposób realizacji i finansowania działań promocyjno-informacyjnych;
- 7) obowiązki związane z udzieleniem pomocy de minimis, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.⁸⁾);
- 8) warunki i tryb kontroli prawidłowości realizacji umowy, o której mowa w ust. 2, oraz podmioty uprawnione do jej przeprowadzania;
- 9) sposób wykorzystania spłaconego kapitału, odsetek od pożyczek oraz innych przychodów, w tym środków odzyskanych w wyniku działań windykacyjnych;

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 585, z 2010 r. Nr 18, poz. 99 oraz z 2011 r. Nr 233, poz. 1381.

- 10) zobowiązanie pośredników finansowych do prowadzenia działań windykacyjnych;
- 11) sposób wycofywania środków z Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 12) tryb rozliczania otrzymanych środków oraz sporządzania sprawozdawczości dla ministra właściwego do spraw pracy.

4. Środki z tytułu spłaconych i zwróconych pożyczek oraz z tytułu oprocentowania pożyczek są wykorzystywane na udzielanie kolejnych pożyczek, świadczenie usług doradczych i szkoleniowych, a także finansowanie kosztów związanych z ich obsługą.

Art. 109f. Powiatowe urzędy pracy udzielają wsparcia ze środków innych niż Fundusz Pracy, w szczególności w ramach projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, wyłącznie bezrobotnym i poszukującym pracy, w sposób i na zasadach określonych w ustawie.

Art. 109g. 1. Minister Rozwoju Regionalnego, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, może przekazać na rachunek w Banku Gospodarstwa Krajowego środki Unii Europejskiej na finansowanie pożyczek na utworzenie stanowiska pracy lub pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej oraz usług doradczych i szkoleniowych, a także kosztów z tym związanych, zgodnie z art. 109e.

2. Kwota przekazanych środków zwiększa kwotę środków, o których mowa w art. 109e ust. 1.”;

- 80) po art. 118a dodaje się art. 118b w brzmieniu:

„Art.118b. 1. Dysponent Funduszu Pracy może zlecić wybranemu podmiotowi przeprowadzenie operacyjnego audytu zewnętrznego w powiatowych urzędach pracy uzyskujących efektywność zatrudnieniową podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1b pkt 2 lit. b, na poziomie niższym niż średnia krajowa lub efektywność kosztową podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1b pkt 2 lit. c, na poziomie wyższym niż średnia krajowa.

2. Operacyjny audyt zewnętrzny przeprowadza podmiot, niezależny od powiatowego urzędu pracy, posiadający odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie z zakresu audytu lub dysponujący osobami uprawnionymi do przeprowadzenia audytu, z uwzględnieniem międzynarodowych standardów audytu w zakresie:

- 1) oceny efektywności zarządzania jednostką;
- 2) badania efektywności działania jednostki.

3. Z przeprowadzonego operacyjnego audytu zewnętrznego jest sporządzane sprawozdanie zawierające opis ustalonego stanu faktycznego oraz jego ocenę, a także

zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania powiatowego urzędu pracy w zakresie poprawy uzyskiwanych efektów dotyczących wydatkowania środków Funduszu Pracy na finansowanie realizacji zadań, o których mowa w art. 9 ust. 1.

4. Sprawozdanie z przeprowadzonego operacyjnego audytu zewnętrznego stanowi podstawę wystąpienia przez dysponenta Funduszu Pracy do zarządu powiatu z wnioskiem o opracowanie programu naprawczego.

5. Powiatowe urzędy pracy, w których jest przeprowadzany operacyjny audyt zewnętrzny, są obowiązane udostępniać dokumenty i udzielać wyjaśnień w sprawach objętych zakresem audytu.”;

81) w art. 119 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Sprawca nie podlega odpowiedzialności, jeżeli przed dniem rozpoczęcia kontroli w podmiocie kontrolowanym obowiązek, o którym mowa w art. 74, został już spełniony.”;

82) w art. 121 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Kto świadcząc usługi, o których mowa w art. 18 ust. 1 lub w art. 18c ust. 2, pobiera od osoby, dla której poszukuje zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub której udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, dodatkowe opłaty inne niż wymienione w art. 85 ust. 2 pkt 7, podlega karze grzywny nie niższej niż 3000 zł.

3. Tej samej karze podlega, kto świadcząc usługi, o których mowa w art. 18 ust. 1 lub w art. 18c ust. 2, nie przestrzega zasady zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie lub ze względu na przynależność związkową.”;

83) po art. 121b dodaje się art. 121c w brzmieniu:

„Art. 121c. Kto świadcząc usługi, o których mowa w art. 18 ust. 1 lub w art. 18c ust. 2, osobie podejmującej za jej pośrednictwem pracę, staż zawodowy, praktykę za granicą, nie przedstawia pisemnej informacji, o której mowa w art. 19d pkt 2, lub przedstawia informację niezgodną ze stanem faktycznym, podlega karze grzywny nie niższej niż 3000 zł.”;

84) w art. 122 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Sprawca nie podlega odpowiedzialności, jeżeli przed dniem rozpoczęcia kontroli w podmiocie kontrolowanym zaległe składki na Fundusz Pracy zostały już opłacone w wymaganej wysokości.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.⁹⁾) w art. 14 w ust. 2 uchyla się pkt 13.

Art. 3. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 39 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, ustala zawody, w których kształci szkoła, po zasięgnięciu opinii powiatowej i wojewódzkiej rady rynku pracy co do zgodności z potrzebami rynku pracy.”;

2) w art. 86 w ust. 1b w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) wojewódzkiej lub powiatowej rady rynku pracy wydanymi po uzyskaniu stanowiska wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy,”.

Art. 4. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 12 w ust. 1 uchyla się pkt 5b.

Art. 5. W ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216) w art. 56 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przychody ze sprzedaży należących do Skarbu Państwa akcji i udziałów, stanowiących do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1529 i 1540 oraz z 2013 r. poz. 21, 1037, 1287 i 1304.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979 oraz z 2013 r. poz. 87, 827, 1191 i 1265.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 102, poz. 585, Nr 106, poz. 622, Nr 134, poz. 781, Nr 178, poz. 1059, Nr 205, poz. 1202 i Nr 234, poz. 1389 i 1391, z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1010, 1342, 1448 i 1540 oraz z 2013 r. poz. 21, 613, 888, 1012, 1027, 1036 i 1287.

w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 25, poz. 253, z późn. zm.¹²⁾) rezerwę na cele uwłaszczenia, minister właściwy do spraw Skarbu Państwa przekazuje na wyodrębniony rachunek ministra właściwego do spraw pracy. Środki te przeznacza się na finansowanie zadań ministra właściwego do spraw pracy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu. Minister właściwy do spraw pracy może przekazać środki do:

- 1) Funduszu Pracy;
- 2) Banku Gospodarstwa Krajowego.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.¹³⁾) w art. 11 w ust. 2 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9–12 w brzmieniu:

- „9) szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową;
- 10) bonu na zasiedlenie;
- 11) bonu szkoleniowego;
- 12) bonu stażowego.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.¹⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 41 ust. 10 otrzymuje brzmienie:
 - „10. Płatnik składek jest zwolniony z przekazywania informacji wynikającej z ust. 9, w przypadku pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne:
 - 1) z emerytur i rent;
 - 2) za bezrobotnych bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.”;

¹²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 93, poz. 820, Nr 200, poz. 1689, Nr 230, poz. 1923 i Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 65, poz. 594, z 2004 r. Nr 240, poz. 2408 i Nr 273, poz. 2703, z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 oraz z 2012 r. poz. 951.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456 oraz z 2013 r. poz. 73, 675 i 791.

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały podane w odnośniku 6.

2) w art. 50:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępniane sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, organom podatkowym, Państwowej Inspekcji Pracy, Straży Granicznej, komornikom sądowym, ośrodkom pomocy społecznej, powiatowym centrom pomocy rodzinie, publicznym służbom zatrudnienia oraz Komisji Nadzoru Finansowego, z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.”,

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Dane zgromadzone na kontach, o których mowa w ust. 3, udostępnia się bezpłatnie sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, organom podatkowym, Państwowej Inspekcji Pracy, Straży Granicznej, ośrodkom pomocy społecznej, powiatowym centrom pomocy rodzinie, publicznym służbom zatrudnienia oraz Komisji Nadzoru Finansowego, a także w zakresie niezbędnym do realizacji świadczeń rodzinnych wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.”,

c) dodaje się ust. 14–16 w brzmieniu:

„14. Zakład udostępnia publicznym służbom zatrudnienia, w postaci elektronicznej, dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, obejmujące:

- 1) imię i nazwisko,
- 2) datę urodzenia,
- 3) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości,
- 4) obywatelstwo,
- 5) kod i nazwę tytułu ubezpieczenia,
- 6) nazwę i dane identyfikacyjne płatnika,
- 7) datę powstania obowiązku ubezpieczeń społecznych,
- 8) datę zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych lub do ubezpieczenia zdrowotnego,
- 9) datę wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych lub z ubezpieczenia zdrowotnego,

- 10) rodzaje ubezpieczeń wraz z określeniem, czy dobrowolne, czy obowiązkowe,
 - 11) wymiar czasu pracy,
 - 12) informację o podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne,
 - 13) opłacone składki na ubezpieczenia społeczne za osoby prowadzące pozarolniczą działalność i osoby z nimi współpracujące,
 - 14) informację o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
 - 15) wykazane w imiennym raporcie miesięcznym przerwy w opłacaniu składek,
 - 16) wypłacone świadczenia z ubezpieczenia chorobowego i z ubezpieczenia wypadkowego,
 - 17) wypłacane świadczenia z ubezpieczenia emerytalnego i z ubezpieczeń rentowych,
 - 18) imię i nazwisko oraz datę uzyskania lub utraty uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego przez członka rodziny
- w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

15. Zakład udostępnia powiatowym urządowi pracy i wojewódzkim urządowi pracy, w postaci elektronicznej, wykaz obejmujący dane osób ubezpieczonych, wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 9–9b, które w poprzednim miesiącu zostały zgłoszone do ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego, także z innych tytułów – w terminie do 10 dnia roboczego następnego miesiąca.

16. Dane, o których mowa w ust. 15, obejmują:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości oraz datę urodzenia i obywatelstwo;
- 4) datę powstania obowiązku ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu niż wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 9–9b;
- 5) datę wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych lub z ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu niż wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 9–9b;
- 6) kod tytułu ubezpieczenia.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 i 509) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, o którym mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia lub przerwaniu szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, a także odmowa lub przerwaniu udziału w działaniach w zakresie integracji społecznej realizowanych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.”;

2) w art. 17 w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.”;

3) w art. 108 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku osób bezrobotnych, podpisanie kontraktu socjalnego, w ramach którego są realizowane działania na rzecz wzmocnienia aktywności osoby bezrobotnej, może być dokonywane na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy na zasadach określonych w art. 50 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 170) w art. 2:

1) w ust. 3:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:”;

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.”;

2) w ust. 5:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Do okresu 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ust. 3, wlicza się:”;

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych podjętego w tym okresie; w przypadku gdy zatrudnienie lub inna praca zarobkowa ustanie po upływie 180-dniowego okresu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje, jeżeli wniosek o przyznanie tego świadczenia zostanie złożony w terminie nieprzekraczającym 14 dni od dnia ustania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121, z późn. zm.¹⁵⁾) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

¹⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 125, poz. 1035 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 18, poz. 100 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 112, poz. 654 i Nr 197, poz. 1170, z 2012 r. poz. 1342 oraz z 2013 r. poz. 675.

„3a) zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika na postanowienie o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu;”;

2) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Datą niewypłacalności jest data wydania postanowienia sądu upadłościowego o ogłoszeniu upadłości pracodawcy w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, data postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, data uprawomocnienia się postanowienia o zmianie sposobu prowadzenia postępowania upadłościowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i 3a.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2012 r. poz. 404, 769 i 1544) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 w ust. 1 w pkt 3 lit. f otrzymuje brzmienie:

„f) prowadzenia działalności przez podmioty, o których mowa w art. 18c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, 675, 829 i ...), zgodnie z warunkami określonymi w przepisach tej ustawy;”;

2) w art. 13 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) podmioty, o których mowa w art. 18c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – w zakresie przestrzegania warunków określonych w przepisach tej ustawy;”.

Art. 12. Osoby powołane na stanowisko dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy i dyrektora powiatowego urzędu pracy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują dotychczasowe stanowiska.

Art. 13. Do dnia powołania Rady Rynku Pracy, wojewódzkich rad rynku pracy i powiatowych rad rynku pracy, nie dłużej niż do dnia 1 lipca 2014 r., zadania tych rad wykonują odpowiednio Naczelna Rada Zatrudnienia, wojewódzkie rady zatrudnienia i powiatowe rady zatrudnienia, działające w składzie i na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych.

Art. 14. Profil pomocy dla bezrobotnego, o którym mowa w art. 33 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dla osoby zarejestrowanej jako

bezrobotna w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, powinien być określony nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 15. Indywidualne plany działania, o których mowa w art. 34a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dla osób zarejestrowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, opracowuje się na zasadach i w terminach określonych w przepisach dotychczasowych.

Art. 16. Bezrobotnym do 25. roku życia, o których mowa w art. 50 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zarejestrowanym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, powiatowy urząd pracy powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych albo innej formy pomocy określonej w ustawie, w terminie wynikającym z przepisów dotychczasowych.

Art. 17. W 2014 r. spełnieniem przez powiatowy urząd pracy warunku, o którym mowa w art. 66e ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, będzie osiągnięcie, na dzień 31 grudnia 2013 r. wskaźnika procentowego udziału pracowników powiatowego urzędu pracy, zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w całkowitym zatrudnieniu na poziomie niższym niż 5 punktów procentowych poniżej średniego procentowego wskaźnika udziału pracowników uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy lub osiągnięcie wskaźnika liczby bezrobotnych przypadających na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy, zatrudnionego na jednym ze stanowisk, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–4, ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na poziomie wyższym niż 15% powyżej średniego wskaźnika liczby bezrobotnych uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy.

Art. 18. 1. W 2014 r. minister właściwy do spraw pracy, po uzyskaniu opinii Naczelnej Rady Zatrudnienia, ustali priorytety, wzór podziału środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego i plan ich wydatkowania oraz dodatkowe priorytety i kryteria podziału środków z rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego, o których mowa w art. 22 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego w latach 2014 i 2015 przeznacza się na wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w wieku 45 lat i więcej.

3. Kwota środków Funduszu Pracy przeznaczonych w 2014 r. na finansowanie zadań realizowanych w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego wynosi 100 mln zł.

Art. 19. Do środków zakładowego funduszu szkoleniowego, zgromadzonych przed dniem wejścia w życie art. 1 pkt 56 niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 20. 1. Zasiłki dla bezrobotnych przyznane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są wypłacane przez okres wynikający z przepisów dotychczasowych.

2. Bezrobotni, będący w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w okresie 7 dni oczekiwania na nabycie prawa do zasiłku, nabywają to prawo na zasadach i na okresy wynikające z przepisów dotychczasowych.

3. Dokumentem, o którym mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest również dokument poświadczający 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, przyznanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 21. Umowy zawarte na podstawie ustawy zmienianej w art. 1, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są realizowane na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 22. Wnioski pracodawców o refundację z Funduszu Pracy kosztów szkoleń pracowników lub pracodawcy, złożone przed dniem wejścia w życie art. 1 pkt 56 niniejszej ustawy, są rozpatrywane na zasadach wynikających z przepisów dotychczasowych.

Art. 23. 1. Pracownicy urzędów pracy, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są zatrudnieni na stanowisku lidera klubu pracy i posiadają wykształcenie wyższe, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się doradcami zawodowymi, z zachowaniem dotychczasowego wynagrodzenia.

2. Pracownicy urzędów pracy, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są zatrudnieni na stanowisku lidera klubu pracy i nie posiadają wykształcenia wyższego, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się pośrednikami pracy, z zachowaniem dotychczasowego wynagrodzenia.

Art. 24. W terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy minister właściwy do spraw pracy prześle samorządom powiatów środki, o których mowa w art. 108 ust. 1g ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, za okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do ostatniego dnia miesiąca, w którym niniejsza ustawa weszła w życie.

Art. 25. Kwoty środków Funduszu Pracy, o których mowa w art. 109 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, na finansowanie w 2014 r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty są ustalane przez zarząd województwa, według kryteriów określonych przez sejmik województwa na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 26. Do ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie w 2014 r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań w województwie, stosuje się odpowiednio przepisy dotychczasowe.

Art. 27. 1. Minister właściwy do spraw pracy przeprowadzi monitoring nowych rozwiązań wprowadzonych niniejszą ustawą, w szczególności rozwiązań, o których mowa w art. 108 ust. 1f–1h oraz w art. 109 ust. 7h–7m ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, po 2 latach ich obowiązywania, i przedstawi jego wyniki do końca II kwartału 2016 r. na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy.

2. Wyniki przeprowadzonego monitoringu nowych rozwiązań, o których mowa w art. 109 ust. 7j ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zostaną przedstawione do końca II kwartału 2017 r.

Art. 28. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 56 i 57, art. 2 i art. 4, które wchodzi w życie z dniem 1 marca 2014 r.;
- 2) art. 1 pkt 9 lit. b i d oraz pkt 40, 43–45, 47 i 48, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2014 r.;
- 3) art. 1 pkt 9 lit. a tiret pierwsze, pkt 29 w zakresie art. 36a ust. 4 pkt 1 w odniesieniu do Ochotniczych Hufców Pracy i art. 36d ust. 2 pkt 3 lit. b, pkt 74 w zakresie art. 106a ust. 5 pkt 1, pkt 77 lit. a w zakresie art. 109 ust. 2c i pkt 77 lit. c oraz art. 7 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.;
- 4) art. 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

UZASADNIENIE

Po korzystnych zmianach na rynku pracy obserwowanych do końca 2008 r., w 2009 r. nastąpiło załamanie pozytywnych trendów przejawiających się w dynamicznym wzroście zatrudnienia i spadku bezrobocia, choć skutki globalnego kryzysu okazały się umiarkowane dla rynku pracy w Polsce. W końcu 2009 r. po raz pierwszy od kilku lat bezrobocie zwiększyło się i to aż o 28,4%. W kolejnych dwóch latach sytuacja zaczęła się stabilizować, tj. nastąpiło wyhamowanie tempa wzrostu bezrobocia, choć nadal z roku na rok jego poziom zwiększa się. Wpływ na zahamowanie dynamiki wzrostu bezrobocia w 2010 r. miało przeznaczenie wyższych środków na aktywizację, dzięki czemu w całym 2010 r. aktywnymi programami rynku pracy objęto ponad 804 tys. osób bezrobotnych. W efekcie tego zahamowano dalszy wzrost liczby bezrobotnych, którego dynamika ostatecznie wyniosła 3,3%, a w 2011 r., w którym nastąpiła poprawa sytuacji gospodarczej, 1,4%. Wyhamowało również tempo wzrostu wskaźnika bezrobocia. Jeszcze w 2009 r. stopa bezrobocia wzrosła o 2,6 p.p., ale już w 2010 r. wzrost wyniósł 0,3 p.p., a w 2011 r. 0,1 p.p., osiągając ostatecznie poziom 12,5%.

Utrzymujące się długotrwale spowolnienie gospodarek europejskich, opóźnia rozpoczęcie wyjścia z fazy kryzysu. Ma to swoje konsekwencje również dla poziomu bezrobocia w Polsce. W całym 2012 r. napływ do bezrobocia był o 2,5% wyższy niż w 2011 r., odpływ z bezrobocia spadł o 2,4%, a podjęcia pracy zmniejszyły się o 3,0%. Jednocześnie zaobserwowano tendencję spadku podjęć pracy niesubsydiowanej (o 6,2%), czego nie był w stanie zniwelować wzrost subsydiowanych podjęć pracy (o 25,6%).

Sytuacja w Polsce nie różni się zasadniczo od tego, co aktualnie dzieje się w innych krajach europejskich, choć kryzys gospodarczy z 2008 r. w Polsce ujawnił się w mniejszej skali niż w części innych krajów Europy, to jednak sytuacja gospodarcza, a tym samym sytuacja na rynku pracy wyraźnie pogorszyła się. Na koniec 2012 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 2 136,8 tys. osób, tj. o 154,1 tys. bezrobotnych więcej niż przed rokiem, co oznacza, że dynamika wzrostu w skali roku wyniosła 7,8%, stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 13,4% i była o 0,9 p.p. wyższa niż w końcu 2011 r. Powodem wzrostu bezrobocia poza pogorszeniem koniunktury gospodarczej i niepewnością co do przyszłej sytuacji może być również zakończenie wielu inwestycji związanych z organizacją mistrzostw EURO 2012, czego nie

zniwelowało sezonowe zatrudnienie w budownictwie, rolnictwie czy turystyce. Wpływ na pogorszenie sytuacji mógł mieć również fakt, że z powodu kryzysu spadła liczba udzielanych kredytów, gdyż banki zastosowały obostrzenia w ich udzielaniu poprzez znaczne podniesienie zdolności kredytowej dla potencjalnych klientów oraz zwiększenie zabezpieczeń. Ponadto większość banków zrezygnowała z kredytów w obcej walucie (euro, franki), które były najbardziej popularne wśród kredytobiorców. Spowodowało to trudności na rynku mieszkaniowym, deweloperzy nie mogli sprzedać mieszkań i domów, które już wybudowali, często korzystając z kredytu. Powyższa sytuacja pociąga za sobą niestety liczne bankructwa firm budowlanych oraz coraz częstsze zwolnienia grupowe w budownictwie. Na rynku pracy widoczne są także niekorzystne skutki zmian demograficznych – z roku na rok ubywa uczniów, pojawiają się trudności finansowe związane z utrzymaniem placówek, coraz częściej ma miejsce likwidacja szkół bądź ograniczanie zatrudnienia w postaci zwolnień nauczycieli. Prowadzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej monitoring potwierdza, że w I półroczu 2013 r. wyższa była skala zwolnień grupowych. W okresie tym pracodawcy dokonali zwolnień 19,5 tys. osób, wobec 14,5 tys. osób w I półroczu 2012 r., co oznacza wzrost o 34,5%. Bezrobocie w końcu I półrocza 2013 r. ukształtowało się na poziomie 2 109,1 tys. osób, a stopa bezrobocia 13,2%, co w odniesieniu do analogicznego okresu z 2012 r. oznacza wzrost liczby bezrobotnych o 144,7 tys. osób (o 7,4%), a stopy o 0,9 p.p.

Równocześnie nadal na rynku pracy w Polsce utrzymują się problemy o charakterze strukturalnym, jak niska aktywność zawodowa, niskie przepływy z bierności do aktywności zawodowej, wysokie ryzyko opuszczenia rynku pracy na dłuższy okres przez kobiety, które decydują się na założenie rodziny, bezrobocie długotrwałe oraz niska mobilność zawodowa i przestrzenna Polaków. Dodatkowo nakładają się na to problemy związane z postępującym procesem starzenia się ludności, co z kolei stwarza ryzyko pojawienia się w przyszłości deficytów siły roboczej. Ponadto utrzymują się również stałe cechy polskiego rynku pracy, jak sezonowość i terytorialne zróżnicowanie będące wynikiem zarówno nierównomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, jak i ich położenia geograficznego oraz niekorzystna struktura zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych – ok. 55% bezrobotnych nie posiada

wykształcenia średniego, co czwarty bezrobotny nie ma doświadczenia zawodowego, a 3 na 10 bezrobotnych nie posiada kwalifikacji zawodowych. Są to czynniki utrudniające znalezienie zatrudnienia, szczególnie że większość bezrobotnych to osoby pozostające w ewidencji bezrobotnych ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się (ok. 37%).

W art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, wyszczególnione zostały grupy osób uznanych za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W końcu I półrocza 2013 r. status osoby w szczególnej sytuacji posiadało 1 912,3 tys. osób, co oznacza, że 9 na 10 bezrobotnych spełniało kryteria, aby być zaliczonym do tej kategorii. Podkreślenia wymaga, że osoba może spełniać kryteria, aby jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji. Stosowany w Polsce model aktywnej polityki rynku pracy opierający się na wskazaniu pewnych grup priorytetowych powoduje, że osoby niemieszczące się w żadnej z grup, choć stanowią ok. 10% bezrobotnych, napotykają trudności w uzyskaniu adekwatnego wsparcia w poszukiwaniu pracy, a zatem wydłuża się ich okres bezrobocia.

Dodatkowo nakładają się na to problemy związane z funkcjonowaniem publicznych służb zatrudnienia, w tym niewystarczająca liczba pracowników zajmujących się bezpośrednio klientami, czyli bezrobotnymi, poszukującymi pracy i pracodawcami.

Minister właściwy do spraw pracy pełni funkcję koordynatora publicznych służb zatrudnienia, które po reformie administracyjnej kraju mają charakter rządowo-samorządowy, a jego istotną cechą jest niezależność każdej jednostki organizacyjnej. Formalna i organizacyjna odrębność między organami samorządowymi, a organami rządowymi powoduje, że mamy do czynienia z modelem zdecentralizowanym. Ogólna polityka rynku pracy ustalana jest na szczeblu krajowym (rządowym) – minister właściwy do spraw pracy przygotowuje i koordynuje politykę państwa w dziedzinie rynku pracy, ale samorzady terytorialne zarówno powiatowe, jak i wojewódzkie, określają i koordynują politykę lokalnego i regionalnego rynku pracy zgodnie z potrzebami danego rynku.

Poziom zatrudnienia w urzędach pracy, jakkolwiek systematycznie wzrasta, to nadal niewystarczająca pozostaje liczba tzw. pracowników kluczowych¹⁾. Od początku tego stulecia liczba pracowników wojewódzkich urzędów pracy zwiększyła się ponad 3-krotnie (z 1101 osób w końcu 2000 r. do 3726 osób w końcu 2012 r.). W tym samym czasie liczba pracowników powiatowych urzędów pracy wzrosła z 16 061 osób do 19 331 osób, tj. o 20,4%. Wzrost zatrudnienia w wojewódzkich urzędach pracy związany był z realizacją przez te urzędy zadań w zakresie wdrażania PO KL oraz przejęciem zadań związanych z realizacją świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Natomiast wzrost zatrudnienia w powiatowych urzędach pracy związany był m.in. ze wsparciem zatrudnienia w ramach Poddziałania 6.1.2. Przy korzystnych zmianach w zakresie poziomu bezrobocia w latach 2003–2008 i zatrudnienia w powiatowych urzędach pracy systematycznie zmniejszała się liczba bezrobotnych przypadających na 1 pracownika tychże urzędów – z 218 osób w końcu 2002 r. do 76 osób w końcu 2008 r. W kolejnych latach notowano wzrost, do 111 osób w końcu 2012 r. Łącznie w powiatowych i wojewódzkich urzędach pracy w końcu 2012 r. zatrudnionych było 23 057 pracowników, z czego 8363 osoby zajmowały stanowiska kluczowe (36,3% ogółu zatrudnionych w urzędach pracy). Poziom ten, choć począwszy od 2005 r. sukcesywnie zwiększa się, nadal pozostaje niewystarczający – w końcu 2012 r. na 1 pośrednika pracy w powiatowych urzędach pracy przypadało 595 bezrobotnych (w latach najwyższego bezrobocia ponad 2300 bezrobotnych), a na 1 doradcę zawodowego 1288 bezrobotnych (najwięcej bezrobotnych przypadało na 1 doradcę w końcu 2001 r., aż 6877 osób).

Do większego oddziaływania polityk rynku pracy na sytuację na rynku pracy, konieczne jest prowadzenie efektywnych działań aktywizujących, które obejmować powinny m.in. właściwe adresowanie pomocy dla bezrobotnych poprzez profilowanie, monitorowanie procesu poszukiwania pracy i sankcje za niespełnianie wymagań określonych w indywidualnych planach działań oraz aktywny udział w programach rynku pracy. Ponadto konieczne jest położenie nacisku na prowadzenie ewaluacji prowadzonych działań oraz badania efektywności realizowanych przez urzędy pracy

¹⁾ Pracownicy kluczowi, to pracownicy, o których mowa w art. 91 pkt 1–6 ustawy, tj. pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, specjaliści do spraw rozwoju zawodowego, specjaliści do spraw programów, liderzy klubów pracy, doradcy EURES i asystenci EURES.

programów, a także usprawnienie organizacji oraz zarządzania urzędami pracy. Nie bez znaczenia, z uwagi na fakt, że większość klientów urzędów pracy to również klienci instytucji pomocy społecznej, jest zinstytucjonalizowanie współpracy między urzędami pracy a instytucjami pomocy społecznej, tak aby zminimalizować zjawisko długotrwałego pobierania świadczeń bez aktywizacji zawodowej i tym samym ograniczyć długotrwałe bezrobocie i zwiększyć przepływy z bierności do aktywności zawodowej.

W kompetencjach Ministra Pracy i Polityki Społecznej pozostaje kształtowanie polityki rynku pracy. Zakres i formy tej polityki określa ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku. Na politykę rynku pracy w Polsce składają się działania pasywne i aktywne kierowane do klientów powiatowych urzędów pracy, którymi są nie tylko osoby pozostające bez pracy. Aktywne działania mają pierwszeństwo przed pasywnymi. Oznacza to, że osoba zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy otrzyma zasiłek dla bezrobotnych tylko wtedy, gdy nie ma dla niej propozycji pracy lub innej formy aktywizacji.

Aktywizacja bezrobotnych polega przede wszystkim na udzielaniu pomocy bezrobotnym w dotarciu do zatrudnienia i jego utrzymaniu, jak również przeciwdziałania zbyt niemu oddaleniu się bezrobotnych od rynku pracy. Podstawowe znaczenie mają w tej kwestii usługi rynku pracy, którymi są m.in. pośrednictwo pracy, w tym pozyskiwanie ofert pracy, poradnictwo zawodowe i organizacja szkoleń. Natomiast aktywnymi formami promocji zatrudnienia są m.in. prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, roboty publiczne, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych. Ponadto starosta, będąc zwierzchnikiem powiatowego urzędu pracy, sam lub we współpracy z innymi podmiotami może zainicjować i realizować na swoim terenie programy specjalne, na które Minister Pracy i Polityki Społecznej na wniosek starosty może przyznać dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy.

Biorąc powyższe pod uwagę – głównym celem projektu ustawy jest zwiększenie oddziaływania polityki rynku pracy na wzrost zatrudnienia oraz łagodzenie skutków niedopasowania strukturalnego, zwłaszcza pod kątem kwalifikacji i kompetencji osób bezrobotnych. Z uwagi na zmieniającą się sytuację na rynku pracy wywołaną negatywnymi skutkami spowolnienia gospodarczego konieczne jest podjęcie działań

mających na celu przywracanie umiejętności osób bezrobotnych do trwałego włączenia się do rynku pracy oraz poprawę efektywności: polityki rynku pracy (w tym dzięki lepszej współpracy z pracodawcami), działań urzędów pracy oraz standardów obsługi klientów urzędów pracy i uzyskiwanych wskaźników zatrudnienia, dzięki wprowadzeniu nowych form organizacji pracy oraz współpracy urzędów pracy z podmiotami niepublicznymi. Konieczne jest zwiększenie elastyczności działania urzędów pracy poprzez lepsze dostosowanie ich działań do potrzeb konkretnego bezrobotnego i pracodawcy, w tym przede wszystkim objęcie realną pomocą osób długotrwale bezrobotnych, prowadzenie działań ułatwiających łączenie pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi związanymi z wychowaniem dzieci oraz pomoc w wejściu na rynek pracy i utrzymaniu się na nim osobom młodym (do 30. roku życia) oraz osobom starszym (powyżej 50. roku życia).

W związku z powyższym w projekcie ustawy przewidziano rozwiązania, które mają przyczynić się do zrealizowania określonych wyżej celów.

Proponowane w ustawie zmiany koncentrują się przede wszystkim w następujących obszarach:

I. Poprawa efektywności działania urzędów pracy, a w tym m.in.:

- 1) zmiana algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie z uwzględnieniem efektów działań aktywizacyjnych urzędów pracy;
- 2) uzależnienie środków na wynagrodzenia pracowników urzędów pracy od efektów i standardów działania urzędów pracy;
- 3) zwiększenie roli partnerów społecznych w procesie zarządzania środkami Funduszu Pracy (rady rynku pracy);
- 4) zwiększenie roli samorządu województwa w polityce rynku pracy;
- 5) redefinicja zadań centrów informacji i planowania kariery zawodowej wojewódzkich urzędów pracy.

II. Poprawa jakości usług świadczonych bezrobotnym stosownie do ich potrzeb, a w tym m.in.:

- 1) profilowanie pomocy udzielanej bezrobotnym;

- 2) poprawa standardów działania urzędów pracy;
- 3) zlecenie działań aktywizacyjnych;
- 4) współpraca powiatowych urzędów pracy i gmin;
- 5) reforma sieci EURES;
- 6) elastyczność stosowania usług i instrumentów rynku pracy.

III. Nowe narzędzia wspierające tworzenie miejsc pracy i powrót do zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym dla powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka:

- 1) grant na telepracę i świadczenie aktywizacyjne;
- 2) pożyczka z Funduszu Pracy na utworzenie miejsca pracy lub podjęcie działalności gospodarczej;
- 3) programy regionalne.

IV. Wsparcie pracodawców zatrudniających młodych pracowników, a w tym:

- 1) nowe instrumenty wspierające zatrudnienie młodych ludzi na rynku pracy (bony szkoleniowe, bony stażowe, bony zatrudnieniowe, bony na zasiedlenie);
- 2) ułatwienie zdobycia stażu zawodowego poprzez refundację składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych podejmujących pierwszą pracę.

V. Wsparcie pracodawców zatrudniających bezrobotnych w wieku 50+.

VI. Wspieranie pracodawców w podnoszeniu kwalifikacji pracowników – poprzez Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Jednocześnie proponuje się zastosowanie następujących mierników do oceny nowych zadań ujętych w ww. obszarach:

Ad. I

Poprawa krajowych wskaźników efektywności zatrudnieniowej i kosztowej podstawowych form aktywizacji w stosunku do analogicznych wskaźników uzyskanych w 2012 r.

Ad. II

- 1) skrócenie średniego czasu pozostawania bezrobotnych bez pracy;
- 2) wzrost odsetka pracowników urzędów pracy zajmujących się bezpośrednio obsługą klienta;

- 3) zmniejszenie liczby bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy zgłoszoną do powiatowych urzędów pracy;
- 4) wzrost wskaźnika efektywności zatrudnieniowej.

Ad. III

- 1) skrócenie średniego czasu pozostawania bez pracy kobiet powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka;
- 2) wzrost liczby nowych miejsc pracy, w tym miejsc samozatrudnienia utworzonych przy wsparciu ze środków Funduszu Pracy;
- 3) wskaźnik zatrudnienia po udziale w programie regionalnym do średniego wskaźnika zatrudnienia w aktywnych programach rynku pracy w regionie.

Ad. IV

Skrócenie średniego czasu pozostawania bez pracy osób młodych.

Ad. V

Skrócenie średniego czasu pozostawania bez pracy osób powyżej 50. roku życia.

Ad. VI

Wzrost wskaźnika kształcenia ustawicznego.

Przedstawiony zakres zmian został opisany w uzasadnieniu szczegółowym w kolejności zmienianych przepisów.

Uzasadnienie szczegółowe:

Uzależnienie wysokości środków Funduszu Pracy przekazywanych samorządom powiatowym na wynagrodzenia pracowników powiatowych urzędów pracy od uzyskiwanej efektywności (art. 108 ust. 1f–1h oraz art. 109 ust. 7f–7m).

Celem projektowanej regulacji, określonej w art. 108 ust. 1f–1h oraz art. 109 ust. 7f–7m, jest uzależnienie wysokości środków Funduszu Pracy przekazywanych samorządom powiatowym na wynagrodzenia pracowników powiatowych urzędów pracy od uzyskiwanej efektywności działań urzędów pracy na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

W związku z zakończeniem, z dniem 31 grudnia 2013 r., obowiązywania regulacji zawartej w przepisie art. 9 ust. 2a¹ ustawy, dającej podstawę do przekazywania samorządom powiatowym przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej środków Funduszu Pracy na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne pracowników

powiatowych urzędów pracy przygotowane zostało nowe rozwiązanie w zakresie kontynuacji wsparcia finansowania wynagrodzeń pracowników powiatowych urzędów pracy w systemie wspierającym uzyskiwanie lepszych efektów zatrudnieniowych w ramach zadań określonych w ustawie.

Projektowane rozwiązanie o charakterze pilotażowym będzie obowiązywało wstępnie przez 4 lata, natomiast po 2 latach nastąpi jego ewaluacja, co pozwoli na dokonanie oceny skuteczności jego funkcjonowania. Ewaluacja będzie przeprowadzona na podstawie dostępnych wówczas metod rankingowania powiatowych urzędów pracy. Z drugiej strony dwuletni okres pozwoli urzędom dostosować się do nowych warunków gospodarowania środkami, a co za tym idzie poprawić efektywność udzielanej pomocy oraz podnieść standardy obsługi.

Naliczenie wysokości środków Funduszu Pracy na wsparcie finansowania wynagrodzeń pracowników powiatowych urzędów pracy pozostanie bez zmian i będzie stanowiło 7% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej z wyłączeniem kwot przyznanych z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy. Wszystkie samorządy powiatowe z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników powiatowych urzędów pracy pełniących funkcję doradców klienta otrzymają 5% ww. limitu Funduszu Pracy, natomiast pozostała część, tj. 2% ww. limitu Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na nagrody dla doradców klienta i kadry kierowniczej, otrzymają tylko te powiatowe urzędy pracy, które spełnią warunki określone w projekcie ustawy. Projekt ustawy zakłada możliwość wyboru 2 z 3 warunków dotyczących: efektywności zatrudnieniowej, kosztowej oraz wskaźnika udziału doradców klienta w ogólnej liczbie zatrudnionych bądź liczby bezrobotnych przypadających na jednego doradcę klienta.

Środki niewykorzystane przez urzędy pracy niespełniające warunków do otrzymania 2% ww. kwoty środków przeznaczane zostaną na sfinansowanie zadań ustawowych, w tym na sfinansowanie kosztów nagród specjalnych dla pracowników przyczyniających się do osiągnięcia wysokiej efektywności działań urzędów pracy na rzecz bezrobotnych.

Wyniki uzyskiwanej przez powiatowe urzędy pracy efektywności zatrudnieniowej i kosztowej publikowane będą corocznie na stronie internetowej ministra właściwego do spraw pracy.

W celu umożliwienia stopniowego dostosowania się powiatowych urzędów pracy do zachodzących zmian, zgodnie z wnioskiem Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, do projektu ustawy wprowadzone zostały przepisy mające na celu złagodzenie w 2014 r. kryteriów otrzymania dodatkowych 2% ww. kwoty środków Funduszu Pracy, tak aby środki te otrzymało co najmniej 75% powiatowych urzędów pracy w skali kraju.

Proponowane rozwiązanie powinno przyczynić się do zwiększenia dostępności bezrobotnych do merytorycznych pracowników powiatowych urzędów pracy oraz zwiększenia efektywności realizowanych programów na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych, a tym samym do poprawy jakości i efektywności działań urzędów pracy.

Rady rynku pracy (art. 22 i art. 23).

W miejsce rad zatrudnienia (Naczelnej Rady Zatrudnienia, wojewódzkich i powiatowych rad zatrudnienia) proponuje się powołanie rad rynku pracy, które będą funkcjonować w zmienionym składzie i zmienionych kompetencjach. Zmiany te mają na celu zwiększenie roli partnerów społecznych w procesie zarządzania środkami Funduszu Pracy, programowania i monitorowania polityki rynku pracy. Ponadto, wprowadzone zostaną kompetencje stanowiące dla Rady Rynku Pracy w obszarze działania Krajowego Funduszu Szkoleniowego, co pozwoli partnerom społecznym, w większym stopniu niż dotychczas, decydować o przeznaczeniu środków na szkolenia dla szczególnie potrzebujących grup pracowników, firm/branż czy regionów. Celem wprowadzanych zmian jest także ograniczenie liczebności rady oraz podmiotów reprezentowanych w radzie, w oparciu o doświadczenia funkcjonującej aktualnie Naczelnej Rady Zatrudnienia, aby tym samym zwiększyć sprawność funkcjonowania tego gremium.

Członkami Rady Rynku Pracy będą przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców oraz organizacji związkowych w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.) oraz jeden

przedstawiciel Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, reprezentujący stronę samorządową. Przewodniczącym Rady Rynku Pracy będzie minister właściwy do spraw pracy.

W miejsce dotychczasowych wojewódzkich i powiatowych rad zatrudnienia utworzone zostaną wojewódzkie i powiatowe rady rynku pracy. Przewodniczącymi tych rad będą odpowiednio marszałek województwa i starosta. Członkami tych rad będą przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców oraz organizacji związkowych w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego. W skład rad będzie powołany również skarbnik województwa lub powiatu.

Minister właściwy do spraw pracy, marszałek województwa i starosta będą mogli powoływać w skład rad trzech przedstawicieli spośród organów samorządu terytorialnego lub nauki o szczególnej wiedzy lub autorytecie w obszarze działania tych rad.

Na poziomie województw, rady rynku pracy będą obligatoryjnie współpracować z wojewódzkimi komisjami dialogu społecznego, zwłaszcza w zakresie inicjowania programów i partnerstwa na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju rynku pracy.

Przewiduje się, że w przepisach wykonawczych zostanie określona organizacja (w tym wskazanie przewodniczących rad), tryb działania rad oraz tryb finansowania szkoleń członków rad.

Jednocześnie dodany został przepis regulujący kwestie kadencji rad zatrudnienia funkcjonujących w dniu wejścia w życie ustawy.

Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych (art. 9 ust. 1 pkt 4a, art. 33 ust. 2a, i 4 oraz art. 34a ust. 1, 3 i 3c).

Obecne przepisy prawa stanowią, że aktywną pomocą w poszukiwaniu pracy, w pierwszej kolejności są obejmowane osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Zachodzące zmiany demograficzne oraz liczbę grup osób zapisanych w art. 49 ustawy sprawiły, że w rejestrach bezrobotnych znajduje się około 90% osób wyczerpujących przesłanki przynajmniej jednej z grup.

Efektywność programów realizowanych w ramach aktywnej polityki rynku pracy zależy w znacznym stopniu od skuteczności funkcjonowania urzędów pracy w zakresie

doboru i wykorzystania tych programów. Aby pomoc świadczona przez urzędy pracy przynosiła pożądane rezultaty, należy sięgnąć po instrumentarium związane z technikami profilowania i lepszego adresowania pomocy bezrobotnym.

Profilowanie umożliwia zaproponowanie najbardziej odpowiednich form pomocy i tym samym doprowadzenie bezrobotnego do wejścia lub powrotu na rynek pracy. Daje również możliwość wstępnego wyznaczenia kierunku podejmowanych działań aktywizujących. Inspiracją dla koncepcji profilowania pomocy dla bezrobotnych zaproponowanej w projekcie ustawy jest profilowanie stosowane w krajach UE i OECD (Wielka Brytania, Holandia, Australia i Francja)²⁾.

W związku z wprowadzeniem nowego podejścia do indywidualizacji form pomocy kierowanych do bezrobotnych poprzez profilowanie pomocy rozszerzono katalog zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy i dodano pkt 4a w art. 9 ust. 1. Oznacza to, że w powiatowym urzędzie pracy pomoc kierowana do bezrobotnych będzie profilowana w zależności od potrzeb klientów urzędów pracy i sytuacji na rynku pracy.

Wprowadzając koncepcję profilowania, w art. 33 dodano ust. 2a, który zobowiązuje urząd pracy do określenia profilu pomocy osobie bezrobotnej, biorąc pod uwagę aktualną sytuację bezrobotnego na rynku pracy. Przy określaniu profilu pomocy urząd pracy bierze pod uwagę dwie zmienne: oddalenie od rynku pracy i gotowość do powrotu na rynek pracy.

Jednocześnie w art. 34a dodany został przepis w ust. 3c regulujący kwestie doboru narzędzi lub metod wykorzystywanych przez urząd pracy przy określeniu profilu pomocy.

W art. 33 ust. 4, który określa warunki uprawniające starostę do pozbawienia bezrobotnego statusu osoby bezrobotnej, wprowadzony został pkt 1a, zgodnie z którym konsekwencją braku zgody na określenie profilu pomocy przez osobę bezrobotną jest pozbawienie statusu.

²⁾ *Nowe podejście do aktywizacji osób bezrobotnych. Doświadczenia polskie i międzynarodowe*, KPMG, Warszawa 2013, <http://www.kpmg.com/PL/pl/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/2013/Nowe-podejscie-do-aktywizacji-osob-bezrobotnych-2013.pdf>

W związku ze zmianami związanymi z wprowadzeniem obowiązku określania profilu pomocy dla każdego bezrobotnego niezwłocznie po jego rejestracji oraz obowiązku przygotowania indywidualnego planu działania dostosowanego do profilu pomocy, a także wprowadzeniem funkcji doradcy klienta, zmianie ulegają przepisy art. 34a ust. 1–3.

W projekcie ustawy przewidziano możliwość skierowania bezrobotnego do centrum informacji i planowania kariery zawodowej lub do innej instytucji rynku pracy w celu dokonania diagnozy problemów bezrobotnego na rynku pracy i pomocy w planowaniu kariery zawodowej. W związku z tym dodaje się ust. 3a i 3b. Ponieważ indywidualnym planem działania będą objęci wszyscy zarejestrowani bezrobotni zostają uchylone ust. 4 i 5.

Ponadto, w związku z wprowadzeniem koncepcji profilowania pomocy dla bezrobotnych, ustawa upoważnia ministra właściwego do spraw pracy do wydania rozporządzenia w tym zakresie. Rozporządzenie będzie regulować tryb określania profilu pomocy dla bezrobotnego oraz sposób postępowania w ramach określonego profilu pomocy, w celu przywrócenia bezrobotnego na rynek pracy, mając na uwadze zwiększenie szans bezrobotnego na rynku pracy, jego oddalenie od rynku pracy i gotowość do powrotu na rynek pracy, a także racjonalne wydatkowanie środków publicznych. W związku z tym dodany został w art. 34a ust. 3c.

Poprawa standardów działania urzędów pracy (art. 35 ust. 5).

W związku ze zmianami w sposobie realizacji podstawowej misji urzędów pracy, jaką jest pomoc osobom w znalezieniu pracy i pracodawcom w znalezieniu pracowników, i wprowadzeniem profilowania pomocy dla bezrobotnych oraz funkcji doradcy klienta w ustawie uchylono przepisy dotyczące standardów realizacji usług rynku pracy świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia, tj. szczegółowych procedur postępowania, określanych przez ministra właściwego do spraw pracy. Uwagi zgłaszane przez różne środowiska do tych rozwiązań (w tym przez urzędy pracy) dotyczyły nadmiernego formalizmu i biurokratyzmu standardów, które określały szereg szczegółowych wymagań związanych z realizacją podstawowych usług rynku pracy.

Zmiany w tym zakresie wprowadzono w zadaniach ministra właściwego do spraw pracy, który ustalał standardy usług rynku pracy w drodze rozporządzenia oraz

w przepisach nakazujących wojewódzkim i powiatowym urządům pracy stosowanie standardów pod groźbą kary finansowej, którą mógł nałożyć wojewoda. Proponowane zmiany ułatwią elastyczniejsze niż dotychczas świadczenie pomocy przez urzędy pracy i zwiększą zaangażowanie tych urzędów.

Reforma EURES (art. 2 ust. 1 pkt 9b i 21a, art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. d, art. 8 ust. 1 pkt 9 lit. a, art. 9 ust. 1 pkt 16 lit. a, art. 10 ust. 1 pkt 1a, art. 12 ust. 5, art. 18b, art. 36a–36e, art. 106a ust. 5).

Niniejszy projekt ustawy zawiera przepisy, których celem jest wdrożenie reformy sieci EURES prowadzonej przez Komisję Europejską. Celem reformy jest przekształcenie sieci EURES w efektywny i wydajny instrument zatrudnieniowy skutecznie przyczyniający się do realizacji strategii Europa 2020. Sieć EURES zostanie przekształcona w instrument zatrudnienia koncentrujący się szczególnie na pośrednictwie pracy, potrzebach pracodawców oraz integracji mobilnych pracowników.

Podstawą reformy są następujące akty prawne:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 141 z 27.05.2011).
- decyzja Komisji Europejskiej z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 odnośnie do kojarzenia ofert zatrudnienia i wniosków o zatrudnienie oraz ich równoważenia oraz ponownego ustanowienia EURES (Dz. Urz. UE L 328 z 28.11.2012).

W celu wdrożenia reformy EURES projekt określa:

- 1) modyfikację definicji EURES i definicji partnerstwa transgranicznego EURES;
- 2) modyfikację zadań ministra właściwego do spraw pracy, samorządu województwa, samorządu powiatu oraz wojewody w zakresie działań EURES;
- 3) zakres terytorialny, przedmiotowy i podmiotowy działań EURES, w tym:
 - a) doprecyzowanie rodzaju działań prowadzonych w pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES, w tym odniesienie do usług zdefiniowanych w przepisach Unii Europejskiej,

- b) określenie podmiotów uprawnionych do prowadzenia pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES na terenie kraju, w tym zastrzeżenie dotyczące prowadzenia pośrednictwa pracy związanego ze swobodą przepływu pracowników w krajach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy oraz Ochotnicze Hufce Pracy wyłącznie w ramach sieci EURES;
- 4) zasady akredytacji podmiotów spoza publicznych służb zatrudnienia i Ochotniczych Hufców Pracy realizujących zadania EURES, w szczególności:
- a) przyznanie ministrowi właściwemu do spraw pracy uprawnienia udzielania akredytacji,
 - b) określenie kryteriów i zasad przyznania akredytacji podmiotom, w tym przypadków odmowy jej udzielenia,
 - c) zasady nawiązania umowy akredytacyjnej, w tym podstawowy zakres przedmiotowy tej umowy, oraz możliwe przyczyny jej wypowiedzenia,
 - d) zasady współpracy podmiotu, któremu udzielono akredytacji, z innymi podmiotami współpracującymi, z podaniem podstawowego zakresu przedmiotowego umowy, na podstawie której odbywa się współpraca,
 - e) formę, okoliczności i podstawy pozbawienia akredytacji;
- 5) zasadę finansowania zadań EURES przez podmioty, które uzyskały akredytację z własnych środków, w tym ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych;
- 6) uprawnienie ministra właściwego do spraw pracy do prowadzenia rejestru podmiotów, które uzyskały akredytację do prowadzenia pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES na terenie kraju;
- 7) zasady wypowiedzenia i wygaśnięcia umowy akredytacyjnej;
- 8) zakres wydatków publicznych służb zatrudnienia możliwych do finansowania z Funduszu Pracy związanych z udziałem w sieci EURES, stanowiących wkład własny do projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Ponadto w projekcie ustawy wprowadzono upoważnienie dla ministra właściwego do spraw pracy do wydania rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o akredytację do prowadzenia pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES na terenie kraju, w postaci dokumentu elektronicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2006 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Rozporządzenie określi formularz wniosku o akredytację, mając na względzie zasadę równości podmiotów realizujących działania sieci EURES, zapewnienie właściwego poziomu realizacji tych działań oraz zwiększenie dostępu do pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES.

Połączenie usług: poradnictwo i informacja zawodowa oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (art. 1 ust. 1 pkt 42, art. 8 ust. 1 pkt 11 i ust. 8 pkt 3, art. 9 ust. 1 pkt 7, art. 35 ust. 1 pkt 3 i 4, art. 38, art. 39 ust. 1–5, art. 39a, art. 39b, art. 44 pkt 1, art. 45, art. 108 ust. 1 pkt 37).

Zmiany zachodzące na rynku pracy wymuszają konieczność coraz bardziej zindywidualizowanego podejścia do osób korzystających z pomocy urzędów pracy. Najlepiej przygotowaną do tego rodzaju zadań jest grupa pracowników zatrudniona na stanowiskach doradców zawodowych. Liderzy klubów pracy mają zbliżone przygotowanie i kompetencje, dlatego po nieznacznym ich uzupełnieniu, liderzy mogą podjąć zadania przewidziane aktualnie dla doradców zawodowych. Dzięki temu rozwiązaniu zwiększy się dostępność do usługi poradnictwo zawodowe, gdyż kadra doradców w urzędach pracy wzrośnie o ok. 30%.

W projekcie ustawy wprowadza się zmiany polegające na integracji dwóch usług świadczonych na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy przez urzędy pracy: usługi „poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa” i usługi „pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy” w jedną usługę o nazwie „poradnictwo zawodowe”. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe będzie lepsze wykorzystanie potencjału kadrowego urzędów pracy i bardziej elastyczne podejście do rozwiązywania problemów klientów.

W związku z wprowadzoną zmianą konieczne jest uchylenie przepisów w art. 1 ust. 1 pkt 42, art. 8 ust. 8 pkt 3, art. 9 ust. 1 pkt 7, art. 35 ust. 1 pkt 4, art. 39 ust. 1–5 oraz dokonanie zmian w art. 8 ust. 1 pkt 11, art. 35 ust. 1 pkt 3, art. 38, art. 39a, art. 39b, art. 44 ust. 1, art. 45 ust. 1 pkt 1 i art. 108 ust. 1 pkt 37.

Z integracją obu usług w urzędach pracy zostanie zlikwidowane stanowisko lidera klubu pracy. Do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. z 2013 r. poz. 829), tzw. „ustawy deregulacyjnej”, osoby zatrudnione na stanowiskach: lidera klubu pracy-stażysty i lidera klubu pracy mogły posiadać co najmniej średnie wykształcenie.

Natomiast osoby zatrudnione na stanowisku starszego lidera klubu pracy musiały posiadać wyższe wykształcenie. Ustawa deregulacyjna usunęła z ustawy o promocji zatrudnienia (...) wymagania wobec pracowników zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 91 pkt 1–6, zaś integracja dwóch ww. usług w jedną wymusza konieczność przeniesienia pracowników zatrudnionych na stanowiskach liderów klubów pracy, na inne stanowiska w urzędzie pracy. Wobec braku innych wymagań określonych w przepisach prawa i w związku z koniecznością umiejscowienia w nowym porządku prawnym osób zatrudnionych na stanowiskach liderów klubu pracy przyjęto dla nich kryteria wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia (...) w jej brzmieniu sprzed dnia wejścia w życie ustawy deregulacyjnej. Zatem z dniem wejścia w życie ustawy osoby zatrudnione na stanowisku lidera klubu pracy, które posiadają wykształcenie wyższe, staną się doradcami zawodowymi. Natomiast liderzy klubu pracy, którzy nie posiadają wykształcenia wyższego, staną się pośrednikami pracy.

W związku z wprowadzoną zmianą konieczne jest uchylenie przepisów w art. 91 ust.1 pkt 5 i art. 98 ust. 1–3 oraz wprowadzenie przepisu przejściowego regulującego sytuację pracowników zatrudnionych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisku lidera klubu pracy.

Grant na telepracę i świadczenie aktywizacyjne (art. 60a i art. 60b).

Zmiany w art. 60a i 60b polegają na wprowadzeniu nowych instrumentów mających na celu umożliwienie godzenia obowiązków rodzinnych z zawodowymi, tj. grantu na telepracę i świadczenia aktywizacyjnego.

Grant na telepracę jest fakultatywnym instrumentem skierowanym do pracodawcy albo przedsiębiorcy za zatrudnienie w formie telepracy bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy – wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat oraz bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną, którzy w okresie ostatnich 3 lat zrezygnowali z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną. Na podstawie umowy zawartej ze starostą pracodawca albo przedsiębiorca otrzyma z Funduszu Pracy grant w wysokości do 6-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego rodzica lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną – z jednoczesnym zakazem

przyznania grantu na zatrudnienie żony, teściów lub członka najbliższej rodziny (proponuje się wykluczyć: rodziców, rodzeństwo, dzieci własne lub małżonka lub przysposobione, dzieci rodzeństwa i przez nich przysposobione).

Pracodawca w umowie gwarantuje utrzymanie zatrudnienia przez 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez okres 18 miesięcy w wymiarze ½ etatu – w przypadku nie wywiązania się z tego warunku następować będzie proporcjonalny zwrot grantu z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia jego otrzymania. Natomiast zwrot grantu w całości z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia jego otrzymania następować będzie w sytuacji wykorzystania środków niezgodnie z umową lub ich niewykorzystania.

W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez samego pracownika objętego grantem, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1994 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), wygaśnięcia stosunku pracy lub jego przejścia na emeryturę przed upływem 12 lub 18 miesięcy, starosta ma prawo skierować na zwolnione miejsce pracy innego bezrobotnego (w przypadku braku odpowiedniej osoby bezrobotnej pracodawca zwraca grant proporcjonalnie do okresu nieutrzymania zatrudnienia).

Pomoc dla pracodawcy jest udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Natomiast świadczenie aktywizacyjne przyznawane będzie z Funduszu Pracy pracodawcy za zatrudnienie skierowanych przez urząd pracy bezrobotnych powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka (urlop wychowawczy, bierność zawodowa) oraz bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną, którzy w okresie ostatnich 3 lat zrezygnowali z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną.

Świadczenie będzie przysługiwało przez okres:

– 12 miesięcy w kwocie ½ minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, w sytuacji skierowania bezrobotnego do zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy z jednoczesną gwarancją dalszego zatrudniania po ustaniu prawa do świadczenia przez okres co najmniej 6 miesięcy lub

– 18 miesięcy w kwocie $\frac{1}{3}$ minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, w sytuacji skierowania bezrobotnego do zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy z jednoczesną gwarancją dalszego zatrudnienia po ustaniu prawa do świadczenia przez okres co najmniej 9 miesięcy.

Świadczenie aktywizacyjne nie przysługuje w przypadku uzyskania przez pracodawcę prawa do pożyczki z Funduszu Pracy na utworzenie miejsca pracy.

W sytuacji rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę w trakcie uzyskiwania świadczenia aktywizacyjnego lub nie wywiązania się z warunku utrzymania osoby w zatrudnieniu przez okres odpowiednio 6 lub 9 miesięcy przypadających po ustaniu prawa do tego świadczenia – pracodawca zobowiązany będzie do zwrotu uzyskanych świadczeń z odsetkami ustawowymi liczonymi od całości kwoty wszystkich wypłaconych świadczeń od dnia wypłaty pierwszego świadczenia.

W sytuacji utrzymania zatrudnienia przez cały okres uzyskiwania świadczenia aktywizacyjnego oraz przez co najmniej połowę okresu wymaganego utrzymania w zatrudnieniu po upływie prawa do świadczenia czyli 3 lub 6 miesięcy – pracodawca zwraca 50% wskazanej wyżej kwoty.

W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez samego pracownika objętego świadczeniem aktywizacyjnym, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, wygaśnięcia stosunku pracy lub jego przejścia na emeryturę w trakcie przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego lub przed upływem 6 lub 9 miesięcy, starosta ma prawo skierować na zwolnione miejsce pracy innego bezrobotnego (w przypadku braku odpowiedniej osoby bezrobotnej pracodawca zwraca świadczenie aktywizacyjne proporcjonalnie do okresu nieutrzymania zatrudnienia).

W przypadku gdy pracownik w okresie 6 miesięcy poprzedzających rejestrację w powiatowym urzędzie pracy sam rozwiąże umowę o pracę zawartą na podstawie skierowania przez urząd pracy przed upływem wskazanych wyżej okresów, tj. 12+6 i 18+9, następować będzie wydłużenie karencji w prawie do zasiłku dla bezrobotnych do 180 dni.

Pomoc dla pracodawcy stanowi pomoc udzielaną na zasadach pomocy de minimis.

Nowe instrumenty dla osób młodych do 30. roku życia (art. 66k–66n).

Wprowadzenie nowych instrumentów adresowanych do bezrobotnych do 30. roku życia, motywujących te osoby do samodzielnego podejmowania działań zmierzających do zatrudnienia, tj. bonu szkoleniowego, bonu stażowego, bonu zatrudnieniowego i bonu na zasiedlenie przyniesie szereg korzyści społecznych. Dzięki wprowadzeniu nowych instrumentów aktywizacyjnych urzędy pracy będą dysponowały większymi możliwościami pomocy tej grupie osób bezrobotnych, które ułatwią jej wejście na rynek pracy. Osoby bezrobotne otrzymają pomoc adekwatną do ich potrzeb.

Proponuje się wprowadzenie bonu szkoleniowego stanowiącego gwarancję sfinansowania wskazanego przez bezrobotnego szkolenia niezbędnego do podjęcia zatrudnienia oraz dodatkowych kosztów, takich jak koszty dojazdu czy zakwaterowania, do wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Rozwiązanie to umożliwi bezrobotnemu samodzielne wybranie sobie szkolenia, które pozwoli mu na zdobycie umiejętności umożliwiających wyjście z bezrobocia.

Bon stażowy stanowi gwarancję skierowania młodego bezrobotnego na staż do wskazanego przez samego bezrobotnego pracodawcy. Warunkiem skierowania na staż jest zobowiązanie się pracodawcy do zatrudnienia bezrobotnego po odbytych stażu. Rozwiązanie to pozwoli na zdobycie przez młodego człowieka rocznego doświadczenia zawodowego – (6 miesięcy stażu + 6 miesięcy zatrudnienia). Bezrobotny odbywać będzie staż na zasadach takich jak to wynika z dotychczasowych przepisów, a zatem np. uzyska stypendium w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych. Dodatkowo pracodawca, który wywiąże się z podjętego zobowiązania otrzyma jednorazową premię w wysokości 1500 zł.

Kolejnym proponowanym instrumentem jest bon zatrudnieniowy, który stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego do 30. roku życia na okres 18 miesięcy, części kosztów wynagrodzenia wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne. Refundacja ta dokonywana będzie przez okres pierwszych 12 miesięcy w wysokości zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Osoby do 30. roku życia będą mogły otrzymać bon na zasiedlenie w kwocie nie wyższej niż dwukrotność przeciętnego wynagrodzenia za pracę, która pozwoli na pokrycie kosztów związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności

gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. Bezrobotny otrzymujący bon zobowiązany będzie do utrzymania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy w okresie do 8 miesięcy od dnia otrzymania bonu.

Pożyczki na utworzenie stanowiska pracy lub na podjęcie działalności gospodarczej (rozdział 11b – art. 61e–61za).

Propozycje przepisów zawarte w projektowanym rozdziale 11b regulują kwestie związane z wprowadzeniem nowego instrumentu rynku pracy w formie pożyczek na utworzenie stanowiska pracy lub na podjęcie działalności gospodarczej.

Źródłem finansowania pożyczek będą środki Funduszu Pracy oraz środki pochodzące z przychodów ze sprzedaży należących do Skarbu Państwa akcji i udziałów, o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216), jak również środków Unii Europejskiej. Powierzenie Bankowi Gospodarstwa Krajowego administrowania pożyczek ma na celu odciążenie powiatowych urzędów pracy oraz przekazanie tych zadań do realizacji instytucjom finansowym zajmującym się od lat tą tematyką.

Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej będzie udzielana do wysokości 20-krotnego przeciętnego wynagrodzenia. Okres spłaty pożyczki nie będzie dłuższy niż 7 lat, z możliwością skorzystania z 12-miesięcznego okresu karencji w spłacie kapitału.

Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego, w tym bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, udzielana będzie do wysokości 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia. Maksymalny okres spłaty pożyczki będzie wynosił 3 lata.

Pożyczkobiorcom nie będzie przysługiwało prawo do karencji w spłacie pożyczki.

Przyjmuje się, że powyższe pożyczki będą podlegały oprocentowaniu na zasadach preferencyjnych. Podstawą oprocentowania będzie stopa redyskonta weksli w wysokości 0,25 stopy.

Wsparcie w formie niskooprocentowanej pożyczki skierowane jest do większego kręgu osób/podmiotów niż w przypadku refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawanych jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. Stworzenie możliwości ubiegania się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej przez absolwentów szkół i uczelni

oraz studentów ostatniego roku studiów, będzie sprzyjało ograniczeniu bezrobocia wśród ludzi młodych. Natomiast z pożyczki na utworzenie stanowiska pracy będą mogły skorzystać dodatkowo podmioty prowadzące żłobki i kluby dziecięce.

W przypadku podmiotów, które będą korzystały z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, pożyczka na utworzenie nowego stanowiska pracy dla bezrobotnego będzie mogła być udzielona najwcześniej po upływie 3 miesięcy od rozpoczęcia spłaty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej. Pożyczka ta będzie powiększała (pierwotny) kapitał zadłużenia z tytułu pożyczki udzielonej na podjęcie działalności gospodarczej, a jej spłata następować będzie zgodnie z pierwotnym harmonogramem (nie będzie następowało wydłużenie spłaty pożyczki).

Pożyczkobiorcy korzystający jednocześnie z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, którzy skorzystają z pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, będą mieli możliwość skorzystania jednorazowo z umorzenia pożyczki udzielonej na utworzenie pierwszego stanowiska pracy, nie więcej jednak niż do wysokości kwoty pozostałej do spłaty, jeżeli utrzymają to stanowisko pracy przez minimum rok. Możliwość skorzystania z powyższego umorzenia stanowić będzie zachętę do tworzenia miejsc pracy.

W celu dostępności do pożyczek Bank Gospodarstwa Krajowego, pełniący funkcję koordynatora realizacji pożyczek oraz świadczenia usług doradczych i szkoleniowych, wyłoni pośredników finansowych. Pośrednikami finansowymi będą mogły zostać banki lub instytucje finansowe w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1376, z późn. zm.). Pośrednicy będą odpowiedzialni za udzielanie pożyczek oraz za zapewnienie dostępu do szkoleń i doradztwa.

W ramach instrumentu pożyczek wprowadza się możliwości skorzystania z usług doradczych i szkoleniowych przez osoby, które ubiegają się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczkobiorców, którym udzielono tej pożyczki. Projekt ustawy przewiduje w przypadku udzielenia pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej możliwość sfinansowania powyższych usług do wysokości 30% przeciętnego wynagrodzenia na jedną uprawnioną osobę. W celu zapewnienia usług doradczych i szkoleniowych zakłada się, że pośrednicy podejmą współpracę

z uczelniami, a za ich pośrednictwem także z akademickimi biurami karier, akademickimi inkubatorami przedsiębiorczości, czy centrami informacyjno-doradczymi. Zdobyta przez pożyczkobiorców wiedza przyczyni się do lepszego funkcjonowania nowo powstających firm.

W ramach instrumentu pożyczki przewiduje się także instytucję umorzenia w całości lub w części należności z tytułu niespłaconych pożyczek, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 56 lub w art. 57 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

Zakłada się, że wsparcie w formie pożyczek, usług doradczych i szkoleniowych oraz umarzania pożyczek, będzie udzielane zgodnie z zasadami dopuszczalności pomocy de minimis.

Program PAI (nowy rozdział 12a – art. 62a–62c).

W celu poprawy sytuacji na rynku pracy bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, wobec których powiatowy urząd pracy określił profil pomocy wskazujący na duże oddalenie od rynku pracy lub brak gotowości do podjęcia pracy, zakłada się wprowadzenie możliwości objęcia tych osób Programem Aktywizacja i Integracja (PAI). Rozwiązanie ma charakter fakultatywny, jego realizacja uwarunkowana jest możliwościami finansowymi gminy. W przypadku podjęcia PAI, działania realizowane będą przez powiatowy urząd pracy we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Bezrobotny skierowany do PAI objęty zostanie działaniami z zakresu aktywizacji zawodowej realizowanymi przez powiatowy urząd pracy, obejmującymi w szczególności prace społecznie użyteczne. Elementem komplementarnym z działaniami w zakresie aktywizacji zawodowej, będą działania z zakresu integracji społecznej realizowane (na podstawie porozumienia między urzędem pracy a ośrodkiem pomocy społecznej) przez ośrodek pomocy społecznej w ramach budżetu gminy i mogą być współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W przypadku nie zawarcia porozumienia – urząd pracy może zlecić ze środków Funduszu Pracy realizację działań w zakresie integracji społecznej podmiotom prowadzącym działalność

statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Programy regionalne (nowy rozdział 13b – art. 66c).

W celu poprawy sytuacji na rynku pracy proponuje się zwiększenie wpływu samorządu województwa na kształtowanie regionalnej polityki rynku pracy przez inicjowanie programów regionalnych, które realizowane będą we współpracy z powiatowymi urzędami pracy wobec grup bezrobotnych określonych na podstawie diagnozy sytuacji na regionalnym rynku pracy. Z wnioskiem o zainicjowanie programu regionalnego do marszałka województwa będą mogli wystąpić starostowie, wojewódzka rada rynku pracy, a także wojewódzka komisja dialogu społecznego. Działania realizowane przez powiatowe urzędy pracy wobec grup bezrobotnych objętych programem regionalnym, a także przewidywane wskaźniki efektywności uzgodnione zostaną z wojewódzkim urzędem pracy odrębnie dla każdego powiatu włączonego w program regionalny. W ramach programów regionalnych powiatowe urzędy pracy będą stosowały usługi i instrumenty rynku pracy przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Za monitorowanie realizacji programu regionalnego w poszczególnych powiatach odpowiada marszałek województwa.

Zlecenie działań aktywizacyjnych (rozdział 13c – art. 66d–66j).

Doświadczenia wielu krajów europejskich wskazują, że współpraca i współodpowiedzialność publicznych służb zatrudnienia oraz podmiotów komercyjnych lub organizacji pozarządowych dają dobre rezultaty w ramach przywracania osób bezrobotnych do zatrudnienia. Zbudowanie na poziomie województwa partnerstwa między urzędami pracy a innymi podmiotami, które prowadzą działania na rzecz osób bezrobotnych pozwoli wykorzystać potencjał tych podmiotów, ich wiedzę i doświadczenie w celu wsparcia bezrobotnych. Intensywna, zindywidualizowana praca z osobą bezrobotną, odpowiadająca na jej potrzeby oraz pozwalająca na szybkie reagowanie na pojawiające się potrzeby rynku pracy, a także indywidualne, oparte na współpracy podejście, mają kluczowe znaczenie w procesie aktywizacji zawodowej.

W celu zwiększenia efektywności aktywnych polityk rynku pracy oraz wsparcia urzędów pracy w działaniach na rzecz poprawy sytuacji osób bezrobotnych wprowadza

się rozwiązanie umożliwiające dostęp tych osób do działań aktywizacyjnych świadczonych przez podmioty zewnętrzne, określone w ustawie jako realizatorzy działań aktywizacyjnych. Do realizatora działań aktywizacyjnych kierowani będą długotrwale bezrobotni, w tym bezrobotni dla których określony zostanie profil pomocy wskazujący na duże oddalenie od rynku pracy lub brak gotowości do podjęcia pracy (w tym bezrobotni objęci PAI).

Marszałek województwa będzie mógł zlecać w ramach środków Funduszu Pracy wykonanie działań aktywizacyjnych dla tych bezrobotnych realizatorom działań aktywizacyjnych, którzy zostaną wyłonieni przez marszałka województwa w drodze zamówień publicznych. Wynagrodzenie przysługujące realizatorowi działań aktywizacyjnych za aktywizację skierowanych do niego bezrobotnych będzie uzależnione od osiąganego przez realizatora wskaźnika skuteczności zatrudnieniowej oraz wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu.

Wsparcie bezrobotnych 50+.

W celu aktywizacji zawodowej osób starszych planuje się wprowadzenie nowej formy aktywizacji bezrobotnych w formie dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnionego bezrobotnego.

Na podstawie umowy starosta będzie mógł przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnionego bezrobotnego, przy czym wysokość dofinansowania z Funduszu Pracy nie będzie mogła przekroczyć 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dofinansowanie będzie dotyczyło bezrobotnych, którzy jednocześnie ukończyli co najmniej 50 lat.

Dofinansowanie będzie przysługiwało przez okres:

- 12 miesięcy w przypadku zatrudnienia bezrobotnych, którzy ukończyli 50 lat, a nie ukończyli 60 lat,
- 24 miesięcy w przypadku bezrobotnych, którzy ukończyli 60 lat.

Pracodawca w umowie będzie musiał zagwarantować zatrudnienie bezrobotnego po zakończeniu refundacji przez okres równy co najmniej połowie okresu refundacji, czyli odpowiednio 6 i 12 miesięcy. W przypadku nie wywiązania się z tego warunku pracodawca będzie zobowiązany do zwrotu całości udzielonej pomocy z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wypłaty pierwszego świadczenia, w terminie 30 dni od

dnia doręczenia wezwania starosty. Jednakże w przypadku utrzymania zatrudnienia co najmniej przez 3 (odpowiednio 6) miesięcy – zwrot obejmował będzie 50% udzielonej pomocy z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wypłaty pierwszego świadczenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego lub jego przejścia na emeryturę w trakcie okresu objętego dofinansowaniem lub przed upływem okresu odpowiednio 6 lub 12 miesięcy, starosta będzie kierował na zwolnione miejsce pracy innego bezrobotnego (w przypadku braku odpowiedniej osoby bezrobotnej pracodawca nie będzie zwracał dofinansowania).

Pomoc dla pracodawcy będzie stanowiła pomoc udzielaną na zasadach pomocy de minimis.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (art. 69a i 69b).

Z uwagi na konieczność realizacji celów strategii Europa 2020, budowania konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy oraz zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób o niskich lub niedostosowanych kompetencjach do potrzeb rynku pracy, proponuje się zastąpić aktualne rozwiązania prawne (art. 67-69 ustawy) nowymi rozwiązaniami, wspierającymi inwestowanie w kapitał ludzki. Z dotychczasowych rozwiązań, które przewidywały refundację ze środków Funduszu Pracy części kosztów szkoleń pracowników, pracodawcom którzy utworzyli zakładowy fundusz szkoleniowy, korzystała znikoma liczba firm.

W związku z tym proponuje się przeznaczenie części środków Funduszu Pracy na finansowanie kształcenia i szkolenia pracowników, przez utworzenie Krajowego Funduszu Szkoleniowego, zwanego dalej „KFS”. Źródłem finansowania zadań związanych z KFS będzie pula środków Funduszu Pracy określona w formie pozycji planu finansowego Funduszu Pracy na dany rok. Środki te nie będą mogły być przeznaczone na inne cele niż na dofinansowanie – na wniosek pracodawcy złożony do powiatowego urzędu pracy – kosztów projektu szkoleniowego, w tym kosztów:

- a) określania potrzeb szkoleniowych u pracodawcy,
- b) kształcenia i szkolenia pracowników,

c) egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń i innych dokumentów potwierdzających kompetencje, nabyte przez uczestnika projektu szkoleniowego,

d) badań lekarskich i psychologicznych wymaganych dla podjęcia kształcenia lub pracy w danym zawodzie,

e) ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków uczestników projektu szkoleniowego.

Ponadto, środki KFS będą mogły być przeznaczane na jego promocję, określanie zapotrzebowania na kompetencje i kwalifikacje na rynku pracy, konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS oraz badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS.

W początkowym okresie (2014 r.) KFS zasilony byłby kwotą ok. 100 mln zł. Docelowo planuje się na KFS przeznaczać ok. 2% wpływów ze składek na Fundusz Pracy, tj. kwotę ok. 200 mln zł.

Priorytetowe kierunki wydatkowania środków i plan wydatkowania będzie ustalał Minister Pracy i Polityki Społecznej w porozumieniu z Radą Rynku Pracy. Minister będzie też dokonywał podziału środków funduszu między poszczególne województwa przez zastosowanie wzoru (w porozumieniu z Radą Rynku Pracy). Aktualnie nie da się jednak oszacować skutków wprowadzenia nowego wzoru podziału środków wydzielonych w ramach Funduszu Pracy na KFS. Proponuje się, aby wzorem było przekazywane 80% środków KFS. Pozostałe 20% będzie stanowiło rezerwę KFS, o przeznaczeniu której decydować będzie Rada Rynku Pracy.

W pierwszych dwóch latach funkcjonowania KFS będzie wspierał kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców w wieku powyżej 45 lat, a w późniejszym okresie także pozostałych dorosłych pracowników i pracodawców.

Doradca klienta (art. 91 ust. 2–5).

Zmiany polegające na dodaniu przepisów art. 91 ust. 2–5 mają na celu określenie działań w ramach odrębnych usług rynku pracy, wspieranych instrumentami rynku pracy, które realizowane będą przez pracowników powiatowego urzędu pracy pełniących funkcję doradcy klienta. Większość działań realizowana będzie przez doradcę klienta indywidualnego. Doradca taki, stosownie do potrzeb danej osoby, będzie udzielał jej pomocy lub pomagał uzyskać pomoc od tych pracowników urzędu,

którzy są przygotowani do świadczenia pomocy specjalistycznej. Każdy bezrobotny i poszukujący pracy zarejestrowany w urzędzie pracy będzie od początku prowadzony przez tego samego doradcę klienta, co zwiększy zaufanie bezrobotnych do urzędu pracy.

Podobnie zorganizowane zostaną działania urzędu pracy w stosunku do klientów instytucjonalnych. Każdy pracodawca, który korzysta z pomocy urzędu pracy w ramach usług rynku pracy, wspieranych instrumentami rynku pracy, będzie stale współpracował z jednym pracownikiem urzędu pracy – doradcą klienta instytucjonalnego, który stosownie do potrzeb pracodawcy będzie udzielał mu pomocy lub pomagał mu uzyskać pomoc od tych pracowników urzędu, którzy specjalizują się w świadczeniu usług z wykorzystaniem instrumentów rynku pracy. Doradcy klienta instytucjonalnego będą zobowiązani do utrzymywania regularnych kontaktów z pracodawcami działającymi na terenie powiatu lub pracodawcami spoza obszaru działania urzędu, z którymi współpracują.

Koncepcja utworzenia funkcji doradcy klienta zakłada, że pracownicy powiatowych urzędów pracy zatrudnieni na różnych stanowiskach będą posiadali podobny poziom wiedzy i umiejętności, aby realizować wszystkie podstawowe, przewidziane ustawą zadania wobec klientów.

Rozdział VII – pozostałe zmiany w ustawie:

1. Zmiana w art. 2 ust. 1 pkt 2 ma na celu dostosowanie przepisów ustawy do przepisów ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427, z późn. zm.) i ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.) znoszącej instytucję zameldowania na pobyt stały lub czasowy (art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy). Konsekwencją tej zmiany jest również zmiana w art. 73 ust. 2a ustawy.

Jednocześnie, z uwagi na brzmienie art. 78 ustawy o ewidencji ludności, zmiany w definicji bezrobotnego (wraz z konsekwencjami) wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

2. Zmiana w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. ca ma na celu określenie wysokości renty z tytułu niezdolności do pracy oraz emerytury, przyznanych przez zagraniczne organy

emerytalno-rentowe, umożliwiającej jeszcze nabycie/posiadanie statusu bezrobotnego – wysokość ta określona została na poziomie najniższej renty/emerytury krajowej.

3. Zmiana w art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy wprowadza zmianę definicji bezrobotnego bez kwalifikacji zawodowych. Proponuje się usunięcie zaświadczeń instytucji szkoleniowych z katalogu dokumentów poświadczających zdobycie kwalifikacji zawodowych, gdyż zaświadczenia potwierdzają uzyskane umiejętności, a nie kwalifikacje (termin „kwalifikacja zawodowa” odnosi się do efektów uczenia się zgodnych z odpowiednim standardem wymagań, np. z podstawą programową kształcenia, i potwierdzonych przez uprawnioną instytucję, np. organizującą egzamin).

4. W art. 2 ust. 1 w dodawanym pkt 9aa wprowadza się definicję działań aktywizacyjnych.

5. Zmiana w art. 2 ust. 1 pkt 13 ustawy definicji nielegalnego zatrudnienia lub nielegalnej innej pracy zarobkowej polega na wykreśleniu lit. e, w związku z wprowadzeniem nowej definicji powierzenia cudzoziemcowi nielegalnego wykonywania pracy (art. 2 ust. 1 pkt 22a), która obejmuje także tę kwestię.

6. W art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy proponuje się zmianę definicji nielegalnego wykonywania pracy przez cudzoziemca przez wykreślenie „lub bez zawarcia wymaganych umów o pracę albo umów cywilnoprawnych”, celem wyłączenia sankcjonowania cudzoziemca za okoliczności, za które odpowiada podmiot powierzający wykonywanie pracy.

7. W art. 2 w ust. 1 ustawy w dodawanym pkt 22a wprowadza się definicję powierzenia cudzoziemcowi nielegalnego wykonywania pracy, która uwzględnia okoliczności, za które odpowiada podmiot powierzający wykonywanie pracy (takie jak niezawarcie z cudzoziemcem umowy w wymaganej formie, wymienione dotychczas w art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. e).

8. W art. 2 ust. 1 pkt 27a ustawy dokonana została zmiana definicji praktycznej nauki zawodu dorosłych. W celu dostosowania do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 205, poz. 1206) wprowadza się zmianę porządkową w definicji praktycznej nauki zawodu dorosłych, która ma na celu dostosowanie tejże definicji do brzmienia art. 10 ust. 2 ustawy o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym od dnia

1 września 2012 r. Zgodnie z tym przepisem osoba, która ukończyła 18 lat może uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, jeżeli posiada świadectwa potwierdzające wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiada:

- a) wykształcenie zasadnicze zawodowe albo zdała egzamin eksternistyczny z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej przeprowadzany przez okręgową komisję egzaminacyjną,
- b) wykształcenie średnie.

Zmieniana definicja nie obejmowała osób, które zdały egzamin eksternistyczny z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej i o ten właśnie element proponuje się uzupełnić definicję praktycznej nauki zawodu dorosłych.

9. W art. 2 w ust. 1 w pkt 29b ustawy wprowadzona została zmiana definicji przyuczenia do pracy dorosłych, przez wprowadzenie możliwości uzyskania przez absolwentów tej formy pomocy pełnych kwalifikacji zawodowych, potwierdzonych dyplomem lub świadectwem czeladniczym, w sytuacji gdy osoby te spełniają warunki określone w przepisach o systemie oświaty.

10. W art. 2 pkt 32 dokonano zmiany definicji robót publicznych przez ponowne dopuszczenie możliwości organizowania robót publicznych przez powiat (z wyłączeniem powiatowych urzędów pracy). Zmiana podyktowana jest sytuacją na rynku pracy – dopuszczenie powiatu jako organizatora robót publicznych zwiększy liczbę podmiotów, do których bezrobotni będą mogli być kierowani do pracy w ramach tych robót. Jednocześnie zmiana ta będzie korzystna dla samorządów powiatowych, które występowały do ministra właściwego do spraw pracy o dopuszczenie ich do możliwości organizowania robót publicznych.

11. W art. 3 ust. 4 ustawy wprowadzona została zmiana w zakresie zadań samorządu województwa, który opracowując regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia jest zobowiązany zasięgnąć w tym zakresie opinii wojewódzkiej komisja dialogu społecznego.

12. W art. 4 ust. 1 ustawy wprowadzone zostały zmiany w kompetencjach ministra właściwego do spraw pracy:

- a) w zakresie koordynacji publicznych służb zatrudnienia przez wprowadzenie zadania polegającego na prowadzeniu analizy i upowszechnianiu wybranych wskaźników działań urzędów pracy przyjętych jako kluczowe w określaniu sytuacji na rynku pracy,
- b) wprowadzenia realizacji zadań dotyczących KFS.

13. W art. 8 ust. 1 ustawy wprowadzono zmiany w kompetencjach samorządu województwa dotyczące:

- a) realizacji zadań związanych z KFS,
- b) prowadzenia badań i analiz rynku pracy przez doprecyzowanie, iż badane będzie zapotrzebowanie na pracę,
- c) realizacji programów regionalnych,
- d) doprecyzowania, iż określanie wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja jest zadaniem wykonywanym corocznie.

14. Zmiany związane z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego (art. 8, art. 8a, art. 9 ust. 1 pkt 15 oraz art. 9d, art. 33 ust. 4a, 4b i 4ba)

Celem proponowanej zmiany w zdaniu wprowadzającym art. 8 ust. 1 pkt 8 ustawy jest dostosowanie przepisów ustawy do postanowień odpowiednich umów międzynarodowych, które Polska zawarła z Republiką Macedonii i z Ukrainą. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ppkt 1.5 Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Macedonii o zabezpieczeniu społecznym podpisanej w Warszawie dnia 6 kwietnia 2006 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 229, poz. 1686), umowa ta ma zastosowanie do przepisów prawnych o zasiłku dla bezrobotnych. W myśl art. 3 ust. 1 pkt 1.4 Porozumienia Administracyjnego w sprawie stosowania Umowy między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Macedonii o zabezpieczeniu społecznym sporządzonego w Warszawie dnia 27 czerwca 2007 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 218, poz. 1619), wojewódzkie urzędy pracy, które na mocy art. 8 ust. 3 ustawy są jednostkami organizacyjnymi samorządu województwa, pełnią funkcję instytucji właściwych do celów stosowania ww. umowy w zakresie zasiłków dla bezrobotnych. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ppkt 1 Umowy między Rzeczypospolitą Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym sporządzonej w Kijowie dnia 18 maja 2012 r., umowa ta ma zastosowanie do ustawodawstwa dotyczącego zasiłku dla bezrobotnych. W myśl art. 3 ust. 2 pkt 3 Porozumienia

Administracyjnego w sprawie stosowania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym sporządzonego w Kijowie dnia 18 maja 2012 r., funkcję instytucji właściwych do celów stosowania ww. umowy w zakresie zasiłków dla bezrobotnych pełnią wojewódzkie urzędy pracy.

Konsekwencją proponowanej zmiany będzie uzyskanie spójności przepisów ustawy z odpowiednimi przepisami ww. porozumień administracyjnych do umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym. Ponadto, na mocy proponowanego przepisu organy samorządu województwa będą miały również ustawową podstawę do realizacji zadań z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego nie tylko państw Unii Europejskiej, pozostałych państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej (państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c ustawy), tzw. koordynacja unijna, lecz również państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła lub zawrze w przyszłości dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym obejmujące w swoim zakresie świadczenia z tytułu bezrobocia, tzw. koordynacja dwustronna. Konsekwencją powyższej zmiany będzie również zmiana w art. 9 ust. 1 pkt 15 ustawy.

Proponowana zmiana w art. 8 ust. 1 pkt 8 lit. c ma na celu precyzyjne określenie zakresu spraw należących do właściwości samorządu województwa.

Intencją ustawodawcy podczas uchwalania obecnego brzmienia art. 8 ust. 1 pkt 8 ustawy (por. uzasadnienie do pierwotnego projektu ustawy – druk sejmowy: IV kadencja Nr 2421, sekcja III.3 pkt 3) było powierzenie organom samorządu województwa realizacji zadań z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw Unii Europejskiej, innych państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Konfederacji Szwajcarskiej, w tym wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia (lit. c). Należy jednak zaznaczyć, że celem ustawodawcy było ustanowienie marszałka województwa organem właściwym jedynie do rozstrzygnięcia spraw, w których konieczne jest zastosowanie przepisów prawa Unii Europejskiej w dziedzinie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, tj. takich, w których ww. przepisy prawa Unii Europejskiej byłyby podstawą rozstrzygnięcia. W konsekwencji, w intencji ustawodawcy, marszałek

województwa miał być organem właściwym jedynie do wydawania decyzji administracyjnych orzekających o:

- przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych w oparciu o przepisy ustawy z uwzględnieniem w koniecznym zakresie okresów pracy bezrobotnego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, jednym z pozostałych państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Konfederacji Szwajcarskiej,
- stwierdzeniu zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku bezrobotnego udającego się do innego państwa członkowskiego,
- stwierdzeniu zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim w przypadku bezrobotnego poszukującego pracy w Rzeczypospolitej Polskiej.

W orzecznictwie sądów administracyjnych w odniesieniu do art. 8 ust. 1 pkt 8 lit. c ustawy przeważa jednak (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 17 grudnia 2007 r., sygn. akt IV SA/Wr 378/07; postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 grudnia 2008 r., sygn. akt I OW 143/08; postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 grudnia 2009 r., sygn. akt I OW 158/09; postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 sierpnia 2010 r., sygn. akt I OW 76/10; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 28 marca 2012 r., sygn. akt III SA/Kr 278/11) rozszerzająca interpretacja tego przepisu, zgodnie z którą marszałek województwa byłby również organem właściwym do rozstrzygania spraw, w których okres pracy bezrobotnego za granicą nie miałby wpływu na ustalenie jego uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych (np. orzeczenia o utracie prawa do zasiłku z powodu utraty statusu bezrobotnego, przyznania zasiłku w oparciu o art. 73 ust. 5 ustawy, przedłużenia okresu pobierania zasiłku na mocy art. 73 ust. 3 lub orzeczenia w sprawie ustalenia prawa do zasiłku w oparciu o okresy pracy na terytoriach, do których nie mają zastosowania przepisy prawa Unii Europejskiej). Należy w tym miejscu podkreślić, że przyjęcie ww. rozszerzającej wykładni art. 8 ust. 1 lit. c pkt 8 ustawy jest niekorzystne dla samych bezrobotnych, z uwagi na fakt, że postępowania w sprawie ustalenia ich praw byłyby prowadzone przez organ, którego siedziba jest często znacznie oddalona od miejsca ich

zamieszkania. Mając na względzie powyższe okoliczności zasadne wydaje się bardziej szczegółowe określenie w ustawie katalogu spraw należących do właściwości rzeczowej samorządu województwa. Wprowadzona zmiana umożliwi wyeliminowanie wątpliwości co do właściwości rzeczowej organów administracji oraz ujednoczenia stosowania przepisów prawa przez organy zatrudnienia oraz sądy administracyjne.

Celem dodania ust. 2a w art. 8 jest doprowadzenie do sytuacji, w której w sprawach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego decyzje administracyjne będzie zawsze wydawał marszałek województwa, na którego terytorium znajduje się powiatowy urząd pracy, w którym zarejestrowany jest zainteresowany bezrobotny lub poszukujący pracy. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że osoby, które ubiegają się o świadczenia na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego powinny być zarejestrowane jako bezrobotne lub poszukujące pracy, przy czym osoby takie nie mogą być zarejestrowane jednocześnie w więcej niż jednym powiatowym urzędzie pracy. Obecnie obowiązujące przepisy ustawy nie przewidują odrębnego sposobu ustalania właściwości miejscowej marszałka województwa w sprawach dotyczących świadczeń z tytułu bezrobocia w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Oznacza to, że do ustalania właściwości miejscowej w tego typu sprawach stosują się przepisy ogólne, tj. art. 21 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267), zwanej dalej k.p.a. W myśl § 1 pkt 3 tego przepisu właściwość miejscową w sprawach nie dotyczących nieruchomości lub zakładu pracy określa się przede wszystkim w oparciu o miejsce zamieszkania, a dopiero w przypadku niemożliwości ustalenia miejsca zamieszkania danej osoby bierze się pod uwagę miejsce pobytu zainteresowanego. Takie określenie właściwości miejscowej marszałka jest zbieżne z nowym brzmieniem przepisu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, który stanowi, że bezrobotny powinien zarejestrować się w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla miejsca jego zamieszkania. Należy jednak mieć na uwadze, że postępowania w sprawach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego często wymagają prowadzenia korespondencji z zagranicznymi instytucjami, co oznacza, że decyzje w tych sprawach często są wydawane po kilku miesiącach od dnia rejestracji bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy. Często zdarza się, że przed wydaniem

decyzji przez marszałka województwa, bezrobotny znajdzie pracę w innym województwie i przeprowadzi się tam. Przy zastosowaniu przepisów art. 21 k.p.a. w takiej sytuacji marszałek województwa, po otrzymaniu informacji o przeprowadzce bezrobotnego, powinien umorzyć prowadzone postępowanie i przekazać sprawę do rozpatrzenia przez marszałka województwa, do którego bezrobotny się przeprowadził, pomimo że bezrobotny nigdy nie zarejestrował się w powiatowym urzędzie pracy na terenie tego województwa. Proponowana zmiana ma na celu wyeliminowanie opisanej powyżej sytuacji, przy jednoczesnej możliwie najmniejszej ingerencji w ogólne zasady dotyczące ustalania właściwości miejscowej. Proponowany przepis nie będzie miał jednak zastosowania, w sytuacji gdy bezrobotny po zmianie miejsca zamieszkania rejestruje się w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla jego nowego miejsca zamieszkania.

Proponowany przepis art. 8a ust. 4 dotyczy uznania marszałka województwa za organ właściwy do rozstrzygania wszelkich innych spraw, niewymienionych w poprzednich ustępach, w których podstawą materialnoprawną rozstrzygnięcia jest przepis prawa Unii Europejskiej lub przepis odpowiedniej dwustronnej umowy międzynarodowej w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Proponowany przepis znajdzie zastosowanie w szczególności do spraw dotyczących stwierdzenia zachowania lub utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim w przypadku bezrobotnego poszukującego pracy w Rzeczypospolitej Polskiej. Pod rządami obecnie obowiązujących przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z dnia 30.04.2004, z późn. zm.; Dz. Urz. UE polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) Nr 883/2004 (...) (Dz. Urz. UE L 284 z dnia 30.10.2009, z późn. zm.) – właściwe do rozstrzygnięcia tego typu spraw są wyłącznie instytucje innego państwa. W konsekwencji w takich sprawach polskie organy administracji nie powinny wydawać żadnych decyzji administracyjnych. Należy jednak zauważyć, że pod rządami

rozporządzeń obowiązujących przed dniem wejścia w życie ww. rozporządzeń nr 883/2004 i nr 987/2009, tj. rozporządzenia Rady (EWG) Nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. Urz. (WE) L 149 z 5.07.1971, z późn. zm.; Dz. Urz. UE polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady (EWG) Nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (...) (Dz. Urz. (WE) L 74 z dnia 27.03.1972; Dz. Urz. UE polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, z późn. zm.) zasiłki dla bezrobotnych nabyte w innych państwach członkowskich mogły być przez pewien krótki okres wypłacane przez polskie służby zatrudnienia, przy czym instytucje innych państw dokonywały potem zwrotu tak wypłaconego świadczenia. Przepisy rozporządzeń nr 1408/71 i nr 574/72 straciły wprawdzie moc (w stosunkach z innymi państwami Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2010 r., w stosunkach z Konfederacją Szwajcarską w dniu 1 kwietnia 2012 r., a w stosunkach z nienależącymi do Unii Europejskiej państwami Europejskiego Obszaru Gospodarczego z dniem 1 czerwca 2012 r.), jednakże w oparciu o przepisy przejściowe mogą one mieć nadal zastosowanie do spraw wszczętych przed ww. datami. Proponowany art. 8a ust. 4 ma na celu umożliwienie marszałkom województw rozstrzygnięcie ww. spraw w oparciu o przepisy rozporządzeń 1408/71 i 574/72. Proponowany przepis umożliwi również marszałkom wydawanie decyzji administracyjnych w przypadkach innych niż wymienione w ust. 1 proponowanego przepisu, w sytuacji gdy podstawę prawną rozstrzygnięcia sprawy będzie stanowił przepis zawartej przez Rzeczypospolitą Polską w przyszłości dwustronnej umowy międzynarodowej o zabezpieczeniu społecznym, obejmującej swoim zakresem świadczenia z tytułu bezrobocia.

Wprowadzenie art. 9d ma na celu umożliwienie jak najszybszego przyznania zasiłku bezrobotnym, których okres pracy spełniony w Rzeczypospolitej Polskiej jest wystarczający do nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnych, natomiast okres ich pracy za granicą może mieć wpływ na wysokość lub okres pobierania zasiłku. Należy w tym miejscu wyjaśnić, że aktualnie, zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy, warunkiem przyznania prawa do zasiłku jest spełnienie okresów uprawniających do zasiłku w wymiarze co

najmniej 365 dni w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień rejestracji w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna. W myśl art. 72 ust. 1–3 wysokość zasiłku jest natomiast uzależniona od łącznego stażu pracy bezrobotnego. Łączny staż pracy może mieć również wpływ na okres pobierania zasiłku.

W obecnym stanie prawnym marszałek województwa jest organem właściwym do wydania orzeczenia w sprawie przyznania prawa do zasiłku nie tylko w przypadku, gdy okres pracy za granicą jest niezbędny do ustalenia prawa do zasiłku, lecz również w sytuacjach, gdy bezrobotny spełnił w Rzeczypospolitej Polskiej okres pracy wystarczający do nabycia prawa do zasiłku, a okres jego pracy za granicą wpływa jedynie na wysokość lub okres pobierania tego zasiłku. W myśl obecnie obowiązujących przepisów starosta powiatu nie może wydać decyzji o przyznaniu bezrobotnemu prawa do zasiłku, ponieważ dla ustalenia wysokości zasiłku konieczne jest zaliczenie okresów pracy tego bezrobotnego za granicą, do czego właściwy jest marszałek województwa. Marszałek województwa jest zobowiązany – na mocy przepisów prawa Unii Europejskiej – przed wydaniem decyzji zwrócić się do instytucji innego państwa z prośbą o potwierdzenie okresów pracy bezrobotnego za granicą. Postępowanie wyjaśniające w powyższym zakresie trwa często nawet kilka miesięcy, podczas których bezrobotny nie może otrzymać zasiłku.

Proponowany przepis art. 9d ma na celu zapobieżenie tego typu sytuacjom, tj. umożliwienie bezrobotnemu pobierania zasiłku w niższej wysokości w czasie prowadzenia przez marszałka województwa postępowania wyjaśniającego dotyczącego pracy tego bezrobotnego w innym państwie członkowskim.

W myśl art. 9d ust. 1 bezrobotny, który spełnił na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej okres wystarczający do nabycia prawa do zasiłku zgodnie z art. 71 ustawy a deklarowane przez niego okresy pracy za granicą mogłyby mieć wpływ jedynie na wysokość lub okres pobierania zasiłku otrzymywałby na mocy „tymczasowej” decyzji starosty powiatu zasiłek w wysokości i na okres wynikający z uwzględnienia jedynie okresu pracy spełnionego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Na mocy ust. 2 proponowanego przepisu starosta powiatu niezwłocznie, po wydaniu decyzji, o której mowa w ust. 1, przekazywałby sprawę wraz z dokumentami dotyczącymi pracy bezrobotnego za granicą do marszałka województwa w celu

ustalenia czy okresy te mogą zostać zaliczone zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej dotyczącymi koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Zgodnie z ust. 3 w przypadku ustalenia, że okresy pracy bezrobotnego za granicą wpływają na wysokość lub okres pobierania zasiłku marszałek województwa wydawałby decyzję w oparciu o art. 8a ust. 1 na cały okres zasiłkowy. Na mocy ust. 4 wcześniejsza „tymczasowa” decyzja starosty powiatu lub organu II instancji – wydana na podstawie ust. 1 – zostałaby z mocy prawa uchylana i zastępowana przez decyzję marszałka wydaną na podstawie ust. 3. Jednakże zasiłek dla bezrobotnych wypłacony na mocy wcześniejszej „tymczasowej” decyzji starosty lub organu II instancji, będzie zaliczony na poczet zasiłku, który powinien być wypłacony na mocy decyzji marszałka województwa.

Proponowany ust. 5 reguluje natomiast sytuację, gdy w wyniku przeprowadzonego przez marszałka województwa postępowania wyjaśniającego, okaże się, że okresy pracy bezrobotnego za granicą nie wpłyną jednak w żaden sposób na jego prawo do zasiłku (np. jeśli instytucja zagraniczna potwierdzi krótszy okres pracy w danym państwie niż deklarował bezrobotny albo stwierdzi, że okres deklarowany przez bezrobotnego nie może zostać uznany za okres uprawniający do zasiłku). W takiej sytuacji marszałek województwa powinien wydać decyzję o umorzeniu postępowania, a decyzja starosty wydana na mocy ust. 1 pozostanie w obrocie prawnym.

Proponowany art. 9d dotyczy wyłącznie tzw. koordynacji unijnej, ponieważ postanowienia porozumień administracyjnych w sprawie stosowania dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z Republiką Macedonii oraz z Ukrainą nie przewidują procedury występowania przez marszałka województwa do instytucji właściwej w Republice Macedonii ani na Ukrainie, z prośbą o potwierdzenie okresów pracy bezrobotnego w tych państwach. Postanowienia ww. porozumień administracyjnych stanowią, że obowiązek udokumentowania okresów pracy spełnionych w ww. państwach spoczywa wyłącznie na bezrobotnym.

Zmiany w art. 33 ust. 4a, 4b, 4ba

Celem proponowanych zmian jest odrębne uregulowanie kwestii pozbawiania statusu poszukującego pracy osób pobierających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

zasilek dla bezrobotnych transferowany z innego państwa członkowskiego UE, EOG lub Szwajcarii na mocy art. 64 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004.

Zgodnie z obecnie obowiązującym brzmieniem art. 33 ust. 4a ustawy – właściwy starosta powiatu ma obowiązek pozbawić statusu poszukującego pracy osobę, która nie utrzymuje kontaktu z powiatowym urzędem pracy co najmniej raz na 90 dni, nie stawia się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie, nie podjęła przygotowania zawodowego dorosłych albo nie podjęła lub przerwała indywidualny plan działania, szkolenia, studia podyplomowe lub złożyła wniosek o rezygnację z pomocy powiatowego urzędu pracy. Oznacza to, że bezrobotny pobierający w Polsce transferowany z innego państwa zasilek dla bezrobotnych, który zdecyduje się na powrót do państwa, z którego przyjechał, musi zostać pozbawiony przez starostę powiatu statusu poszukującego pracy z powodu wystąpienia jednej z ww. przesłanek. W myśl art. 33 ust. 4b ww. ustawy pozbawienie statusu poszukującego pracy w ww. sytuacjach następuje na okres 120 dni, co oznacza, że powiatowy urząd pracy nie może ponownie zarejestrować takiej osoby jako poszukującej pracy przed upływem ww. okresu. Ponadto, w przypadku złożenia wniosku o rezygnację pozbawienie statusu poszukującego pracy następuje od dnia następnego po dniu złożenia wniosku. Warto w tym miejscu wskazać, że ww. przepis ma charakter bezwzględnie obowiązujący, a przepisy ustawy nie przewidują wyjątków od jego stosowania.

W świetle aktualnie obowiązujących przepisów, osoby transferujące zasilek dla bezrobotnych, które podczas pobierania transferowanego zasiłku na własny wniosek wyrejestrowały się np. z powodu powrotu do państwa, z którego przyjechały, i w krótkim czasie (tj. przed upływem 120 dni) ponownie przyjechały do Polski, nie mogą być zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy jako poszukujący pracy. Powyższe uniemożliwia tym osobom skorzystanie z praw przysługujących im na podstawie art. 64 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004, gdyż jednym z podstawowych warunków transferowania zasiłku dla bezrobotnych jest obowiązek zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy w terminie 7 dni od dnia wyjazdu.

Ponadto w przypadku osób transferujących zasiłek dla bezrobotnych, które złożyły wnioski o wyrejestrowanie się z powodu powrotu do państwa, z którego przyjechały, w celu kontynuowania pobierania zasiłku albo podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub rozpoczęcia prowadzenia własnej działalności gospodarczej w kraju lub za granicą, przepis nakazujący ich wyrejestrowanie z dniem następnym po dniu złożenia wniosku, a nie z dniem zdarzenia (mimo że we wniosku o wyrejestrowanie zwracają się z prośbą o wyrejestrowanie z dniem zdarzenia, tj. z dniem podjęcia zatrudnienia lub z dniem wyjazdu za granicę), może mieć niekorzystny wpływ na ich uprawnienia do kontynuowania pobierania zasiłku dla bezrobotnych w państwie, w którym nabyły zasiłek.

Skutkiem proponowanej zmiany będzie zaprzestanie stosowania wobec osób pobierających w Polsce transferowany zasiłek dla bezrobotnych karencji w możliwości ponownej rejestracji jako poszukujący pracy, a także możliwość pozbawienia statusu takiego poszukującego pracy z dniem zdarzenia (z datą wyjazdu za granicę, datą podjęcia zatrudnienia), w przypadku zgłoszenia przez niego np. powrotu do państwa, z którego przyjechał, w celu kontynuowania pobierania zasiłku albo podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, rozpoczęcia prowadzenia własnej działalności gospodarczej, a nie z dniem następnym po dniu złożenia wniosku o rezygnację z pomocy określonej w ustawie świadczonej przez powiatowy urząd pracy.

15. Dodanie art. 8 ust. 1 pkt 16a związane jest z nowym zadaniem wojewódzkich urzędów pracy dotyczącym współpracy ze szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych w wejściu na rynek pracy.

Przepis ten nie wyklucza możliwości współpracy jednostek naukowych znajdujących się na terenie województwa z wojewódzkim urzędem pracy w zakresie wsparcia w wejściu na rynek pracy uczestników prowadzonych przez nie studiów doktoranckich, gdyż centra informacji i planowania kariery zawodowej wojewódzkich urzędów pracy realizują zadania z zakresu poradnictwa zawodowego w formule otwartej i w związku z tym każda osoba może skorzystać z oferowanych przez nie usług.

16. Redefinicja zadań centrów informacji i planowania kariery zawodowej (CIiPKZ) wojewódzkiego urzędu pracy (art. 8 ust. 8).

W związku ze zmianami roli i zadań wojewódzkiego urzędu pracy oraz innymi

zmianami wprowadzanymi ustawą, zmienia się również zakres zadań centrów informacji i planowania kariery zawodowej działających w ramach wojewódzkiego urzędu pracy. Centra pozostaną placówką otwartą dla osób dorosłych zainteresowanych pomocą w zakresie poradnictwa zawodowego i planowania kariery zawodowej, ale w większym niż dotychczas zakresie wykorzystywać będą rozwiązania teleinformatyczne, w tym świadczyć nowoczesne usługi w zakresie poradnictwa na odległość. Klientami centrów będą również pracodawcy i ich pracownicy, którzy będą mogli znaleźć tutaj pomoc w rozwoju zawodowym. Centra będą współpracować z akademickimi biurami karier w zakresie opracowania, aktualizacji i upowszechniania informacji zawodowych o zasięgu lokalnym i regionalnym oraz będą opracowywać informacje zawodowe o charakterze centralnym na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy. W związku ze zmianami w organizacji usług rynku pracy centra będą realizować działania o charakterze metodyczno-szkoleniowym w zakresie usług rynku pracy dla pracowników powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy.

W projekcie ustawy zniesiono obowiązek uzyskania zgody ministra właściwego do spraw pracy na utworzenie i likwidację CIiPKZ, jednocześnie wprowadzając obowiązek zaopiniowania takiego działania przez wojewódzką radę rynku pracy. W każdym województwie musi funkcjonować przynajmniej jedno CIiPKZ.

W związku z wprowadzoną zmianą konieczne jest uchylene przepisów w art. 8 ust. 8 pkt 3 i 5 oraz zmiany w art. 8 ust. 8 pkt 1, 2, 7 i 8. W art. 8 w ust. 8 dodane zostały pkt 2a i 10.

17. Zmiana w art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy ma charakter dostosowawczy i jest konsekwencją wprowadzenia rad rynku pracy w miejsce rad zatrudnienia.

18. W celu ujednolicenia pomocy udzielanej pracodawcom na podstawie art. 70b ustawy o systemie oświaty po wykształceniu młodocianego, w art. 12 ust. 5 i 8 ustawy wprowadzono zmianę rodzaju pomocy w przypadku refundacji kosztów poniesionych przez pracodawców na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników. Nie będzie to już pomoc publiczna na szkolenia, lecz pomoc de minimis.

19. W celu poszerzenia dostępu do informacji o ofertach pracy w art. 12 ust. 7a i 7b oraz w art. 14 ust. 1 ustawy proponuje się poszerzenie kompetencji Ochotniczych Hufców Pracy o prowadzenie działań mających na celu upowszechnianie informacji o rynku pracy i ofertach pracy, a także możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie.

20. Agencje zatrudnienia (art. 18e, art. 18f, art. 18h, art. 18m, art. 19c, art. 19d, art. 19e, art. 19f, art. 85, art. 121 oraz nowy art. 19ga i art. 121c).

Wprowadzane zmiany dotyczące działalności agencji zatrudnienia mają na celu uproszczenie procedury w zakresie prowadzenia agencji zatrudnienia oraz zwiększenie zakresu ochrony i bezpieczeństwa osób będących klientami agencji zatrudnienia, w szczególności w przypadku kierowania do pracy za granicą (zapobieganie przed występującymi na rynku pracy patologiami w zakresie świadczonych przez agencje zatrudnienia usług). Powyższe nastąpi przez:

- zwiększenie liczby sposobów autoryzacji wniosków przekazywanych przez agencje zatrudnienia marszałkowi województwa w postaci elektronicznej – oprócz bezpiecznego podpisu elektronicznego wprowadza się możliwość składania wniosków w postaci elektronicznej opatrzonych podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP,
- zmniejszenie liczby danych w sprawozdawczości agencji zatrudnienia, w szczególności w zakresie pracy tymczasowej,
- rozszerzenie zakazu dyskryminacji oraz zakazu pobierania opłat z tytułu pośrednictwa pracy na wszystkie legalnie działające podmioty, o których mowa w art. 18c ustawy, niebędące agencjami zatrudnienia, świadczące usługi z zakresu agencji zatrudnienia wraz z wprowadzeniem sankcji w przypadku naruszenia tych zakazów. Rozszerzenie tego zakazu ma na celu zapewnienie równego traktowania wszystkich podmiotów świadczących usługi z zakresu agencji zatrudnienia w kwestii ciężących na nich obowiązków, a w konsekwencji ich sankcjonowania, jak również zapewnienie równego traktowania obywateli przez wszystkie podmioty świadczące te usługi,
- wprowadzenie obowiązku przedstawienia przez agencję zatrudnienia oraz podmiot, o którym mowa w art. 18c ustawy, osobie kierowanej do pracy za granicę do pracodawcy zagranicznego, przed skierowaniem, informacji na piśmie o kosztach,

opłatach i innych należnościach związanych z kierowaniem, podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą. Obowiązek ten będzie dotyczył również przypadku skierowania do odbywania za granicą u podmiotu zagranicznego stażu zawodowego lub praktyki,

– nałożenie na agencję zatrudnienia obowiązku niezwłocznego zwrotu osobie, której świadczy usługi z zakresu agencji zatrudnienia, na jej wniosek, złożonych przez nią oryginałów dokumentów, w szczególności dokumentów potwierdzających posiadane wykształcenie, kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe,

– zobowiązanie agencji zatrudnienia do prowadzenia wykazu podmiotów, do których kierowane są osoby korzystające z usług agencji, oraz wykazu osób kierowanych do pracy za granicą.

Ponadto w związku z faktem, że ustawa deregulacyjna wprowadziła zmianę w art. 19k ustawy skutkującą utratą mocy obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 stycznia 2009 r. w sprawie agencji zatrudnienia (Dz. U. Nr 17, poz. 91), konieczne jest wydanie nowego rozporządzenia w tym zakresie. Dodatkowo zmiany w rozporządzeniu wynikają z konieczności dostosowania wniosku o wpis do rejestru agencji zatrudnienia do zmian związanych z utworzenia z dniem 1 lipca 2011 r. Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) oraz wprowadzonych do ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278, z późn. zm.) zmian w zakresie informacji o adresie poczty elektronicznej.

21. Zgodnie z art. 53b ustawy część teoretyczna przygotowania zawodowego dorosłych może być realizowana m.in. przez instytucję szkoleniową wpisaną do rejestru instytucji szkoleniowych. W związku z powyższym istnieje potrzeba doprecyzowywania w art. 20 ustawy, że w rejestrze instytucji szkoleniowych nie tylko są zbierane informacje dotyczące szkoleń, ale i dotyczące przygotowania zawodowego dorosłych.

Instytucje szkoleniowe podają więc we wniosku o wpis do rejestru nie tylko informacje o kadrze prowadzącej szkolenia, ale i o kadrze prowadzącej przygotowanie zawodowe dorosłych. Proponuje się zatem użycie w tym przypadku pojęcia bardziej ogólnego, nieodnoszącego się tylko do szkoleń, tj. „kadra dydaktyczna” w miejsce „kadra prowadząca szkolenia”.

Proponuje się wprowadzenie możliwości zawiadomienia instytucji szkoleniowej przez wojewódzki urząd pracy o wpisie do rejestru instytucji szkoleniowych również w formie elektronicznej.

Instytucje szkoleniowe mają możliwość podpisania wniosku o wpis do rejestru instytucji szkoleniowych za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym elektronicznej platformy usług administracji publicznej. Ponadto instytucje mogą wypełnić oświadczenie zawarte we wniosku o wpis do rejestru dot. wyrażenia zgody na doręczanie korespondencji w sprawie rejestru za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. W związku z powyższym istnieje konieczność sprecyzowania, że wojewódzkie urzędy pracy mogą powiadomić instytucję o wpisie do rejestru także w postaci elektronicznej, tak aby wymiana korespondencji dot. rejestru mogła być realizowana w sposób elektroniczny dwustronnie.

22. W art. 24 ust. 5 wskazano, że w okresie udziału bezrobotnego w instrumentach i usługach wykonywanych w ramach zlecenia zadań urząd pracy nie będzie kierował do bezrobotnego innych form pomocy. Uregulowanie to jest logicznym następstwem zlecenia przeprowadzenia usług i instrumentów, gdyż w tym samym czasie bezrobotny nie będzie w stanie jednocześnie realizować działań oferowanych przez urząd pracy.

23. W art. 33 ust. 2b ustawy wprowadzono zasadę, że osoba zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny nie może być w tym samym urzędzie zarejestrowana jako poszukujący pracy.

24. W art. 33 ust. 4 pkt 7 ustawy wskazane zostało, że przerwanie z własnej winy indywidualnego planu działania stanowi podstawę pozbawienia statusu bezrobotnego.

25. W art. 33 ust. 4 pkt 3a i 12 ustawy uregulowane zostało, że odmowa udziału bez uzasadnionej przyczyny w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja lub przerwanie z własnej winy udziału w działaniach w ramach tego programu, realizowanych przez powiatowy urząd pracy lub przez inne podmioty na jego zlecenie, skutkuje pozbawieniem statusu bezrobotnego.

26. W art. 33 ust. 4a i 4b ustawy zrezygnowano z sankcji pozbawienia statusu poszukującego pracy na okres 120 dni, w sytuacji złożenia przez samego zainteresowanego wniosku o rezygnacji z pomocy określonej w ustawie. Jest to zrównanie z sytuacją bezrobotnego, który może zrezygnować ze statusu bezrobotnego bez sankcji z tego tytułu. Jednocześnie konieczne jest doprecyzowanie, że wniosku o rezygnację z pomocy określonej w ustawie nie będzie można złożyć po wydaniu skierowania na formy aktywizacyjne oraz po wyznaczeniu terminu stawiennictwa w powiatowym urzędzie pracy ustalonym wspólnie z poszukującym pracy.

27. W art. 33 ust. 4ca ustawy nadano rygor natychmiastowej wykonalności decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego oraz decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

28. W art. 33 ustawy w ust. 4h wprowadzono podstawę prawną do sumowania „negatywnych” zachowań bezrobotnego (odmów podjęcia pracy i przerwania szkolenia, stażu, nie podjęcia szkolenia, stażu) dla określenia okresu, na jaki następuje pozbawienie statusu bezrobotnego.

29. Celem usprawnienia wymiany informacji o osobach bezrobotnych między powiatowymi urzędami pracy oraz innymi podmiotami publicznymi oraz podmiotami realizującymi zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, w szczególności jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej oraz jednostkami obsługującymi świadczenia rodzinne, w art. 33 ust. 7–8 ustawy proponuje się wprowadzenie obowiązku udostępniania tych informacji za pomocą systemów teleinformatycznych, które umożliwią bezpieczny dostęp do informacji niezbędnych do realizacji zadań ustawowych, co przyspieszy proces podejmowania decyzji administracyjnych.

30. W związku z koniecznością zapewnienia publicznym służbom zatrudnienia możliwości wzajemnej wymiany danych zgromadzonych na podstawie ustawy, w art. 33 ustawy w dodanym ust. 8a wprowadzono podstawę prawną do takiego przetwarzania danych.

31. W art. 40 ustawy zakłada się wprowadzenie trójstronnych umów szkoleniowych, zawieranych przez starostę z pracodawcą i instytucją szkoleniową. W umowach pracodawcy deklarowałyby zatrudnienie bezrobotnego po odbytych szkoleniu,

a w zamian za to w umowach tych ujęte będą w szczególności umiejętności i kwalifikacje wymagane od kandydatów do pracy przez pracodawcę. Wymogi te byłyby uwzględniane w programie szkolenia finansowanego przez powiatowy urząd pracy z Funduszu Pracy. W ten sposób bezrobotni uzyskają wymagane przez pracodawcę umiejętności.

Trójstronne umowy szkoleniowe jako forma aktywizacji osób bezrobotnych funkcjonowały do 2005 r. na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy. W ostatnim roku obowiązywania tych przepisów 10,1% wśród wszystkich osób przeszkolonych ze środków Funduszu Pracy brało udział w szkoleniach na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych. Należy podkreślić, że efektywność tych szkoleń w 2005 r. wynosiła 68,3%, czyli była zdecydowanie wyższa niż efektywność szkoleń grupowych (31,9%) oraz indywidualnych (52%).

Mając na uwadze powyższe należy sądzić, że sposób organizacji szkoleń w formie trójstronnych umów szkoleniowych powinien przełożyć się na wzrost efektywności zatrudnieniowej tej podstawowej usługi rynku pracy. Pomoc dla pracodawcy będzie udzielana na zasadach pomocy de minimis.

32. Projektowana regulacja w zakresie zmiany art. 46 ust. 2 i 3 oraz art. 76 ust. 1 oraz ust. 9 obecnie obowiązującej ustawy, a także w zakresie dodania w art. 76 ust. 9a i 9b, ma na celu doprecyzowanie sposobu naliczania odsetek od należności z tytułu podlegających zwrotowi nienależnie pobranych świadczeń, refundacji oraz środków jednorazowo przyznanych na podjęcie działalności gospodarczej, których termin zapłaty odroczone lub które rozłożono na raty.

W związku z powyższym w art. 46 ust. 2 i 3 ustawy wprowadzono 30-dniowy termin na dokonanie zwrotu otrzymanych środków Funduszu Pracy wraz z odsetkami z tytułu nienależnie pobranej refundacji lub środków przyznanych jednorazowo na podjęcie działalności gospodarczej.

Ponadto w art. 76 ust. 1 ustawy została wyraźnie wskazana decyzja, którą wydaje starosta osobie, która pobrała nienależne świadczenie pieniężne. Doprecyzowano także przepis ust. 9, który określa, że należności z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, refundacji lub przyznanych jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy, których termin

płatności odroczone lub które rozłożono na raty, nie nalicza się odsetek za zwłokę za okres od dnia wydania decyzji w przedmiocie odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty do dnia upływu terminu zapłaty określonego w decyzji.

W projektowanej regulacji rozrózniono również terminy zapłaty odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia (przyznanego decyzją administracyjną) oraz z tytułu zwrotu refundacji, przyznanych jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy (przyznawanych na podstawie umowy), w przypadku niedokonania zwrotu tych należności w wyznaczonym terminie. Zaproponowane w art. 76 ust. 9a i 9b rozróznienie było konieczne, ponieważ w obecnym brzmieniu art. 76 ust. 9 nie jest wyraźnie określony termin zapłaty odroczonej lub rozłożonej na raty należności przyznawanych umową.

33. W art. 48 ustawy w dodawanym ust. 5 doprecyzowanie, że dodatek aktywizacyjny nie przysługuje, w sytuacji gdy osoba uprawniona do jego otrzymywania przebywa na urlopie bezpłatnym, gdyż dodatek aktywizacyjny ma stanowić dodatek do wynagrodzenia, który skłania do poszukiwania pracy. Przebywanie na urlopie bezpłatnym powoduje, że osoba nie wykonuje pracy i nie otrzymuje wynagrodzenia. W takiej sytuacji nie jest zatem zasadne wypłacanie dodatku aktywizacyjnego.

34. Zmiany w art. 49 ustawy dotyczą odejścia od generalnej zasady, iż instrumenty rynku pracy, takie jak prace interwencyjne, roboty publiczne, staż, refundacja składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionych bezrobotnych czy przygotowanie zawodowe dorosłych, adresowane są tylko do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wskazanych w art. 49 ustawy. Proponuje się, aby urząd pracy mógł elastycznie stosować usługi i instrumenty rynku pracy do poszczególnych bezrobotnych, z uwzględnieniem wyników profilowania, celem optymalnego dostosowania oferowanej formy pomocy do potrzeb konkretnej osoby. W przypadku gdy dana pomoc wiązać się będzie z pomocą publiczną dla pracodawcy, pozostaną ograniczenia związane z prawem Unii Europejskiej dotyczące kategorii bezrobotnych, którzy mogą być kierowani na dofinansowane z Funduszu Pracy miejsca pracy. Jednocześnie nowo określone grupy osób wskazane w art. 49 ustawy uzyskają pierwszeństwo w dostępie do programów specjalnych.

Mając na uwadze dostępne statystyki oraz aktualną sytuację na rynku pracy, proponuje się, aby do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczyć osoby bezrobotne:

- do 30. roku życia,
- powyżej 50. roku życia,
- długotrwale bezrobotne,
- korzystające z pomocy społecznej,
- posiadające dzieci do 6. roku życia lub dzieci niepełnosprawne do 18. roku życia,
- niepełnosprawne.

35. W art. 50 ust. 1 ustawy wprowadzone zostało skrócenie z 6 miesięcy do 4 miesięcy okresu, w którym powiatowy urząd pracy powinien przedstawić bezrobotnym do 25. roku życia propozycję aktywizacji. Zmiana podyktowana jest pogarszającą się sytuacją osób młodych na rynku pracy i koniecznością zapewnienia tej grupie bezrobotnych szybkiej pomocy. Propozycja ta zbieżna jest z nową rekomendacją Rady Unii Europejskiej w zakresie tzw. gwarancji dla młodych (Council Recommendation on Establishing a Youth Guarantee) – (art. 50 ustawy).

Jednocześnie w ust. 2 wskazane zostało, że działania powiatowego urzędu pracy określone w tym przepisie adresowane są nie tylko do bezrobotnych określonych w art. 49 ustawy, którzy korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej, ale do wszystkich bezrobotnych korzystających z tych świadczeń.

36. Zmiany w art. 2 ust. 1 pkt 26, art. 51, art. 56, art. 57 oraz art. 59 dotyczą dostosowania prac interwencyjnych oraz robót publicznych do zmiany roli art. 49 ustawy, tzn. dopuszczenia tych instrumentów rynku pracy dla wszystkich bezrobotnych. Jednocześnie jednak w przypadku bezrobotnych powyżej 50. roku życia pozostawiono wydłużony okres prac interwencyjnych wskazany w art. 59 ustawy, tj. 24 miesiące (48 miesięcy, gdy refundacja następuje za co drugi miesiąc). Ponadto, z uwagi na zmiany w art. 49 ustawy, prace na zasadach robót publicznych wskazane w art. 57 ust. 4 zastrzeżono tylko dla bezrobotnych dłużników alimentacyjnych. Jednocześnie skreślono ust. 5 w art. 57, gdyż stosowanie ust. 4 zostało ograniczone do dłużników alimentacyjnych, a osoby zobowiązane do alimentacji będą mogły korzystać obecnie z innych instrumentów rynku pracy, w tym prac interwencyjnych (w zw. ze zmianami w art. 49 ustawy).

Dodatkowo z uwagi na przyjęcie zasady de minimis przy udzielaniu pomocy konieczne było wprowadzenie do ustawy przepisów dotyczących okresu utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez wskazany okres już po zakończeniu okresu refundacji wraz z uregulowaniem sytuacji, gdy obowiązek taki nie zostanie wypełniony. Przyjęto, iż w przypadku prac interwencyjnych trwających do 6 miesięcy – będzie to okres 3 miesięcy, natomiast w przypadku prac interwencyjnych trwających 12 miesięcy lub dłużej – będzie to okres 6 miesięcy. Dotychczas obowiązek utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez wskazany okres wynikał wprost z zasad udzielania pomocy publicznej w ramach wyłączeń blokowych (rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008). Zmiana zasad udzielania pomocy powoduje zatem konieczność zapisania wskazanego obowiązku utrzymania w zatrudnieniu wprost w ustawie. Jednocześnie za w pełni zasadne należy uznać zobowiązanie pracodawcy do utrzymania zatrudnienia skierowanej osoby przez wskazany okres w zamian za udzielenie pomocy, jaką jest refundacja wynagrodzeń i opłaconych od nich składek na ubezpieczenia społeczne w ustalonej umową wysokości. Wskazany okres utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego po zakończeniu refundacji, tj. 3 miesiące i 6 miesięcy stanowi 50% lub mniej okresu trwania refundacji.

37. W art. 53g ust. 1 ustawy proponuje się naliczanie stypendium dla uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych analogicznie jak dla stażysty, ponieważ uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych wykonuje prace powierzone przez pracodawcę tak jak stażysta (zobowiązany jest tylko część czasu – do 20% – poświęcić na opanowanie teorii pod kierunkiem pracodawcy lub w instytucji szkoleniowej).

38. W art. 60 ustawy wprowadzona została zmiana upoważnienia do wydania rozporządzenia, polegająca na zmianie zasad udzielania pomocy publicznej przy pracach interwencyjnych, robotach publicznych i jednorazowej refundacji składek na ubezpieczenia społeczne. Aktualnie pomoc w tym zakresie odbywa się zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i art. 88 Traktatu (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3). Zasady wynikające z powołanego rozporządzenia Komisji (WE), szczególnie w zakresie:

- kategorii wskazanych w rozporządzeniu Komisji (WE), do których muszą należeć bezrobotni kierowani do pracodawcy, oraz
- warunku niezmnieszenia zatrudnienia w grupie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy w rozumieniu rozporządzenia unijnego w okresie 12 miesięcy przed udzieleniem pomocy powoduje, iż zainteresowanie tymi instrumentami rynku pracy jest ograniczone. Pracodawcom trudno bowiem spełnić wszystkie warunki, aby uzyskać pomoc, a jednocześnie urzędy pracy nie zawsze „dysponują” takimi bezrobotnymi, którzy wypełniają warunki wskazane w rozporządzeniu Komisji (WE), aby skierować ich do pracodawcy.

Zasadnym jest zatem przyjęcie zasad pomocy de minimis, które nie wprowadzają tak rygorystycznych wymogów dla pracodawcy, aby uzyskać pomoc, i są jednocześnie znacznie łatwiejsze do zastosowania.

39. W art. 62 ustawy doprecyzowano sposób obliczania czterech kwartałów, za które osobie podlegającej ubezpieczeniu społecznemu rolników przysługuje pokrycie ze środków Funduszu Pracy składek na to ubezpieczenie. W aktualnym stanie prawnym wątpliwości budziła sytuacja, gdy rolnik występował z wnioskiem, o którym mowa w art. 62 ust. 3, po terminie wymagalności pierwszej raty kwartalnej składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

40. Zmiany w art. 66a ustawy mają charakter doprecyzowujący, gdyż dotychczasowe brzmienie tego przepisu powodowało rozbieżności interpretacyjne.

Jednocześnie została wprowadzona zmiana w art. 109 ustawy polegająca na dodaniu ust. 12a, w którym uregulowana została kwestia własności specyficznego elementu wspierającego zatrudnienie, z którego skorzystał uczestnik programu specjalnego. Zaproponowany przepis zezwala na przekazanie na własność uczestnikowi programu specjalnego specyficznego elementu wspierającego zatrudnienie, o ile jest on niezbędny do znalezienia lub utrzymania zatrudnienia.

41. Zmiana w art. 70 ust. 1 ustawy polega na tym, że w przypadku zwolnień monitorowanych pracodawca obowiązany jest uzgodnić z powiatowym urzędem pracy zakres i formy pomocy dla swoich pracowników, z uwzględnieniem pracowników będących osobami niepełnosprawnymi, co umożliwi pozyskiwanie danych statystycznych dotyczących zwolnień osób niepełnosprawnych z przyczyn dotyczących

zakładu pracy. Dane te są niezbędne do monitorowania sytuacji osób niepełnosprawnych.

42. Zmiany w art. 71–73 ustawy dotyczą prawa do zasiłku dla bezrobotnych i polegają na:

- a) rezygnacji z konieczności oczekiwania na nabycie prawa do zasiłku przez okres 7 dni od dnia rejestracji i wprowadzeniu zasady, iż zasiłek dla bezrobotnych przysługuje od dnia rejestracji w urzędzie pracy. Likwiduje to konieczność zgłaszania do ubezpieczenia zdrowotnego bezrobotnych z prawem do zasiłku na pierwsze 8 dni z innym tytułem (jako bezrobotny bez prawa do zasiłku), by następnie po nabyciu prawa do zasiłku zmienić tytuł zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego na bezrobotnego z prawem do zasiłku (art. 71 ust. 1 ustawy),
- b) doprecyzowaniu, że 365 dni okresu, który uprawnia do nabycia prawa do zasiłku, musi przypadać w okresie 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy (art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy),
- c) wskazaniu, że okres prowadzenia pozarolniczej działalności przez osoby w wieku powyżej 55 lat – kobiety i 60 lat – mężczyźni, za który to okres osoby te nie miały obowiązku odprowadzać składek na Fundusz Pracy, będzie zaliczany do okresu uprawniającego do nabycia prawa do zasiłku (art. 71 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy),
- d) wskazaniu, w związku ze zmianą Kodeksu karnego wykonawczego, że osoby wykonujące pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, aby mogły mieć ten okres zaliczony do okresu uprawniającego do nabycia prawa do zasiłku, muszą otrzymywać wynagrodzenie w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 71 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy). Konsekwencją tej zmiany jest zmiana w art. 71 ust. 3 oraz art. 104 ust. 1 ustawy,
- e) usunięciu zbędnego powtórzenia w przepisie dotyczącym zaliczenia do okresu uprawniającego do nabycia prawa do zasiłku okresu pracy osoby, która przybyła do Polski jako repatriant (art. 71 ust. 1 pkt 2 lit. h ustawy),
- f) dodaniu do okresu uprawniającego do zasiłku:
 - okresu świadczenia usług na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235) – (w art. 71 ustawy w ust. 1 dodaje się pkt 6),

– okresu pobierania renty rodzinnej, w sytuacji gdy osoba uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy i jednocześnie spełniająca warunki do uzyskania renty rodzinnej, dokona wyboru renty rodzinnej (np. gdy jest wyższa). W takiej sytuacji przestaje ona pobierać rentę z tytułu niezdolności do pracy, a pobiera rentę rodzinną. Należy zatem ustalić, iż do 365 dni warunkujących uzyskanie prawa do zasiłku zalicza się rentę rodzinną w okolicznościach jak wyżej (zmiana art. 71 ust. 2 pkt 3 lub dodanie nowego pkt 3a),

g) wprowadzeniu zmiany polegającej na zastąpieniu okresu 6 miesięcy i 12 miesięcy przysługiwania zasiłku dla bezrobotnych odpowiednio okresem 180 dni i 365 dni, co likwiduje problemy pojawiające się obecnie przy obliczaniu okresu zasiłku w sytuacji wystąpienia tzw. karencji w nabyciu prawa do zasiłku, gdyż karencja była liczona w dniach natomiast okres zasiłku w miesiącach (art. 72 ust. 1, art. 73 ust. 1 ustawy),

h) dostosowaniu wysokości zasiłku dla bezrobotnych do wysokości wynikającej z aktualnie obowiązującego obwieszczenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej, w związku z licznymi odwołaniami do wysokości zasiłku w instrumentach rynku pracy finansowanych ze środków Funduszu Pracy,

i) dodaniu możliwości nabywania prawa do dłuższego zasiłku (12 miesięcy) przez osoby samotnie wychowujące dzieci w celu zapewnienia równego traktowania osób samotnie wychowujących dzieci i osób wychowujących dzieci w rodzinie (w art. 73 ustawy w ust. 1 w pkt 2 dodaje się lit. d),

j) dodaniu możliwości nabywania prawa do zasiłku uzupełniającego przez osoby, które w trakcie pobierania zasiłku dla bezrobotnych utraciły status na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, po którym pobierały zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego (art. 73 ust. 5 ustawy),

k) uchyleniu odesłania do uchylonych przepisów w art. 72 ust. 2.

43. Zmiana porządkująca polegająca na wprowadzeniu prawidłowej nazwy: indywidualnego programu usamodzielnienia (art. 73a ust. 1a ustawy).

44. W art. 75 ustawy w ust. 2 wprowadzono zmianę polegającą na określeniu, przez jaki okres bezrobotnemu odbywającemu odpłatną praktykę absolwencką, z tytułu której otrzymuje świadczenie pieniężne w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, nie przysługuje prawo do zasiłku. Z uwagi na fakt, iż okres ten

jednocześnie skraca okres pobierania zasiłku, konieczne stało się doprecyzowanie, o jaki okres nastąpi to skrócenie.

45. Zmiana w art. 76 ust. 2 ustawy ma na celu zaliczenie kosztów szkolenia i kosztów przygotowania zawodowego dorosłych do nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych także w sytuacji, gdy skierowanie na te formy aktywizacji zawodowej nastąpiło wskutek nieprawdziwych oświadczeń lub dokumentów lub świadomego wprowadzenia w błąd urzędu pracy. Zmiana pozwoli na dochodzenie tych należności od osób, które w nieuczciwy sposób uzyskały skierowanie na szkolenie lub przygotowanie zawodowe dorosłych. Obecnie koszty te są uznawane za nienależnie pobrane świadczenie jedynie w sytuacji przerwania z winy uczestnika szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych.

46. Dodawane w art. 76 ust. 9c i 9d regulują sytuację, w której dłużnik zobowiązany do zapłaty odroczonej lub rozłożonej na raty należności uzyskanej w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub z tytułu zwrotu grantu na utworzenie stanowiska pracy, świadczenia aktywizacyjnego i refundacji uzyskanych na podstawie art. 60c oraz art. 60d nie dokonuje wpłaty w terminie ustalonym w decyzji o odroczeniu lub rozłożeniu należności na raty. Zaproponowane w art. 76 ust. 9c i 9d przepisy są konieczne, ponieważ w obecnym brzmieniu art. 76 ust. 9 nie jest określony termin zapłaty odroczonej lub rozłożonej na raty należności przyznawanych w drodze umowy cywilnoprawnej; ponadto powstają wątpliwości, co do naliczania lub nie tzw. odsetek za zwłokę.

47. W art. 81a wprowadzono przepis przewidujący wygaśnięcie z mocy prawa decyzji dotyczących statusu bezrobotnego, poszukującego pracy oraz zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia, w przypadku śmierci bezrobotnego lub poszukującego pracy.

48. Zmiana w art. 79 ustawy dotyczy wliczania okresów pobierania zasiłku oraz stypendium do okresu pracy wymaganej do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych. Doprecyzowano, iż okres pobierania zasiłku w przeszłości nie jest zaliczany do okresu, od którego zależy wysokość aktualnie pobieranego zasiłku dla bezrobotnych.

49. Zmiana w art. 91 ust. 1 ustawy wynika z wprowadzenia w powiatowych urzędach pracy funkcji doradcy klienta, który będzie bezpośrednio pracował z klientami. W ramach tej funkcji pracownik zatrudniony na stanowiskach określonych w art. 91 ust. 1 pkt 1–5 będzie realizował podstawowe zadania z zakresu usług rynku pracy, wspierane instrumentami rynku pracy.

50. Zmiana w art. 100 ustawy ma na celu umożliwienie przyznania dodatku do wynagrodzenia finansowanego z Funduszu Pracy pracownikom wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–5 ustawy, oraz osobom zatrudnionym w Ochotniczych Hufcach Pracy na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–5 ustawy.

51. Propozycja zmiany przepisu art. 107 ust. 4 ustawy ma na celu usunięcie z systemu prawa kolizji norm prawnych zawartych w powyższym artykule oraz w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.).

Dyspozycja normy prawnej zawartej w obecnie obowiązującym przepisie art. 107 ust. 4 ustawy przewiduje, że nieopłacone składki na Fundusz Pracy podlegają ściągnięciu w drodze egzekucji administracyjnej. Uregulowanie to pozostaje w sprzeczności z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, które przewidują alternatywną możliwość egzekucji zobowiązań z tytułu składek na Fundusz Pracy w drodze egzekucji administracyjnej lub egzekucji sądowej.

52. Zmiany zaproponowane w art. 108 ust. 1 obecnie obowiązującej ustawy przez dodanie pkt 16a–16d, 22b–22j oraz 54a mają na celu ujęcie nowych rozwiązań finansowanych z Funduszu Pracy, które zostały zaproponowane w projekcie ustawy w katalogu wydatków Funduszu Pracy.

53. Propozycja wprowadzenia do ustawy zmiany w art. 108 ust. 1 pkt 22 mającej na celu wyłączenie z tego przepisu świadczeń określonych w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz dodanie w ramach art. 108 ust. 1 pkt 22a, który odnosiłby się do finansowania świadczeń określonych w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a, ma na celu umożliwienie finansowania obligatoryjnych świadczeń określonych w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a – zgodnie z art. 109 ust. 5 ustawy – do wysokości faktycznych potrzeb. Ma to na celu umożliwienie wyłączenia z § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

17 lipca 2009 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. Nr 123, poz. 1019, z późn. zm.) możliwości finansowania pokrycia składek na ubezpieczenie społeczne rolników w okresie pierwszych czterech kwartałów po rozwiązaniu stosunku pracy, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy, i ujęcie tego kosztu w § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia, z możliwością finansowania w ramach przekazywanych przez ministra właściwego do spraw pracy środków Funduszu Pracy w wysokości faktycznych potrzeb. Propozycja ta ma na celu uniknięcie problemów związanych z zaistnieniem obowiązku sfinansowania składki na ubezpieczenie społeczne rolników w sytuacji wcześniejszego rozdysponowania przyznanego limitu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

54. Proponuje się dodanie pkt 54a do katalogu wydatków Funduszu Pracy określonego w art. 108 ust. 1, który daje możliwość finansowania ze środków Funduszu kosztów związanych z przeprowadzaniem operacyjnego audytu zewnętrznego, wprowadzonego do ustawy regulacją zawartą w art. 118b.

Projektowana regulacja art. 118b rozszerza kompetencje ministra właściwego do spraw pracy o uprawnienie do zlecania podmiotowi, wybranemu zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, przeprowadzenia operacyjnego audytu zewnętrznego w powiatowych urzędach pracy, które uzyskują niezadowalające efekty w zakresie wydatkowania środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Proponowane rozwiązanie ma na celu poprawę efektywności działania urzędów pracy, w tym poprawę jakości usług świadczonych osobom bezrobotnym.

Audyt będzie przeprowadzany przez podmiot zewnętrzny, niezależny od powiatowego urzędu pracy, w zakresie efektywności zarządzania jednostką oraz w zakresie badania efektywności działania jednostki. Przeprowadzony audyt będzie zakończony sprawozdaniem zawierającym opis ustalonego stanu faktycznego oraz jego ocenę, a także zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania powiatowego urzędu pracy w zakresie poprawy uzyskiwanych efektów dotyczących wydatkowania środków Funduszu Pracy. Sprawozdanie będzie stanowiło

podstawę wystąpienia przez ministra właściwego do spraw pracy do zarządu powiatu z wnioskiem o opracowanie programu naprawczego.

55. W przepisach art. 109 ust. 2a–2h i 8a ustawy zawarte zostały regulacje dotyczące zasad finansowania ze środków Funduszu Pracy nowych zadań przewidzianych w projekcie ustawy.

56. W przepisach art. 109 ust. 7 i 7¹ ustawy uregulowane zostały kwestie związane z realizacją przez powiatowe urzędy pracy projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w nowej perspektywie finansowej 2014–2020. Ponadto, w celu rozróżnienia realizowanych przez powiatowe urzędy pracy (na podstawie umowy, o której mowa w art. 109 ust. 7 ustawy) projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego od innych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, w art. 2 ust. 1 pkt 26a wprowadzona została definicja tych projektów.

57. W art. 109 ust. 7f i 7g ustawy uregulowane zostały kwestie dotyczące angażowania środków Funduszu Pracy jako wkładu własnego w realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz kwestie dotyczące realizacji przez powiatowe urzędy pracy projektów finansowanych lub współfinansowanych ze źródeł innych niż Fundusz Pracy.

58. Zmiana w art. 109 ust. 7a pkt 1 lit. c ustawy związana jest z opracowywaniem informacji zawodowej o charakterze centralnym, co umożliwi stworzenie ogólnokrajowego systemu informacji o rynku pracy, koordynowanego przez ministra do spraw pracy. Pozwoli to wyeliminować dotychczasową akcyjność działań związanych z tworzeniem takich informacji. Na realizację tego zadania zostały zaprojektowane środki finansowe z Funduszu Pracy.

59. Zmiana zaproponowana w art. 109 ust. 8 ustawy ma na celu zmianę kryteriów podziału środków wydatkowanych w roku budżetowym na realizację przez samorządy powiatów programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w celu uproszczenia tego podziału oraz uwzględnienie w ww. kryteriach efektywności działań urzędów pracy na rzecz aktywizacji bezrobotnych.

60. Zmiana przepisu art. 109 ust. 11 ustawy dotyczy upoważnienia do wydania rozporządzenia i polega na usunięciu, wskazanego w tym przepisie, obowiązku

zasięgnięcia opinii Naczelnej Rady Zatrudnienia oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Wskazanie w ww. przepisie konieczności opiniowania projektu rozporządzenia w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie przez ww. organy jest zbędne z uwagi na to, że obowiązek konsultowania projektów rozporządzeń z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz z podmiotami wchodzącymi w skład Rady Rynku Pracy (będącej odpowiednikiem funkcjonującej obecnie Naczelnej Rady Zatrudnienia) wynika z odrębnych przepisów i nie ma konieczności powtarzania tego obowiązku. Ponadto w przepisie tym zostały doprecyzowane wytyczne dotyczące treści rozporządzenia.

61. Zmiana w art. 109 ust. 12 pkt 2 ustawy ma na celu dostosowanie katalogu podmiotów i osób, którym przysługuje prawo własności zakupionych z Funduszu Pracy środków trwałych i wyposażenia, do katalogu określonego w art. 46 ustawy.

62. Zmiana w art. 109a ustawy dotycząca kosztów szkoleń dla kadr publicznych służb zatrudnienia i Ochotniczych Hufców Pracy polega na możliwości finansowania kosztów szkoleń – w powiązaniu z obecnymi lub planowanymi potrzebami stanowiska pracy uczestnika szkoleń wraz z wprowadzeniem rocznego ograniczenia wysokości środków Funduszu Pracy na szkolenie jednej osoby do 150% przeciętnego wynagrodzenia (art. 109a ust. 2 ustawy). Wprowadzona zmiana ma na celu wyeliminowanie ewentualnych nieprawidłowości w zakresie dofinansowania kosztów szkolenia kadr urzędów pracy dotyczących kierowania na szkolenia/studia wielokrotnie tych samych pracowników, co w efekcie może powodować, że część pracowników nie może w nich uczestniczyć.

Łączna kwota przeznaczona na koszty szkolenia kadr publicznych służb zatrudnienia i Ochotniczych Hufców Pracy nie zmieni się i nadal w okresie trzech lat nie może ona przekroczyć iloczynu dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz przeciętnej liczby zatrudnionych w urzędzie w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, według stanu na dzień 1 stycznia w pierwszym roku finansowania szkoleń. Zatem zmiana nie powoduje zwiększenia kosztów ponoszonych z Funduszu Pracy na szkolenia pracowników, a jedynie wprowadza zasadę równości w dostępie do szkoleń przez ograniczenie możliwości faworyzowania pewnych grup pracowników.

Równocześnie wprowadzona zmiana zapobiega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy szkoleń i studiów bardzo drogiej, odbywających się np. za granicą.

Z monitoringu szkoleń pracowników urzędów pracy finansowanych lub współfinansowanych ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego za 2012 r. wynika, że średni koszt szkolenia 1 pracownika urzędu pracy finansowany z Funduszu Pracy wyniósł ok. 675 zł. Analiza kosztów poszczególnych szkoleń wykazała bardzo duże zróżnicowanie – od kilku złotych na osobę do nawet 9 tys. Równocześnie fakt, że osoba uczestniczyła w bardzo drogiej szkoleniu, nie wykluczał jej uczestnictwa w kilku szkoleniach, co jeszcze zwiększało koszty szkoleń niektórych pracowników. Sytuacja ta powodowała, że dostęp do szkoleń innych osób ze względu na ograniczone środki finansowe był utrudniony.

Jednocześnie planuje się rozszerzenie możliwości finansowania studiów dla kadr publicznych służb zatrudnienia i Ochotniczych Hufców Pracy na analogicznych zasadach, jak ma to miejsce w odniesieniu do szkoleń. W sytuacji gdy szkolenie kadry Ochotniczych Hufców Pracy stanowiłoby pomoc publiczną – będzie to pomoc udzielana na zasadach pomocy de minimis.

63. W art. 109e ustawy została uregulowana kwestia przekazywania do Banku Gospodarstwa Krajowego środków z Funduszu Pracy oraz środków, o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216), na finansowanie pożyczek na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej oraz usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61e, wraz z kosztami ich obsługi.

64. W art. 109f ustawy wprowadza się zrównanie zasad przyznawania, zwrotu i egzekucji świadczeń przyznawanych przez urzędy pracy ze środków innych niż Fundusz Pracy z zasadami wskazanymi w ustawie dla świadczeń wypłacanych z Funduszu Pracy. W szczególności dotyczy to stypendiów szkoleniowych i stażowych wypłacanych ze środków innych niż Funduszu Pracy przy projektach realizowanych przez urzędy pracy w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

65. Art. 109g ustawy umożliwia przekazywanie do Banku Gospodarstwa Krajowego środków Unii Europejskiej na finansowanie pożyczek na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej oraz usług doradczych i szkoleniowych,

o których mowa w art. 61e, wraz z kosztami ich obsługi.

66. Rozszerzono kompetencje ministra właściwego do spraw pracy, określone w art. 118b ustawy, o uprawnienie do zlecenia przeprowadzenia operacyjnego audytu zewnętrznego w powiatowym urzędzie pracy. Audyt ten będzie przeprowadzany w urzędach pracy uzyskujących niezadowalające efekty w zakresie wydatkowania środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Audyt będzie zlecany podmiotowi niezależnemu od jednostki audytowanej, posiadającemu niezbędne kwalifikacje i doświadczenie lub dysponującemu osobami uprawnionymi do wykonania zlecenia, zgodnie z powszechnie uznanymi, międzynarodowymi standardami audytu w zakresie:

- oceny efektywności zarządzania jednostką (czyli sposobu, w jaki kierownictwo jednostki planuje swoje działania, a następnie kontroluje realizację tych działań),
- badania efektywności działania jednostki (tj. relacji między wynikami działalności a kosztami).

Wynikiem audytu będą rekomendacje dla jednostki, dotyczące realizacji wybranych zadań określonych w art. 9 ust. 1 ustawy. Rekomendacje będą stanowiły podstawę wystąpienia ministra właściwego do spraw pracy do zarządu powiatu z wnioskiem o opracowanie programu naprawczego (art. 118b ustawy).

67. W art. 121 ust. 2 i 3 ustawy rozszerzono sankcję karną na wszystkie osoby, które, świadcząc usługi z zakresu agencji zatrudnienia, odpowiednio pobierają od osób opłaty z tytułu pośrednictwa pracy lub nie przestrzegają zasady zakazu dyskryminacji.

68. Dodaje się art. 121c w zw. z art. 19ca ustawy, w którym wprowadza się sankcję karną w związku z nałożeniem na agencje zatrudnienia obowiązku przedstawiania osobom skierowanym do pracy (na staż zawodowy lub praktykę) za granicą do podmiotu zagranicznego pisemnej informacji o kosztach, opłatach i innych należnościach, które mogą być poniesione przez osoby w związku z podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą.

69. Zmiana art. 122 ust. 2 ustawy ma na celu wyeliminowanie obecnie istniejącej sytuacji, w której każdy kontrolowany podmiot może wpłacić zaległe składki na Fundusz Pracy już w trakcie kontroli i tym samym uniknąć wskazanej sankcji. Prowadzi to do stanu, w którym wskazana sankcja jest fikcją, i jednocześnie zachęca do

nieopłacania w terminie składek na Fundusz Pracy.

Analogiczna sytuacja dotyczy art. 119 ust. 3 ustawy. Obecne brzmienie tej normy pozwala osobie bezrobotnej, w trakcie kontroli u pracodawcy, na powiadomienie urzędu pracy o podjęciu zatrudnienia u tego pracodawcy lub zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego i tym samym wskazany przepis pozwala na uniknięcie sankcji.

W związku z powyższym wprowadzona została zmiana w art. 119 ust. 3 oraz art. 122 ust. 2 ustawy polegająca na zastąpieniu zwrotu „przed dniem przeprowadzenia kontroli” zwrotem „przed dniem rozpoczęcia przeprowadzenia kontroli”.

ZMIANY W INNYCH USTAWACH

1. W związku z zastąpieniem dotychczasowych rozwiązań na rzecz wspierania kształcenia pracowników u pracodawców, którzy utworzyli zakładowy fundusz szkoleniowy, przez KFS, konieczne są zmiany w przepisach podatkowych. W związku z powyższym w:

1) ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) w art. 14 w ust. 2 uchyla się pkt 13;

2) ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397, z późn. zm.) w art. 12 w ust. 1 uchyla się pkt 5b.

2. Propozycja zmiany art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216) ma na celu umożliwienie przekazywania do Funduszu Pracy oraz Banku Gospodarstwa Krajowego przychodów ze sprzedaży należących do Skarbu Państwa akcji i udziałów, stanowiących do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 25, poz. 253, z późn. zm.) rezerwę na cele uwłaszczenia, z przeznaczeniem na finansowanie zadań ministra właściwego do spraw pracy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu. Wprowadzona zmiana umożliwi finansowanie, z przekazywanych do Banku Gospodarstwa Krajowego ww. środków, pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczek na utworzenie stanowisk pracy dla

bezrobotnego, jak również usług doradczo-szkoleniowych, z których będą mogli skorzystać ubiegający się o pożyczkę.

3. W związku z wprowadzeniem w projekcie ustawy nowych instrumentów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym bonu na zasiedlenie oraz szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych między starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową, konieczne jest uzupełnienie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), tak aby również osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu mogły skorzystać z tych instrumentów.

4. Zmiana w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zmiana w art. 41 ust. 10 polega na zwolnieniu powiatowego urzędu pracy, jako płatnika składek, z obowiązku przekazywania bezrobotnym bez prawa do zasiłku, za których odprowadzana jest tylko składka na ubezpieczenie zdrowotne, imiennego raportu rocznego o podleganiu temu ubezpieczeniu. Zmiana ta ma na celu usunięcie kosztownego, a jednocześnie zbędnego z uwagi na wejście w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. systemu eWUŚ, obowiązku i jednocześnie jest realizacją licznych postulatów powiatowych urzędów pracy.

Zmiana w art. 50 ustawy ma na celu zapewnienie publicznym służbom zatrudnienia bezpłatnego dostępu do danych zgromadzonych w postaci elektronicznej na kontach ubezpieczonych, niezależnie od rodzaju płatnika, dotyczących zarówno okresu bieżącego, jak i wcześniejszych okresów rozliczeniowych.

Udostępnianie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych publicznym służbom zatrudnienia, w postaci elektronicznej, danych, o których mowa w art. 50, ma na celu: potwierdzanie faktu zgłoszenia osób bezrobotnych do ubezpieczeń, weryfikację kwot należnych składek na ubezpieczenia osób bezrobotnych za dany okres rozliczeniowy, wykrywanie oraz zapobieganie naruszeniom przepisów ustawy w przypadku występowania zbiegów tytułów do ubezpieczeń osób bezrobotnych dotyczących zarówno okresu bieżącego, jak i wcześniejszych okresów rozliczeniowych oraz weryfikację faktu podlegania ubezpieczeniom w okresie następującym po pozbawieniu

osób statusu bezrobotnego.

Zakres danych ujętych w art. 50, które będą udostępniane w postaci elektronicznej, odzwierciedla zakres danych przekazywanych aktualnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w postaci papierowej i jest niezbędny dla nadania statusu osoby bezrobotnej oraz wypłaty świadczeń. Przekazanie danych w postaci elektronicznej ma na celu usprawnienie realizowanych procesów i wyeliminowanie błędów podczas przenoszenia danych do systemów z dokumentów papierowych.

5. Zmiana w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 i 509).

W celu poprawy efektywności działań adresowanych do bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, wobec których powiatowy urząd pracy określił profil pomocy wskazujący na duże oddalenie od rynku pracy i znaczny brak gotowości do podjęcia pracy, konieczne jest wdrożenie rozwiązań w zakresie PAI. PAI jest rozwiązaniem fakultatywnym, realizowanym w zależności od możliwości finansowych gminy, we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W związku z wprowadzeniem PAI konieczne jest wprowadzenie zmian w ustawie o pomocy społecznej.

Zmiana w art. 11 ust. 2 ma na celu włączenie PAI do katalogu działań, których odmowa lub przerwanie może skutkować sankcjami wobec klienta pomocy społecznej, w postaci wstrzymania, odmowy lub utraty prawa do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Zmiana art. 17 ust. 2 pkt 5 ma na celu włączenie PAI w katalog zadań własnych gminy.

Zmiana w art. 108 ust. 2 jest konsekwencją zmiany w art. 50 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

6. Zmiana w art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 170) ma na celu dostosowanie przepisów tej ustawy do zmian wprowadzanych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zakresie określenia długości pobierania zasiłku dla bezrobotnych w dniach zamiast w miesiącach.

7. Propozycja zmiany w art. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121, z późn. zm.) ma na celu rozszerzenie przypadków niewypłacalności, określonych w tym przepisie, o przypadek wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika na postanowienie o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu oraz o określenie daty takiej niewypłacalności.

8. Zmiana w art. 10 ust. 1 w pkt 3 lit. f ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2012 r. poz. 404, z późn. zm.) ma na celu dostosowanie przepisów tej ustawy do zmian wprowadzanych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. rozszerzenie kompetencji Państwowej Inspekcji Pracy o kontrole pozostałych podmiotów, nieposiadających wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, czyli poza dotychczasowe podmioty kierujące osoby w celu nabywania umiejętności praktycznych (odbycia praktyk, staży zawodowych). W ślad za tym – zgodnie ze zgłoszoną przez Państwową Inspekcję Pracy uwagą – możliwa będzie realizacja przepisów art. 121 ust. 2 i 3 oraz art. 121c w zaproponowanym brzmieniu.

Informacja o podleganiu projektu notyfikacji

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie określonym przepisami tej ustawy.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty objęte skutkami wejścia w życie ustawy

Regulacje zawarte w projekcie ustawy bezpośrednio dotyczą:

- 1) samorządów województw (wojewódzkich urzędów pracy);
- 2) samorządów powiatowych (powiatowych urzędów pracy);
- 3) ministra właściwego do spraw pracy;
- 4) bezrobotnych i poszukujących pracy;
- 5) pracodawców oraz podmiotów powierzających pracę cudzoziemcom;
- 6) ośrodków pomocy społecznej;
- 7) samorządów gminnych;
- 8) agencji zatrudnienia;
- 9) organizacji pozarządowych (NGO);
- 10) żłobków lub klubów dziecięcych tworzonych i prowadzonych przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej;
- 11) producentów rolnych będących osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, zamieszkującymi lub mającymi siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz będącymi posiadaczami gospodarstwa rolnego prowadzącymi dział specjalny produkcji rolnej;
- 12) studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych;
- 13) cudzoziemców wykonujących prace w Polsce;
- 14) Państwowej Inspekcji Pracy;
- 15) Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 16) rad zatrudnienia;
- 17) wojewódzkich komisji dialogu społecznego.

2. Zakres konsultacji społecznych

Projekt ustawy został poddany konsultacjom społecznym w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854,

z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.).

Projekt został przekazany do opinii następującym podmiotom:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 3) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 4) Business Centre Club;
- 5) Pracodawcom RP;
- 6) Krajowej Izbie Gospodarczej;
- 7) Konfederacji Lewiatan;
- 8) Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych;
- 9) Związkowi Rzemiosła Polskiego;
- 10) Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Uwagi do projektu ustawy zostały zgłoszone przez:

- 1) Forum Związków Zawodowych (FZZ), które wyraziło negatywną ocenę projektu. FZZ wskazało, iż zaproponowane zmiany dotyczące działania instytucji rynku pracy są chybione. W szczególności wyrażono negatywną ocenę zlecenia zadań w zakresie rynku pracy podmiotom prywatnym, wskazując, że jest to jedynie próba zwolnienia się z odpowiedzialności za politykę rynku pracy przez administrację państwową.
- 2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ), które wskazało, że nowelizacja nie posiada jednorodnego przedmiotu i reguluje jedynie wycinkowo pewne materie, nie stanowiąc spójnego i przejrzystego narzędzia realizacji polityki rynku pracy. W szczególności negatywnie oceniono:
 - zasady dofinansowania pracowników powiatowych urzędów pracy z 7% limitu Funduszu Pracy,
 - rozwiązanie, że przy umowach trójstronnych koszt szkolenia stanowi dla pracodawcy pomoc de minimis,
 - zmiany w zakresie zaliczania okresu pracy świadczonej w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności,
 - nieuregulowanie kwestii zwolnienia z opodatkowania członków rad zatrudnienia uczestniczących w szkoleniach finansowanych z Funduszu Pracy.

- 3) Pracodawców RP, którzy pozytywnie ocenili rozwiązania zawarte w projekcie. W szczególności pozytywnie oceniono utworzenie Rady Rynku Pracy w miejsce Naczelnej Rady Zatrudnienia, rozwiązania mające na celu zwiększenie efektywności działania urzędów pracy oraz poprawę sytuacji osób młodych na rynku pracy.
- 4) Konfederację Lewiatan, która uznając konieczność przeprowadzenia kompleksowej reformy rynku pracy wniosła szereg uwag do projektu. W szczególności pozytywnie oceniono wprowadzenie profilowania pomocy osobom bezrobotnym, zobowiązanie sektora publicznego do przekazywania informacji o wolnych miejscach pracy, pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej, powołanie KFS. Negatywnie oceniono ograniczenie podmiotowe świadczenia aktywizacyjnego i grantu na telepracę tylko do osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej w wychowaniem dziecka, PAI, zasady finansowania i zlecania usług aktywizacyjnych podmiotom prywatnym, gwarancje zatrudnienia dla osób 50+ i 60+. Konfederacja Lewiatan przekazała również propozycje i uwagi dotyczące zmian w zasadach funkcjonowania agencji zatrudnienia.
- 5) Związek Rzemiosła Polskiego, który ocenił, że zmiany przewidziane w projekcie mają charakter kompleksowy. Wskazano jednocześnie na konieczność weryfikacji przyjętego w projekcie ujednoczenia w zakresie zasad udzielania pomocy pracodawcom korzystającym z refundacji z Funduszu Pracy wynagrodzenia młodocianych pracowników, podnosząc, że pomoc de minimis może wiązać się dla pracodawców z dodatkowymi obciążeniami.
- 6) Krajową Izbę Gospodarczą, która pozytywnie zaopiniowała większość proponowanych zmian zawartych w projekcie. W szczególności za słuszne uznano wprowadzenie szerszego dostępu do instrumentów rynku pracy, profilowanie bezrobotnych, wprowadzenie rozwiązań zwiększających wpływ samorządów na kształtowanie polityki rynku pracy oraz rozwiązania mające przyczynić się do poprawy efektywności działania urzędów pracy. Negatywnie oceniono natomiast zapisy dotyczące składu Rady Rynku Pracy.
- 7) Business Centre Club (BCC), który pozytywnie ocenił następujące rozwiązania przewidziane w projekcie:
- uzależnienie przyznania środków na aktywizację zawodową i wynagrodzenia pracowników powiatowych urzędów pracy od efektów ich działań,

- włączenie podmiotów prywatnych w realizację zadań powiatowych urzędów pracy,
- utworzenie Rady Rynku Pracy i zaangażowanie w jej działalność pracodawców,
- utworzenia KFS,
- refundację/zwolnienie pracodawców z części kosztów związanych z zatrudnieniem osób do 30. roku życia,
- zmiany dotyczące agencji zatrudnienia.

Jednocześnie BCC wskazał na elementy wymagające dopracowania, dotyczące poniższych rozwiązań:

- obowiązku zwrotu przez pracodawcę wypłaconych świadczeń wraz z odsetkami w przypadku rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę w trakcie przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego lub niewywiązanie się przez niego z warunku utrzymania osoby w zatrudnieniu przez odpowiednio 6 i 12 miesięcy,
- ustalenia wysokości stawki godzinowej pracy trenera prowadzącego zajęcia w ramach PAI w wysokości nie wyższej niż 50 zł,
- wypłaty poszczególnych transz dla realizatora działań aktywizacyjnych,
- bonu na zasiedlenie.

8) NSZZ „Solidarność”, który zgłosił uwagi do projektu m.in. w zakresie:

- przyjęcia liczby doradców klienta jako jednego z kryteriów przyznania urzędów pracy środków z Funduszu Pracy oraz powiązania wynagrodzeń urzędników z efektywnością podejmowanych przez nich działań,
- obligatoryjnego nadania klauzuli natychmiastowej wykonalności decyzjom administracyjnym pozbawiającym osoby statusu bezrobotnego oraz zasiłku dla bezrobotnych,
- zmian w określeniu zakresu podmiotowego grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- konieczności uwzględnienia w przypadku grantu na telepracę wszelkich przypadków ustania stosunku pracy, nie zaś tylko dobrowolnej rezygnacji z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad osobą zależną,
- konieczności doprecyzowania, czy możliwość refundacji składek na ubezpieczenia społeczne dla skierowanych bezrobotnych do 30. roku życia podejmujących pracę po

raz pierwszy w życiu dotyczyć ma wyłącznie stosunku pracy czy też również innej pracy zarobkowej,

- umożliwienia zlecenia aktywizacji bezrobotnych agencjom zatrudnienia,
- konieczności doprecyzowania przepisów dotyczących bonów: szkoleniowego, stażowego i na zatrudnienie, poprzez wskazanie, że jeżeli wniosek został złożony przez bezrobotnego przed ukończeniem 30. roku życia, pomoc w tej formie może być realizowana po ukończeniu przez niego tego wieku,
- niezasadności zawężenia grupy docelowej świadczeniobiorców w przypadku bonu na zasiedlenie,
- niezasadności zwolnienia pracodawców z obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy za skierowanych bezrobotnych w wieku do 30. roku życia.

Ponadto NSZZ „Solidarność” wskazał na konieczność likwidacji powiązania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego ze statusem bezrobotnego.

Projekt ustawy był również przedmiotem konsultacji dokonanych z przedstawicielami urzędów pracy na spotkaniu w siedzibie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, jak i w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST). W wyniku dokonanych uzgodnień:

- doprecyzowano przepisy dotyczące prawa do zasiłku dla bezrobotnych przyznawanego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- zmodyfikowano skład wojewódzkiej i powiatowej rady rynku pracy o przedstawicieli samorządu terytorialnego oraz w przypadku Rady Rynku Pracy o przedstawiciela KWRiST reprezentującego stronę samorządową,
- doprecyzowano zapisy dotyczące bonów szkoleniowych, stażowych oraz na zasiedlenie,
- doprecyzowano kwestie zasad zatrudniania dyrektorów wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy – powołanie zastąpiono nawiązaniem stosunku pracy,
- wprowadzono proporcjonalny zwrot uzyskanych przez pracodawców środków w ramach grantu na telepracę,
- ograniczono krąg osób, którym urząd pracy musi przedstawić propozycje aktywizacji w ciągu 4 miesięcy od dnia zarejestrowania w urzędzie pracy do bezrobotnych do 25. roku życia.

Projekt został pozytywnie zaopiniowany przez KWRiST oraz Naczelną Radę Zatrudnienia.

3. Analiza wpływu aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz na sytuację i rozwój regionalny

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wdrożenie nowych projektowanych form aktywizacji oraz realizacja nowych zadań ujętych w poniższych tabelach nie spowoduje wzrostu wydatków Funduszu Pracy w 2014 r. w porównaniu z poziomem wydatków zaplanowanych na 2013 r.

Uwzględniając prawnie zdeterminowane wydatki na 2014 r. oraz finansowanie nowych rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw, poziom wydatków Funduszu Pracy w 2014 r. i kolejnych latach nie będzie wymagał zwiększenia w porównaniu z 2013 r.

Skutki przedstawionych działań nie mają charakteru automatycznego, a ich wielkość będzie kształtowana w planie finansowym Funduszu Pracy na dany rok. Zwiększenie kosztów poszczególnych działań na dany rok będzie finansowane każdorazowo poprzez zmianę struktury kosztów ujętych w planie finansowym Funduszu Pracy.

Jednocześnie zakłada się, że dzięki wprowadzeniu proponowanych zmian możliwe będzie osiągnięcie dodatkowych wpływów z tytułu podatku PIT oraz składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń osób, które zostaną zatrudnione w wyniku wprowadzenia zaproponowanych w ustawie zmian. Tym samym przewiduje się, że proponowane rozwiązania wpłyną pozytywnie na stan finansów publicznych. Maksymalny poziom tych wpływów oszacowano na kwotę ok. 300 mln zł rocznie (z czego ok. 25 mln stanowiłoby dodatkowe wpływy samorządów), przy przyjęciu założenia o tym, że:

1) wymienione w tabeli 2 instrumenty będą charakteryzowały się efektywnością netto na poziomie 15% (założono średnią efektywność obecnych instrumentów w wysokości 4% netto);

2) wprowadzenie możliwości profilowania bezrobotnych spowoduje przesunięcie środków Funduszu Pracy w kierunku finansowania instrumentów dla osób rzeczywiście potrzebujących wsparcia³⁾.

Jednocześnie należy podkreślić, że wyliczone w ten sposób skutki dla sektora finansów publicznych mają charakter skutków maksymalnych, a rzeczywiste skutki dla sektora finansów publicznych z dużym prawdopodobieństwem będą niższe od tak oszacowanych.

Tabela 1. Porównanie wydatków Funduszy Pracy bez zmian i z wprowadzeniem zmian do ustawy (w tys. zł)

Lp.	Treść	Plan na 2013 r.	Projekt planu na 2014 r. na podstawie 2013 r. ze zmianą ustawy	Projekt planu na 2015 r. na podstawie 2013 r. ze zmianą ustawy
1.	2.	3.	4.	5.
od 1 do 8	Zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz celowy	10 803 963,00	10 803 963,00	10 803 963,00
1.	Obligatoryjne (poz. w planie finansowym 1-4), z tego:	5 589 985,00	5 589 985,00	5 589 985,00
2.	Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (poz. 5), w tym:	4 655 080,00	4 541 681,00	4 515 202,00
2.1	koszty związane ze specjalizacją oraz realizacją staży podyplomowych lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych (poz. 5.10)	835 329,00	0,00	0,00
2.2	dotychczasowe formy zawarte w poz. od 5.1 do 5.21 z wyłączeniem 5.10, w tym:	3 819 751,00	3 681 681,00	3 555 202,00
2.2.1	nowe formy aktywizacji (szczegóły w tabeli poniżej)	0,00	500 000,00	500 000,00
2.2.2	zlecenie działań przez wojewódzki urząd pracy	0,00	160 000,00	160 000,00
2.2.3	KFS	0,00	100 000,00	200 000,00
2.2.4	BGK - pożyczki	0,00	100 000,00	100 000,00

³⁾ Dla celów oszacowania maksymalnego możliwego efektu proponowanej zmiany założono, że uwolni to dodatkowe środki dla 10% uczestników programów aktywizacyjnych, które zostaną wykorzystane z (bardzo wysoką) 15% efektywnością netto.

3.	Wynagrodzenia, składki, dodatki do wynagrodzeń oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (poz. 6), w tym:	189 000,00	260 835,00	287 451,00
*	- wynagrodzenia i składki pracowników powiatowych urzędów pracy	135 000,00	206 835,00	233 451,00
4.	Pozostałe zadania (poz. od 7.1 do 7.13)	309 898,00	318 375,00	318 247,00
5	CLIPKZ badania, opracowania, prognozy, ekspertyzy, analizy, wydawnictwa, konkursy dot. rynku pracy	0,00	32 000,00	32 000,00
6	audyt zewnętrzny w powiatowych urzędach pracy	0,00	1 000,00	1 000,00
7	1 etat do obsługi EURES w MPiPS	0,00	87,00	78,00
8	Wydatki inwestycyjne (poz. 8)	60 000,00	60 000,00	60 000,00

Źródło: Opracowanie własne MPiPS, porównanie na podstawie Planu Funduszu Pracy (część A) stanowiącego załącznik nr 6 do ustawy budżetowej na rok 2013.

*wynagrodzenia i składki pracowników powiatowych urzędów pracy w przypadku braku zmian w ustawie obowiązują do 31.12.2013 r.

Limity środków Funduszu Pracy przeznaczone na nowe formy aktywizacji przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 2. Limity środków na nowe działania przewidziane w ramach Funduszu Pracy (w tys. zł)

Nowe formy aktywizacji:	500 000,0
1. Grant na telepracę	150 000,0
2. Świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub sprawowaniem opieki nad osobą zależną	150 000,0
3. Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+	90 000,0

4. Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30. roku życia podejmujących pierwszą pracę	50 000,0
5. Finansowanie kosztów kształcenia bezrobotnych do 30. roku życia, w tym:	50 000,0
bon szkoleniowy	15 000,0
bon stażowy	20 000,0
bon zatrudnieniowy	15 000,0
6. Pokrycie kosztów wynajmu mieszkania, w związku z podjęciem zatrudnienia poza miejscem zamieszkania (bezrobotni do 30. roku życia) bon na zasiedlenie	10 000,0

Źródło: Opracowanie własne MPiPS.

Wysokość środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie poszczególnych form aktywizacji zawodowej, w tym form wskazanych w tabeli, uzależniona jest od specyfiki lokalnego rynku pracy i – stosownie do art. 109 ust. 9 ustawy – pozostawiona jest do decyzji starosty w sprawie wyboru form aktywizacji zawodowej oraz finansowania wybranych form aktywizacji zawodowej.

Wpływ na rynek pracy

Wprowadzenie zmian przewidzianych w projekcie ustawy pozytywnie wpłynie na rynek pracy. Zakłada się, że zmiany spowodują zwiększenie oddziaływania polityki rynku pracy na spadek bezrobocia i wzrost zatrudnienia oraz aktywności zawodowej. Zatem powinny one wpłynąć na zmniejszenie dystansu jaki wciąż w tym zakresie istnieje między Polską a rozwiniętymi krajami Unii Europejskiej.

Założone cele powinny zostać osiągnięte w szczególności poprzez położenie znacznego nacisku na podniesienie efektywności działań aktywizacyjnych podejmowanych przez urzędy pracy na rzecz osób bezrobotnych, co za tym idzie efektywniejsze wydatkowanie środków na aktywizację bezrobotnych. Proponowane zmiany mają także doprowadzić do ściślejszej współpracy między gminami a urzędami pracy oraz wykorzystania potencjału agencji zatrudnienia w aktywizacji grup bezrobotnych najbardziej oddalonych od rynku pracy.

Przyszła sytuacja demograficzna Polski wciąż wymaga podjęcia dwutorowo szczególnych działań, z jednej strony przewiduje się pomoc osobom dopiero wchodzącym na rynek pracy, z drugiej zaś strony stworzone zostaną odpowiednie zachęty m.in. do podnoszenia kompetencji i kwalifikacji przez osoby starsze, a także poprzez stworzenie zachęt pracodawców do ich zatrudniania. Szacuje się, że wprowadzenie zaproponowanych w projekcie zmian w zakresie wprowadzenia profilowania bezrobotnych oraz zwiększenia katalogu instrumentów, które mogą być stosowane przez urzędy pracy, może spowodować utworzenie lub utrzymanie maksymalnie ok. 20 tysięcy miejsc pracy, które nie powstałyby w przypadku niewprowadzenia projektowanych rozwiązań.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowane zmiany ustawy powinny w sposób bezpośredni i pośredni przyczynić się do lepszego wykorzystania zasobów ludzkich w gospodarce. Ponieważ generalnie nie będzie się to wiązało z dodatkowymi kosztami ponoszonymi przez przedsiębiorstwa, można założyć, że poprawi się konkurencyjność polskiej gospodarki oraz nastąpi rozwój przedsiębiorczości wynikający z powstawania nowych przedsiębiorstw.

Ocena obciążeń administracyjnych (kosztów i korzyści):

- 1) zadania samorządu województwa w zakresie:
 - a) weryfikacji listy zawodów, w których możliwe jest refundowanie wynagrodzeń pracowników młodocianych

Obowiązek corocznej weryfikacji listy zawodów, w których możliwe jest refundowanie wynagrodzeń pracowników młodocianych polega głównie na porównaniu listy zawodów dających możliwość refundacji z listą zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz przeprowadzeniu procedury zatwierdzenia zweryfikowanego dokumentu. Szacuje się, że nie spowoduje to istotnego zwiększenia obciążeń administracyjnych w wojewódzkich urzędach pracy – jest to obciążenie nie większe niż kilka godzin w roku dla jednego pracownika wojewódzkiego urzędu pracy. Korzyści to przede wszystkim racjonalizacja wydatkowania pieniędzy publicznych, tj. przygotowanie rzetelnej podstawy informacyjnej dla przekazywania środków

Funduszu Pracy tym pracodawcom, którzy kształcą pracowników młodocianych w zawodach potrzebnych na rynku.

b) programów regionalnych

Nie ma możliwości wyliczenia oceny obciążeń administracyjnych, związanych z realizowaniem przez samorząd województwa programów regionalnych, z uwagi na fakultatywność wprowadzonego rozwiązania.

Dodatkowo należy podkreślić, że wprowadzenie programów regionalnych jest wynikiem realizacji postulatów zgłoszonych przez wojewódzkie urzędy pracy. Zadanie to będzie realizowane przez wojewódzkie urzędy pracy w ramach zadań własnych.

Należy także zaznaczyć, że zaangażowanie wojewódzkich urzędów pracy w realizację programów regionalnych będzie zróżnicowane – większe będzie w przypadku tych wojewódzkich urzędów pracy, na terenie których znajduje się duża liczba powiatowych urzędów pracy (konieczność częstszego kontaktu z powiatowymi urzędami pracy).

c) KFS

Nie jest również możliwe precyzyjne wyliczenie kosztów realizacji zadań w wojewódzkich urzędach pracy związanych z KFS. Realizacja tych zadań nie powinna powodować dodatkowych istotnych obciążeń administracyjnych. Do obecnych zadań samorządu województwa należy podział posiadanych środków Funduszu Pracy m.in. na rzecz rozwoju zasobów ludzkich (art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (...)). Planowanie wydatków KFS i sprawozdawczość z wykonania planów będą realizowane w ramach obsługi Funduszu Pracy, gdyż KFS stanowi jego część. Podział środków będzie się odbywał według priorytetów, wzorów ustalonych przez ministra właściwego do spraw pracy we współpracy z Radą Rynku Pracy i w oparciu o plany sporządzane na podstawie zgłoszeń powiatowych urzędów pracy. Ponadto dotychczas wojewódzkie urzędy pracy realizowały działania z zakresu promocji usług i instrumentów rynku pracy, badania zapotrzebowania na zawody, oceny efektywności usług i instrumentów rynku pracy, zatem te działania będą prowadzone nadal, jedynie z uwzględnieniem wyodrębnionej tematyki związanej z KFS. Dotychczasowa sprawozdawczość Funduszu Pracy dotycząca funduszy szkoleniowych regulowanych w art. 69 ustawy zostanie zastąpiona inną – ujmującą dane dotyczące KFS. Działania

wojewódzkich urzędów pracy związane z KFS – zgodnie z projektowanym art. 109 ust. 2d – będą mogły być finansowane ze środków KFS.

2) koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego

Przepisy projektu ustawy dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego nie będą nosiły za sobą żadnych kosztów administracyjnych dla obywateli RP ani innych państw. Proponowane przepisy stanowią jedynie dostosowanie przepisów ustawy do wiążącego Polskę prawa międzynarodowego (art. 8 ust. 1 pkt 8) lub doprecyzowują właściwość organów do załatwiania spraw dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (art. 8a). Proponowane przepisy nie nakładają jednak na obywateli żadnych obowiązków, gdyż obowiązki takie wynikają bezpośrednio z przepisów prawa Unii Europejskiej lub odpowiednich dwustronnych umów międzynarodowych.

Zmiany w art. 33 ust. 4a, 4b i 4ba ustawy dotyczą dostosowania tych przepisów do przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących transferu zasiłku dla bezrobotnych. Powyższe zmiany wprowadzają również ułatwienia dla osób korzystających z możliwości transferu zasiłku dla bezrobotnych z innego państwa do Polski, co stanowi niewątpliwie korzyść administracyjną dla obywateli. Skutkiem nowo dodawanego przepisu art. 9d ustawy będzie umożliwienie bezrobotnemu, który spełnił w Polsce okresy pracy w wymiarze wystarczającym do nabycia prawa do zasiłku, a którego okresy pracy za granicą mogą mieć wpływ tylko na wysokość i okres pobierania zasiłku, pobierania zasiłku w niższej wysokości w czasie prowadzenia przez marszałka województwa postępowania wyjaśniającego dotyczącego pracy tego bezrobotnego w innym państwie członkowskim. Powyższy przepis stanowi zatem korzyść administracyjną dla obywateli w postaci zapewnienia korzystania ze świadczeń dla bezrobotnych przed ostatecznym zakończeniem postępowania wyjaśniającego.

3) agencje zatrudnienia

Proponowane rozwiązanie wprowadzające obowiązek przedstawiania osobie kierowanej do pracy za granicę informacji na piśmie o kosztach, opłatach i innych należnościach związanych z podjęciem pracy za granicą ma na celu zwiększenie zakresu ochrony i bezpieczeństwa osób będących klientami agencji zatrudnienia.

Brak jest możliwości dokonania oceny obciążeń administracyjnych wprowadzanego rozwiązania z uwagi na nowość rozwiązania oraz jego specyfikę, która dotyka aspektu bezpieczeństwa obywateli kierowanych do pracy za granicą, tj. sytuacji danego kraju, sposobu organizacji pracy u pracodawcy zagranicznego, specyfiki branży, w której podjęte zostanie zatrudnienie, przez co wprowadzane rozwiązanie ma charakter niewymierny.

Ponadto wprowadzone rozwiązanie polegające na rozszerzeniu sankcji karnej na wszystkie osoby, które świadczą usługi z zakresu agencji zatrudnienia, nie stworzy dodatkowych obciążeń administracyjnych dla Państwowej Inspekcji Pracy, gdyż nie wpłynie na zwiększenie liczby kontroli, a jedynie rozszerzy katalog podmiotów, w których takie kontrole będą mogły być przeprowadzane.

4) wymiana danych dotyczących wspólnych klientów między powiatowymi urzędami pracy a m.in. ośrodkami pomocy społecznej

Zmiany dotyczące zapewnienia dwukierunkowej wymiany danych w postaci elektronicznej dotyczących wspólnych beneficjentów, między powiatowymi urzędami pracy oraz innymi podmiotami publicznymi oraz podmiotami realizującymi zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, w szczególności jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej oraz jednostkami obsługującymi świadczenia rodzinne, umożliwią ograniczenie liczby zaświadczeń i dokumentów w postaci papierowej, które przesyłane są między ww. jednostkami. Doprowadzą również do skrócenia czasu obsługi beneficjentów i podejmowania decyzji, ograniczenia liczby błędnie wprowadzonych danych i nadużyć wynikających z braku lub opóźnień w dostarczaniu dokumentów w postaci papierowej między jednostkami z różnych obszarów. Korzyści będą więc miały charakter długofalowy, a ich wielkość będzie wzrastała wraz ze wzrostem skali zastąpienia dokumentów papierowych – dostępem do danych w postaci elektronicznej.

5) obowiązek informacyjny pracodawcy w przypadku zwolnień monitorowanych
Zmiana w art. 70 ust. 1 ustawy nie powoduje dodatkowych obciążeń administracyjnych (kosztów), bowiem przepis ten został jedynie doprecyzowany. Zgodnie z aktualnie obowiązującą regulacją w przypadku zwolnień monitorowanych pracodawca obowiązany jest uzgodnić z powiatowym urzędem pracy zakres i formy pomocy dla

swoich pracowników (zarówno sprawnych, jak i niepełnosprawnych). Doprecyzowanie tego przepisu polega na wyodrębnieniu z ogólnej liczby zwolnień monitorowanych pracowników – pracowników niepełnosprawnych. Tak więc nie jest to nowa regulacja, która powodowałaby dodatkowe koszty (obciążenia administracyjne), natomiast skutkować będzie powstaniem korzyści polegających na możliwości monitorowania sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

6) angażowanie środków Funduszu Pracy jako wkładu własnego w realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz kwestia dotycząca realizacji przez powiatowe urzędy pracy projektów finansowanych lub współfinansowanych ze źródeł innych niż Fundusz Pracy

Takie zadania są aktualnie realizowane przez wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy, a zatem nie będą generować obciążeń administracyjnych, zaś wprowadzenie regulacji w powyższym zakresie wynika z konieczności dostosowania przepisów do nowych mechanizmów Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w związku z nową perspektywą finansową 2014–2020.

I. Poprawa efektywności działania urzędów pracy

Cel regulacji:

Zwiększenie wpływu samorządu województwa na kształtowanie i koordynację regionalnej polityki w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Zwiększenie efektywności podejmowanych działań przez urzędy i motywowanie urzędów przez zmianę algorytmu przyznawania środków urzędom pracy na finansowanie poszczególnych form aktywizacji oraz zmianę podziału środków przeznaczonych na wsparcie finansowania wynagrodzeń pracowników powiatowych urzędów pracy.

Podmioty objęte regulacją:

- samorzady województw (wojewódzkie urzędy pracy),
- samorzady powiatów (powiatowe urzędy pracy),
- bezrobotni i poszukujący pracy.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozwiązania nie powodują wzrostu wydatków Funduszu Pracy w 2014 r. i latach kolejnych w porównaniu z poziomem wydatków zaplanowanych na rok 2013. Nowe zasady podziału środków Funduszu Pracy będą dokonywane w ramach limitu wydatków Funduszu Pracy przewidzianych we właściwej części budżetowej w ustawie budżetowej przez zmianę struktury wydatków Planu Funduszu Pracy.

Wpływ regulacji na rynek pracy

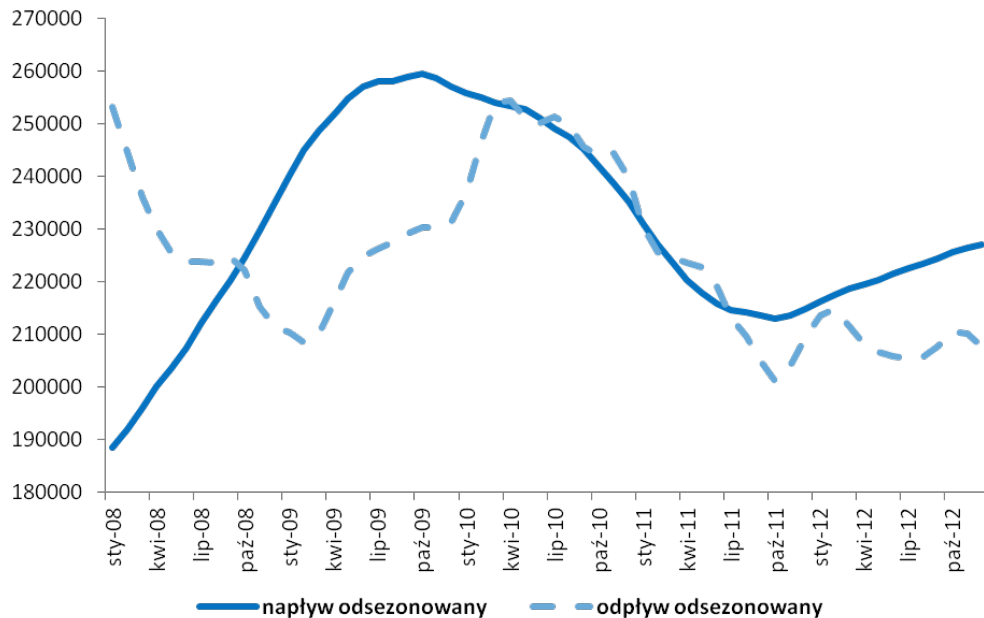
Zmiana mechanizmu rozdysponowywania środków Funduszu Pracy według nowego algorytmu, który uwzględnia zarówno liczbę bezrobotnych, stopę bezrobocia, jak i czynnik związany z efektami podejmowanych działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych, powinna przyczynić się do stworzenia zachęty dla urzędów, aby skuteczniej umieszczały w zatrudnieniu osoby bezrobotne.

Zmiana algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie uwzględniać ma efekty działań aktywizacyjnych powiatowych urzędów pracy.

Aktualnie obowiązujący algorytm nie ma powiązania z efektywnością uzyskiwaną przez urzędy pracy. Zawiera on w głównej części wskaźniki wiążące wysokość środków przyznawanych dla województwa z poziomem bezrobocia. Po zmianie algorytmu urzędy pracy będą miały realny wpływ na wysokość środków Funduszu Pracy przeznaczonych na działania aktywizacyjne.

Im bowiem wyższą efektywność działań aktywizacyjnych wypracują urzędy pracy w poprzednim roku, tym większa pula środków trafi do tych urzędów w roku następnym.

Wykres 1. Odsezonowane odpływy i napływy do bezrobocia rejestrowanego w latach 2008–2012

Źródło: Opracowanie własne MPiPS, na podstawie sprawozdania MPiPS-01, odsezonowywanie metodą TRAMO/SEATS (Gretl).

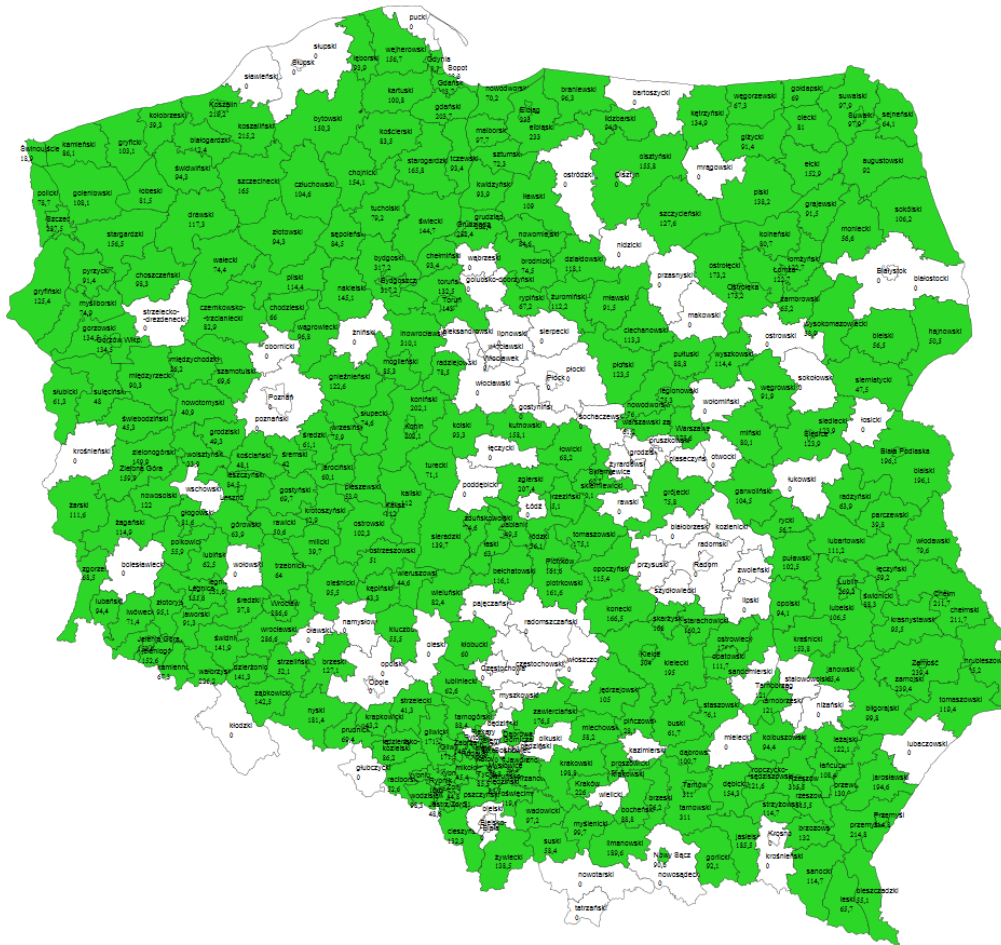
Przy założeniu, że urzędy zaczną działać proefektywnie, tj. m.in. zaczną umieszczać bezrobotnych w pracy niesubsydiowanej, zwiększeniu ulegną odpływy z bezrobocia z tego tytułu. Przy założeniu utrzymania obecnych tendencji dotyczących napływów do bezrobocia, po usunięciu sezonowości, proponowane rozwiązanie powinno przyczynić się w kolejnych latach do zmniejszenia dystansu między napływem a odpływem z bezrobocia (por. Wykres 1).

Zwiększenie efektywności działania urzędów pracy wspomagane będzie również wprowadzeniem motywacyjnego podziału środków na wynagrodzenia dla pracowników kluczowych i kadry kierowniczej tych urzędów. Podział przewiduje przyznanie 5% limitu środków z Funduszu Pracy wszystkim samorządom powiatowym na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników pełniących funkcje doradców klienta oraz dodatkowych 2% limitu środków z Funduszu Pracy, które naliczane będą dla wszystkich samorządów na sfinansowanie kosztów nagród i składek na ubezpieczenia społeczne dla pracowników pełniących funkcje doradców klienta i kadry kierowniczej

urzędu pracy. Przyznanie limitu wymagało będzie spełnienia przez urząd pracy w roku poprzedzającym 2 z 3 warunków.

Na podstawie danych o wydatkach Funduszu Pracy na finansowanie w 2013 r. wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy dokonana została symulacja rozdysponowania puli 2% środków Funduszu przeznaczonych na nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne dla pracowników pełniących funkcje doradców klienta i kadry kierowniczej urzędów pracy. Symulacje sporządzono, wykorzystując dane statystyczne za rok 2012 o efektywności zatrudnieniowej i kosztowej oraz o liczbie pracowników urzędów pracy i obsługiwanych bezrobotnych. Kryteria dostępu wynikające z projektu ustawy do dodatkowych 2% środków spełnia średnio około 75% powiatowych urzędów pracy. Urzędy pracy spełniające ww. kryteria dostępu do dodatkowych 2% środków Funduszu Pracy przeznaczonych na nagrody kadry kierowniczej i doradców klienta zostały zaznaczone na poniższej mapie (kolor zielony).

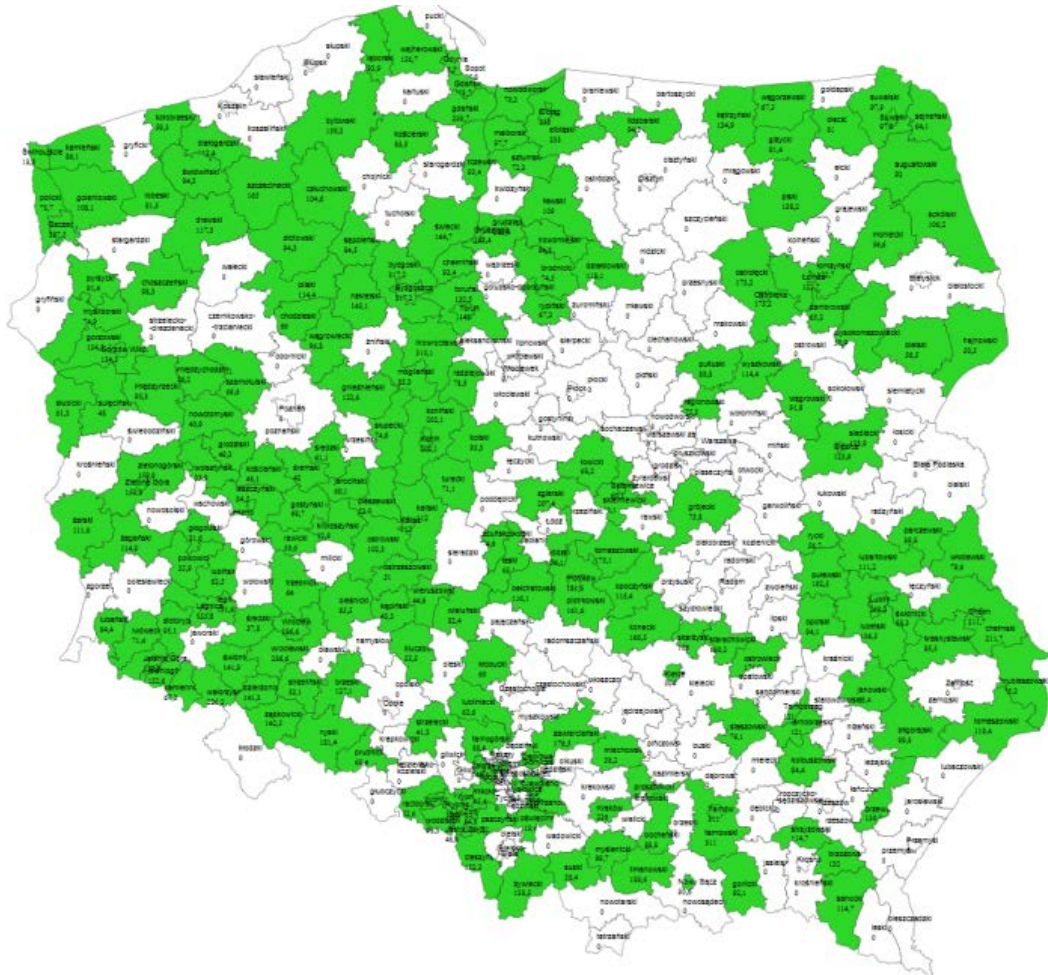
Rysunek 1. Urzędy pracy spełniające kryteria dostępu do dodatkowych 2% środków Funduszu Pracy

Źródło: Obliczenia i opracowanie własne MPiPS na podstawie danych ze sprawozdania MPiPS-01 wraz z załącznikami.

Mapa Polski z zaznaczonym na zielono obszarem powiatów spełniających kryteria otrzymania środków Funduszu Pracy na finansowanie kosztów nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy pełniących funkcje doradców klienta oraz kadry kierowniczej, tzw. 2%, w latach 2015–2017 (symulacja na podstawie danych statystycznych za 2012 rok, dotyczących efektywności zatrudnieniowej i kosztowej oraz liczby pracowników kluczowych i bezrobotnych).

Rysunek 2. Urzędy pracy spełniające kryteria dostępu do dodatkowych 2% środków Funduszu Pracy w latach 2015–2017

Źródło: Obliczenia i opracowanie własne MPiPS na podstawie danych ze sprawozdania MPiPS-01 wraz z załącznikami oraz sprawozdania MPiPS-02.

Projekt ustawy przewiduje 3 warunki, z których spełnienie dwóch upoważnia do otrzymania środków. Sposób ten zapewnia przejrzystość i czytelność wyników oraz daje możliwość wyciągania wniosków, w jakich obszarach powinna nastąpić poprawa działań powiatowych urzędów pracy. Proponowane rozwiązanie premiuje urzędy charakteryzujące się nie tylko odpowiednio wysoką efektywnością działań, która może być mierzona wieloma czynnikami, ale również ma premiować urzędy charakteryzujące

się wysokim standardem podejścia do klienta i zwiększeniem dostępu do usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.

W celu umożliwienia stopniowego dostosowania się powiatowych urzędów pracy do zachodzących zmian, do projektu ustawy wprowadzone zostały przepisy mające na celu złagodzenie w 2014 r. kryteriów otrzymania dodatkowych 2% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, tak aby środki te otrzymało 75% powiatowych urzędów pracy w skali kraju.

Proponowana regulacja ma na celu stworzenie powiatowym urzędom pracy możliwości przystosowania się do funkcjonowania w nowym, zmienionym otoczeniu prawnym, tj. – w przedmiotowym przypadku – zgodnie z nowymi regulacjami w zakresie efektywności działania urzędów pracy.

Po upływie dwóch lat przeprowadzona i podjęta zostanie odpowiednio ewaluacja i decyzja o ewentualnym utrzymaniu rozwiązania bądź rezygnacji z niego.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowana regulacja będzie miała pozytywny, choć niewielki wpływ na konkurencyjność gospodarki. Relatywnie niewielkie, w stosunku do liczby pracujących w gospodarce, zwiększenie odpływu nie powinno mieć wpływu na presję płacową ani też na zwiększenie produktywności.

Rozwiązania przyjęte w innych krajach UE/OECD

Proefektywnościowe rozwiązania w zakresie gospodarowania środkami publicznymi (środkami Funduszu Pracy) przeznaczonymi na działania aktywizacyjne na rzecz bezrobotnych są zbieżne z tendencjami obserwowanymi w krajach OECD i Unii Europejskiej.

II. Poprawa jakości usług świadczonych bezrobotnym stosownie do ich potrzeb

IIa. Profilowanie pomocy dla bezrobotnych oraz poprawa standardów działania urzędów pracy

Cel regulacji:

Zapewnienie szybszej i lepiej dostosowanej pomocy dla bezrobotnych, a także zwiększenie efektywności podejmowanych działań przez urzędy.

Podmioty objęte regulacją:

- bezrobotni,
- powiatowe urzędy pracy.

Proponowane rozwiązania

Na podstawie wskazanych w uzasadnieniu doświadczeń proponuje się wprowadzenie nowego podejścia do indywidualizacji form pomocy kierowanych do bezrobotnych przez ich profilowanie. Pomoc ta uzależniona będzie od rodzaju potrzeb bezrobotnego i powiązana z charakterem działań, jakie można bezrobotnemu zaproponować po zdiagnozowaniu jego aktualnej sytuacji.

Połączenie koncepcji profilowania i adresowania odpowiedniej pomocy prowadzi do standaryzacji sposobu świadczenia usług zatrudnieniowych i doboru aktywnych programów rynku pracy do bezrobotnych. Przekłada się to na poprawę jakości oraz przejrzystości dostępu do usług i instrumentów wykorzystywanych do aktywizacji bezrobotnych i sprzyjać będzie poprawie efektywności i adekwatności udzielanej pomocy.

Przewiduje się wprowadzenie trzech profili pomocy. Pierwszym profilem pomocy objęci zostaną bezrobotni aktywni, dla których podstawowym wsparciem będą usługi z zakresu pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz w ograniczonym zakresie inne formy wsparcia. Drugim profilem pomocy objęci zostaną bezrobotni wymagający wsparcia, którzy korzystać będą ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy, jakie oferują urzędy pracy. Trzecim profilem pomocy objęci zostaną bezrobotni oddaleni od rynku pracy, zarówno tacy, którzy z różnych powodów zagrożeni są wykluczeniem społecznym, jak i tacy, którzy z własnego wyboru nie są zainteresowani podjęciem pracy lub uchylają się od pracy legalnej.

U podstaw indywidualnego podejścia pracownika urzędu pracy do konkretnego bezrobotnego leży założenie, że bezrobotni różnią się między sobą poziomem tzw. zatrudnialności, który dodatkowo obniża się wraz z wydłużaniem okresu pozostawania bez pracy. Zakłada się, że urząd pracy wykorzystywać będzie kwestionariusz

rekomendowany przez ministra właściwego do spraw pracy, który pozwoli określić profil pomocy właściwy dla danej osoby (hard profiling). Zakłada się również, że urząd pracy w sytuacjach szczególnych będzie mógł dokonać korekt profilu określonego w wyniku badania kwestionariuszem (soft profiling). Korekta profilu może mieć miejsce wyłącznie w sytuacji, kiedy pracownik urzędu przeprowadzający badanie kwestionariuszem stwierdzi, że określony profil wyklucza możliwość udzielenia takiej formy pomocy, która w indywidualnym przypadku mogłaby być najbardziej skuteczna i doprowadzić bezrobotnego do szybkiego powrotu na rynek pracy. Szacuje się, że skala korekt będzie nieznaczna i nie powinna przekraczać 10–15%.

Dzięki temu przewiduje się uzyskanie dobrych efektów dopasowania profili oferowanej pomocy do zarejestrowanych bezrobotnych, a co za tym idzie wyższy odsetek bezrobotnych lokowanych na rynku pracy dzięki stosowanym instrumentom.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozwiązania nie powodują wzrostu wydatków Funduszu Pracy w 2014 r. i latach kolejnych w porównaniu z poziomem wydatków zaplanowanych na rok 2013. Nowe podejście i nowy sposób obsługi klientów urzędów pracy finansowane będą w ramach posiadanych środków, przez zmianę struktury wydatków Planu Funduszu Pracy.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Proponowane zmiany przyniosą szereg korzyści społecznych i ekonomicznych. Działania urzędów pracy dzięki wprowadzeniu profilowania pomocy oferowanej bezrobotnym będą lepiej dostosowane do potrzeb konkretnych bezrobotnych. Profilowanie pomocy pozytywnie wpłynie na poprawę standardów działania urzędów pracy i zapewni lepszą obsługę osób bezrobotnych. Dzięki profilowaniu pomocy kierowanej do bezrobotnych urzędy pracy będą mogły trafniej adresować dostępne formy aktywizacji.

Dzięki wprowadzeniu profilowania urzędy pracy będą mogły skuteczniej pomagać w powrocie na rynek pracy osobom najbardziej potrzebującym ich pomocy. W wyniku profilowania urząd pracy ustali poziom niezbędnego wsparcia, co pozwoli na podjęcie

działań obejmujących przede wszystkim takie formy pomocy, które dostosowane będą do indywidualnych potrzeb osoby bezrobotnej.

Zakłada się, że regulacja powinna mieć wpływ na zwiększenie efektywnego wydatkowania środków przeznaczonych na Aktywne Polityki Rynku Pracy z Funduszu Pracy i objęcie pomocą większej liczby osób rzeczywiście jej potrzebujących. Jak pokazują doświadczenia międzynarodowe, stosowanie profilowania pomocy bezrobotnym znacząco ułatwia alokację środków przeznaczanych na walkę z bezrobociem i stanowi pomoc w podejmowaniu decyzji o wczesnej interwencji. Dzięki profilowaniu efektywnie wykorzystuje się dostępne fundusze, opierając się na zasadzie: więcej środków dla osób szczególnie oddalonych od rynku pracy, mniej – dla osób o wysokim poziomie zatrudnialności (wylimitowanie tzw. jałowego biegu).

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowana regulacja będzie miała pozytywny, choć niewielki, wpływ na konkurencyjność gospodarki.

Rozwiązania przyjęte w innych krajach UE/OECD

Trudno porównywać polski system publicznych służb zatrudnienia z systemami w krajach Unii Europejskiej i OECD, ponieważ w Polsce system ten jest zdecentralizowany. Ponadto, z uwagi na różne uwarunkowania gospodarcze i systemowe oraz stosowanie różnych koncepcji profilowania pomocy w krajach Unii Europejskiej i OECD, nie jest możliwa ewaluacja i porównanie tych rozwiązań. Kraje stosujące profilowanie w różny sposób określają profil pomocy oraz na podstawie różnych zasad oferują określone instrumenty. Z ww. powodów nie jest możliwe wskazanie efektywności poszczególnych koncepcji profilowania i porównanie z projektowanymi rozwiązaniami.

Przyjąć jednak należy, że proponowane kierunki zmian są zbieżne z tendencjami rozwoju polityki rynku pracy w tym zakresie; ich cechą jest lepsze adresowanie usług rynku pracy dzięki profilowaniu usług dla bezrobotnych oraz połączeniu usług i funkcji realizowanych przez pracowników urzędów pracy udzielających pomocy klientom.

Dotychczasowe doświadczenia międzynarodowe jednoznacznie pokazują, że dzięki stosowaniu podejścia opartego na profilowaniu z dobrym skutkiem udaje się wyodrębnić grupę bezrobotnych, którzy dysponują dużym potencjałem zatrudnieniowym i znajdują się blisko rynku pracy. Pozwala to służbom zatrudnienia ograniczać zakres interwencji w stosunku do tej grupy bezrobotnych do niezbędnego poziomu i tym samym eliminuje niepotrzebne nakłady środków publicznych. W stosunku do pozostałych grup bezrobotnych różne kraje stosują różne rozwiązania.

Systemy profilowania pomocy dla osób bezrobotnych w różnych krajach bazują na różnych założeniach i podejściach metodologicznych. Wyodrębnić można trzy dominujące: oparte na ocenie potrzeb i potencjału zawodowego osoby bezrobotnej dokonywanej przez przygotowanego do tego pracownika urzędu pracy, selekcję grupową, w której wyodrębnia się określone grupy ze względu na spełnienie wymagań konkretnego kryterium, np. wieku, oraz przez modelowanie ekonometryczne, które bierze pod uwagę szereg czynników indywidualnych, ale także uwzględnia uwarunkowania lokalnego rynku pracy.

Analizując doświadczenia krajów Unii Europejskiej i OECD w zakresie profilowania pomocy dla osób bezrobotnych, należy stwierdzić, że większość stosowanych rozwiązań w tym zakresie opartych jest na modelowaniu ekonometrycznym. Jednak nie powstał jak do tej pory jeden uniwersalny, wzorcowy model profilowania, który mógłby zostać z powodzeniem wdrożony w wielu krajach.

Wielka Brytania stosuje od lat zintegrowany system obsługi osób bezrobotnych. Jej udzielaniem zajmują się doradcy klienta. Dokonano tam podziału uczestników programu na osiem grup, jako kryterium przydziału do określonej grupy przyjmując rodzaj otrzymywanego przez osobę bezrobotną świadczenia, wieku osoby oraz jej oddalenie od rynku pracy. Przyporządkowanie do grupy odpowiada względnemu prawdopodobieństwu zatrudnienia poszczególnych osób.

W Holandii obowiązuje model kilkustopniowej klasyfikacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Ich klasyfikacja dokonywana jest już przy pierwszym wywiadzie z pracownikiem socjalnym w Instytucji Zarządzania Ubezpieczeniami Pracowniczymi. Na podstawie wstępnej analizy bezrobotni przypisywani są do jednej

z czterech grup, które z czasem uproszczono do dwóch kategorii (wymagający pośrednictwa pracy i wymagający pomocy reintegracyjnej).

W Australii dla profilowania wykorzystuje się ankietę składającą się z około 30 pytań dotyczących kilkunastu aspektów życia poszukującego pracy (np. doświadczenia, wieku, karalności, pochodzenia). Na podstawie ankiety wystawia się bezrobotnym „punktację”, która określa ich „oddalenie” od rynku pracy i klasyfikuje się ich do jednej z czterech grup.

We Francji nie funkcjonuje bezpośredni system klasyfikacji bezrobotnych na grupy. Są oni oceniani indywidualnie na podstawie ich sytuacji życiowej i oddalenia od rynku pracy. Prywatnym agencjom zatrudnienia zleca się kompleksowe usługi umieszczania w zatrudnieniu osób, które przebywają na bezrobociu od co najmniej roku, oraz pracowników, którzy mają zostać zwolnieni z pracy w ramach redukcji zatrudnienia.

IIb. Aktywizacja osób bezrobotnych oddalonych od rynku pracy

Cel regulacji:

Zapewnienie szybszej i lepiej dostosowanej pomocy dla bezrobotnych oddalonych od rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do instrumentów aktywizacyjnych w wyniku wykorzystania współpracy z agencjami zatrudnienia – zlecenie działań aktywizacyjnych.

Utrzymanie osób bezrobotnych i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w kontakcie z rynkiem pracy – Program Aktywizacja i Integracja.

Podmioty objęte regulacją:

- samorządy województw (wojewódzkie urzędy pracy),
- samorządy powiatów (powiatowe urzędy pracy),
- bezrobotni oddaleni od rynku pracy,
- ośrodki pomocy społecznej,
- samorządy gmin,
- organizacje pozarządowe (NGO),
- agencje zatrudnienia.
-

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zlecenie działań aktywizacyjnych

Projektowane rozwiązania nie powodują wzrostu wydatków Funduszu Pracy w 2014 r. i latach kolejnych w porównaniu z poziomem wydatków zaplanowanych na rok 2013.

Minister właściwy do spraw pracy będzie ustalał na wniosek marszałka województwa limity środków na zlecenie działań aktywizacyjnych w ramach kwoty zapisanej w Planie Funduszu Pracy.

Koszty dla Funduszu Pracy generować będzie konieczność wprowadzania zmian w systemach informatycznych publicznych służb zatrudnienia w związku z dostosowaniem zakresu gromadzonych danych do zmian zaproponowanych w ustawie.

Program PAI

Finansowany będzie przez starostę powiatu w ramach środków (limitów) Funduszu Pracy ustalonych według algorytmu i rozdysponowanych pomiędzy samorządy powiatów na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Programy te będą mogły obejmować okres dłuższy niż rok budżetowy.

W przypadku realizacji programu we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej – blok AKTYWIZACJA finansowany będzie ze środków Funduszu Pracy (60%) i gminy (40%), blok INTEGRACJA finansowany będzie z budżetu gminy.

W przypadku realizacji programu samodzielnie przez urząd pracy – blok AKTYWIZACJA finansowany będzie analogicznie, tj. w 60% ze środków Funduszu Pracy i 40% ze środków gminy, blok INTEGRACJA finansowany będzie ze środków Funduszu Pracy, przy czym urzędy pracy będą zlecały realizację działań reintegracyjnych na zewnątrz.

Z uwagi na fakultatywny charakter proponowanego rozwiązania, zakłada się, że regulacja nie będzie generować dodatkowych kosztów związanych z koniecznością zwiększenia liczby pracowników urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej.

Do oszacowania skutków finansowych przyjęto następujące założenia:

Liczba rodzin, które z powodu bezrobocia otrzymały pomoc w formie świadczeń średnio w latach 2009–2012 wynosi 623 487. Spośród tej liczby rodzin średnio 363 123 rodziny otrzymały pomoc w formie zasiłków okresowych przyznawanych z powodu bezrobocia.

W ramach bloku AKTYWIZACJA

Kwota wydatków poniesionych na prace społecznie użyteczne realizowane w okresie 2 miesięcy – ustalona została w oparciu o wynikające z ustawy zasady, tj.:

- długość trwania prac społecznie użytecznych (do 10 godzin tygodniowo) i wysokości świadczenia przysługującego bezrobotnemu z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych zgodnie z art. 73a ustawy – 8,00 zł, przy czym koszt Funduszu Pracy, tj. wysokość refundacji świadczenia wynosi maksymalnie 4,80 zł/godz., tj. 60% stawki godzinowej, a koszt gminy min. 3,20 zł/godz.

W ramach bloku INTEGRACJA

Kwota wydatków na finansowanie działań ustalona została w oparciu o następujące założenia:

bezrobotny uczestniczyć będzie w co najmniej 10 godzinach zajęć reintegracyjnych tygodniowo, uśredniona stawka godzinowa pracy trenera – 50,00 zł, dla ustalenia tej wartości posilkowano się stawkami godzinowymi pracy trenerów przyjętymi w jednym z projektów konkursowych realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna. Na wartość tę składają się stawki godzinowe trenerów realizujących szkolenia (przedział 12,50 – 37,00 zł), poradnictwo rodzinne obejmujące: terapię psychologiczną oraz terapię rodzinną – stawka godzinowa wynosiła 80,00 zł. Stawka godzinowa nie uwzględnia stawki przyjętej dla porad prawnych, z których mogli korzystać beneficjenci projektu, wynoszącej 200 zł/godz.

Tabela 3. Szacowany koszt programu PAI

Wariant I

Bezrobotni świadczeniobiorcy pomocy społecznej. Średnio w latach 2009 - 2012		Jednostkowy koszt w ramach bloku AKTYWIZACJA	Łączny koszt w ramach bloku AKTYWIZACJA	Jednostkowy koszt w ramach bloku INTEGRACJA	Łączny koszt w ramach bloku INTEGRACJA	Łączny koszt programu PAI
		2 miesiące				
623 487	KOSZTY FP	432 zł	269 346 168 zł	450 zł	280 568 925 zł	549 915 093 zł
	KOSZTY GMIN	288**	179 564 112 zł		0 zł	179 564 112 zł

Wariant I – z założeniem zlecenia bloku INTEGRACJA NGO przez powiatowy urząd pracy w ramach Funduszu Pracy.

Wariant II

		Jednostkowy koszt w ramach bloku AKTYWIZACJA	Łączny koszt w ramach bloku AKTYWIZACJA	Jednostkowy koszt w ramach bloku INTEGRACJA	Łączny koszt w ramach bloku INTEGRACJA	Łączny koszt programu PAI
		2 miesiące				
623 487	KOSZTY FP	432 zł	269 346 168 zł		0 zł	269 346 168 zł
	KOSZTY GMIN	288**	179 564 112 zł	450 zł	280 568 925 zł	460 133 037 zł

Wariant II – z założeniem realizacji bloku INTEGRACJA przez ośrodek pomocy społecznej w ramach budżetu gminy.

** koszt, jaki ponosi gmina w ramach bloku AKTYWIZACJA – stanowi 40% wysokości świadczenia przysługującego bezrobotnemu z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych zgodnie z art. 73a ustawy.

Źródło: Opracowanie własne MPiPS.

Jednocześnie konieczne jest wskazanie, że w latach 2011–2012 na prace społecznie użyteczne, będące podstawową formą aktywizacji przewidzianą do realizacji w ramach programu PAI wydatkowano odpowiednio (w tys. zł): w 2011 r. – 28 957,7 zł, w 2012 r. – 34 509,7 zł. W 2011 r. w tej formie aktywizacji uczestniczyło 49,7 tys. osób, a w 2012 r. 46,9 tys. osób. Efektywność zatrudnieniowa prac społecznie użytecznych wyniosła w 2011 r. 36,1%, a w 2012 r. 33,0%.⁴⁾

Wpływ regulacji na rynek pracy

Zakłada się dwa równorzędne sposoby aktywizacji osób bezrobotnych oddalonych od rynku pracy, na które składać się będą:

- zlecenie działań aktywizacyjnych; przekazanie obsługi bezrobotnych podmiotom zewnętrznym zwiększy dostępność do zindywidualizowanych usług niezbędnych w procesie aktywizacyjnym,
- program PAI – w ramach którego bezrobotny otrzyma wieloaspektowe wsparcie mające na celu przezwyciężenie istniejących deficytów i pomoc w podjęciu zatrudnienia.

⁴⁾ Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Funduszy, „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2012 roku”, Warszawa, maj 2013 r.

Należy pamiętać, że im dłużej osoba bezrobotna pozostaje bez pracy, tym trudniej później ją zaktywizować. Wszelkie formy aktywizowania, realizowane dotychczas przez urzędy pracy, nie zakładały tak ścisłej współpracy między tymi organizacjami.

Współpraca urzędów pracy z agencjami zatrudnienia będzie odbywała się w oparciu o umowę na wykonanie działań aktywizacyjnych pomiędzy wybraną przez marszałka województwa agencją zatrudnienia – realizatora działań aktywizacyjnych na terenie danego województwa. Działaniami aktywizacyjnymi objęci będą długotrwale bezrobotni, dla których określony został profil pomocy wskazujący na duże oddalenie od rynku pracy i brak gotowości do podjęcia zatrudnienia.

Zlecenie działań aktywizacyjnych będzie finansowane ze środków Funduszu Pracy w wysokości określonej w Planie Funduszu Pracy. Szacuje się, że kwota przeznaczona na wydatki związane ze zlecaniem działań aktywizacyjnych w 2014 r. będzie wynosiła 160 mln zł. Wynagrodzenie agencji zatrudnienia uzależnione będzie od efektywności jej działań i nie przekroczy trzykrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce za jednego zaktywizowanego, obowiązującej na dzień podpisania umowy z realizatorem działań. Zgodnie z prognozami Ministra Finansów przeciętne wynagrodzenie w roku 2014 wyniesie 3746 zł, co oznacza, że koszt skutecznej aktywizacji długotrwale bezrobotnego wyniesie maksymalnie 11 238 zł. Wynagrodzenie będzie wypłacane w maksymalnie 4 transzach, a jego ostateczna wysokość będzie ustalona w ofercie realizatora działań wyłonionego w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych.

Warunkiem wypłacenia poszczególnych transz będzie osiągnięcie kolejnych etapów aktywizacji, które polegają na:

- uruchomieniu działań aktywizacyjnych, tj. przeprowadzenie diagnozy sytuacji zawodowej bezrobotnego oraz zaprojektowanie działań aktywizacyjnych (20% wynagrodzenia),
- doprowadzeniu bezrobotnego do podjęcia pracy lub działalności gospodarczej (20%),
- utrzymaniu przez aktywizowanego pracy lub działalności gospodarczej przez okres minimum 90 dni (30%),

– utrzymaniu przez aktywizowanego pracy lub działalności gospodarczej przez okres minimum 180 dni (30%).

Skuteczna aktywizacja polegająca na doprowadzeniu do stałego zatrudnienia oznacza, że przy limicie środków przeznaczonych na zlecenie działań aktywizacyjnych w wysokości 160 mln zł, program może objąć 14 237 długotrwale bezrobotnych oddalonych od rynku pracy, tj. ok. 2% liczby długotrwale bezrobotnych.

Program PAI powinien z jednej strony przynieść twarde rezultaty w postaci zaktywizowanych bezrobotnych, a z drugiej strony niewymierne korzyści dla uczestników programu, poprzez objęcie nowymi formami pomocy, które umożliwią bezrobotnemu skorzystanie z usług specjalistycznych, takich jak: konsultacja z psychologiem, prawnikiem, specjalistami do spraw uzależnień i innymi, uzasadnionymi indywidualną sytuacją uczestnika programu PAI.

W miarę potrzeb będzie istniała możliwość zlecenia realizacji zajęć reintegracyjnych instytucji zewnętrznej, np. NGO. Takie rozwiązanie korzystnie wpływać powinno na budowanie partnerstwa z instytucjami pożytku społecznego, które mają doświadczenie w organizowaniu pomocy dla osób potrzebujących różnego rodzaju wsparcia.

Przy założeniu, że limit środków możliwych do wydatkowania na finansowanie programu PAI realizowanego przez okres 2 miesięcy wyniesie nie mniej niż 5% kwoty Funduszu Pracy przeznaczonego algorytmem na finansowanie aktywnych form i blok INTEGRACJA zlecony przez urząd pracy finansowany będzie z Funduszu Pracy, pomocą będzie można objąć ponad 180 tys. bezrobotnych oddalonych od rynku pracy, tj. niespełna 10% ogółu bezrobotnych. W przypadku jeżeli w ramach programu blok INTEGRACJA zostanie sfinansowany ze środków gminy – działaniami będzie można objąć około 270 tys. bezrobotnych oddalonych od rynku pracy, tj. ponad 13% ogółu bezrobotnych.

Oczekuje się, że w ramach programu PAI zarówno działania z zakresu aktywizacji zawodowej, jak i integracji bezrobotnych podejmowane równolegle wobec osoby, która jest oddalona od rynku pracy bądź wykazuje brak gotowości do podjęcia pracy, powinny pozytywnie wpłynąć na budowanie aktywnej postawy zawodowej tej osoby.

Program PAI umożliwi objęcie kompletnym wsparciem, które powinno być adekwatne do indywidualnych potrzeb osoby w zakresie budowania i wzmocnienia jej aktywności

zawodowej.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowana regulacja będzie miała niewielki pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, zwiększając zapotrzebowanie na usługi agencji zatrudnienia może zwiększyć zatrudnienie w tej branży lub/i poprawić rentowność istniejących podmiotów. Bezpośrednim rezultatem działań będzie zwiększenie odpływu do zatrudnienia, które jednak nie powinno mieć wpływu na presję płacową ani też znaczącego wpływu na zwiększenie produktu krajowego.

Rozwiązania przyjęte w innych krajach UE/OECD

Kierunki proponowanych instrumentów prawnych są zbieżne z tendencjami obserwowanymi w wielu krajach OECD i Unii Europejskiej. Proponowane rozwiązania w zakresie zlecenia działań aktywizacyjnych wzorowane są w szczególności na doświadczeniach brytyjskich, niemieckich, francuskich i duńskich. Nowe formy pomocy bezrobotnemu oraz pracodawcy zwiększą katalog oddziaływania na rynek pracy. Funkcjonujące rozwiązania w ww. krajach znacznie różnią się od siebie modelem finansowania, grupami beneficjentów, procedurą, efektywnością itd. W związku z tym przyjęty został model odzwierciedlający polskie realia.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że walka z wykluczeniem społecznym i ubóstwem znajduje się wśród priorytetów Unii Europejskiej. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „W kierunku odnowy gospodarczej sprzyjającej zatrudnieniu” (COM(2012) 173 fin) uzupełnia priorytety dotyczące polityki zatrudnienia, w kontekście celów wyznaczonych w ramach strategii „Europa 2020”.

Komunikat Komisji „W kierunku odnowy gospodarczej sprzyjającej zatrudnieniu” wprowadza narzędzia na poziomie Unii Europejskiej, które mają wspierać odnowę gospodarczą sprzyjającą zatrudnieniu. Narzędzia te dotyczą zarówno popytu, jak i podaży pracy. W ramach reformy rynków pracy, należy uwzględnić bezpieczne przemiany sprzyjające włączeniu społecznemu, w tym m.in.:

- wykorzystanie wewnętrznej elastyczności (przedsiębiorstw), która może w czasach dekonunktury gospodarczej bardzo skutecznie przyczyniać się do utrzymywania miejsc pracy oraz obniżenia kosztów dostosowawczych,
- godziwe i zrównoważone płace oraz unikanie pułapki niskich płac, bowiem ryzyko ubóstwa pracujących jest wysokie, w szczególności w krajach o nierównym rozkładzie zarobków i niskim minimalnym wynagrodzeniu, wśród osób pracujących na podstawie umów na czas określony i w warunkach niskiej intensywności pracy oraz wśród osób samotnie wychowujących dzieci,
- czerpanie korzyści ze zmian poprzez wyeliminowanie ryzyka związanego ze zmianami w życiu zawodowym, co jest warunkiem elastyczności rynku pracy,
- rozwój uczenia się przez całe życie jako klucz do bezpiecznego zatrudnienia,
- danie szansy młodzieży, co oznacza wsparcie podejmowania przez młodych pierwszej pracy, np. w drodze gwarancji dla młodzieży.

Strategia „Europa 2020” zakłada osiągnięcie na poziomie Unii Europejskiej, do 2020 r. zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem o 20 mln.

Polski Krajowy Program Reform wyznacza jako cel krajowy dla realizacji strategii „Europa 2020” obniżenie o 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem i/lub deprawacją materialną i/lub żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących lub o niskiej intensywności pracy. Kierunki działań w ramach Krajowego Programu Reform przyczynią się do realizacji tego celu. Są to:

- tworzenie spójności na rynku pracy (zawodowa aktywizacja grup w niekorzystnym położeniu, takich jak: osoby w wieku 50+, kobiety, młodzież, osoby niepełnosprawne),
- doskonalenie aktywnych polityk rynku pracy, nakierowane na wprowadzanie bardziej efektywnych instrumentów i stosowanie zindywidualizowanego podejścia do klientów publicznych służb zatrudnienia,
- wzmocnienie publicznych służb zatrudnienia poprzez rozwój zawodowy i poprawę kompetencji kadr, a także rozwijanie współpracy instytucji publicznych i niepublicznych działających w obszarach zatrudnienia oraz pomocy i integracji społecznej,

- wyrównywanie szans i integrację na rynku pracy osób dyskryminowanych, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez m.in. zapewnienie dostępu do usług społecznych pozwalających na powrót na rynek pracy, rozwój ekonomii społecznej i innych innowacyjnych form pomocy,
- ograniczanie czynników zniechęcających do zatrudniania lub podejmowania i utrzymywania aktywności ekonomicznej oraz zwiększenie atrakcyjności (opłacalności) pracy.

Program PAI należy postrzegać jako komplementarny w stosunku do przygotowywanego projektu „Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020: Nowy Wymiar Aktywnej Integracji”, który stawia sobie za cel poprawę sytuacji materialnej społeczeństwa w Polsce. Program ten jest obecnie zasygnalizowany w projekcie „Aktualizacji KPR 2013/2014”.

III. Nowe narzędzia wspierające tworzenie miejsc pracy i powrót do zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym dla powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka

IIIa. Grant na telepracę i świadczenie aktywizacyjne

Cel regulacji:

Poprawa sytuacji osób bezrobotnych powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka (urlop wychowawczy, bierność zawodowa) oraz bezrobotnych, którzy zrezygnowali z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad osobą zależną.

Podmioty objęte regulacją:

- bezrobotni rodzice powracający na rynek pracy – wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat,
- bezrobotni, którzy zrezygnowali z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad osobą zależną,
- przedsiębiorcy.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane nowe rozwiązania aktywizacyjne nie spowodują wzrostu wydatków Funduszu Pracy w 2014 r. i latach kolejnych w porównaniu z poziomem wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2013. Działania będą finansowane poprzez zmianę struktury wydatków Planu Funduszu Pracy. Wydatki na wszystkie nowe formy aktywizacji w roku 2014 zostały zaplanowane na poziomie 500 mln zł, w tym zarówno na grant na telepracę, jak też na świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub sprawowaniem opieki nad osobą zależną, przeznaczone ma być po 150 mln zł. W kolejnych latach limit środków na wszystkie nowe działania ma być zwiększony do 700 mln zł, co przy założeniu, że wydatki na poszczególne formy aktywizacji wzrosną proporcjonalnie – środki przeznaczone na grant na telepracę oraz świadczenie łącznie wynosić będą 420 mln zł (po 210 mln zł na każdą z form).

Wpływ regulacji na rynek pracy

Projektowane rozwiązanie pozytywnie wpłynie na rynek pracy, zmniejszając bezrobocie wśród rodziców powracających na rynek pracy oraz zwiększy aktywność zawodową z uwagi na możliwość aktywizacji osób dotychczas biernych.

Zarówno grant na telepracę, jak i świadczenie aktywizacyjne, zmniejszające całkowite koszty pracy, powinny skutecznie zachęcić pracodawców do zatrudniania osób, które mają trudności z powrotem na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka, oraz tych, które chciałyby łączyć opiekę nad dzieckiem lub osobą zależną z pracą zawodową.

Urząd pracy, bazując na oświadczeniach bezrobotnego oraz dokumentach dotyczących np. osoby zależnej i konieczności stałej opieki nad taką osobą (orzeczeń lekarza orzecznika, komisji lekarskich), aktów urodzenia dziecka itd., będzie dokonywał wyboru osób bezrobotnych spełniających wskazany na wstępie warunek.

Zakłada się, że limit środków przeznaczony na powyższe formy aktywizacji w 2014 r. wynosić będzie łącznie 300 mln zł (po 150 mln zł na każdą z form). Oznacza to, że przy wsparciu na jednego aktywizowanego w wysokości trzykrotności wynagrodzenia minimalnego obowiązującego w momencie podpisania umowy pomiędzy pracodawcą

a starostą –wysokość wynagrodzenia minimalnego w 2014 r. wynosi 1680 zł brutto – łączny odpływ do zatrudnienia osób aktywizowanych maksymalnie wyniesie 29 762 osoby – po 14 881 osób w wyniku każdej z form wsparcia. Zaprojektowane rozwiązanie jest elastyczne, pozwala bowiem przedsiębiorcy wybrać najbardziej odpowiednią formę i długość umowy – w przypadku grantu na telepracę istnieje możliwość zatrudnienia osoby na ½ etatu, jednak przy tym wariantcie pracodawca gwarantuje utrzymanie osoby w zatrudnieniu przez minimum 18 miesięcy (minimum 6 miesięcy po ustaniu 12 miesięcznego okresu, w którym pobierał grant).

Tabela 4. Scenariusze wykorzystania środków na działanie aktywizujące w formie grantu na telepracę oraz liczba nowych miejsc pracy w roku 2014

	Wariant 12 m-cy/18 m-cy
Koszt całkowity grantu na 1 zatrudnionego	10 080 zł
Koszt miesięczny utrzymania w zatrudnieniu	560 / 336
	100% wykorzystania środków
Maksymalna liczba sfinansowanych miejsc pracy	14 881
	67% wykorzystania środków
Maksymalna liczba sfinansowanych miejsc pracy	9 970
	33% wykorzystania środków
Maksymalna liczba sfinansowanych miejsc pracy	4 911

Źródło: Opracowanie własne MPiPS, na podstawie propozycji minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r.

Tabela 5. Scenariusze wykorzystania środków na działanie aktywizujące w formie świadczenia aktywizacyjnego oraz liczba nowych miejsc pracy w roku 2014

	Wariant 18 m-cy/30 m-cy
Koszt całkowity grantu na 1 zatrudnionego	10 080 zł
Koszt miesięczny utrzymania w zatrudnieniu	560 / 336
	100% wykorzystania środków
Maksymalna liczba sfinansowanych miejsc pracy	14 881
	67% wykorzystania środków
Maksymalna liczba sfinansowanych miejsc pracy	9 970
	33% wykorzystania środków
Maksymalna liczba sfinansowanych miejsc pracy	4 911

Źródło: Opracowanie własne MPiPS, na podstawie propozycji minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r.

Tabela 6. Prognozowana liczba pracujących korzystających z grantu na pracę oraz świadczenia aktywizacyjnego łącznie, w latach 2014–2016, przy scenariuszu wykorzystania 67% limitu środków

	2014	2015	2016
Limit środków na działania aktywizacyjne	201 000 000 zł	281 400 000 zł	281 400 000 zł
Koszt całkowity sfinansowania miejsca pracy	10 080 zł	10 440 zł	10 860 zł
Maksymalna liczba sfinansowanych miejsc pracy	19 940	26 954	25 912

Źródło: Opracowanie własne MPiPS na podstawie umiarkowanego wariantu wzrostu płacy minimalnej.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowana regulacja nie będzie wpływała na konkurencyjność gospodarki ani na przedsiębiorczość. Bezpośrednim rezultatem działań będzie zwiększenie odpływu do zatrudnienia, które jednak nie powinno mieć wpływu na presję płacową ani też znaczącego wpływu na zwiększenie produktu krajowego.

Rozwiązania przyjęte w innych krajach UE/OECD

Trudno porównywać proponowane rozwiązania ułatwiające godzenie życia zawodowego i rodzinnego, z uwagi na różne uwarunkowania gospodarcze i systemowe w krajach OECD/Unii Europejskiej. Kierunki proponowanych instrumentów prawnych są zbieżne z tendencjami obserwowanymi w krajach OECD i Unii Europejskiej, gdzie rozwijane są finansowe instrumenty skierowane do grup wymagających wsparcia na rynku pracy, tj. m.in. rodziców powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka.

IIIb. Pożyczki z Funduszu Pracy na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnych

Cel regulacji:

Zwiększenie liczby osób zatrudnionych i prowadzących działalność gospodarczą w Polsce.

Podmioty objęte regulacją:

- samorządy powiatowe (powiatowe urzędy pracy),
- bezrobotni, poszukujących pracy absolwenci szkół i uczelni, studenci ostatniego roku studiów,

- BGK,
- podmioty prowadzące działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkola i szkoły, producenci rolni, żłobki i kluby dziecięce.

Wpływ rozwiązania na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozwiązania nie powodują wzrostu wydatków Funduszu Pracy w 2014 r. i latach kolejnych w porównaniu z poziomem wydatków zaplanowanych na rok 2013. Nowe działania finansowane będą w ramach limitu wydatków Funduszu Pracy ujmowanych w planie finansowym tego Funduszu. Zgodnie z założeniami w Planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2014 na ten cel przewidziano przeznaczenie kwoty 100 mln zł. Kwota ta odnosi się do środków Funduszu Pracy i nie obejmuje ona środków, o których mowa w art. 56 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216) oraz środków Unii Europejskiej.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Aktualne wsparcie z Funduszu Pracy dla osób tworzących nowe stanowiska pracy dla bezrobotnych (refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego) i podejmujących działalność gospodarczą (dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej) stanowi stosunkowo kosztowną formę aktywizacji, która w ramach środków corocznie określanych w ustawie budżetowej może być stosowana na niewielką skalę.

W ramach środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu brakuje rozwiązań, które pozwolą skorzystać z takiego wsparcia większej liczbie osób.

Wprowadzenie nowego instrumentu w postaci pożyczek udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, finansowanych ze środków Funduszu Pracy, ma na celu wsparcie procesu tworzenia nowych miejsc pracy dla osób w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Do końca 2012 r. istniał system pożyczek udzielanych, ze środków budżetowych, przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowego programu „Pierwszy Biznes”,

który swoim działaniem obejmował wąską grupę osób, tj. osoby bezrobotne do 25. roku życia i absolwentów do 27. roku życia.

Na realizację programu „Pierwszy Biznes” ministerstwo przekazało BGK kwotę 15 mln zł. Łącznie od 2005 r. udzielono 445 pożyczek. Z dniem 31 stycznia 2012 r. wstrzymano przyjmowanie nowych wniosków o udzielenie preferencyjnych pożyczek w ramach programu „Pierwszy Biznes” z uwagi na wyczerpanie środków. Zorganizowana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej konferencja „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie”, która odbyła się 9 lipca 2012 r. potwierdziła zainteresowanie instytucji otoczenia biznesu działających na uczelniach tego typu rozwiązaniami. W czerwcu 2013 r. MPiPS oraz BGK podpisały umowę na wdrożenie kolejnej edycji programu pod nazwą „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie”, skierowanego do tej samej grupy odbiorców.

W związku z dobrymi doświadczeniami z realizacji wprowadzonego od 2005 r. przez resort pracy programu „Pierwszy Biznes” zdecydowano się wprowadzić na stałe do systemu prawnego rozwiązań Programu.

Jednocześnie podobny produkt finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego został uruchomiony w 2012 r. w ramach PO KL w Działaniu 6.2. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia nowej formy wsparcia dla osób planujących założenie własnej działalności gospodarczej. Dofinansowanie w ramach tego programu polega na udzieleniu preferencyjnych pożyczek w kwocie do 50 tys. zł.

Planowana nowa forma pożyczek obejmie swym działaniem szerszy zakres osób fizycznych i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Na rynku cały czas brakuje instrumentów w formie pożyczek skierowanych do osób mających małe szanse na uzyskanie kredytu na wolnym rynku z uwagi na brak zdolności kredytowej.

W sytuacji podmiotów tworzących nowe stanowiska pracy dla bezrobotnych, problemem jest uzyskanie tańszej pożyczki w porównaniu do kosztu oprocentowania kredytów na wolnym rynku, które będą sprzyjały większej aktywności w tworzeniu nowych miejsc pracy dla tej grupy osób.

Proponowane rozwiązanie pozytywnie wpłynie na sytuację na rynku pracy. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej będzie udzielana do wysokości 20-krotnego

przeciętnego wynagrodzenia⁵⁾, natomiast pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego będzie udzielana do wysokości 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia. Kwota udzielonego wsparcia może kształtować się w następujący sposób w kolejnych latach.

Tabela 7. Kwota udzielonego wsparcia w ramach nowego rozwiązania w latach 2012–2023

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej*	3 522	3 621	3 746	3 921	4 126	4 342
pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej	70 440	72 420	74 920	78 420	82 520	86 840
pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	21 132	21 726	22 476	23 526	24 756	26 052
Łączna kwota na pożyczki	90 000 000	90 000 000	90 000 000	90 000 000	90 000 000	90 000 000
Całkowite wsparcie	91 572	94 146	97 396	101 946	107 276	112 892
Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022	2023
przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej*	4 569	4 808	5 059	5 323	5 602	5 895
pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej	91 380	96 160	101 180	106 460	112 040	117 900
pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	27 414	28 848	30 354	31 938	33 612	35 370
Łączna kwota na pożyczki	90 000 000	90 000 000	90 000 000	90 000 000	90 000 001	90 000 002
Całkowite wsparcie	118 794	125 008	131 534	138 398	145 652	153 270

UWAGA:* Do obliczenia skali zjawiska posłużono się średniorocznym wynagrodzeniem brutto w gospodarce narodowej, a nie przeciętnym wynagrodzeniem w poprzednim kwartale.

Źródło: Opracowanie własne MPiPS na podstawie Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – maj 2013, MF, na lata 2017–2023 utrzymano prognozę wskaźników z 2016 r.

Zakładając że łączna kwota przeznaczona na powyższy cel będzie wynosiła 90 mln zł (100 mln zł – 10%⁶⁾ środków dla BGK na koszty obsługi), a na pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej zostanie przeznaczona kwota 30 mln zł (tj. 1/3 x 90 mln zł) to z pożyczek tych w 2014 r. mogłoby skorzystać ok. 400 osób (30 mln zł/75 tys. zł).

⁵⁾ Oznacza to przeciętne wynagrodzenie w poprzednim kwartale, od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.).

⁶⁾ Koszty BGK związane z koordynacją działań instytucji obsługujących ten instrument, koszty promocji, koszty dochodzenia roszczeń z tytułu niespłaconych pożyczek, koszty wynagrodzenia pośredników finansowych BGK oraz koszty doradztwa świadczonych pożyczkobiorcom – jest to szacunkowy koszt, który będzie negocjowany z BGK i ostatecznie ustalany w umowie zawieranej między MPiPS a BGK. Wysokość środków przeznaczonych dla BGK na koszty obsługi będzie uzależniona od ilości/wartości udzielonych i spłaconych pożyczek.

Na pożyczki na utworzenie stanowisk pracy zostanie przeznaczona kwota 60 mln zł (tj. 2/3 x 90 mln zł). Zakładając, że utworzenie 1 miejsca pracy może w 2014 r. kosztować ok. 22,5 tys. zł, z pożyczek będzie mogło skorzystać ok. 2670 osób.

Łącznie, dzięki wprowadzonej zmianie legislacyjnej w 2014 r. z pożyczek będzie mogło skorzystać ok. 3070 osób przy założeniu, że pożyczki będą udzielane w maksymalnej wysokości. Na podstawie informacji dotyczących działania 6.2. uzyskanych z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wstępnie oszacowano popyt na pożyczki z Funduszu Pracy na 3050 rocznie. Można więc przyjąć, że 99% zainteresowanych podmiotów uzyskałoby pożyczkę.

Tabela 8. Szacunek liczby pożyczek udzielonych w ramach działania 6.2 PO KL w latach 2012–2013

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Liczba pożyczek
13 województw	1 822 808	2636
3 województwa (lubelskie, opolskie, warmińsko-mazurskie)	286337	414 (estymacja)
POLSKA	2 109 145	3050 (estymacja)

Źródło: Obliczenia własne MPiPS na podstawie: <http://www.psz.praca.gov.pl> oraz danych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

Osoby, które uzyskały pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej i skorzystają z kolejnej pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, będą miały możliwość skorzystania z umorzenia pożyczki udzielonej na utworzenie pierwszego stanowiska pracy w kwocie pozostałej do spłaty po roku utrzymania utworzonego stanowiska pracy. Szacuje się, że z możliwości umorzenia skorzysta porównywalny odsetek osób z uzyskanym w programie „Pierwszy Biznes”, tj. ok. 11% z osób korzystających z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej. Szacunkowo skutki finansowe z tego tytułu wyniosą 663,3 tys. zł [44 osoby x (67% x 22,5 tys. zł)].

Zakłada się ryzyko kredytowe związane z umorzeniem pożyczek na poziomie 0,5% wartości udzielonych pożyczek, które zakwalifikowane zostaną do pożyczek

straconych, tj. takich, w przypadku których w obrocie prawnym funkcjonowało będzie prawomocne orzeczenie komornika o bezskuteczności egzekucji (szacunkowo ok. 450 tys. zł rocznie).

Ponadto 10% środków Bank Gospodarstwa Krajowego przeznaczy na koszty obsługi, tj. koszty banku związane z koordynacją działań instytucji obsługujących ten instrument, koszty promocji, koszty dochodzenia roszczeń z tytułu niespłaconych pożyczek, koszty wynagrodzenia pośredników finansowych oraz koszty szkoleń i doradztwa świadczonego pożyczkobiorcom.

Jest to szacunkowy koszt, który będzie negocjowany z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i ostatecznie ustalany w umowie zawieranej między Ministrem Pracy i Polityki Społecznej a Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Wysokość środków przeznaczonych dla Banku Gospodarstwa Krajowego na koszty obsługi będzie uzależniona od ilości/wartości udzielonych i spłaconych pożyczek.

Gdyby przeciętna wysokość pożyczek wyniosła połowę ich maksymalnej wartości (pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej w 2014 r. – 37 460 zł, pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 11 238 zł), to z rozwiązania mogłoby skorzystać ok. 6140 osób. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Wpływ proponowanej regulacji na rynek pracy w Polsce w latach 2014–2016

Wyszczególnienie	2014	2015	2016
Wariant 1: Wysokość udzielonej pożyczki - 100% maksymalnej wartości w danym roku			
liczba osób, które mogłyby skorzystać z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej (w tys.)	0,4	0,38	0,36
liczba osób, które mogłyby skorzystać z refundacji kosztów miejsca pracy (w tys.)	2,67	2,55	2,42
Wariant 2: Wysokość udzielonej pożyczki - 50% maksymalnej wartości w danym roku			
liczba osób, które mogłyby skorzystać z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej (w tys.)	0,8	0,77	0,73
liczba osób, które mogłyby skorzystać z refundacji kosztów miejsca pracy (w tys.)	5,34	5,1	4,85

Wariant 3: Wysokość udzielonej pożyczki – 25% maksymalnej wartości w danym roku			
liczba osób, które mogłyby skorzystać z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej (w tys.)	1,6	1,53	1,45
liczba osób, które mogłyby skorzystać z refundacji kosztów miejsca pracy (w tys.)	10,68	10,2	9,69

Źródło: Opracowanie własne MPiPS na podstawie prognoz Ministerstwa Finansów przedstawionych w Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – maj 2013, MF.

Wpływ ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Biorąc pod uwagę średni koszt podjęcia działalności gospodarczej wynikający z wydatków na aktywne polityki rynku pracy, proponowane regulacje mogą przyczynić się do wzrostu liczby nowopowstałych przedsiębiorstw (ok. 1600) oraz rozwoju już obecnie istniejących (przez tworzenie nowych miejsc pracy), co pozytywnie wpłynie na przedsiębiorczość w Polsce. Wydaje się, że skala rozwiązania może być zbyt mała, aby zauważalnie wpłynąć na konkurencyjność gospodarki. Dlatego konieczne jest powiązanie tych rozwiązań z możliwościami jakie dają fundusze Unii Europejskiej w ramach nowej perspektywy finansowej 2014–2020.

Rozwiązania przyjęte w innych krajach UE/OECD

Kierunki proponowanych instrumentów są zbieżne z tendencjami obserwowanymi w krajach OECD i Unii Europejskiej, gdzie rozwijane są finansowe instrumenty odnawialne oraz instrumenty skierowane do grup wymagających wsparcia na rynku pracy. Pomoc osobom bezrobotnym w powrocie na rynek pracy w postaci przyznawania ze środków publicznych pożyczek na rozpoczęcie działalności (tzw. start-up funds) występuje w takich krajach Unii Europejskiej jak: Czechy, Estonia, Francja, Węgry, Malta, Holandia, Finlandia, Szwecja czy Wielka Brytania.

Ponadto, w wielu państwach OECD istnieją systemy gwarancji pożyczkowych (tzw. Credit Guarantee Schemes) wspierające małe i średnie przedsiębiorstwa. W wielu przypadkach przedsiębiorstwa korzystające z takiej formy finansowania, są przedsiębiorstwami o niskiej wiarygodności kredytowej, tym samym nie mają szans na uzyskanie finansowania z instytucji prywatnej.

Na największą skalę gwarancje pożyczkowe wykorzystywane są w Japonii. Udział udzielonych pożyczek w PKB w 2010 r. wynosił 7,3%. Pomoc udzielana przedsiębiorcom jest uzależniona od rodzaju prowadzonej działalności i tak np. przedsiębiorstwa działające w sektorze przemysłowym, aby posiadać dostęp do pożyczek, muszą zatrudniać mniej niż 300 osób, podczas gdy dla firm zajmujących się sprzedażą limit ten wynosi 50 osób. Dodatkowym kryterium dostępu do pomocy, jest odpowiednio niska suma kapitalizacji przedsiębiorstwa na poziomie nie przekraczającym kwoty 9410 € na pracownika.

W Wielkiej Brytanii system udzielania pożyczek jest prowadzony przez specjalnie do tego założoną instytucję (Capital for Enterprises Limited), której właścicielem jest rząd brytyjski. Jednakże strona rządowa nie jest organem decyzyjnym w sprawie ewentualnego udzielania pożyczki bądź nie.

W Holandii problem gwarancji pożyczkowych jest zorganizowany na zasadzie partnerstwa agencji Ministerstwa Spraw Gospodarczych, Rolnictwa i Innowacji oraz instytucji pożyczkowych. Strona rządowa zakładając plan budżetowy uwzględnia w nim kwotę pomocy przekazywaną do banków jako gwarancję, na rzecz udzielonych pożyczek. Dodatkowo sam bank po przeanalizowaniu sytuacji pożyczkobiorcy może udzielić dodatkowego wsparcia, ze środków własnych. Maksymalna gwarancja pożyczki nie może przekroczyć 50% wartości wnioskowanej. Występuje także możliwość zwiększenia ww. limitu dla nowotworzonych przedsiębiorstw, jak również tych podejmujących działania innowacyjne.

IV. Wsparcie zatrudnienia młodych pracowników

Cel regulacji:

Zmniejszenie skali bezrobocia wśród osób młodych (do 30. roku życia) w Polsce.

Podmioty objęte regulacją:

- samorządy powiatowe (powiatowe urzędy pracy),
- minister właściwy do spraw pracy,
- instytucje szkoleniowe,
- bezrobotni do 30. roku życia,
- pracodawcy.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane nowe rozwiązania aktywizacyjne nie spowodują wzrostu wydatków Funduszu Pracy w 2014 r. i latach kolejnych w porównaniu z poziomem wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2013. Działania będą finansowane przez zmianę struktury wydatków Planu Funduszu Pracy. Wydatki na wszystkie nowe formy aktywizacji w roku 2014 zostały zaplanowane na poziomie 500 mln zł.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Można oczekiwać, że proponowane rozwiązanie, ze względu na swój kompleksowy charakter, pozytywnie wpłynie na sytuację osób młodych na rynku pracy. Zakłada się, że wsparcie zatrudnienia młodych pracowników opierać się będzie na 3 filarach:

- 1) nowych instrumentach wspierających zatrudnienie młodych ludzi na rynku pracy;
- 2) ułatwieniu zdobycia stażu zawodowego przez refundację składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych podejmujących pierwszą pracę;
- 3) przedstawieniu przez urząd pracy propozycji pomocy w ciągu 4 miesięcy od dnia rejestracji w urzędzie pracy.

W celu zwiększenia atrakcyjności zatrudnienia osoby młodej proponuje się dodatkowe rozwiązanie obniżające koszty pracodawcy, który zatrudni osoby do 30. roku życia.

Proponuje się wprowadzenie nowego instrumentu rynku pracy polegającego na refundacji przez starostę pracodawcy, na podstawie zawartej z nim umowy, kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne za skierowanych do pracy bezrobotnych do 30. roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu. Refundacja będzie obejmować okres do 6 miesięcy, a jej wysokość nie może przekroczyć miesięcznie $\frac{1}{2}$ minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów. Przewiduje się nałożenie na pracodawcę obowiązku dalszego zatrudniania skierowanej osoby przez okres 6 miesięcy pod rygorem zwrotu refundacji. Rozwiązanie to ułatwi podejmowanie pracy przez osoby, które do tej pory nie były zatrudnione, a więc nie posiadają doświadczenia zawodowego.

Zakłada się, że na refundację pracodawcom kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne za skierowanych do pracy bezrobotnych do 30. roku życia,

którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu przeznaczone zostanie w roku 50 mln zł. Regulacja ta może objąć od ok. 10,4 tys. osób w przypadku, gdy pracodawca będzie wykorzystywał refundację składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości ½ płacy minimalnej (wtedy wynagrodzenie brutto pracownika musiałoby wynosić ok. 4720 zł) do ok. 19,4 tys. gdyby przyjąć, że przeciętne wynagrodzenie osób rozpoczynających pracę wynosi 2540 zł w 2013 r. (obliczone w oparciu o wyniki Ogólnopolskiego Badania Wynagrodzeń za 2012 r. i zaktualizowane w kolejnych latach wskaźnikiem inflacji).

Tabela 10. Założenia przyjęte w obliczaniu skutków wprowadzenia refundacji składek na ubezpieczenia społeczne dla pracodawców

Założenia	2013	2014	2015	2016
przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej*	3 621	3 746	3 921	4 126
płaca minimalna**	1 600	1 680	1 800	1 900
wskaźnik towarów i cen usług konsumpcyjnych*	101,60%	102,40%	102,50%	102,50%
kwota przeznaczona na refundację	50 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000

Źródło: Opracowanie własne MPiPS, prognoza na podstawie:

* Wytocznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – maj 2013, MF.

** Wysokość minimalnego wynagrodzenia w latach 2015–2016 oszacowano na podstawie dynamiki kształtowania się minimalnego wynagrodzenia w latach 2010–2012 (powyżej ustawowego minimum wzrostu minimalnego wynagrodzenia).

Tabela 11. Dwa warianty oszacowanych skutków wprowadzenia refundacji na składki

Wariant 1: kwota refundacji za okres 6 miesięcy dla 1 zatrudnionego, gdy składka na ubezpieczenie społeczne = 1/2 płacy minimalnej					Wariant 2: kwota refundacji za okres 6 miesięcy dla 1 zatrudnionego, gdy wynagrodzenie pracownika rozpoczynającego pracę wyniosło przeciętnie 2500 zł w 2012 r.***				
wysokość składki na ubezpieczenie społeczne	800	840	900	950	wysokość składki na ubezpieczenie społeczne	430	440	451	463
wynagrodzenie pracownika brutto (przy funduszu wypadkowym = 0,67 i w warunkach podatkowych z 2013 r.)	4720	4956	5310	5605	wynagrodzenie pracownika brutto uwzględniające inflację	2540	2601	2666	2733
kwota refundacji (w zł)	4800	5040	5400	5700	kwota refundacji (w zł)	2580	2642	2708	2776
liczba osób, za które można byłoby opłacić składki na ubezpieczenie społeczne	10417	9921	9259	8772	liczba osób, za które można byłoby opłacić składki na ubezpieczenie społeczne	19379	18924	18463	18010

Źródło: Opracowanie własne MPiPS na podstawie Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – maj 2013, MF.

Ponadto, instrumentami wspierającymi aktywizację osób w wieku do 30. roku życia są boni: stażowy, szkoleniowy, zatrudnieniowy oraz na zasiedlenie. Na podstawie programu pilotażowego realizowanego przez 5 miesięcy 2012 r. w 23 powiatach w całej Polsce oszacowano zainteresowanie ww. instrumentami. Zdecydowanie największe zainteresowanie można zaobserwować w przypadku bonu stażowego (ponad 15 800 osób rocznie) oraz bonu szkoleniowego (ponad 12 300 osób rocznie). Zaobserwowane podczas pilotażu zainteresowanie bonem zatrudnieniowym oraz bonem na zasiedlenie wskazuje na razie na niewielką skalę zapotrzebowania na ten instrument. Niemniej jednak w projekcie ustawy ww. instrumenty zostały zmodyfikowane w stosunku do rozwiązań testowanych w projekcie pilotażowym, co powinno się przyczynić do większego wykorzystania tych instrumentów.

Wpływ rozwiązania na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowane regulacje mogą przyczynić się do rozwoju obecnie istniejących już przedsiębiorstw (ok. 4000 nowych miejsc pracy), przez co wpłyną one pozytywnie na rozwój przedsiębiorczości. Wydaje się, że skala cząstkowego rozwiązania jest zbyt mała, aby zauważalnie wpłynąć na konkurencyjność gospodarki.

W zakresie skuteczności instrumentów aktywizacji, kierowanych do osób do 30. roku życia resort pracy dysponuje jedynie danymi w zakresie efektywności ww. instrumentów finansowanych ze środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Na aktywizację zawodową osób do 30. roku życia w 2012 r. z rezerwy ministra właściwego do spraw pracy wydatkowano łącznie 194 231,8 tys. zł na rzecz 37.461 beneficjentów.

Aktywizacja zawodowa realizowana była przede wszystkim przez: kierowanie osób na staże (67 382,3 tys. zł, 23 099 osób), dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej (54 751,6 tys. zł, 3098 osób) oraz refundowanie pracodawcom kosztów doposażenia stanowisk pracy (47 555,2 tys. zł, 2690 osób). Najwyższa efektywność zatrudnieniowa cechuje tworzenie nowych stanowisk pracy (ponad 99,0%), natomiast w przypadku staży wyniosła ona 62,1%.

Tabela 12. Zestawienie realizacji przez powiatowe urzędy pracy w 2012 r. wybranych programów finansowanych ze środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę ministra

Lp.	Zrealizowany program	Zastosowana forma aktywizacji	Środki realizowane (w tys. zł)	Środki wydatkowane (w tys. zł)	Liczba osób uczestniczących	Liczba osób, która ukończyła	Liczba osób zatrudnionych	Efektywność zatrudnieniowa (kol.8/7)	Efektywność kosztowa (w zł) kol.5/8)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1	Programy zwiększające aktywność zawodową osób bezrobotnych w wieku 30 minus	szkolenia	197 278,1	15 801,9	5 899	5 838	2 449	41,9%	6 452,39
		roboty publiczne		5 390,1	1 164	1 136	750	66,0%	7 186,80
		staże		67 382,3	23 099	22 255	13 815	62,1%	4 877,47
		refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy		47 555,2	2 690	2 685	2 683	99,9%	17 724,64
		dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej		54 751,6	3 098	3 098	3 084	99,5%	17 753,44
		studia podyplomowe		132,3	17	17	12	70,6%	11 025,00
		prace interwencyjne		3 218,4	1 494	1 470	1 250	85,0%	2 574,72
		Suma				194 231,8	37 461	36 499	24 043

Źródło: Opracowanie własne MPiPS.

Rozwiązania przyjęte w innych krajach UE/OECD

Komisja Europejska ustanowiła jedną z inicjatyw przewodnich w ramach Strategii EUROPA 2020 – działanie „Mobilna młodzież”. Celem tego działania jest poprawa

wyników i podniesienie atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego oraz podniesienie jakości wszystkich poziomów kształcenia i szkolenia w Unii Europejskiej, przez wspieranie mobilności studentów i stażystów oraz poprawę sytuacji młodzieży na rynku pracy. Nadrzędnym celem ustalonym przez Komisję Europejską w tym zakresie jest ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10%, oraz osiągnięcie, przez co najmniej 40% osób z młodego pokolenia wykształcenia wyższego. Komisja Europejska w grudniu 2011 r. przyjęła nową inicjatywę adresowaną do młodzieży. W Komunikacie z dnia 20.12.2011 KOM (2011) 933 Inicjatywa „Szanse dla młodzieży” Komisja Europejska rekomenduje państwom członkowskim szczególnie tym z najwyższą stopą bezrobocia wśród osób młodych, podjęcie działań w następujących czterech obszarach:

- zapobieganie zjawisku przedwczesnego kończenia nauki szkolnej,
- rozwijanie umiejętności, które są istotne dla rynku pracy,
- wspieranie pierwszych doświadczeń zawodowych i zdobywanie kwalifikacji w trakcie pracy,
- dostęp do rynku pracy: zdobycie pierwszej pracy.

Inicjatywa Komisji opiera się na silnym partnerstwie Komisji i państw członkowskich i daje podstawę do sformułowania konkretnych działań przez władze krajowe, środowisko biznesowe i partnerów społecznych.

Kierunki proponowanych instrumentów prawnych są zbieżne z tendencjami obserwowanymi w krajach OECD i Unii Europejskiej, gdzie rozwijane są finansowe instrumenty odnawialne oraz instrumenty skierowane do grup wymagających wsparcia na rynku pracy, tj. m.in. młodzieży, rodziców powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka.

V. Wsparcie pracodawców zatrudniających bezrobotnych w wieku 50+.

Długoterminowy trend dotyczący aktywności ekonomicznej ludności wskazuje, że wraz z wiekiem bardzo szybko zmniejsza się zarówno współczynnik aktywności zawodowej, jak i wskaźnik zatrudnienia. Zjawisko to dotyczy osób w wieku 50+, ze szczególną intensywnością wśród osób starszych w wieku 60+. Podejmowane działania powinno łagodzić negatywne tendencje.

Cel regulacji:

Wprowadzenie nowej formy aktywizacji bezrobotnych powyżej 50. roku życia w formie dofinansowania wynagrodzenia za ich zatrudnienie, umożliwiające tej grupie bezrobotnych utrzymanie się na rynku pracy.

Podmioty objęte regulacją:

- pracodawcy i przedsiębiorcy zatrudniający bezrobotnych,
- bezrobotni powyżej 50. roku życia,
- samorządy powiatów (powiatowe urzędy pracy).

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozwiązanie nie spowoduje wzrostu wydatków Funduszu Pracy w 2014 r. w porównaniu z wydatkami zaplanowanymi na rok 2013 w ustawie budżetowej na rok 2013. Działania aktywizujące osoby w wieku 50+, finansowane będą w ramach posiadanych środków przez zmianę struktury wydatków planu Funduszu Pracy.

Koszty związane z realizacją programu uzależnione są w sposób bezpośredni od wysokości płacy minimalnej.

Na podstawie dotychczasowych tendencji dotyczących wzrostu wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w latach 2010–2012 oszacowano koszty działania dla minimalnego wynagrodzenia za pracę w latach 2015–2016 w wysokości 1800 zł i 1900 zł. Ze względu na wiele czynników mających wpływ na wysokość tych kwot, w latach następnych, oszacowano również dwa dodatkowe warianty przy założeniu, że minimalne wynagrodzenie za pracę będzie wynosić 1746 zł i 1846 zł, w latach 2015–2016 (powolny wzrost)⁷⁾ oraz odpowiednio: 1850 zł i 1950 zł (szybki wzrost).

Ze względu na możliwość wykorzystywania różnych instrumentów wsparcia aktywizacji osób bezrobotnych przyjęto możliwości zatrudnienia 100% (wariant optymistyczny), 67% (wariant podstawowy) lub 33% (wariant pesymistyczny) planowanych osób w wieku 50+.

⁷⁾ Minimalny ustawowy wzrost zgodnie z szacunkami Ministerstwa Finansów.

Tabela 13. Symulacje kosztów programu wsparcia zatrudnienia osób 50+ w latach 2014–2016 (w PLN)

wariant	lata	minimalne wynagrodzenie	wykorzystanie programu w 100% (wariant optymistyczny)	wykorzystanie programu w 67% (wariant podstawowy)	wykorzystanie programu w 33% (wariant pesymistyczny)
powolny wzrost	2014	1680	51 105 600	34 240 752	16 864 848
	2015	1746	102 304 426	68 543 965	33 760 460
	2016	1846	111 965 069	75 016 596	36 948 473
ogółem			265 375 094	177 801 313	87 573 781
umiarkowany wzrost	2014	1680	51 105 600	34 240 752	16 864 848
	2015	1800	105 468 480	70 663 882	34 804 598
	2016	1900	115 240 320	77 211 014	38 029 306
ogółem			271 814 400	182 115 648	89 698 752
szybki wzrost	2014	1680	51 105 600	34 240 752	16 864 848
	2015	1850	108 398 160	72 626 767	35 771 393
	2016	1950	118 272 960	79 242 883	39 030 077
ogółem			277 776 720	186 110 402	91 666 318

Źródło: Opracowanie MPiPS na podstawie Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – maj 2013, MF oraz symulacji dynamiki wynagrodzenia minimalnego MPiPS.

Zatrudnienie osób w wieku 50+ ze względu na potrzebę aktywizowania osób w wieku przedemerytalnym należy uznać, za jedno z ważniejszych działań podejmowanych w ramach projektu ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw. Działania te o charakterze długoterminowym w zależności od stopnia wykorzystania oraz ustalanych w przyszłości wysokości płacy minimalnej będą związane z poniesieniem w ciągu trzech lat kosztów od 87,6 mln zł (dla powolnego wzrostu płacy minimalnej i 33% wykorzystania programu) do 277,8 mln zł (dla szybkiego wzrostu płacy minimalnej i pełnego wykorzystania programu).

Wpływ regulacji na rynek pracy

Uzasadnienie działań podejmowanych na rzecz realnego zatrudnienia osób powyżej 50 r. życia znajdujemy w badaniu przeprowadzonym na zlecenie Ministerstwa Pracy

i Polityki Społecznej. Badanie dotyczyło przede wszystkim rozpoznawalności i funkcjonowania Programu Solidarność Pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+. Niemniej jednak wyniki badań wskazują, że 34% ankietowanych osób w wieku 45 lat i więcej, widzi potrzebę stworzenia zachęt dla pracodawców do zatrudniania osób po 45. roku życia, w postaci podnoszenia kwalifikacji (KFS), zaś 39% badanych wskazało na obniżenie kosztów zatrudnienia (dofinansowanie wynagrodzenia), jako czynnika zachęcającego do zatrudnienia. Projektowane rozwiązania odpowiadają w pełni na oczekiwania osób starszych.

Dofinansowanie z Funduszu Pracy pracodawców lub przedsiębiorców zatrudniających osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia przyczyni się w sposób bezpośredni do zwiększenia poziomu zatrudnienia, ze szczególnym pozytywnym wpływem wśród osób w wieku 50+.

Na podstawie dotychczasowych odpływów z rejestrów osób bezrobotnych w wieku 50+ zakłada się, że nowym działaniem w wariantcie optymistycznym zostanie objętych rocznie 15 600 osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia. Liczba ta wynika z analizy odpływów z rejestrów bezrobotnych osób w docelowej grupie wieku oraz ograniczeń budżetowych wynikających z limitu środków przeznaczonych na ten cel. W wariantcie umiarkowanym programem objęte zostaną 10 452 osoby, a w wariantcie pesymistycznym 5148 osób.

Ze względu na rozróżnienie kierowanej pomocy w zależności od wieku osób na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (GUS BAEL) za lata 2007–2012 oszacowano udział osób bezrobotnych w wieku 50–59 wśród wszystkich osób bezrobotnych, którzy ukończyli 50. rok życia na 92%. Udział ten jest stabilny i nie zmienia się w ostatnich latach. Przewiduje się więc, że w każdym miesiącu trwania działania w wariantcie umiarkowanym (bazowym) może znaleźć zatrudnienie średnio 871 osób – około 801 osób w wieku 50–59 oraz 60 osób w wieku 60+.

Zakłada się, że na nowe formy aktywizacji bezrobotnych zostanie przewidziana kwota 500 mln zł, z tego na dofinansowanie wynagrodzeń za zatrudnionych bezrobotnych 50+ kwota 90 mln zł. Warto podkreślić efekt synergii, jaki może przynieść wprowadzenie działania: Wsparcie pracodawców zatrudniających długotrwale bezrobotnych w wieku 50+ w połączeniu z wprowadzaniem od 2013 r. ustawowym wydłużeniem czasu pracy

kobiet i mężczyzn docelowo do 67. roku życia.

Należy traktować niniejsze działanie wynikające z nowelizacji ustawy również jako instrument ułatwiający osobom 50+ utrzymanie się na rynku pracy.

Jednocześnie, uruchomienie działania powinno zdecydowanie obniżyć stopę bezrobocia w ww. grupach wiekowych. Dofinansowanie zatrudnienia osób w wieku 50+ powinno sprawić, iż osoby te będą miały znacznie mniejsze problemy z uzyskaniem zatrudnienia przed przejściem na emeryturę.

Jednocześnie nie ma możliwości oceny faktycznego wystąpienia ryzyka nadużyć wynikających z możliwości rozwiązania stosunku pracy z pracownikami w wieku 50+ w celu ich późniejszego zatrudnienia wraz z dofinansowaniem wynagrodzenia. Niemniej jednak ryzyko to jest znikome.

Należy zwrócić uwagę, że w przypadku tzw. aktywnych form łagodzenie skutków bezrobocia pracodawca ubiegając się o skierowanie bezrobotnych nie ma możliwości wskazywania imiennie osób, których chciałby zatrudnić. Może jedynie wskazać kwalifikacje, które powinien mieć kierowany bezrobotny. Zakładając nawet, że pracodawca zamierzający skorzystać z dofinansowania wynagrodzenia uprzednio zwolni pracownika 50+, to należy zauważyć, iż nie będzie miał gwarancji zawarcia z nim umowy przez urząd pracy, z uwagi na fakultatywność tego instrumentu. Nie będzie miał też żadnego wpływu na to, który bezrobotny zostanie skierowany na stanowisko pracy. W żadnym bowiem wypadku nie może zakładać, że skierowany zostanie ten pracownik, który został przez niego wcześniej zwolniony.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowana regulacja będzie miała istotny wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw, które zdecydują się na zatrudnienie osoby w wieku 50+. Przy założeniu płacy minimalnej w wysokości 1680 zł w 2014 r. miesięczne koszty związane z zatrudnieniem jednej osoby w ww. wieku ponoszone przez przedsiębiorstwa, będą niższe o 504 zł brutto. Kwota ta będzie wzrastała w kolejnych latach wraz ze wzrostem wysokości płacy minimalnej.

Proponowane działanie powinno także przynieść wymierne efekty dla pracodawcy lub przedsiębiorcy zatrudniającego osobę bezrobotną w wieku 50+, w postaci zwiększonej

produktywności, przy zdecydowanie relatywnie mniejszym jednostkowym koszcie pracy w stosunku do pracodawców lub do przedsiębiorców, którzy nie skorzystają z proponowanego działania.

W zakresie skuteczności instrumentów aktywizacji, kierowanych do osób po 50. roku życia resort pracy dysponuje jedynie danymi w zakresie efektywności ww. instrumentów finansowanych ze środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Na aktywizację osób w wieku powyżej 50. roku życia wydatkowano z rezerwy ministra właściwego do spraw pracy ogółem 62 561,6 tys. zł, a z pomocy tej skorzystało 12 094 osoby. Najczęściej aktywizacja zawodowa tych osób była realizowana przez: zatrudnienie w ramach robót publicznych (15 383,8 tys. zł, 3154 osoby), refundację doposażenia stanowisk pracy (15 310,2 tys. zł, 840 osób) oraz kierowanie na staże (13 888,9 tys. zł, 4306 osób). Ponadto, 594 osobom dofinansowano podjęcie działalności gospodarczej (11 114,9 tys. zł). Tworzenie stanowisk pracy w formie dofinansowania podjęcia działalności oraz refundację doposażenia stanowiska pracy charakteryzuje efektywność zatrudnieniowa ponad 98,0%, podczas gdy efektywność robót publicznych wynosi 62,7%, a staży 49,5%.

Tabela 14. Zestawienie realizacji przez powiatowe urzędy pracy w 2012 r. wybranych programów finansowanych ze środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę ministra

Lp.	Zrealizowany program	Zastosowana forma aktywizacji	Środki realizowane (w tys. zł)	Środki wydatkowane (w tys. zł)	Liczba osób uczestniczących	Liczba osób, która ukończyła	Liczba osób zatrudnionych	Efektywność zatrudnieniowa (kol.8/7)	Efektywność kosztowa (w zł) kol.5/8)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1	Programy zwiększające aktywność zawodową osób bezrobotnych w wieku 45/50 plus	szkolenia	70 647,5	4 327,8	2 084	2 095	547	26,1%	7 911,88
		roboty publiczne		15 383,8	3 154	3 139	1 967	62,7%	7 820,95
		staże		13 888,9	4 306	4 138	2 049	49,5%	6 778,38
		refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy		15 310,2	840	832	818	98,3%	18 716,63
		dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej		11 114,9	594	594	594	100,0%	18 711,95
		studia podyplomowe		48,8	3	3	3	100,0%	16 266,67
		prace interwencyjne		2 487,0	1 113	1 092	829	75,9%	3 000,00
		pozostałe (np. dojazdy do pracy, badania)		0,2	0,0	0,0	0,0	–	–
Suma			62 561,6	12 094	11 847	6 808	57,5%	9 189,42	

Źródło: Opracowanie własne MPiPS.

Rozwiązania przyjęte w innych krajach UE/OECD

Kierunki proponowanych instrumentów prawnych są zbieżne z tendencjami obserwowanymi w krajach OECD i Unii Europejskiej, gdzie rozwijane są finansowe instrumenty odnawialne oraz instrumenty skierowane do grup wymagających wsparcia na rynku pracy, tj. m.in. osób 50+.

VI. Krajowy Fundusz Szkoleniowy i trójstronne umowy szkoleniowe

Zakładowe fundusze szkoleniowe tworzone w oparciu o regulacje ustawy o promocji zatrudnienia (...) istnieją od 2004 r. W 2006 r. badania na temat funduszy szkoleniowych przeprowadził Instytut Pracy i Spraw Socjalnych (IPiSS). Do tamtego czasu zakładowe fundusze szkoleniowe posiadało zaledwie 4,2% pracodawców – głównie instytucje publicznych. Zauważalna była tendencja, że im mniejsze podmioty, tym rzadziej występowały fundusze szkoleniowe (Źródło: Wytyczne PARP dotyczące działania 2.1.2).

W 2010 r. zmieniono ustawę w celu uproszczenia zasad tworzenia i wydatkowania funduszu szkoleniowego, zgodnie z postulatami pracodawców (usunięto przepis zobowiązujący pracodawcę, który tworzy fundusz szkoleniowy do opracowania planu szkoleniowego, złagodzone warunki refundowania pracodawcom kosztów szkolenia pracowników, m.in. refundacja może obejmować także koszty szkolenia ogólnego, dotyczy wszystkich, nie tylko pracowników zagrożonych zwolnieniami, przewidziano wyższe dofinansowanie szkoleń osób w wieku 45 lat i więcej).

Mimo to z dotychczasowych rozwiązań, korzysta znikoma liczba firm.

Ponadto fundusze szkoleniowe istnieją w większości krajów Unii Europejskiej. Są tworzone na mocy porozumień między partnerami społecznymi i przy wsparciu władz publicznych, w celu finansowania kształcenia ustawicznego. Są finansowane z podatków i opłat wpłacanych przez przedsiębiorców, a zarządzane przy udziale partnerów społecznych na poziomie centralnym, regionalnym i/lub branżowym. Na zlecenie resortu pracy przygotowany został raport ekspercki opisujący systemy funkcjonujące w innych krajach.

Przygotowując projekt ustawy wzięto pod uwagę wnioski płynące z ww. raportu (m.in. wspieranie strony popytowej, zaangażowanie partnerów społecznych i wymóg posiadania wkładu własnego).

Cel regulacji:

Bezpośredni cel tworzonych regulacji wiąże się z zapobieganiem utracie pracy przez osoby pracujące w wieku 45 lat i więcej dzięki ułatwianiu podejmowania działań służących aktualizacji i dostosowaniu posiadanych kompetencji do potrzeb pracodawców. Ma to prowadzić do zwiększenia udziału osób dorosłych podnoszących swoje kwalifikacje, a przez to wzrost poziomu zatrudnienia i zmniejszenie zagrożenia wykluczeniem społecznym w Polsce.

Uwzględniane w programie szkolenia finansowanego przez powiatowe urzędy pracy z Funduszu Pracy umiejętności i kwalifikacji zawodowych wymaganych od kandydatów do pracy przez pracodawcę.

Podmioty objęte regulacją:

- samorządy wojewódzkie (wojewódzkie urzędy pracy),
- samorządy powiatowe (powiatowe urzędy pracy),
- minister właściwy do spraw pracy,
- pracodawcy, ze szczególnym uwzględnieniem pracodawców z mikroprzedsiębiorstw,
- w latach 2014–2015 osoby pracujące (pracownicy i pracodawcy) w wieku 45 lat i więcej,
- od 2016 r. – osoby pracujące (pracownicy i pracodawcy) wskazywane co roku przez ministra właściwego do spraw pracy, we współpracy z Radą Rynku Pracy, jako grupy priorytetowe do uzyskania wsparcia ze środków KFS.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

KFS zasilony byłby w 2014 r. środkami Funduszu Pracy w kwocie: 100 mln zł.

Wydatki Funduszu Pracy w 2014 r. i kolejnych latach nie wzrosną z tytułu wprowadzonych zmian, pochodzić będą z przesunięcia środków w poszczególnych pozycjach Planu Funduszu Pracy. Wydatki Funduszu Pracy w 2015 r. i kolejnych latach

z tytułu KFS wyniosą 200 mln zł, pochodzić będą również z przesunięcia środków w poszczególnych pozycjach Planu Funduszu Pracy. Środki Funduszu Pracy wydzielone w Planie Funduszu Pracy na finansowanie szkoleń i kształcenie pracowników pod nazwą „KFS”, nie będą mogły być wydatkowane na inne cele.

Urzędy pracy będą dysponować środkami KFS do wyznaczonych limitów. Łącznie z udziałem własnym pracodawców (pokrywających 20% kosztów szkolenia) do dyspozycji na podnoszenie kwalifikacji będzie kwota 240 mln zł rocznie, co pozwoli na objęcie wsparciem ok. 175 tys. osób pracujących, przy założeniu, że koszt kontraktowanego przez powiatowy urząd pracy szkolenia przeciętnie na osobę to 1371 zł (dane za 2012 r.). W przypadku gdyby KFS finansował 100% kosztów szkoleń, kwota 200 mln zł pozwoli na wsparcie ok. 145 tys. osób.

Wprowadzone rozwiązania nie będą miały wpływu na koszty funkcjonowania urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy. Koszty zatrudnienia pracowników przy obsłudze KFS w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw pracy ponoszone będą z budżetu ministra właściwego do spraw pracy w ramach corocznie planowanych wydatków na wynagrodzenia.

Zakłada się, że zadania związane z obsługą KFS w wojewódzkich i powiatowych urzędach będą wykonywane przez pracowników obecnie zatrudnionych do obsługi funduszu szkoleniowego i że nie będą generowały nowych potrzeb zatrudnieniowych, a w związku z tym dodatkowych kosztów. Planowanie wydatków KFS i sprawozdawczość z wykonania planów będą realizowane w ramach obsługi Funduszu Pracy, gdyż KFS stanowi jego część. Podział środków będzie się odbywał według priorytetów i wzorów ustalonych przez ministra właściwego do spraw pracy we współpracy z Radą Rynku Pracy, w oparciu o plany sporządzane na podstawie zgłoszeń powiatowych urzędów pracy. Wojewódzkie urzędy pracy, tak jak dotychczas, będą realizowały działania z zakresu promocji usług i instrumentów rynku pracy, badania zapotrzebowania na zawody, oceny efektywności usług i instrumentów rynku pracy, jedynie uwzględniając KFS. Działania wojewódzkich urzędów pracy związane z KFS – zgodnie z projektowanym art. 109 ust. 2d – będą mogły być finansowane ze środków KFS. Dotychczasowa sprawozdawczość Funduszu Pracy dotycząca funduszy

szkoleniowych regulowanych art. 69 ustawy zostanie zastąpiona inną – ujmującą dane dotyczące KFS.

Wprowadzane zmiany mogą zmienić wysokość budżetu, którym będą dysponować wojewódzkie i powiatowe jednostki samorządu terytorialnego. Aktualnie nie da się jednak oszacować skutków wprowadzenia nowego wzoru podziału środków wydzielonych w ramach Funduszu Pracy na KFS.

Nie przewiduje się dodatkowych obciążeń finansowych w związku z wprowadzeniem trójstronnych umów szkoleniowych, gdyż będą one organizowane w ramach przekazywanych do powiatowych urzędów pracy limitów środków Funduszu Pracy. Korzyścią będzie efektywniejsze wydatkowanie środków Funduszu Pracy na szkolenia, realizowane w odpowiedzi na potrzeby zgłaszane przez firmy, które umowami będą zobowiązane do zatrudnienia absolwentów szkoleń.

Ponadto likwiduje się przepis, że środki przekazane na zakładowy fundusz szkoleniowy stanowią koszt uzyskania przychodu. Nie jest jednak możliwe oszacowanie skutków finansowych tej zmiany, ze względu na brak danych nt. liczby i wielkości zakładowych funduszy szkoleniowych.

Wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej

Zdecydowana większość środków z Unii Europejskiej przeznaczonych na szkolenia pochodzi z Europejskiego Funduszu Społecznego. W obecnej perspektywie finansowej, czyli w latach 2007–2014, są one wydatkowane zgodnie z zapisami tzw. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dzięki interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego swoje kwalifikacje w ramach organizowanych szkoleń podnoszą m.in.: osoby bezrobotne, absolwenci, osoby niepełnosprawne, pracownicy przedsiębiorstw i administracji, osoby zagrożone utratą zatrudnienia w wyniku procesów restrukturyzacyjnych, osoby planujące rozpoczęcie działalności gospodarczej, nauczyciele. Wsparcie szkoleniowe realizowane jest w obszarach aktywnej polityki rynku pracy, wsparcia procesu adaptacyjności pracowników i przedsiębiorstw, integracji społecznej oraz edukacji. Od początku realizacji Programu, tj. od 2007 r. do 20 maja 2013 r. na działania o charakterze szkoleniowym przeznaczono środki w wysokości blisko 18,9 mld zł (wartość popisanych umów, na podstawie Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13). Do wykorzystania do końca obecnego okresu

programowania pozostaje ok. 1,7 mld zł. Kwota ta może ulec zwiększeniu o ile pojawią się oszczędności w innych zadaniach, które niewykorzystane, można będzie przeznaczyć na szkolenia, o ile będzie takie zapotrzebowanie.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Proponowane rozwiązania przyniosą pozytywny wpływ na rynek pracy. Szczególnie duże korzyści odniosą małe i mikroprzedsiębiorstwa oraz pracownicy w wieku 45 lat i więcej.

Trójstronny sposób organizacji szkoleń powinien przełożyć się także na wzrost efektywności zatrudnieniowej tej podstawowej usługi rynku pracy. Taki sposób organizacji szkoleń był już stosowany i w ostatnim roku jego funkcjonowania efektywność szkoleń realizowanych na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych była zdecydowanie wyższa niż pozostałych szkoleń.

Dofinansowane środkami KFS będą obszary kształcenia zgłaszane przez pracodawców i identyfikowane w oparciu o badania zapotrzebowania na zawody – co umożliwi wsparcie zgodne z realnymi potrzebami rynku pracy. Minister właściwy do spraw pracy będzie jednak ustalał – we współpracy z Radą Rynku Pracy – priorytety wydatkowania środków KFS. Priorytetem na lata 2014–2015 jest grupa docelowa uczestników szkoleń w wieku 45 lat i więcej. Dodatkowe priorytety będzie mogła proponować Rada Rynku Pracy. W szczególności Rada Rynku Pracy będzie określać – w układzie branżowym i regionalnym – priorytety wydatkowania środków z 20% rezerwy KFS. Może to być, np. wsparcie potencjału firm w przejściowych trudnościach na rynku pracy, firm wprowadzających innowacje, branż w sektorach rozwojowych, ale także np. szkolenia z zakresu zarządzania małą firmą, itp.

Na podstawie badań (Bilans Kapitału Ludzkiego 2012, PARP) można przypuszczać, że najczęściej pracodawcy ubiegać się będą o wsparcie szkoleń specjalistów i kierowników (odpowiednio 36% i 28% z tych grup zawodowych dokształca się) w zakresie zarządzania i handlu, nauk ekonomicznych, zdrowia, nauczania i wychowania, nauk fizycznych/matematycznych i technicznych, z dziedziny prawa/nauk społecznych i kultury. Podobnie często można spodziewać się wniosków o dofinansowanie szkoleń techników i średniego personelu (24% z tej grupy pracujących dokształca się), w tym głównie w zakresie spraw zdrowia, obsługi klienta,

technologii informacyjno-komunikacyjnych/informatyki/elektryki i elektroniki. Szacuje się, że nieco rzadziej będą dofinansowywane szkolenia dla pracowników biurowych (17% z tej grupy dokształca się), pracowników usług i sprzedawców (13% dokształca się), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (12% dokształca się).

Przewidywana kwota finansowania KFS pozwoli na objęcie wsparciem na podnoszenie kwalifikacji rocznie ok. 175–145 tysięcy osób pracujących w wieku 45 lat i więcej (odpowiednio przy 20% wkładzie własnym pracodawców, bądź przy pełnym finansowaniu kształcenia ustawicznego ze środków KFS, w przypadku mikroprzedsiębiorstw), przy założeniu, że koszt kontraktowanego przez urząd pracy szkolenia przeciętnie na osobę to 1371 zł (dane za 2012 r.). Zatem potencjalni beneficjenci to ok. 3,9%–3,2% osób pracujących w wieku 45 lat i więcej (4 511 tys. osób, dane z BAEL, 2012 r.). Oznacza to też, że wsparciem mogłoby być objętych średnio przez każdy z 340 powiatowych urzędów pracy około 515–426 osób pracujących.

Proponowane rozwiązanie może przynieść pośrednie pozytywne efekty dla sytuacji społecznej związane z akumulacją kapitału ludzkiego, a przez to zmniejszeniem skali bezrobocia i zagrożenia wykluczeniem społecznym.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowane rozwiązanie może przynieść pośrednie pozytywne efekty dla konkurencyjności polskiej gospodarki związane z akumulacją kapitału ludzkiego.

Ponieważ utrzymano zasadę, że podejmowanie kształcenia ustawicznego jest dobrowolne, nie tworzy to dodatkowych obowiązków bądź obciążeń finansowych dla przedsiębiorców.

Z punktu widzenia obciążeń administracyjnych sytuacja będzie wyglądała tak jak dotychczas – starając się o wsparcie ze środków Funduszu Pracy konieczne jest przygotowanie odpowiedniej dokumentacji i tak będzie to też wyglądało po wprowadzeniu KFS. Ewentualny nakład czasu może być w krótkim terminie potrzebny na dostosowanie się do zmiany regulacji i zapoznanie się z nową dokumentacją.

Projektowane rozwiązanie, przez wspomaganie akumulacji kapitału ludzkiego, może potencjalnie zwiększyć elastyczność i adaptacyjność przedsiębiorstw, ich zdolność do

restrukturyzacji i podnoszenia wydajności pracy. Szczególnie istotne jest to, że będą mogły z niego korzystać małe i mikroprzedsiębiorstwa, a nie tylko jak dotychczas większe organizacje (które mogły sobie pozwolić na utworzenie funduszu szkoleniowego).

Rozwiązania przyjęte w innych krajach UE/OECD

Fundusze szkoleniowe istnieją w większości krajów Unii Europejskiej. Są tworzone na mocy porozumień między partnerami społecznymi i przy wsparciu władz publicznych, w celu finansowania kształcenia ustawicznego. Są finansowane z podatków i opłat wpłacanych przez przedsiębiorców, a zarządzane przy udziale partnerów społecznych na poziomie centralnym, regionalnym i/lub branżowym.

Przykładem rozwiniętych rozwiązań w tym obszarze jest Francja. W 1971 r. wprowadzono przepis w Kodeksie Pracy mówiący o obligatoryjnym włączeniu pracodawców do finansowania ustawicznego kształcenia zawodowego. Pracodawcy przeznaczają na ustawiczne kształcenie zawodowe: 0,55% funduszu wynagrodzeń w zakładach zatrudniających do 10 osób, 1,05% w firmach zatrudniających od 9 do 19 pracowników, 1,60% w firmach zatrudniających 20 pracowników i więcej. Składki zbierają i zarządzają nimi OPCA – organizacje przedstawicieli pracodawców i związków zawodowych (obecnie 50). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy 9,9%–11,9% puli zebranych składek OPCA mogą przeznaczyć na obsługę administracyjną Funduszu. Składki zebrane w OPCA w 2012 r. to kwota 31,4 mld euro (ok. 1,6 PKB), przeznaczana na kształcenie naprzemienne, walidację kompetencji, poradnictwo i bilans kompetencji, bilans zawodowy dla osób w wieku 50+, indywidualne urlopy szkoleniowe, analizę potrzeb branż, finansowanie utrzymania zdolności do zatrudnienia starszych pracowników. Od 2009 r. część środków (5%–13%) zebranych przez OPCA od pracodawców przekazywana jest do funduszu centralnego – Parytetowego Funduszu ds. zabezpieczenia ścieżek zawodowych (FPSPP). Ten fundusz centralny (w 2012 r. 525,6 mln euro) wyrównuje różnice w zasobach finansowych OPCA, wspiera kształcenie pracowników i szkolenia osób bezrobotnych, finansuje stanowiska tzw. promotorów kształcenia naprzemiennego. Ministerstwo Pracy określa ramy prawne, kontroluje respektowanie zasad i efektywność wykorzystania środków. Mocną stroną systemu francuskiego są jasne regulacje prawne,

silne zaangażowanie partnerów i sprawna obsługa instytucjonalna zbierania i dystrybucji środków.

Wielka Brytania nie ma jednego funduszu szkoleniowego. Istnieje wiele funduszy szkoleniowych, głównie o charakterze branżowym, z których są finansowane szkolenia i przekwalifikowania. Głównymi cechami funduszy brytyjskich są: brak określonego prawnie obowiązku finansowania przez przedsiębiorstwa szkoleń pracowników, przejrzysty system monitoringu funduszy branżowych – coroczne raporty składane do parlamentu, zaplanowany proces ewaluacji skuteczności funduszy – raz na 5 lat, dostępność grantów dla płacących i nie płacących składek do funduszy branżowych, silna obecność partnerów społecznych – wchodzi w skład zarządów funduszy branżowych, różnorodność źródeł finansowania (w tym możliwość pozyskiwania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych). Jednym z rządowych funduszy szkoleniowych jest utworzona w Anglii tzw. Skills Funding Agency (SFA), dysponująca budżetem ok. 4 mld funtów rocznie, przez którą Ministerstwo Pracy finansuje kształcenie ustawiczne dorosłych. Środki są przekazywane bezpośrednio wybranym instytucjom szkoleniowym. Mocną stroną rozwiązania brytyjskiego jest właściwe dopasowanie gamy usług funduszy do potrzeb użytkowników i skuteczne wykorzystywanie funduszy unijnych. Słabą stroną jest zbyt rozrośnięta biurokracja.

W Belgii istnieją obok siebie różne fundusze szkoleniowe, tj. centralny, regionalne i branżowe. Pracodawcy biorą udział w finansowaniu szkoleń pracowników – procent od funduszu wynagrodzeń przeznaczany na szkolenia jest ustalany na podstawie porozumień między partnerami społecznymi i w razie potrzeby aktualizowany. Cechy charakterystyczne systemu belgijskiego to różnorodność źródeł finansowania ustawicznego kształcenia zawodowego, od obowiązkowych składek, np. na urlopy szkoleniowe, przez system podatków regionalnych, czy też podatku od osób fizycznych, od abonamentu RTV, a także wspólne zarządzanie funduszami szkoleniowymi przez partnerów społecznych. Poza regulacjami federalnymi, dotyczącymi płatnego urlopu szkoleniowego, edukacja i kształcenie ustawiczne zawodowe pozostaje w gestii belgijskich regionów – każdy z nich ustala własne dodatkowe rozwiązania. Ogromną rolę pełnią partnerzy społeczni, którzy wyznaczają zasady dofinansowania zawodowego kształcenia ustawicznego, przy czym te ustalenia dotyczą również innych grup niż

pracownicy, np. bezrobotnych i młodzieży. Atutem belgijskich funduszy szkoleniowych jest ich umiejscowienie jako pewnego rodzaju „łącznika” między rządem federalnym a pracodawcami. Minusem jest niewystarczające uwzględnianie przez belgijskie fundusze branżowe potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw.

VII. Monitoring wprowadzonych rozwiązań

Należy podkreślić, że jak zostało to przewidziane w projekcie ustawy, minister właściwy do spraw pracy przeprowadzi monitoring nowych rozwiązań po 2 latach ich obowiązywania, a wyniki przedstawi do publicznej wiadomości. Monitoring ten obejmie m.in. przygotowanie arkusza oceny funkcjonowania aktu prawnego na wzór ocen prowadzonych przez Ministerstwo Gospodarki, jak również analizę mierników opisujących zarówno stopień wdrożenia nowych rozwiązań, jak i osiągnięte rezultaty. Wśród wskaźników, które poddane zostaną analizie, wymienić należy m.in.: efektywność zatrudnieniową i kosztową, dynamikę zmian poziomu rejestrowanego bezrobocia, stopę bezrobocia, w tym również dla młodych, odsetek osób długotrwale bezrobotnych, młodych i po 50. roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych, wskaźnik kształcenia ustawicznego dla pracujących w wieku 45+, średni czas pozostawania bez pracy (również dla młodych i starszych), liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w powiatowych urzędach pracy, liczbę osób, które skorzystały z nowych form pomocy i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych; liczbę bezrobotnych przypadających na 1 doradcę klienta, wskaźnik zatrudnienia, w tym osób młodych, starszych i kobiet z najmłodszym dzieckiem do 5 lat.

Powyższe powinno pozwolić na określenie zarówno korzyści, jak i kosztów funkcjonowania aktu prawnego oraz jego wpływu na poprawę sytuacji na rynku pracy, ale też poprawę funkcjonowania urzędów pracy. Ocena taka powinna wskazać również czy proponowane zapisy wymagały będą działań korygujących.

Podsumowując:

Proponowane zmiany są zgodne z wytycznymi wskazanymi w następujących dokumentach:

– „Europa 2020” w zakresie zwiększenia wskaźnika aktywności zawodowej do poziomu 71%,

– Krajowy Programem Reform na lata 2013–2014 (uwzględniający m.in. zalecenia Rady UE, skierowane do Polski w lipcu 2012 r. propozycje Rady Europejskiej z marca 2013 r. dotyczące działań ograniczających bezrobocie, zwłaszcza wśród młodzieży),

– Strategia Rozwoju Kraju 2020.

Zaproponowane zapisy są również realizacją zapowiedzi pana Premiera Donalda Tuska wygłoszonych w tzw. „II exposé” w dniu 12 października 2012 r. odnośnie premiowania urzędów pracy za „efektywność w aktywizacji zawodowej bezrobotnych, a więc za obsadzanie w realnych miejscach pracy”. Uwzględnienie w algorytmie podziału środków Funduszu Pracy oraz w podziale środków przeznaczonych na wsparcie wynagrodzeń pracowników powiatowych urzędów pracy uzyskiwanej efektywności zatrudnieniowej, umowy trójstronne czy profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych, to zmiany, które bezpośrednio służą temu celowi.

Analogiczne rozwiązania, spośród wielu z proponowanych w projekcie rozwiązań, są stosowane w innych krajach Unii Europejskiej, np.:

– zlecenie usług aktywizacyjnych (m.in. w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Austrii, Danii),

– profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych (w Danii, Finlandii, Niemczech, Irlandii, Holandii i Szwecji w formie zobowiązań prawnych; w Luksemburgu i Portugalii w ramach uzgodnień z partnerami społecznymi, a w Austrii, Belgii, Francji, Hiszpanii i Wielkiej Brytanii jako metoda wprowadzana bez szczegółowych wytycznych prawnych).